

Abdullah Öcalan

KÜRT
AŞKI

Weşanên Serxwebûn

96

Abdullah Öcalan

KÜRT AŞKI

**Nasıl Yaşamalı
Cilt III**

Abdullah Öcalan

KÜRT AŞKI

**Nasıl Yaşamalı
Cilt III**

**WEŞANÊN SERXWEBÛN
96**

Abdullah Öcalan

KÜRT AŞKI

Nasıl Yaşamalı

Cilt –III

Weşanên Serxwebûn: 96

Birinci Basım: Ağustos 1999

İkinci Basım : Ağustos 2009

İÇİNDEKİLER

Önsöz	7
Yükselişler	13
Ateşten Bir Koşucu: Zilan	35
Ana	51
Trajik Bir Kahraman	73
Zaferi Olmayanın Aşkı Olmaz	81
Kadınla Yaşam Değerlidir	101
Ben Özgürlük Aşkım	125
Hesaplaşmalar	145
İlk Savaşçının İzinde	161
Bilinç Işıkları	183
Hançer	191
Süvariler	199
Mezopotamya Duyguları	207

Önsöz

'Yaşam iddiam çok büyük. Anlamalı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum. Yaşamı ve insanları çok sevdiğim için bu eylemi gerçekleştirmek istiyorum.'

Bunları söylemeden önce mutlaka uzun huzurlu, susmuştun. Yüzyıllarca süren bir sessizliğin anlamını çözmek ister gibi, susmuştun. Bu sözlerinin altında, yine onlara ilişkin başka bir sessizlik vardı ki bize uzaktır. Yüzyıllardır ulaşmaya çalıştığımız bir derinlikten ilk kez, işte böylece, topraklarımıza benzeyen bazı sesleri şimdi sende duyabildik. Yine de, anlamakta güçlük çekiyorduk; gül renkli bir gözkapağı olup açılan sözlerinin altındaki sessizliğin ne anlama geldiğini anlamaya çalıştık.

Sessizlik, büyük ayrılıkların, büyük uzaklıkların diliydi. Bunları söylemeden önceki sessizliğin altında hangi bilgelik, anlaşılma-mış derinlik gizliydi? Evet, senin sessizliğinde ölüme benzeyen bir yan varsa eğer, mutlaka öldürmeye benzeyen bir yan da vardı. Yaşamdan söz ederkenki, güzelliğinin altında, anlamakta güçlük çektiğimiz başka bir şey vardı.

Sana işte, büyük sessizliği hakketmiş bir güzellik olan sana; rüzgâra karışmış olan, toprağa ve bu suretle canımıza karışmış olan sana, bir öykü anlattık.

“Sybill”, kimin öyküsüydü? Tam hatırlayamıyorduk. Bir Grek miti miydi? Ne olursa olsun, Sybill’in öyküsünde sana ilişkin bir yan vardı.

İşte:

Çok güzel bir kızdı Sybill. Yalnızca güzellikler için yetenekli gözlere sahip insanlar değil, aynı zamanda tanrılar da Sybill’in müthiş güzelliğine hayran kaldılar. Ve hem güzelliği görmeye vergili gözlere sahip insanlar, hem de tanrılar, böylesine bir güzelliği ödüllendirmek amacıyla, Sybill’e ölümsüzlük bağışladılar. Ve onu sonsuza kadar hiç yaşlanmadan yaşayacağı bir cam fanusun içine yerleştirerek, güzellikler için yetenekli gözlere sahip olanların görebileceği bir yere koydular. Yüzyıllarca herkes gelip bu güzelliği büyülenerek, büyük bir hayranlıkla seyretti. Ancak bir gün, güzellik için duyarlı yüreğe sahip olanlardan biri, Sybill’in neler hissettiğini anlamak isteğiyle, fanusun kapağını açtı. Ve ona sordu: “*Sybill*”, dedi, “*bir isteğin var mı?*”

“*Tek bir isteğim var*”, dedi Sybill. “*Ölmek istiyorum.*”

Bir güzelliğe ölümsüzlük bağışlanabilir mi? Yoksa güzelliğin büyüğü onun ölümlü olmasında mıdır? Veya; bir güzelliğin kendisini ölümsüz kılması ne demektir? Bir güzelliğin hangi koşullar altında tek isteği ölüm olabilir?

Bütün sözlerimizin altında gerçekte var olan büyük sessizliğin anlamı nedir? Bizler, özgürlüğümüzün ifade biçimleri olarak başka hangi simgeleri edinebiliriz? Var olma savaşının bu kadar çapraşık biçimlerinde, ölümün yaşamla örtüştüğü, iç içe geçtiği dünyamızda, kendi öz davranışlarımızı tam olarak anlayabilir miyiz?

“*Yaşam iddiam çok büyük. Yaşam iddiam çok büyük. Anamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum. Yaşamı ve insanları çok sevdiğim için bu eylemi gerçekleştirmek istiyorum.*”

Yine bir Kürt öyküsünden duymuş olmamız gerekiyordu. Gözlerine vurulan aşığın, gözlerini çıkararak ak fincanlarda sunan o masal kızının davranışı geliyordu aklımıza. İşte sen de, bir bakış gibi sundun kendini; kendini bir aşka açtın. O zaman hatırladık ki, Ruben Galuci’nin kurşuna dizilmeden önce söylediği sözlerin altındaki sessizliği açtın.

*“Öldüğümü duyduğunda adımlı söyleme
Söyleme adımlın on bir harfini*

...
*Gözlerimden uyku akıyor
Sevdim
Ve hakettim sessizliğı...”*

Söz bir örtüydü ve onun altındaki belirsizlikte, senin eylemin duruyordu. Kavuşma şarkılarına mezar olmuş göğüslerimiz, işte senin ateşten cevabınla açıldı. Ateşten bir göğüs olarak açıldın; göğsünde “muhayyel Kürdistan”a, yani hepimizin düşünene bir kapı açtın. Hepimiz, ülkenin bu ateşten kapısına yüzümüzü ve yürüyüşümüzü dönerek, göğsünün alev kanatları arasından gireceğiz. Artık kavuşma günlerinden söz edebiliriz; artık konuşmadan da, örttükleri uzun sessizliğın etkisiyle sabah sisleri gibi uçup giden sözleri kullanmadan da, yüzyıllardır sağırlaşmış yüreklerin, bizi duyup anlamalarını sağlayabiliriz. Taş kesilmiş dillerin toprağı ve gökyüzüne benzeyen bazı yeni, güzel, bize dair, ak elmadan sözler söylemesini sağlayabiliriz.

Bizi işte, büyük sessizlik içinden yeniden doğurdun.

Dersim’de yangınlar arayışındaki o rüzgâra karıştığı için, adını söylemeksizin de, seni anabiliriz. Evet, sağırlaşmış yüreklerimiz duydu şimdi. Evet, ülkemizin dağlarında, vadilerinde, savurmak için yangından saçlar arayan o rüzgâr senin sesindir ki ona karışıp dağıldın; bu topraklar senin gözlerindir, ki bire bin veren bereketli buğday taneleri olup karıştın. Değil mi ki bizi yeniden doğurdun artık, hepimiz şimdi büyük kavuşmadan söz edebiliriz. Evet, sesin ulaştı bize; çağrını anlayabiliriz. Işığın ulaştı bize, ateşini tanıdık işte. Evet, bu sensin; adını söylemeksizin de, yürüyüş şarkısını birbirimize duyurabiliriz.

Bizi yeniden doğurdun. Ve sözlerinin altındaki derin sessizlikle bu son şarkını söyledin:

“Yaşam iddiam çok büyük. Yaşam iddiam çok büyük. Anamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum. Yaşamı ve insanları çok sevdiğim için bu eylemi gerçekleştirmek istiyorum.”

İşte bu şarkının acısıyla, Mareşal ağlamaya başlıyor. Onun kâbusunda katlettiğı milyonlarca canımız yeniden diriliyor. Mareşal, bu

şarkınla gelişecek bütün şarkılarımızla, oturup kendi eseri olan Kürdistan'daki bütün toplu mezarların başında bir bir ağlayacak. Bize ve bütün kardeşlerimize durmaksızın sevinç veren şarkın, onun ağdı olacak. İşte, gözyaşlarına boğuluyor Mareşal. Biz artık biliyoruz ki o, senin şarkını duyarken, sadece intikam eylemlerinde öldürdüğümüz cellâtlarına değil; yüzyıllardır katlettirdiği kadınlarımıza, çocuklarımıza da ağlamaktadır.

Topraklarımıza ve onun üstünde hepimizin nefesi olan rüzgâra karışan adınla, güzelliğin hepimizi çekiyor. Artık hepimiz büyük sevinçten, büyük kavuşmadan söz edebiliriz. Bütün sözlerimizin altında yüzyıllardır duran ve unutuşa benzeyen o sessizlik, demek ki, senin bu son şarkındı. Onu duyduk ve artık anlayabiliriz: Bu bir kavuşma şarkısıdır. Bunun için yürüyeceğiz. Belki bazı sözlerin anlamı, senin ışığında artık gün yüzüne çıkabilir.

Bir Hint öyküsü olmalıydı, şimdi hatırlıyoruz. Dördüncü kelebeğin güzelliğinden sözediyoruz; ki senin güzelliğine denktir. İşte; dört kelebek ateşin gerçekte ne olduğunu anlamaya karar verirler. İlk kelebek ateşin uzağından geçip gelir ve şöyle der: “*Ateş, aydınlatan bir şeydir.*” Bu gerçeğin tam bilgisi değildir ve ikinci kelebek ateşe biraz daha yaklaşır döner ve anlatır: “*Ateş, ısıtan bir şeydir.*” Bu da gerçeği anlatmak için eksiktir ve üçüncü kelebek ateşe iyice yaklaşır, alevler kanatlarını yalayıp geçer. Geldiğinde, “*işte ateşin gerçek bilgisi*” der, “*ateş yakıcı bir şeydir*”. Dördüncü kelebek bununla yetinmez. Ateşin çevresinde dolanır, döner, kavrulur ve birdenbire ateşin içine dalarak, bir an parladıktan sonra alevlerin içinde görünmez olup gider. Ateşin gerçek bilgisini anlayan tek kelebeğdir o, ancak bunu artık diğerlerine anlatacak durumda değildir.

İçimizde ateşin gerçek bilgisine varan sen oldun. Biz de, ateşin gerçeğini anlamak için seni izleyeceğiz. “*Ateş*”, diyeceğiz, “*güzel ateş, yak bizi. Bize hayatı anlat...*”

Weşanên Serxwebûn

“Güzel, gerçeğin peşinden koşmayanlardan kendini gizler.”

Andrey Tarkovski

Yükselişler

Yaşamak...

Toplumsal gerçeklik biraz akli başında olan bir insanı asla yaşatmaz. Hiçbir toplumsal gerçeklik bizimki kadar bireyi ezmez, büyük acılar içinde bırakmaz, büyük çıkmazlar içinde tutmaz. İşte, bunun büyük ızdırabını, yalnızlığını yaşıyoruz.

Benim yaptığım, çürümüşlükten de öteye, iddiasını kaybetmiş; iradesini, hem resmi hem fiili olarak yitirmiş bir toplumun, büyük acılar, büyük yalnızlığın içindeki bireyin çığılığıdır aslında.

Aslında topluma büyük bir isyan gerçekliğidir bu.

Her şey gerçekliğimizdeki birey için o kadar olumsuz ki, hiçbir bireysel haktan bahsetmek mümkün değil. Tam da edebiyatın, aydının işi. Toplumlara bilim inceler, tarihlerini tarihçi inceler, siyasetini siyasetçiler, siyasi bilimler inceler. Fakat bireyin kendisini de edebiyatçılar inceler. Maalesef bizde araştırılmamış; acıları, sevinçleri değerlendirilememiş ve birey gerçekten inanılmaz bir yalnızlık, dolaşısıyla duyarsızlık, inançsızlık, güvensizlik, korku, endişe, umutsuzluk, her bakımdan yaşama gücünü yitirmiş ve nereye savrulacağı belli olmayan kolu-kanadı kırılmış bir kuşa benziyor.

Benim yaptığım bunun çırpınışı, mümkünse biraz kanatlanışı ve mümkünse biraz uçuşa geçmesidir.

Bizim, toplumsal gerçeğe dayalı aydın yok.

Toplumsal gerçeklikten uzaklaştıkça, hâkim ulus zeminine kaydıka aydınlanma oluyor. Aydın olabilmek gerçek bir devrimci yetenek ister.

Toplumun, halkının toplumsal düzeninin gerçeğini bütünüyle kavrayacaksa, bu çok ağır bir zulüm düzenini görmeyi, incelemeyi, araştırmayı gerektirir. Bu da yetmez, bütünüyle toplumun nefes alış-verişini bile önlediği için tepki duyması gerekir. Bu da yasalar açısından bizde büyük bir suç anlamına geliyor. Hatta aydın ilerlemek, yaşamak istiyorsa bu zemini terketmek zorunda. Yasalar, onun bütün kurumları ve en önemlisi de güvenlik güçleri, aydını en ufak bir söz söylemeye bile fırsat bırakmadan bu sahayı “terk et” noktasına getirir. Bir-iki kelime ya söyler ya söylemez. Söylese de çok çarpık, yontarak, biraz düzene göre söyler. Sonuç, bizim gerçeklik yine yüzüstü kalır.

Dolayısıyla bizim için bir aydınlanmadan ve aydından bahsedeceksek, bir devrimci niteliğinin olması gerekir.

Başkaldıran birey haline gelmeden aydın olunamaz.

Örneğin bir İsmail Beşikçi’yi Kürt olmadığı halde, bir Kürdistan aydını olarak değerlendirebiliriz. Toplumsal gerçekliğimize göre özgür düşünmek istedi. Geçekten bu zeminde düşünmek istedi.

Ve işte ortadadır.

Aydın, bizde en tehlikeli toplumsal kategori, tabakayı ifade ediyor.

Vicdanını çok ucuza satmış birey anlamına geliyor. Ben buna gerçek anlamda aydın değil, sahte veya sömürgeci düzen adına kırılmış “aydın” diyorum. Dolayısıyla bu tip acı duymaz, bugün oldukça işbirlikçi güçlerinde ötesinde, boş insandır.

Boş...

Gerçekliği seslendirmede boştur. Fakat toplumu bilinçsiz bırakma da çok tehlikelidir. Zihinsel işbirlikçilik içindedir. Zihinsel alanı, ruhsal alanı zehirleyerek, farkında olmayarak zulüm düzenin temsilcilerine büyük destek sunuyor. Aydını bu yönlü büyük eleştiriye tabi tutmak gerekiyor.

Bunun bir nedeni de, aydın çıkarını esas itibariyle sömürgeci kurumlar da buluyor. Bu zemini kırmak istemez. Kürdün ona vereceği hiçbir şey yok. Zaten susturulmuş bir halk gerçekliği, kurumları, iradesi ve sunacağı bir çıkarı da yok.

Aydın biraz küçük-burjuva olduğu için, çıkar bekler. O da Kürt'te yoktur. Kürdistan'a ilişkin çıkar sunacak herhangi bir kurum yoktur. Onun için aydın buradan kaçır ve bağılı olduğu efendilerine sonuna kadar hizmet eder. Dolayısıyla ülkemiz gerçeğine dayalı bir aydınlanmadan bahsetmek çok zor. Olursa, devrimci tarzda olur, her şeyi göze alır. Onları da zaten yapan biraz da devrimci zeminde yürüyenlerimiz oluyor.

Aydın diye geçinenlerin halk gerçeğine ermekten ziyade, onu son derece çarpıklaştırması, gönül gözünden, düşünce gözünden yoksun bırakması gibi talihsiz bir konum içindedir. Demagojik, gerçeklerle bağlantısı olmayan dilinin oluşması bu tehlikeyi daha da artırıyor. Fazla konuşmasını bilmeyen köylüden, işçiden tehlike gelmez, ama gerçekle bağlantısı olmayan aydının dili; zihinsel, ruhsal hastalığın taşıyıcısıdır ve sanıldığından daha fazla bu konuda araştırmaya ihtiyaç vardır.

Bizde yüce duyguların gelişmeyişi, bireyin giderek toplumsal gerçeğinin ortaya çıkarılamayışi, aydının bu karakteriyle veya düşman adına taşıyıcı, aldatıcı olarak, çarpık aydının bu konumu büyük bir sorun teşkil etmektedir.

Bizim devrimin örgütleniş tarzı; başlangıçta biraz yoksulu, köylüyü, çobanı, emekçiyi, giderek üretimle diğer toplumsal kesimleri çözecek, en son sıra aydına gelecek. Ama burada ters bir gelişme söz konusu. Çünkü sömürgeci kurumlarla en iyi eklemlenen kesim aydındır. En erkenden çıkar bağıını geliştiren, biraz aydınlanmasını ilk elden sömürgeci kurumlarda eklemlen ve bunu da çok kiskançça yapan, tek yaşam kaynağı olarak burayı gördüğü için aydın en sonunda çözümlenecektir. Artık sömürgeci aygıtlar onu doyuramaz hale gelince, oradan aldığı gıda midesine oturunca ve fiili-maddi olarak bu kurumlar içindeki konumu son derece tehlikeli bir hal aldıkça, aydında çözülme başlayacaktır.

Kürt romanı yazılmadan önce, yaşanacaktır.

Çok korkunç bir yaşam sağlanmadıkça bizde romanın yazılması

imkânsız. Bu yönüyle de Fransız Devrimi, Rus Devrimi gibi devrimci süreçlerle ters bir konumu vardır. O devrimler, birkaç yüzyıllık bir aydınlanmaya, bir teorik çözümlenişe bağlıdır. Fransız devriminde kocaman bir aydınlanma çağı, öncesi bir Rönesans var. Yine muazzam bir edebiyatçılar kuşağı söz konusudur. Devrimin o kısa süredeki parlaması pratik olarak çözümlenmiştir. Ama çok güçlü bir zemine dayanıyor. Tarihi ve toplumsal zemini, aydın zemini oldukça güçlüdür. Birkaç isyanla pratik sonuç alınmıyor. Rus devrimi de buna benzer özelliklere sahiptir. Neredeyse yüzyıldan daha önce bir hazırlık süreci, muazzam bir edebiyatçılar kuşağı vardır. Bir Çerņevski, ilk feodal-kölelik çözümlenişini yaptığında, Lenin de dahil bütün Rus devrimcileri onu en büyük dayanak olarak alırlar. Çin devriminde de; güçlü bir tarihi ve Çin edebi düşünsel gücü vardır.

İşte, Kürdistan gerçeğine geldiğimizde, işler tersine dönüyor. Her şey kasıp-kavrulmuş. Dayanabileceğin hiçbir aydınlanma hareketi yok. Tersine Kemalizm'in eliyle Anadolu'ya taşırılan Batı kavramları ve kurumları, cumhuriyetin bütün altüst yapısı, Kürt gerçeği ve hatta Anadolu'daki kültürel varlıklar için bir kasıp-kavurma hareketi, bir yok etme hareketidir. Batılı fikirleri, kurumları onlara taşıma, tanıştırma değil, onların kendisine verdiği gücü kullanarak silip-süpürmedir. Böylesine çok tehlikeli ters bir dayatması var. Dolayısıyla eski yüzyıllardan daha kötü bir 20. yüzyıla savruluş söz konusudur.

20. yüzyıl bizim için tam bir felakettir.

Kemalizm'in eliyle tarihimizin en büyük felaketini yaşamak zorunda kaldık. Eğer gerçekten bir edebiyat geliştirilecekse, 20. yüzyılda Kürt, mutlaka sağlam bir bilim dokusu temelinde ele alınmak durumundadır. Belki çok az bağlantı kurulacaktır, fakat müthiş gerçeklerin olduğunu gösterecektir. Bu yapılmamıştır. Açık belirteyim ki, herhangi bir girişim bile söz konusu değil. Her şey Kemalizm'in gözüyle değerlendiriliyor. Daha önceleri de, İslam'ın gözüyle değerlendirilirdi.

İslamiyet de Kürtler açısından muazzam bir yabancılaşmayı ifade eder. Hatta İslamiyet Kürdistan'a yansıdığında, onun işgalci, çapulcu, gerçek İslamla alakası olmayan, Emevi sultanlarının geliştirdikleri işgal-talan hareketlerinden ibarettir. Dolayısıyla onlarla

bağlantılı işbirlikçiliktir. Çok softa... Nitekim Ehl-i beyt denilen gerçek İslam ve Hz. Muhammed'in ardılları da çok acımasız bir biçimde Kербela'da yok edilmişlerdir. Bu gelenek yüzyıllarca Osmanlıya, hatta cumhuriyet gerçeğine kadar devam etmiştir. Dolayısıyla Osmanlı da, cumhuriyet de, resmi İslamiyet de bizim gerçeğimizi kasıp-kavurmuştur.

Artık ruhumuz kaldı mı, nereye sindi? Gerçek bir Kürt ruhu, gerçek bir Kürt bilinci, özelliği ve bir Kürt duygusu var mı? 20. yüzyıla herhangi bir şey taşırıldı mı? Acaba kenarda, köşede, kuytuda kendini satmamış bir ruhumuz, bir bilinç kırıntımız kaldı mı?

Herkes o kadar umutsuz ki, kaçıyor. Bu noktada benim özelliğim şu: Kaçmak bana ilginç gelmedi, bir şeyler olabileceğini kavram olarak sezinledim. Burada ilginçlikler, terslikler var dedim. Cumhuriyetin dayatmalarıyla, benim içimde biraz kendimi, çocukluğumu tanıdığım koşullar birbirine ters şeyler söylüyor. Ben kendimi hemen savurmuyayım, ruhumu satmayayım dedim. Ruhumu satmamam çok önemli. Acaba ben ruhumu satmış mıyım, satmamış mıyım? Eğer satmışsam, bu ruh nasıl oldu, nasıl kurudum?

İlginç...

Anlamaya çalışıyorum, yeteneksizlik de olabilir. Çünkü yeteneği olanların hızla düzenle eklemlendiğini çok iyi biliyorum. Tercih süratle düzen kurumlarına, fikirlerine bağlantılarınadır. Benimki değişik bir durum aldı.

Hatırlıyorum, Kızılay'dan Çankaya'ya doğru çıkarken, o çayhanelerde, pastanelerde acaba yaşamak nasıl diye, bir soru da içimden geçirdim. Fakat o yaşamın içine giremedim. Düzen sınırları dahilinde mükemmel bir bürokrasiyi yaşayabilirdim. Ama ruhum bunu kabul etmedi. Acaba bu seçim imkânını elde edip de, etkilenmeyen kişi var mı?

Nasıl ki, "*Nasıl Yaşamalı?*" diye bir kavram ortaya attıksa, aydın için de bu geçerli.

Aydın nasıl yaşamalı, sorusuna cevaplar geliştirmeli.

Aydını ortaya çıkarmak istiyorsak, bu soru çok önemli. Zorunluluklar temelinde aydın olunamaz. Aydın olabilmek için özgür bir seçimi ya sömürgeci kurumlar lehine yapmak, ya varsa bir inancın, bir bilincin kendini toplumsal zeminin için gerçekleştirmek. Bas-

kıyla olmayacak. Çünkü aydının olduğu yerde baskı olmaz. Olsa da kesin karşı koyacak.

Ben bu tercihi yaptım. Umut olarak arzuladığımı gerçekleştirebilirim. Kesinlikle bu özgür tercih imkân dahiline girdi. Tam bu nokta da tersinden bir dönüş yaptım. Elbette, bu çok önemli bir dönüştü.

Öyle sanıyorum ki, devletin de, o zamanki gözlemi şuydu: Bu seviyeyi yakalayan bir Kürt veya o etnik orijinden gelen bir tip çark edemez. Bu, mutlak anlamda böyledir. Böyle olduğu içindir ki, devlet benim politik eylemimi çözemedi. Ankara'dan yaptığım kurulma hareketi çözümlenmedi. İşte, Türk devletinin en büyük hatası. Tabii bu hata değil de, bir mutlak kuralın gereğidir. Bu noktaya erişmiş bir Kürt tipinin kalkıp da böyle çok cüretkâr bir manevraya girişmesi, akla aykırı. Ama ben bunu yaptım.

İşte, burada aydının her bakımdan kendini silahlandırması gerekiyor. Kaba anlamda omuzuna silah almakla aydın olunamaz.

Aydınlanma düzeyi yakalanmamıştır.

Gerçek aydınlanma gerilla zemininde gelişebilir. Bu da çok özgün ve yoğun bir çaba işidir.

Buna silahın aydınlanması da, diyebiliriz. Silah aydınlatmakla birlikte, mutlaka silahın da aydınlanması gerekli. Şu anda bizde silah biraz karanlık, fazla önu aydınlatılmış olarak çalışmıyor. Dolayısıyla hedefi tam tutturamıyor. Diğer silahlanma biçimleri de gerekli.

Her şeyden önce ruhi silahlanma yok.

Kurumuş ruhlar...

Duygularla yoğun uğraşan biriyim. Duygular düzeyi kültür düzeyinden zaten kopmaz bir bağ içinde. Endişeleriyle, korkularıyla, öfkesiyle, sevinciyle, üzüntüsüyle, acılarıyla, zevkiyle, böyle bir yumak halindeyim.

Burada yapılması gereken diğer en önemli iş; güdüyle duygu arasındaki tarifi netleştirmektir. Duygu, güdünün yücelmeye başlamasıyla ortaya çıkar. Güdülerin esiri olmayı aşarsan, duygulanma düzeyine doğru ulaşmış sayılırsın. Birinci konak bu. Duyguları temel siyasal ve hatta felsefi-ideolojik esaslara bağlarsan ikinci sağlam konağa da ulaşmış sayılırsın. Şimdi bizde bu yok. Benim görebildiğim, aydın zemini olarak düşündüğümüz devrimci hare-

ketin kendisinde bile müthiş bir duyguların sığılığı, hatta güdü düzeyini aşamayan arzular çok güçlü.

Bu, aydın için oldukça önemli bir kriterdir. Bu güdüyü aşıyor. Aslında bu büyük bir devrimdir. Yapılabilse bireyde büyük bir gelişmeye yol açabilir. İkincisi, halkın temel siyaseti diyebilirim, o toplumun özgürlüğünün siyaseti de diyebilirim. Ona tamamen bağlanmış mı? Duygular yükselişe, yücelişe kalkmış ve temel siyasal amaca, iradeye bağlanmış. İşte, bu mükemmel bir aydınlanma diyalektiği. Kürt gerçeğinde, Kürt tipinde bunu fazla göremiyorum. Duygular, güdüler düzeyinden kurtulmadığı gibi, varsa biraz kurtulmuşsa güdülerden, ucuz hayaller, hiçbir sağlam siyasal esasa bağlı olmayan, ayakları havada...

Yalan hayaller diyorum buna.

Düzeyi yakalamayan hayaller, arzular çok. Bu sahte bir yücelme, tehlikeli bir yücelme anlamına geliyor. Doğru yücelme, mutlaka özgürlük siyasetinin gereklerine bağlanmalıdır. İşte, aydın bunu yapamıyor, adeta burada yok olmaktadır.

Bu noktada benim yaşadığım çok tipik durumlar var. Kendimi çözmeye çalışan biriyim. Kendim sıkça, en çok kendimi kendime itiraf ettirmeye çalışırım. Gerçek güç kaynağım, bu güdüleri muazzam bir hareketliliğe sevk etmektir.

Yücelmiş duygular beyni kesin etkiler. Beyin de duyguyu etkiler. Fakat daraltılmış, giderek güdülere indirgenmiş duyular, duyumsamalar hayvanlaşmaya götürür.

Güdüleri inkâr etmiyorum.

Fakat güdüler duygusal ve düşünsel gelişme yönünde bir işleve sahip olmalıdır. Yoksa güdülere teslim olmuş düşünce bitmiştir. Duygusuz insanların beyni çalışmaz, güdüleri çalışır.

Mesela, kişiliğe veya hepimize kısa bir eleştiri yapmak istiyorum: Örneğin, açlık güdüsü benim için müthiş bir siyasal hareketlendirme güdüsüne dönüşmüştür. Ama sizler maddi olarak bunu tatmin ettiğiniz anda iş bitmiştir. Dolayısıyla açlık güdüsüne yenik düşersiniz. Bizde açlık güdüsüne, doğru bir yükselişe cevap, tüm toplumun açlık gerçeğini görmek, tabii onun sömürgeci uygulamaların harab ettiği, üretim güçlerini yok ettiği, insan gücünü çalışmaz, üretmez duruma getirdiği gerçeğine kadar götürmek. Açlığın

kaynağına kadar gitmek. Şimdi, ben bunu samimice yapıyorum. Kendi karnımı doyurmak için değil, burada tamamen toplumla bütünleştirmenin, mükemmel bir vicdani temsili, yani toplumsal vicdanın ta kendisi oluyor.

İşte, farkımız burada.

Benim için açlık, tüm toplumsal gerçekliğin maddi zeminini görmek demektir. Bu güdümü tatmin etmem bile, devrimci mücadelede halk adına ne kadar yaptığıma bağlı. Şimdi iyi yiyebiliyorsa veya yiyişim bana helal gibi geliyorsa, halkın üretim güçlerine felsefi, siyasi anlamda da olsa, bir açılım verdiğim içindir. Halkın açlığını doyurmaya inandığım an, yediğim ekmeği veya giderdiğim açlık güdümün ancak bir anlamı olur. Şimdi bu çözümlerde mi sizde yok? Bireysel anlamda bunu çözmüşsünüz. Ama toplumsal vicdana ulaşmak anlamında hiç çözememişsiniz. İşte bu kısır bırakıyor.

Cinsel güdü:

Çok temel bir içgüdü olduğu için, bunun yarattığı sorun bizde gerçekten en ağır bir siyasal çarpıtmaya götürüyor.

Cinsel güdüyü çözmek, en büyük devrimi gerçekleştirmektir.

Şimdi bizde gerçekleştiren yok. Hepsi yenik düşüyor. Kürt toplumu, bir açlık içgüdüsüne, bir cinsel içgüdüye dünya da belki de birinci sırada yenik düşen toplumsal gerçeği veya bireysel tipi ifade ediyor. İşte bu nokta da benim başardığım şeyler var: Her şeyden önce, toplumumuzda bunun bir ahlakı... Cinsel güdü etrafında bir namus, bir ahlak anlayışı oluşmuştur ve hiçbir babayiğit bunu aşma gücünde değil. Mutlaka onun gereklerini, ya ahlaklı, ya da ahlsızca yerine getirmek zorunda. Ahlsızca olursa birey bitmiştir, ahlaklı, yani namuslu kavramı adı altında olursa da bitmiştir. Bu darboğazda bizim birey bir kez daha, daha ömrünü yirmiye dayatmadan yenilmiştir.

Benim mekanizmam farklı: Gülüyle uğraşmak...

Uzun bir süre güdüyle uğraştım. Sonuç, siyasal çözümlelerde büyük bir açılma imkânı elde etme. Toplumsal dokuyu, toplumsal ahlakı, bireyin kurumlanışını tamamen yıktım, yırtım. Ve şimdi yavaş yavaş taşımaya çalışıyorum. Bu da aydınlanmanın en tahrir edici patlamalı yönlerinden biri olmaktadır.

Aydının bu iki konuda mesafe kaydetmesi gerekir. Bunlar olmazsa olmaz kabilinden hususlardır. Birey çözümleri dediğimizde, anlaşılması gereken budur.

Silah, güç veya siyaset; bu çözümlerle bağlantılı olduğu gibi, gücün kendisi de çok önemli bir siyasal olaydır. Şu anda güç başımıza bela. Örneğin, PKK zemininde güç, eğer doğru çözümlerle geliştirilmezse, aydınlanmanın değil, despotizmin kaynağı olabilir. Gücünün tehlikeli olması şimdiden karşımıza çıkıyor. Dolayısıyla güç çözümlerini ileri düzeyde yapıyoruz. Güçlülük güdüsü, buna artık korku güdüsü mü denilebilir, işte onu gerçek güçle doldurmak istiyoruz.

Güç cesaret veriyor.

Bu da eğer doğru siyasete tabi tutulmazsa, büyük tehlike kaynağı oluyor. İşte, bu konuda da geliştirme, çözümler düzeyi bana göre benim aydınlık düzeyimi biraz belirlemiş oluyor. Olmayan bir ruhu var, satılmış bir bilinci var. Yani Kürt gerçeğine göre tanımımı yap desen, sadece şunu söyleyebileceğim; acaba sen ne kadar satılmışsın, kaç elden geçmişsin? Kaç efendi değiştirmişsin? Sen diye bir şey var mı, yok mu? Büyük bir ürkmeyle birlikte, bir de bakacağım ki, belki sen diye bir şey yok.

Düşmandan bir iz, bir gölge...

İlginç, araştırdıkça buluyorum. Bu kavramlar peygamber vahilerine benzer bir şekilde, bana sökün ediyor ve beni zorluyor. Başka çaremiz de yok. Gerçeği yakalamadıkça, gücü yakalamak, kimliği, kişiliği yakalamak imkânsız.

İşte, bu noktada en özgür insan nereye bağlı olduğunu bilen insandır ve onun şiddetli eylemine girendir.

Yani gerçeğe...

Ne kadar ürkütücü de olsa da, bu bana zevk veriyor. Hastalığı ancak gerçeğin dilini yakaladıkça giderebilirsin. Başka türlü sen bu dünyada yaşayamazsın diye bir özelliğim var. Bizdeki insan tipinin durumu ise tersine. Gerçekten ne kadar kaçarsan, o kadar rahatlarırsın. İnanılmaz bir şey! En aydın tiplere, en gerçeğe doğru, silah elde işte savaşmaya cesaret ediyorlar. Gerçeğe bağlantılı olması gerekenlerin şu anda en zorlandığı konu bu. Ölüme bin defa gidiyorlar, ama uğruna baş koydukları siyasal realiteye, özgür kimliğe,

onun fikri ve örgütsel zeminine gelmiyorlar. İnanılmaz bir çelişki. Şimdi bunu çözmeye çalışıyorum.

Eskiden ele silah almak da büyük bir aşamaydı. Bundan önce bir kelimeyi insanımızın ağzına koymak da çok büyük bir aşamaydı. Tabii işler ilerlemiştir, ama halen kimliği yakalamaktan çok uzağız. Uzak olduğumuz içindir ki, Demirel, “Kürt kimliğini kabul ediyorum” der. Ama bir şamatacı gibi ondan sonra, “ben böyle bir şey söylemedim” der. Eğer kimliği biraz sağlam yakalamış olsaydık, sadece onun ağzından bu kelimeler çıkmayacaktı ve büyük ciddiyetle karşısındaki kimliği tanıyacaktı. Çok acıklı yönlerimiz var.

Üzülüyorum.

Belki aydınlarımız veya bir şeyler düşünen, hatta devrimciler de, iddialıyız diyebilirler. Cesurca düşünemedikleri için, nasıl yaşamasını bilmedikleri, Zilanları tanımadıkları, gerçeğe büyük ilgi gösteremedikleri için çok öfkeleniyorum. Bütün bunlar aydın ve edebiyat çalışmalarıdır. Ama korkuyorlar en devrimcisi bile korkuyor.

Birey aç...

Şimdi bütün güdüler başa bela. Siyasal kurumlaşma yok, kültürel kurumlaşma yok, askeri kurumlaşma yok; elinde hiçbir şey yok. Korkunç bir yalnızlığı ifade ediyor. Gör yalnızlığını, gör ve mümkünse canlan, diyorum. Mekanizmalar geliştirmeye çalışıyorum.

Öfkeliyim.

Kendimi zor tutuyorum. Ama yenik düşmek istemediğim için, daha değişik bir yöntemle gerçeği dayatacağım, diyorum. İşte, bu PKK denilen mekanizma biraz böyle gerçekleşmiştir. Toplumu altüst eden gelişmenin diyalektiği biraz böyledir. Gerçeklikten kaçtıkça benim de bir inadım tutuyor, bunlara biraz gerçeği hissettireyim, diyorum.

Gerçeği dillendiriyorum, gerçeği örgütlüyorum, gerçeği silahlandırıyorum. Gerçeği önlerine koyuyorum ve böylece intikamımı alıyorum. Gerçekten de, soyadımın gereklerini yerine getiriyorum. Bana zevk veriyor, öfkemi biraz bununla gideriyorum.

Sade insanla, seçkin insan üzerinde çok duruyorum. Hatta denilebilir ki, yaşamımın özeti, sade olandan seçkin olana, seçkin olandan sade insana meyil göstermektir.

Bana göre sade insan en seçkin insandır. Seçkincilik arayışım, sade insanı bulmak içindir.

Tabii başlangıçtaki, doğal, sade insanı değil. Bu fazlasıyla ütöpik ve kurumsal olur.

Sade insan nasıl şekillenecek?

Hümanist ideolojiler vardır. Hüman, insani olan nedir? Bu anlamda Kürt ulusal kurtuluşluğu benim için sadece bir araçtır. Aslında bu aracın arkasında derin bir hümanite, insani arayış vardır. Yoksa benim bu eylemi götürmem mümkün değil. İnsani ilgim olağanüstü boyutlardadır.

Tepkiler savaşı...

Duyarlılık o düzeye gelmiş ki, yansıyan bütün görüntüler tepkiye dönüşüyor. Tepki karşı tepkiye dönüşüyor. Kendimi böyle bir savunma mekanizmasına dönüştürmüşüm. Yanlış tepki verdiğiyorum, doğrusuyla ben karşılık vereceğim diyorum. Bu, büyük bir savaşıma yol açıyor. Bana göre karşımdaki insanın ne doğallıkla, ne seçkinlikle alakası var.

Sıkça kendime şu soruyu sorarım; ben bunlar gibi yaşayamam ve yaşamadığımı iyi biliyorsunuz.

İlkçağda mı, ortaçağda mı, yoksa şimdiki çağda mı daha iyi yaşayabilirim?

Her çağda, hiçbir çağda ve gelecek çağlarda yaşarım.

Çağlarla aram iyi değil. Ayrık bir durum...

Yalnız insan...

Elbette benim için bu gerekli. Yücelmenin kendisi bu çünkü. Eğer çevreyle bütünleşirsem yücelme durur. Durduğu için de eylem durur, parti gelişmez, hareket gelişmez. Sadece hareketin ihtiyacından ötürü değil, insani felsefemde büyük tatmin olmama var.

Dayanamıyorum; beğenme şurada kalsın, korkunç ve büyük tepkiliyim. PKK örgütünü, bu savaşı, toplumun temel siyasi amaçlarıyla bağlantılı, uyumlu duruma getirmiştik.

Tepki patlaması...

Öfkelerim var, beğenmediklerim var, retlerim var. Bunları hayata geçirmek istiyorum. Mesela, köyde derlerdi, işte hedef bilinen köy çelişkileri... Git üzerine çöz, işte delikanlısın ailemizin kurallarına göre soyadın da Öcalan, git gereklerini yap. Ben, öfkemi böy-

le patlatmam, dedim. Kendimi gizledim, tipik bir manevra yaptım. Böyle manevralarım, eğilimlerimi dönüştürmem inanılmaz boyutlarda. Elbette, bu hazlar için de söylenebilir. Onlarla da çok yönlü uğraşmalar var. En makul olanı, felsefede, dinde aradık, en gerçekçi ulusal kurtuluş politikası dedik.

Korkunç arayışlarım var.

Öfkemi ve arzularımı büyütme ve büyük sonuca götürmek istiyorum. İyi bir bilim adamı olmak, nitekim bu da bir nevi öfkenin sonucudur, dâhilik de bununla bağlantılı. Sömürgeci kurumlarda bir bürokrat, hatta asker, sivil, siyasi bürokrat olmaya da; acaba olabilir mi, diye sorular sordum kendime. Bunlar da sıradandır ve bu sıradanlığı tespit etmişim, ilgi göstermedim. Bilim adamı olabilirdim, din adamı da olabilirdim. Ama pek tatmin etmez, dedim. Sosyalist siyaset gerçeği benim için büyük anlam ifade etti.

Sosyalizm güncel bir olay, muazzam bir politika. Kürdistan gerçeğine bunu indirge, düşmanı geometrik dizilere göre çok ileri düzeyde fazlalaştır. Bu ne anlama geliyor? Tam benim tepkilerimin en çok kendisini patlatacağı sahanın bulunduğu anlamına geliyor.

Ulusal kurtuluş siyasetinde bu kadar çarpıcı olmamın nedeni; öfkenin, arayışın, iddianın büyüklüğünün zeminini yakalamasıdır. Diğer zeminler küçük, beni tatmin etmiyor. Bir general, bir politikacı olmak beni tatmin etmez. Çoğunuz sıradan olmakla yetiniyor. Benim bu sınırlarda kalmam mümkün değil. Bu bile bana dar geliyor.

Kürt zemini zayıf, ama işlenmemiş bir hammadde olduğu için ısrarlıyım. Bu zemini kullanırsam diğer zeminlere sıçrama yapabilirim. ABD ile uğraşabilirim, Ortadoğu'nun köhnemiş yapılarıyla uğraşabilirim. Bunların umudu bile heyecan verici. Bu işin ardı da iyi gelir diyorum. Ama şu andaki zemin de hayli değerlendirilecek bir zemin ve ürün veriyor işte. Burada dikkat edilirse duygusal, öfkesel durumdan çıkıp büyük bir siyasal sonuca gidiyorum.

Gerçekçiyim, maceracı, hayalci değilim...

Bilimsel ölçülerle ulusal olguyu çok inceledim. Toplumsallığı, mevcut bilimsel düzeye göre en iyi bilim adamı kadar anlayabilecek düzeydeyim.

Daha da ötesi ben bir eylemciyim.

Evet eylemci. Bu da iyi... Müthiş bir propagandacıyım. Örgütçü-

yüm. Sürekli hareket halindeyim. Bunların hepsi birdenbire olmazsa, ben bir hastayım veya yaşamam çok zor. Yaşamın bende kabulü, bu kadar büyük açılım, sıçrama yapmıştır. Bu kadar örgüt, hepsi de en tehlikeli silahlı boyutlarda savaşçı olacaklar. Müthiş militan özellikleri de gelişecek. Dikkat edin, günlük olarak o kadar boşuyorum ki olmadı, yapıyorsun, bununla sen öleceksin. Burada yaşam iddiası güç kazanıyor. Mutlaka yaşayacaksın, her şey yaşamaya bağlı.

Sonuç:

İşte, Kürdistan İşçi Partisi.

Yükselişler..

Bir halkın dramatik gerçeği... Ulusal kurtuluş ve nerede duracağı belli olmayan büyük hız. Bireyin müthiş yoksulluk ortamından, -babamın hakkı için gelmiyorlar- en zayıf noktalarından onları çıkışa doğru götürüyorum, bırakmaları imkânsız. Amerika imparatorluğu gelse bu topluluğu, bütün dolarlarını akıtsa bir gün bile tutamaz. Ancak benim tarzım, benim eylemim tutabilir. İşte, seçkin insan dediğimiz, seçkin topluluk dediğimiz olay bu ve bu çok gerekli.

Bu bir kimliği yakalamak için, doğal kabul edilebilir insan kimliğidir. Elbette bunun için siyaset, savaş gerekiyor.

Neden çok sade, doğal insan peşindeyim?

Mevcut yabancılaştırma, uygarlaştırma düzeyi beni yok etmiş de ondan. Bu çok basit bir tespit, fakat aynı zamanda çok kapsamlı bir tespit. Bu kadar doğal insanın peşinden koşmam beni ezen bütün uygarlık tarihi boyunca sistemlerle bağlantılıdır.

İnceledim; başlarken köleci dönemin sömürgeciliği dedim, feodal dönemin sömürgeciliği, kapitalist-emperyalist dönemin sömürgeciliği sınırsız uygulanıyor ve yutmuş beni. Bu ne anlama gelir? Doğal insandan başka türlü insan olamam. Çünkü bütün sömürücü sistemler beni ortadan kaldırıyor. Her birisinin vurduğu darbe inanılmaz boyutlarda. Buradan giderek alternatif insan, muazzam karşı koyan insana ulaşıyorum. Bunlar olmazsa biz olamayız. Seni yutandan sen kendini kurtarmak istiyorsan alternatif olacaksın. Onlar gibi oldun mu kendin olamazsın. Onların ayarladığı sistem, ayarladığı kişilik onlarındır. Şeklen de Kürt'e benzersin, ama sen onlarınsın. Onların oldun mu, ne kadar yetenekli olsan, ne kadar onlardan

da olsan hâkim ulusun, sınıfın sahipleri tarafından kesinlikle hor görülürsün. Bunun sınırı bütünleşmenin en iğrenç noktası durumundadır.

Elbette, bu beni alternatif ve güçlü olmaya ve seçkinciliğe kadar götürüyor. Bütün bu sistemlere karşı bu insanı yaratmam, müthiş bir seçkinciliktir. Ve öyle olmak zorunda.

Şimdi burada eylemimin üstün ırkla alakası yok. Nasyonal bir sosyalist veya reel bir sosyalist bile olamayacağımı göstermiş bulunuyorum. Dolayısıyla filozofların kitaplarındaki kavramlarla da fazla bir ilgim yok, buna İslam kitapları da dahildir. Fazla bir alim olduğumu söyleyemem. Kitaplara göre de kendimi yetiştirdiğimi de söyleyemem. Kitabı değil, doğalım. Oluşum tarzım gerçekten farklı.

İlkçağ filozofları doğayı iyi gözlemleyerek, bir ilerleme sağlıyorlar. Elbette ki, durum hiç kitaba dayanmadan da düşünülemez. Mevcut uygarlık düzeyine dayanmadan da olmaz. Ama bütün bunların anlamı değişik. Mesela, hepiniz fazlasıyla kendini kitaba göre eritir, ama Hakkârî'deki çoban da kendini çok doğal yasalara göre eritir. İkisi de bana göre büyük kaybediştir. Benim yaptığım ikisini de aşmak. Şu anda bu PKK'de nasıl gerçekleşiyor?

Botanlı savaşçı ile İstanbul'dan gelen savaşçı arasındaki çelişkiyi çözmek ciddi bir problem.

İkisi de kopmuş. Biri çağdan kopmuş, diğeri ülkeden kopmuş. Yarattığı sorunlar on düşmanın yarattığı sorundan daha ağır. Benim bulduğum karşılık ise çok pratik. Bu anlamda durumum oldukça farklı. Kendimi alıştırmanın çok ilginçtir. En değme filozoftan daha fazla filozofik yanla, dağdaki, Hakkârî'deki çobandan daha doğallığı birleştiririm, kestirmeden kendi kişiliğimde iyi kurguladığım için mükemmel bir tipe doğru gidiyorum. Benim için filozofiyi çözmek diye bir şey olmaz. Şu anda en son filozofinin de gereklerini karşılayan biriyim. Çöldeki bir adamın, dağın bir köşesinde unutulmuş adamın da en yakınıyım. Böyle en uç iki noktayı kendimde kesinlikle birleştirmişim.

Bu benim...

Malumdur bizim toplumun kara sevdasıyla onun vahim sonuçları meşhurdur. Karasevda sınırında kendini yitirmeyen adam yoktur. Ben de dahil...

Kürt olayındaki kadın-erkek, Kürt cinsellik boyutu ve ona dayalı toplumsallıkla birlikte, kadınlık-erkeklik benim için tam bir ızdırap kaynağı. Belki de bu büyük devrimci yükselişe, bu ızdıraptan kurtulmak için giriştim.

İlginç duygularım var...

Daha köydeyken herkes oğluna kız arar veya oğlan kız arardı. Benim durumum neydi, biliyor musunuz? Bu erkeklerin hepsi yanlış evleniyor. Bunların erkeklikleri sağlam değil ve bu kızların da böyle evlenmemesi gerekir. Büyük bir toplumsal meşruiyeti daha o yaşlarda inkâr ediyorum.

Meşruiyetinizi inkâr ediyorum, bunu hiç basite almayın.

İşte, bizim köyün sarışın kızıyla o pis ve biraz da parası, tarlası olduğu için evlenen erkeğin yarattığı durum, tam bir karabasan çocuk üzerinde. Birisi evimizin sağında, birisi solunda. Adamın, kızın silueti gözüküyor ve bu durumu makul göremedim. Elbette benim o zaman cins çözümlemesi yapacak gücüm de yok. Fakat duygularım bu işin çok fena olduğunu söyledi bana. Her gün işte bir olay şurada çıkmış, bizim diğer kapı komşusu hakkında işte söylentiler yayılıyor. Köyde dedikodular çoktur. Bu da büyük bir karabasan. Hepinizin o zamanki çıkışı şu; ailenizin kurallarına göre her şey size göre uygundur. Bir-iki nazlanırsınız, kız kızlığının gerekliliğini, delikanlı delikanlılığının gerekliliğini yapacak. Çok tipiktir halen ve zaman zaman anama da söyleyişlerde başvururum. Kadını bayağı cahil diye değerlendirmemle birlikte bazı noktalarda akıllı olduğu ortaya çıkıyor.

“Bu oğlan artık kız bulamaz veya kendisi artık mevcut delikanlılara göre değil” diyordu. Farkı gördü, bu normal değil demek istiyordu. Bu benim için çok önemli ve bu tuzağa düşmüş olsaydım, şu an ortada Başkan adam değil, böyle süklüm püklüm çoktan suyu bitmiş bir köy kamburu ortaya çıkardı. Sırf meşruiyet kurallarına göre bir ilişkilene düzeyi yaşansa, bitiyor işte. Tuzağa düşmemem, şu andaki Kürt toplumunun büyük çözülüşünün özünü ifade ediyor ve şimdi sarsıcı bir gelişme söz konusu.

Öyle toplumun geleneklerine göre, normal ahlaki esaslara göre tercih yapmam. Büyük siyasal, örgütsel olayın içinde erimeyecek bir sevgi başa bela, benim de başıma bela. Bela oldu, ama benim işte bi-

linen refleks düzeyim biraz kendini satmadı, işin altından çıktım. Bütün yaptığım kendimi iyi anlatım gücüne ulaştırabilmiş olmamdır.

Doğru sevgi...

Çetin Emeç'in benim için yaptığı bir değerlendirmesini Hürriyet gazetesinde okumuştum. Bir cümlemin altını çizmişti: "Doğru temellerde sevebilmek." Bu ne sözdür diyor ve altını da kırmızı kalemle işaretlemişti. Gerçekten doğru temellerde sevebilmek çok önemli. Ama çok zor, bu konularda çok ilkeliyim. Doğru temellerde sevebilmek çok büyük bir adalet, güzellik, emek işi, büyük bir zafer işidir. Bunu sağlamayan sevemez. Onun örgütünü, onun her türlü eylemini ileri noktalara sıçratamayan veya onun yaman kişiliği olmayanın sevmesi aşağılıktır. İşte, benim felsefi eğilimim.

Bakıyorum, adamın zaferle pek bağlantısı yok. Onun için sevmez, haramdır, tehlikelidir; zafere kilitlenmiş insanın sevgisi değerlidir, diyorum.

İkiyüzlüce değil, aşk tamamen siyaset ve zafer yürüyüşüne kilitlenmeli. Ferhat'tır, adı şimdi bizde budur. Şirin zaferdir, Ferhat'ta ona kilitlenmiş erkektir. Eğer bunda anlaştıysak, bütün aşklar hepinizin olsun. Ne yapayım, ben? Bana sahtesini mi onaylatmak istiyorsunuz? Zafer tarzına bağlı olmayana ben ne diyeceğim? Elbette ki, hayır diyeceğim.

İlginç işaretlerim var:

Zaferin ilk adımına kilitlenecek, ama samimi olacak. Şimdi benim yaşadığım ikilemde de vardı. Kadının bana dayattığı şeydi; beni istiyorsan siyaseti ayağının altına alacaksın. Siyasal değeri, siyasal özü, örgütsel esasları ikinci plana bırak veya bana feda et. Kıyamet kopardım, büyük sıkıntılar yaşadım. Gönlüm buna razı olmadı. Bireysel aşk en büyük güç bile olsa, o süreçte ben kendimi bu 'aşka' satamadım, adım adım kendimi uzaklaştırdım.

Aşk bu değil, dedim.

Örgütte, siyasette ısrar ettim. Kurudum belki, ama siyaseti de kurtardım. Meşhur benim o ilişkiyi koparış sürecim de tam bir direnme halindeydi.

Son sözlerim işte.

Gandi gibi, yani cinsi perhizimi de sonuna kadar kullanabilirim, beni sen aldatamazsın, benim bu gücüm var dedim.

Şuna herkes saygılı olmak zorunda; siyasete öncelik vermeliyiz, ama ciddi biçimde. Beni yurtseverliğe götüren en temel olgulardan biri de kadın gerçeği etrafında olup bitendir. Kadın kurtarılması gereken vatan gibidir, demiştim.

Öykümü sizlere anlattım. Bu temel bir duygu ve zaten şimdi slogan haline getirmişim: Özgürleşen kadın özgürleşen Kürdistan'dır, hatta özgürleşen erkektir de. Kadınlı ilişkilenme boyutu, bana işgalcilik gibi geliyor. Bir kadını bu temellerde hâkimiyet altına alıŖ, vatan elden gitti, özgürlük elden gitti diye bir duyguya kapılıyorum. Bu, özgürlüğün de ne kadar iç içe olacağını daha sonra kanıtladı, bunun bilimsel tespitini yaptı. Kadının özgürlük düzeyi toplumun özgürlük düzeyidir, o da ülkenin.

Seçkinciyim...

En değme artistin çok ilerisindeyim. Artistlere hayran olduğum yön, seçkinciliğe çok düşkün olmalarıdır. İşte, ben onların on kat, yüz kat üstünde bir seçkinciyim. Bu derinlikte bir sanat perspektifine sahibim. Sanatın gayesi estetik, güzellik duygusunu geliştirmektir.

Güzelliği bulmak, onu toplumsallaştırmaktır.

Güzelliğin en temel iki objesi: Güzel erkek ve güzel kadın.

Bu kadar güç sahibi bir kiŖi olarak kendimle ilgili çelişkilerim de var. AŖk benim için ne zaman önemlidir? Ben aşık olabilir miyim? Siyasetin etkisi benden ne kadar Ŗey götürdü? Kendimi sorguluyorum. Adı sanı belli olmayan bir köylü çocuğuyken fazla sevilmiyordum, Ŗimdi ilgi çok yüksek. O zaman büyük bir hata var burada diyorum. Siyasi güce dayanarak kendimi sevdirmeye çalışmam ikiyüzlülüktür.

Acaba ben gerçekten birey olarak büyüdüğüm için mi güçlüyüm veya siyasi güç bende yoğunlaştığı için mi birey olarak güçlüyüm? Bu beğenilme, toplum ve kadınların ilgisi acaba neden kaynaklanıyor?

Arayışım Ŗu: Ben asla siyasi güce dayanan bir tip olarak ne kimseyi kendime yaklaştıracam, ne de kendimi kimseye dayatacam. Bu bir moral, ahlaki ilkedir. Ben 'ben' olarak ayakta olacağım. Hiçbir siyasi gücüm olmadan da ben 'ben'i güçlü ve ayakta tutabilmiyim.

Bana aşık olmak zor...

Zilan'ı çözümledik. Zilan bir aşk... Aşkın çok önemli bir boyutu, bir aşk gerçekleşmesi. Aşksız olduğumu söyleyemem. Sizin kadın, erkek arayışlarınız ayrı, benim ki ayrı. Zilan tarzının yaşamsallaşması benim için aşkın gelişimidir. Sevme cesareti veriyor.

“Büyük yaşamak, büyük sevmek, büyük savaşmak.” Bunlar birbirine çok bağlı. Pratikleşirse aşk gelişir ve saygı duyulur.

Eylemimiz büyük siyasetimizdir, büyük siyasetimiz büyük aşkı-mızdır. Bunu mutlaka kabul ettireceğiz, başka yolu da yok. Güzel veya güzelleşmesi gereken kızların önünü olağanüstü açıyorum. Sizler belki bir kadınla ilgilenebilirsiniz, ama ben elimden gelse bütün dünya kadınlarıyla ilgilenirim. Amerikalıların geliştirdikleri sistemin çok ötesinde bir kadın arayışı, güzelleştirme enstitüsü, her tür nitelikte yaratmayı kendi çapımda yaparım. Hiç ayıbı yok. Pis bir erkek hâkimi olacağıma, kadınları güzelliğe kaldıran bir yol açıcı, kendimle kapatacağım bir ilişki yerine, herkesi büyük yarışa kaldıran olurum; işte meşhurdur formül yine en çok savaşan, en çok güzelleşen olur, en çok güzelleşen en çok sevilen olur. Zaten bu, iradeyi yaratıyor, irade de sevginin gücünü belirler. Bunlar daha Kürt insanında çözümlenmemiş. O karasevda en geri tarzıdır, öğreniyorum ve bunun için de haklı savunularım var.

Karasevda kişiliğini yok edeceğiz.

Bir düzey yaratmak istiyorum. Sevgi mahşeri bir olaydır, toplumun huzurunda bir olay gibi değerlendireceğiz. Çok özel, özel ilişki derler ya, hayır. Aslında en toplumsal, en meşru, mahşeri ilişki olarak değerlendirmeliyiz aşkı. Biz de tersine en ayıplısı olarak düşünülüyor. Sevgiyi alkışlamalıyız, taç yapmalıyız başımıza. Elbette bunun için de bütün erkeğin ve kadının sevgi zeminini yaratmak, meşruiyetini geliştirmemiz lazım.

Kadın yanlısıyım.

Cinselliği de ben belirlediğim sınırlar dahilinde güzel bulurum. Cinsel ilgi güzel bir şey. Güzel bir kadına ilgi duymak, güzel bir kadınla olmak, söylediğim sınırlar esas alınmak kaydıyla değerli bir olaydır. Bunun doğrusunu yapalım diyorum.

Aşk, güzel ilişki, sevgi-sevgili kavramları düşmanın elinin uzanmayacağı yüksek yerlerde gerçekleşebilir. Ama düşman elinin ulaşmadığı yerimiz kalmış mı?

Aşkın savaşçısı olmaya büyük saygım var.

Aşk arayışçısı yanlış yapmaz, tökezlemez. Bu, seni büyütür. Aşk-
kı düşmanın uzanamayacağı bir yerde arıyorsan ve buna çok büyük
değer biçiyorsan, senin vatan eylemin, senin özgürlük eylemin, se-
nin yenilmeyen insan eylemin, kesinlikle büyük gelişme kaydeder
ve onun zaferi senin aşkının zaferidir. Sembolik olarak her kızımız
veya her erkeğimiz böyle bir aşk konusu olabilir. Teorik olarak ol-
malıdır, pratikte de gerçekleştirilecekse saygı duymalıyız. Öyle
ayıplık diye bir durum da yok burada.

Güzel insanımızı müthiş seveceğiz...

Ayıp olan sevmemektir, ayıp olan çirkin olanı sevmektir, ayıp
olan bireysel güdü sınırlarını aşmayan, yani yalanların doluğu
sözde sevebileceğini sanmaktır.

Öldürülmüş Kürt aşkının yaratıcılarıyız...

Köhnemiş duygularınızı yıkmanız kadar, yüce duygulara tır-
manışınızı cesaretle ilerletin, yalnız kalmaz ve büyürsünüz. Ayıp
da değil, yetmiş yaşında da olsa bunu aramaya devam edeceğiz,
Kürt için gerekli ve yüce olan budur. Bir kadınla değil, kadının
özüyle bir uğraşım var. Kadın için düzen sınırları dahilinde ve
hakkında karar verilmiş. Nedir o karar? İşte, nasıl nişanlanacak,
nasıl evlenecek, kocanın hakkı, düzenin hakkı, toplumun hakkı
tümüyle en ince detaylarına kadar kurallara bağlanmış. Bu kadın
için büyük bir tutsaklıktır.

Kadın tutsaklığı bizim toplumsal gerçekliğimizde hangi düzey-
dedir?

Bana göre çok ileri bir düzeyde. Kadınların bana büyük yakınlı-
ğı nedir biliyor musunuz? Yüzyıllardan beri ve tüm geleceğini ku-
şatan; ahlak, kanun, örf-adet, gelenek-görenek, erkek hâkimiyetini,
kadının toplum içinde siyasetten, ekonomiden uzaklığını, daracık
yerlere mahkûmiyetini reddettiğim içindir. İlk gerçekleştirdiğim iş,
bunu temsil eden erkekteki kocalık imajını kendimde yok ediyor-
um. Ben buna erkeğin öldürülmesi diyorum.

Erkek öldü.

Kızlar, erkekler istediği kadar üzölsün veya sevinsin onların
tercihidir, ama ben erkeği öldürdüm. Bu, benim en cesaretli işle-
rimden biri. Fakat öldürmemle birlikte ortaya çıkan bazı gelişme-

ler var: Her şeyden önce kadını kazandım. Öldürülen erkek kazandırılan kadın oluyor.

Eylemimizin bir sonucu olarak erkeği müthiş eleştiriye tabi tutuyorum. Verili erkek çözümlendi ve görüldü ki, en baş belası olan erkektir. Kadını fazla sorumlu görmüyorum. Bu erkeği çözeceğim diyorum, şu anda erkek sorunu bende kadın sorunundan daha başat durumda.

Erkek güç olmayı mı ifade ediyor?

Senin gücün varsa neden en temel savaş sorununda kendini göstermiyorsun, diyorum. Erkekliğini kanıtladığı olay, kadın üzerindeki sözüm ona cinsel hâkimiyeti veya cins hâkimiyetidir. Bu kaba bir güç hâkimiyetidir, çirkin buluyorum ve ben bunu yıktım. Elbette kadınlar da buna öfke duyuyor, “*erkek dediğin bana şöyle hâkim olur*” diyebiliyor. Bunu da iğrenç buluyorum. Ölseniz bende öyle bir erkek bulamayacaksınız.

Bu işin sırrı nedir? Sırrı bu erkeğin öldürülmesidir. Hiçbir kadın, bir kız benim yanımda, “*ben utanıyorum, senden rahatsız oldum*” demez, hatta kendini müthiş bir cazibeye, güzelliğe kaptırma gereği duyar. Palyaçoya dönmüş bir kadın benim sahamda belli bir süre kaldıktan sonra en değme artistin bile ilgi duyabileceği bazı sihirli özellikler kazanabilir.

Kendime güveniyorum, kadına güzelliği kazandırabilirim. Güzelliği kazandırmak olağanüstü bir sanat işi. Bizde çirkinleşme yığınladır ve hatta erkeğin eline düşen kadın çirkinleşmeye başlar. Bende tersi, benimle yaklaşan kadın güzellikte tırmanışa geçmek zorunda. Şartım budur. Köhnemiş kadın, köle kadın anam da olsa gözlerimle, yüreğimle eze eze kovuyorum. Git önce kendini düzelt, ağzını şurani-burani düzelt ondan sonra geleceksin.

Erkek de yaratılacak. Şu anda erkekler bana göre biraz kabullenmeye yaklaşıyorlar.

Benim halkıma, insanlarıma bağlılığım onların güzellikleriyle yakından bağlantılıdır. İnsanımı güzel görmek istemezsem benim yurtseverliğimin hiçbir anlamı yok. İnsanlarımı güzelleştirmezsem benim halk olarak savaşçılığımın hiçbir anlamı yok. Tutarlı olacağım. Biri yoldaşlarını sevmiyorsa, onların güzelliği, esenliği için çalışmıyorsa ve hep olumsuzundan ele alıyorsa, o yalancıdır,

o bir istismarcıdır, diktatör olmak istiyor ve onları ele geçirmek istiyor, sömürmek istiyor. Ama biri sürekli yoldaşlarının güzelliği ile ilgileniyor, güzel taraflarını açığa çıkarmaya çalışıyorsa o değerli bir insandır.

İngiliz kraliçelerden özellikler öğrenin, diyorum. Onlar kendi özgür kadınlarını da yaratırlar. İngilizler neden dünya ölçülerinde bu kadar estetik ve centilmenler? Bu söylediklerimle biraz bağlantılı oldukları için. Onlar gibi olacağız değil, onların çok farklı ve üstüneyiz de. Komple fiziki, ruhi ve fikri, siyasi ve kültürel, estetik ve savaşçı özellikleri toplu gelişen bir kadın en büyük hazinedir. Böyle kadınlar olağanüstü yaşamsal bir güç ifade ederler. Benim hayret ettiğim nokta, bizim erkekler bunu görmedikleri gibi gelişmesinden rahatsız oluyorlar bu çok kötü bir olay, kesinlikle yanlış. Böyle gelişen kadınları da gördükçe muazzam kazandığınızı ve dünyanın yaratıldığını kabul etmelisiniz. Bunlar edebiyatın sorunlarıdır, ben kalkıp da bu savaşçı toplumumuza ille bunu yapın diyemem. Fakat edebiyat, sanat, estetik bizim için gerekli. Kaldı ki devrimimiz onun buldozeridir. Buldozer nasıl yolu düzlüyorsa, devrimimiz öyle, arkasından sanat, estetik ve güzellik gelir.

Kahraman erkekler ve kadınlar çığ gibi çıkıyor, güzellik gelişiyor. Rönesans, büyük aydınlanma denilen olayın en pratik ürünü işte budur.

Ateşten Bir Koşucu: Zilan

Zilan yoldaşın manifesto niteliğindeki mektuplarına ve sözlerine bir şeyler eklemek haddimize olmasa gerek. Ama bıraktığı mektuplara karşılık vermek, benim açımdan manevi bir sorumluluk taşımaktadır. İdeolojik, siyasi ve askeri alanlarda da bu mesajların halka, partiye ve bana yüklediği sorumlulukları ortaya koymak önemlidir.

Zilan'ın eylemi sanıldığı gibi bir intihar eylemi değildir. Tamamen dönemsel, tarihi, planlı, cesur, fedakar ve soğukkanlı bir eylemdir. Bir gerilla bölüğünün veya taburunun yapabileceği saldırıyı tek başına gerçekleştirme gibi bir anlama sahiptir. Belki de sayıları yüzleri aşan gerilla birliklerimiz en elverişli koşullarda bile büyük kayıplar verdiler. Güçlerimizin kendilerini örgütleyip, düşmanın üzerine yürütemediği, sağlıklı ve planlı bir gerilla eylemi gerçekleştiremedikleri gibi, aksine daha fazla kayıplar verdiklerini söylemek gerekiyor. Belki de eylemlerimizin çoğu bu tarzdadır. İster kişilik, ister gelişkin bir birlik tarafından olsun, bu düzeyde planlı bir eylemin pek gerçekleştirilemediği göz önüne getirildiğinde, PKK silahlı savaşım çizgisinde bu eylemin yeri son derece belirgindir, tarihidir. En gelişkin ve PKK'nin hak ettiği gerçek bir eylem...

İntihar denilen bir olay varsa, bu eylem değil, diğer eylelerimizdir. İntihar kişiliklerinden bahsedilecekse, bu kişilikler kimlerdir diye sorulacaksa, sizlersiniz diyeceğiz. İster eylemlerden kaçınan, ister intiharvari biçimde düşmana hiçbir zarar vermeden kendisiyle birlikte yüzlerce yoldaşının imha olmasına yol açan eylem anlayışı ancak intihar olarak değerlendirilebilir. İntiharvari eylem anlayışından en uzak yaklaşım bu militan yoldaşın eylemidir. Özgür iradeli, planlı ve riskli koşullarda böyle bir eylem gerçekleştirmek olsa olsa PKK'nin askeri çizgisine de bir çıkış yaptırmakla izah edilebilir.

Zilan yoldaşın gerçekleştirmiş olduğu eylem, aynı zamanda intiharvari eylem anlayışına da büyük bir darbedir, panzehirdir.

Ölecekseniz doğru ölün!

Saldıracaksanız doğru saldırın!

Zilan'ın eylemi görkemli mesajlarla dolu. Bütün Dersim'de, Kürdistan'da gerillanın yapamadığını "*böyle yapın*" diyor. Mesajlarında çarpıcı yönler var: PKK'nin ideolojik, politik hattının mükemmel ve çok özlü kavranılması söz konusu. (Hemen belirteyim ki, bunlar benim için oldukça doyurucu)

İşte "*PKK'nin ideolojik-politik özünden haberim yok, benim sadece eylem anlayışım var, intihar anlayışım var*" demiyor. Unutmayalım ki, yapımızın eylemciliğinde ideolojik, politik esaslardan uzaklık ileri düzeydedir. Bu yönüyle de PKK'nin eylem anlayışına büyük doğallık kazandırıyor. "*İddia, kararlılık, netleşme, bağlılık gibi konularda tam güçlendiğimi belirtebilirim*" diyor ve doğru bir karar gücüne ulaştıktan sonra PKK gerçekliğini değerlendiriyor.

İradesi var, salt iradeyle de yetinmiyor. PKK'yi ne kadar güçlü kavradığını ortaya koyuyor. PKK'yi kavramadan, PKK adına eylem yapma hakkını kendinde görmüyor ve bunu büyük bir yanlış, haksızlık olarak değerlendiriyor. PKK adına yapılacak eylemin PKK özünün doğru kavranılmasından geçtiğinin farkında. Bu aynı zamanda parti içindeki yanlış eylem sahiplerine de ciddi bir eleştiridir.

Azminiz, kararlılığınız, iddianız, moraliniz ne kadar? PKK'yi ne kadar kavramışsınız? Zilan'da bütün bunlar açık ve müthiş bir parti tanımına ulaşıyor.

Bir manifestodur, bir yemindir.

Peki, sizler PKK'yi bu biçimde tanıyor musunuz? Tanımıyorsanız PKK'nin silahını neden taşıyorsunuz? Bu halkın tarihi gerçekliğinden haberiniz yoksa, savaş ve parti saflarında ne işiniz var?

Zilan, mükemmel bir tarih özetlemesi yapıyor. Tarihi temellere dayanmayan bir dava adamı köksüzdür. Bu büyük yoldaş, tarihe kök salma gereğine sonuna kadar ulaşıyor. Bunun farkında, bunun bilincinde, bunun sorumluluğunda.

Mükemmel bir eylem tarzı.

Diğer dünya devrimleriyle Kürdistan devrimini kıyaslıyor. Kürdistan devrim somutunun taktiğini görüyor. Benim bile bu kadar ifade etmekte, açıklık getiremeyeceğim bir biçimde Kürdistan devriminin özünü dile getiriyor. "*Öyle genel ilkeler adına, dünyada devrimler böyle olur, Kürdistan'da böyle olur*" demiyor. Çok somut, özgünlüğü içinde bir devrim olduğunu dile getiriyor. Eylemini de buna dayandırıyor.

Genel bir devrimci değil, büyük Kürdistan devrimcisidir. Köksüzlüğünü görüyor ve biliyor. Ama bütün bunlara rağmen, büyük yüreğini, büyük adanmışlığını vermekten çekinmiyor.

Önderlik gerçeğini mektubun hemen hemen bütün paragraflarında işlemiş. Bu yoldaş beni tanımaz ve en yeni yoldaşlardan biridir. Önderliği mükemmel incelediği ortaya çıkıyor. 20-30 yıldır bizimle birlikte olanlar var, yine her gün sizlerle Önderlik gerçeğini tartışıyoruz, ama bu yoldaşla uzaktan da olsa konuşmadık. Fakat bütün bunlara rağmen, bu kadar anlayabilen, yorumlayabilen, özümseyebilen ve bunu militan kişiliğine dönüştürebilen gerçek bir PKK militanı olarak değerlendirmek gerekiyor.

Gerçek bir PKK'lilik oluyor.

Her gün özeleştirir verip de, "*köylülüğüm, küçük-burjuvalığım, özel savaştan etkilenmişliğim*" demenin, doğru olmadığını belirtiyor. Bu, çarpıcı bir tespittir. Çünkü PKK içinde gaflet en çok bu biçimde kendini gösteriyor. Bundan çıkış için gerçek bir PKK kişilik özelliğini ortaya koyuyor.

Eylemin kendisi düşmana yönelik ne kadar büyük bir çıkışsa, aynı zamanda askeri ve gerilla taktiklerimizin ne olması gerektiği hususunda da en parlak tutumu ifade etmektedir. Yine parti içinde

örgütlü yaşamın, nasıl temsil edilmesi gerektiği konusunda da büyük çıkıştır. İkinci yön, düşmana karşı çıkıştan daha önemlidir. Örgütü uğraştırmayan, örgüte düzenden kalma kendi kişilik özelliklerini yansıtmayan militan kesinlikle önemli çıkışların sahibi olur. Bundan dolayı parti içinde net olmak gerektiğini belirtiyor.

Lafazanlıkla, demagojiyle kendini hastalıklı kılmamak, her türlü ideolojik, siyasal, örgütsel esaslarımızla bağdaşmayacak, tutum ve davranışlara fırsat vermemek gerektiğini eylemiyle dile getiriyor. Müthiş bir direniş kişiliğine ulaşmayı, topyekûn üzerimize gelen düşmana karşı topyekûn direniş içinde olmayı, akıl sınırlarını zorlayan bir direnmeyi, PKK'nin temel karakteri olarak değerlendiriyor. Burada, Zilan kimsenin gösteremeyeceği bir biçimde partinin militanlık özelliklerine sahip çıkıyor.

Düşmanın geliştirmiş olduğu 1996 bahar operasyonlarının bilincine de ulaştığını ve buna karşı PKK militanlarının nasıl bir eylem tarzı geliştirmesi gerektiğini kanıtlamak için böyle bir eylemi yapıyor. Tamamen taktiksel bir çıkışı kendi şahsında gerçekleştiriyor. Düşmanın dayattığı imha taktikleri var: Sabotajlar, suikastlar, çok gelişmiş operasyonların olduğunu düşünerek, bizlerin de nasıl bir taktik eylem anlayışı içerisine girmemiz gerektiğini belirtiyor. Zaten baharda intihar eylemi geliştirebiliriz, diye bir tanımlamaya da ulaşmıştık. Kürtleri, her insanımızı büyük bir bomba haline getireceğiz diyorlardık. Aslında burada Zilan yoldaşın bu talimatın yerine getirilmesi gerektiği üzerinde yoğunca durduğu anlaşılmaktadır.

Bu bir intihar değil, ciddi bir saldırı eylemidir. Örnek bir eylemdir. Herkes böyle yapar diye bir durum yok. Oldukça kaliteli ve planlı.

Bu bir emir, bu bir sembol, bu bir tarz ve bir ilk ve son eylemdir.

Aynı zamanda bizim için çağrıdır. Bunun nasıl anlaşılması gerektiğini Zilan açıkça ortaya koyuyor. Ancak kendimizi büyük bombalar haline getirmekle, bir mangayı, bir taburu bomba haline getirmekle anlaşılabilir. Sadece askeri-teknik yönleriyle değil, örgüt ölçüleriyle, çizgi gereklerine ulaşarak...

Nedir bu?

Lafazanlıkla, yetmezliklerle örgütün özgünlüğünü bozmayacaksınız. Partinin ideolojik, siyasi gerçekliği var, bunlarla oynamayacak-

sın, partinin ideolojik, siyasi gerçeğiyle yaşayacaksın. Partinin bir direniş gerçeği var: Moral, irade, azim, fedakârlık, eylem. İşte bunlarla yaşayacaksın. Bunun dışındaki bir yaşam gerçek değildir. Böyle eylemler ucuz eylemler değildir. Sadece insanın bedenine sardığı sıradan bir bomba paketi de değildir. Eylemi böyle değerlendirmek, çağrıya anlam verememektir, küçük değerlendirmektir.

Nasıl hakkını vereceğiz?

Örgütsel, ideolojik, siyasi ve moral bombaları olmakla.

Zilan'ın konuşmasını televizyondan da dinledik. Etkileyici bir hitaba sahip olduğu hemen açığa çıkıyor.

Son haddine kadar direnmek nasıl olabilir? Çok zorlandın ve çok iyi vurmak mı istiyorsun, alırsın bir mangayı planlarsın, donatırsın ve güçlü bir eylemin sahibi olursun. Bakın Zilan, günlerce Der-sim'de kalıyor, kendini koruyor ve düşmanı adım adım gözetliyor. O meydan törenlerinde kuş uçurtulmaz, fakat içine kadar sızabiliyor. Ve eylemi gerçekleşiyor. Bundan daha planlı bir gerilla eylemi olabilir mi? Ama sizler allahlık eylemler yapıyorsunuz. Ne bir keşfi, ne bir planı, ne bir hazırlığı var. Daha adım atmadan "*fark edildik, çatışmaya dönüştü*" dersiniz. O kadar deneyiminiz, gücünüz var o dağlarda, oysa Zilan daha bir yıllık bir savaşçı. Böyle planlı ve büyük sonuçlar doğuran bir eylemi o birliklerle gerçekleştiremiyorsunuz. Oysa bu eylemde müthiş bir gerçekleştirme düzeyi var.

Bir kişinin gerçekleştirme düzeyi böyle olabiliyor.

Şimdi bunu mu esas alacağız yoksa kaybettiren, kendini yaşatmak için bütün değerleri çarçur eden eylem ve intiharvari anlayışları mı? Kaç tane Güney savaşı, Botan, Zagros, Garzan savaşı verdik, hepsi partinin moralini düşürdü ve değerlerimizi bir hiç pahasına düşmana kaptırdı. Şimdi bunları mı, bu eylemle kıyaslayacağız? Bu eylemi salt bir kişinin eylemi değil, zaferi kesinleştiren bir eylem stili olarak değerlendirmek gerekiyor. PKK militanlığının, özellikle bu kadar tecrübeli komutanlarının, savaşçıların eylem anlayışının nasıl olması gerektiğini bu eylem anlayışı emrediyor.

Topyekûn saldırıya karşı, düşmanı boşa çıkartacak ve zaferi kesinleştirecek tarz nasıl olmalı sorusunu soruyor. Bütün partiyi, bütün halkı, hatta beni hedefleyen sabotaja karşı nasıl cevap verilmesi gerektiğini çok iyi kavramış, planlamış ve uygulamıştır.

Bu eylem, sadece 1996 yılının değil, PKK tarihinin, hatta ulusal kurtuluş savaşımızın en büyük, en kutsal ve en sonuç alıcı eylemidir.

Zaten böyle olmasaydı Türk genelkurmayı özel yıpratma çalışmalarına girmezdi. Ben bile başlangıçta fark etmekte zorluk çektim. “İşte hastalıklı bir kızdı, psikolojik sorunları vardı. Kadın nasıl kadın olmaktan çıkarılmış, sesi başkadır, kendisi başkadır” biçiminde Avrupa destekli bir yıpratma savaşı yürüttüler. Türk genelkurmayının böyle bir yıpratma savaşına girmesi eylemin büyüklüğünü, kutsallığını ve önemini göstermektedir. Yine genelkurmaylık, eylemin bana ilişkin bağlılığını görüyor ve benim kadını hangi düzeye getirdiğimi görerek -bu arada bir karalama aracı olarak- o hain-provokatif kişiliklerin değerlendirmelerini bir kez daha gündeme getirerek eylemi çarpıtarak, şoka uğrayan kitlelerini, kendine getirmek istiyor.

Demek ki, bu eylem sadece tarihi, kutsallık derecesinde bir eylem değil, dönemsel olarak da tam bir zafer eylemi. Mükemmel bir pratik gerçekleştirme. Gerçek bir taktik uygulama...

Eğer bütün birliklerimiz, bütün militanlarımız aynı cesareti, fedakarlığı, planlılığı ve soğukkanlılığı bu biçimde örgütler ve mevzilendirirlerse; azim, irade ve moralle eyleme yaklaşırlarsa sonuç başarı olur. Bu yoldaşımızın tek başına yaptığını sizler bir taburla, hatta on bin kişilik bir düşman gücünün üstüne yürüyerek büyük zaferler kazanmanız işten bile değildir. Zilan kendini düşmanın en azından bir tabur gücüne karşı götürmüştü. Mutlak bir zafer planlaması yapmış. Yakalanmamış, kuşku bile çekmemiştir.

Düşmanın tam kalbinde patlamıştır.

Aynı tedbirliliği, hazırlığı, gizliliği bütün birliklerimiz gösterirse, bu dönemin tamamen taktik zaferidir.

“Eylem bir kişinin eylemidir, ancak onu bağlar demek hakaret tir.” Bu gerçek PKK taktiğidir, PKK tarzıdır, PKK’nin döneme cevap vermesi gereken eylem tarzıdır. PKK ordusunun döneme dayatması gereken biricik doğru eylem anlayışıdır. Diğer hepsi yanlış, sadece bu doğrudur. “Bütün Türkiye’nin, hatta Amerika’nın bile şoke olduğunu” Türkiye basın-yayını söylüyor. Bu, eylemin büyüklüğünü ve eylemi gerçekleştirenin büyük kişiliğini gösteriyor. Ama biz hala eylemi saflarımıza tam anlamıyla

yansıtamadık. İşletsek, örgütleysek, özümsetsek bu eylemin tarihi olarak nasıl bir yön çizeceği açıktır. Yine bir halkın dirilişi, kadının dirilişi diyor.

Ayrıca bu eylemin Dersim’de gerçekleşmesi de önemlidir. Bu aynı zamanda Dersim’in de dirilişidir. Belki de yaşamın biricik kaynağı olarak bu kişilik ve eylemi unutulmayacaktır. Kahraman olanlar tarihe ancak böyle etki bırakırlar. Bir halka, kadına, hatta insanlığa güç veren bitmez-tükenmez bir kaynak olarak değerinin takdir edilmesi gerektiği çok açıktır. Çünkü bütün insanlık adına yapılan bir eylemdir. Düşürülen insanlığa karşı, faşist rejime-orduya karşı, emperyalizme karşı, kadın cinsinin düşürülmesine karşı büyük bir eylem, büyük bir direnme...

Şöyle diyor: *“Bu eylemle kendimi vermek yetersizdir. İsterdim başka bir biçimde de kendimi vermeyi, hatta canımızı bile vermek yeterli değildir. Keşke canımızdan başka verecek şeylerimiz olsaydı.”*

Biz her zaman şunu söyledik; canını vermek yetmiyor. Daha başka şeyler vermek gerekiyor. Nedir bunlar? Yeteneklerinizdir. Canınızı ucuzca vermenizi istemiyoruz. Nitekim bu eylemde canını ucuzca vermek yoktur. Müthiş yetenekler birikimi var, hepsini veriyor. Ama buna rağmen, *“keşke daha verecek şeylerimiz olsaydı”* diyebiliyor. *“Şöyle keyfi yaşarım, böyle sigara sararım, böyle bencilim, böyle bireyciyim”* gibi şeyler saflarımızda çokça tartışıldı. Şimdi bu eylem aynı zamanda bunlara da büyük bir cevaptır. Yine yaşamımızın müthiş bir sevgi, cesaret, inanç ve onur düzeyi verdiğini söylüyor. Temsil ettiğimiz yaşamın tanımını yapıyor: Devrimin teminatı olduğumuzu belirtiyor.

Şunu iyi kavradığı ortaya çıkıyor: Onurlu bir yaşam, sevgi, cesaret, inanç, azim diyor. Düşüren, parçalayan, bölen değerler yanında bu kadar bağlayan değerler diyor. Sizlerin bizlere olan sevgisini düşünüyor ve manevi güç alıyor. *“Şehide en bağlı olan sizsiniz”* diyor. Eğer bilse ki, şehide en bağlı olan Önderlik olmazsa bu eylemi yapmaz. Çünkü bir soysuz eylemi taktir etmeyebilir.

Büyük eylemciler güvendikleri değerler için eylem yaparlar.

Veya o değerlerin sembolize edildiği, yoğunlaştığı kişilikleri esas alırlar. Sorumludurlar ve canlarını böyle boşa ateşe atmazlar. Onu müthiş bağlayan, onu etkileyen, sonsuz güven veren bir

değer, bir sembol, bir önderlik olmazsa hiç kimse böyle bir şeye cesaret edemez.

“Yaşama çok bağlıyım ve yaşamın gerçekleşmesi için bunu yapıyorum” diyor. Şimdi bunu kim gerçekleştirecek? Kim ve hangi parti? Özgürleştirmenin ve kendini gerçekleştirmenin yolu savaştan geçmektedir. Yani “böyle ölüyorum, gidiyorum” demiyor. Özgürleştirme ve kendini gerçekleştirme Zilan’da esastır.

Savaşı verirken yaşayacağına inanıyor.

Kabul edilmesi gereken yaşam sınırlarına doğru yüceliyor. Anlam olarak, halk olarak, parti olarak, kişilik olarak yüceleşiyor. Eğer kül olan bir şey varsa bu daha önce düşman egemenliği altında çizilen yaşamdan başka bir şey değildir.

Yaşam adına yücelen ne varsa burada gizlidir.

Ölen ve kül edilmesi gereken ne varsa mahkûm edilmiştir. Yüceltilmesi gereken şahadetler var, onlar da yüceltilmiştir. Tamda bu temelde, “*Mazlum, Hayri, Kemal, Ferhat, Bese, Beritan, Berivan, Rohani yoldaşların direniş geleneklerine bağlılıkları sürdürmek istiyorum.*” Bu yoldaşların nasıl bir yaşam için yüceldikleri ve neyi yerle bir ettikleri göz önüne getirilse, bu halkaların nasıl bir yaşama müthiş bağlı olduklarını iliklerimize kadar hissedebiliriz.

“*Halkımın özgürlük isteminin ifadesi olmak istiyorum. Emperyalizmin kadını köleleştiren politikalarına karşı, bombayı kendimde patlatarak hincımın ve öfkemin büyüklüğünü göstermek istiyorum.*” İşte burada emperyalizmin ve Türkiye’deki en çürük, en berbat kapitalizme kin ve öfke var. Ardından “*Kürdistan kadınının diriliş sembolü olmak istiyorum*” diyor. Aslında düzenin kişiliklerde yarattığı tahribatı görüyor ve buna karşı büyük bir kin ve öfke biriktiriyor. Aynı zamanda güzel kadının da nasıl gerçekleşeceğini de çok açık bir biçimde ortaya koyuyor ve bunun sembol ifadesi olmak istiyor. Böyle bir değerlendirme kadın çalışmaları için oldukça isabetli bir yaklaşım sunmaktadır.

Açıkça söyleyeyim, diğer şehitler de bunun bir halkasıdır, ama Zilan yoldaşın eyleminde bu halka zirveye çıkmıştır.

Böyle bir eylemi bir erkek de yapabilirdi, ama eylemi yapan kadındır. Kadının bu eylemi yapması, hem doğal bir ihtiyaç, hem de kadın gerçeğiyle bağlantılı olma yönünün bir gereği olduğunu dü-

şünmek gerekiyor. Erkek belki böyle yapamayabilirdi. Başka biçimlerde, örneğin zindanlarda yapabilirdi. Ama bu biçiminin kadına özgü yönleri olduğunu belirtmek gerekiyor. Çünkü daha fazla hınç, öfke ve özgür yaşam istemi gerektiriyor. Bir de çok çekici, başarıya yakın bir yaşam özgünlüğünün yakalanmasını gerektiriyor. Aslında bu noktada bir sembol olmak istiyor.

Yaşam iddiası büyük, yaşamdan vazgeçmek yok.

Canından kolay vazgeçenler moralsiz, heyecansız ve çirkinlerdir.

Bazı intiharvari anlayışlarınız var. Saflarımızda böyle bir gerçek ve kabul var. Kesinlikle bu yaklaşım, bu eylem sahiplerinin kişilikleriyle çelişir ve asla onlar gibi olamazlar.

“Yaşam iddiam çok büyük. Anlamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum. Yaşamı çok sevdiğim için bu eylemi gerçekleştirmek istiyorum.”

Bunu kendi gerçeğimde daha iyi anlayabildiğimi sanıyorum. Yaşamı sevenler ancak büyük eylem yapabilirler. Yaşamdan vazgeçenler asla bir eylemci ve iyi bir örgütçü olamazlar. Bu arkadaşımız yaşamı büyük sevdiği için böyle bir eylemi gerçekleştiriyor. Yaşamın özgürlüğe dayalı, yaşamın dirilişle-direnişle bağlantısı, yaşamın güzellikle bağlantısı, yaşam sevgisi büyük olmazsa, bu eyleme karar verilemez.

Fakat sizler ise yaşam bittiğinde, umutlarınız yıkıldığında, örgütü yerle bir ettiğinizde, ideolojik-politik esaslarla oynadığınızda intiharvari eyleme gidiyorsunuz. İşte Zilan yoldaşımızın eylemi buna karşı bir müdahaledir. Çok örgütlü, çok direnişçi, çok sağlam ideolojik esaslara dayalı, çok sevinçli, moralli, iradeli, azimli ve coşkulu bir yaşamın kendisini buna götürdüğünü belirtiyor.

“Parti Önderliği öncülüğündeki mücadelemiz çok yakında zafere ulaşacak ve mazlum halkım dünya insanlık ailesi içerisinde hak ettiği yeri bulacaktır.”

Zafere inanç. Elbette ki, bu eylem anlayışının doğal bir sonucudur. Bu eylem anlayışına sahip olan ve bu eylem anlayışının yoldaşı olan biri zafere yakın olduğuna inanmak zorunda.

İnanç bu, zafere inanç büyük.

Ama çoğumuz zafere olan inancını yitirmiş, halkımızın insanlık içinde nasıl şerefli bir yer tutması gerektiği aklında bile değildir.

“Ben canımdan vazgeçip, ölüme gidiyorum” demek kölelerin ölüme gidiş tarzıdır. Bu, halkımızın düşman çizmeleri altında, hatta onun askeri olması, onun her türlü hizmeti altında çalışmasının bir sonucudur.

Dikkat çekici olan, “yaşam iddiam çok büyük” bunu ikinci kez tekrarlıyor olmasıdır. “Anlamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum.” Anlamlı bir yaşamın büyük eylemlilikle bağlantısı vardır. Sizlere bunu sürekli söylüyorum. Evet sizler anlamlı bir yaşam istiyorsunuz. Fakat yaşamın anlamlı ve ciddi olabilmesi için de çabanın büyüklüğü gerekir.

Nedir büyük eylem?

Örgütlü yaşam, ideolojik-politik yetkinleşme. Tarz, üslup, tempo sahibi olmak. Askeri olarak dönem taktiğine sahip olmak. Bütün bunlar oldu mu büyük eylemin sahibi olursun. Öyle hedefi belli olmayan, partinin maddi imkânlarını savuran, düşmanı vurup vurmadığı belli olmayan eylem büyük eylem değildir. Büyük eylem Zilan yoldaşımızda anlamını bulmuştur.

Büyük yaşamın karşılığı, büyük eylemdir.

“Yaşamı ve insanları çok sevdiğim için bu eylemi gerçekleştirmek istiyorum.” diyor. “Sevgim kurumuştur, artık sıkılmışım” diyenin bırakalım bütün insanları, birlikte çalışması gereken yoldaşlarına karşı sevgisi, saygısı yok, hatta doğru çalışması yok. Kendini mi, düşmanı mı, içindeki putları mı yaşamak istiyor belli değil. Keyfi, bireyci, yetmez anlayışlar, bu eylemin sahibi kişilikler karşısında affedilmezdir.

Açık söylüyorum:

Eğer bu yoldaşıma bağlı kalacaksam, yaşamla bu kadar oynayanların, yaşama saygı ve sevgisi olmayanların yaşamla eylem arasındaki doğru, ideolojik, örgütsel, siyasal çalışma ve parti tarzları arasındaki bağı kuramayanların PKK’de bulunmaları bir hakarettir. Eğer bizim böylesine kutsal değerlere bağlılığımız olacaksa mutlaka çıkarmamız gereken sonuçlar olmalıdır. Biri saç tellerinden, ayak topuklarına başka bir şeyi kalmayacak kadar kendini kutsal özgürlük ateşinde eritecek, sen ise utanmadan, sıkılmadan partinin birçok değeri ile istediğin gibi oynayacaksın; eylem anlayışın sakat, örgüt anlayışın sakat, taktik anlayışın sakat, çalışma tarzıyla

yaşama saygısızsın; küskün, moralsiz, iradesiz olacaksın ve ondan sonra parti içinde bulunacaksın. Bunlar aslında insanlık için en kötü intiharı temsil ediyorlar, intiharı tercih ediyorlar ve bize de intiharı dayatıyorlar. Bu, düşmanın intihar anlayışıdır. Düşman ideolojisi, düşman kişiliği, düşman tarzıdır. Düşman adına mevcut kişilikleriniz partiye karşı bir intihar saldırısı içinde. Zilan'ın büyüklüğü burada. Buna karşı ölümcül darbeyi vurmasını, bu büyük ustalığı, bu büyük yiğitliği göstermesi gerektiğini dayatıyor. Bu yoldaşımız az çok parti gerçekliği içinde neyin ne olduğunu yorumlayabiliyor. Bu kadar büyük değerler birikimini parti içinde savaştırmak olağanüstü bir şey.

Yazılan mektup benim için cevabını gerektiğinde binlerce sayfa karşılıklıta bulabilir, ama bu yetmez. Bu yoldaş bütün PKK'lilere söz veriyor. Bütün şehitlere, bütün savaş ve cephe güçlerine, zindandaki yoldaşlara, bütün insanlığa bağlılığını ifade ediyor. Hepsine layık olmaya söz veriyor. Bunun karşılığında sizlerin de bazı sözlerinizin olması gerekir. Ben gücüm oranında layık olmaya, gereklerini yerine getirmeye çalışacağım. Fakat sizler kendi adınıza acaba ikiyüzlülüğe düşmeden bir şeyler yapabilecek misiniz?

Ayrıca kadına, partiye ve halka hitaben de değerlendirmeleri var. Peki, sizler nasıl cevap vereceksiniz? Dediğim gibi, en fazla iki yıl savaşmış ve partimizin en militanca savaşçısı durumuna gelmiş. Bu yoldaşımız kendi gerçekliğini böyle kanıtlamıştır. Peki, sizler kendi gerçekliğinizi nasıl kanıtlayacaksınız? Ben gereklerini yine yerine getiririm. Zaten benden fazla bir şey de istemiyor.

“Çünkü sen her şeyi yaptın ve bizim canımızla bile karşılık vermemiz mümkün değildir. İsterdik daha fazlasını yapmayı.”

Ben daha fazlasını yaparım, yapıyorum da. Amansız yaparım. Bunu fazla dile getirmeme gerek yok. Değindiği bütün hususlarda bir kez daha derinlik, bir kez daha anlayış gücü, örgüt gücü, eylem gücü, bir kez daha kadını geliştirme gücü, özgürleştirme gücü, sevmeme gücü, sevdirmeme gücü bende sınırsızdır. Bunu çok yerinde taktiklerle yaptım veya müthiş bir yetenekle gerçekleştirebildim. Fakat sizler adına üzülüyorum, daha doğrusu endişeliyim. Şimdi burada Zilan sadece düşmanı kahretmiyor, Türkiye'nin faşist ortamını şoke etmiyor, aynı zamanda sizler de biraz şoke oldunuz. Şoke olma-

yanlarınız varsa o zaman insanlıkla ilginizin olmadığını gösterir. Böyle bir büyüklük karşısında sarsılmayan, iliklerine kadar titre-meyen, anlam veremeyenin PKK'liliğinden, yurtseverliliğinden, militanlığından ve hatta insanlığından kuşku duymak gerekir. Kuşku duymakla kalmam bundan sonra bunu temel ölçü alırım ve ona göre yargılarım. Halklarımızın, insanlığın kutsal değerleriyle kimseyi oynatmayız. Savaşan kişilik, eylem neredeyse biz de oradayız.

Komutan Zilan yoldaştır. Emir erleri de bizleriz.

“Kendi yaramaz-yetmez, gafilce, korkakça, örgütsüzce, plansızca, moralsizce yaklaşımlarımızla” boşa çıkardık demek, büyük bir yetmezliktir. Zilan'ın eylemine karşılık cevaplarımız bunlar olamaz. Varsa bir saygı, bir bağlılık gücü, varsa bir söze sözle bir karşılık verme gücünüz, varsa yaşadığınız sefalete son verme kararlılığınız ancak böyle kanıtlanabilir.

Neden bu kadar ayakta duruyorum? Tabii ki, bu kadar şehide büyük sözlerim olduğu içindir. Beni bu kadar ayakta tutan başka ne olabilir ki?

Beni ayakta tutan şehitlerdir.

Ondan sonra halkın istemleridir, talepleridir. Düşmana olan intikamdır. Bir insanı ancak bunlar ayakta tutabilir. Eğer bunlardan yoksunsanız, bahsettiğim durumlara düşmektendir. Yalnız bu şehide bağlılık bile insanı büyük bir direnişçi yapabilir. Bu açık değil mi? Her gün söz vereceksiniz, *“yine dayanamadık, ayakta duramadık, bozulduk, bölündük, parçalandık, kaybettik”* demek, böylesine büyük bir kişilik karşısında utanmazlıktır.

Söz verme gücünüz var mı?

Erkekler için söylüyorum: Erkeklik manevi anlamda, bir cinsel varlık olmaktan öteye, moral bir değer olarak söze daha fazla bağlılık anlamına gelir. Bu temelde erkekliğinizi Zilan'ın kadınlığıyla karşı karşıya getirin; en kadıncıl bir durumu yaşayanın sizler olduğunuz ortaya çıkar. Aslında bu öngörüm giderek doğrulanıyor. En yiğit davranıştan ve erkeklikten bahsedilecekse, böyle kanıtlanıyor.

Eleştiriler daha çok sizleredir. Zorlanacaksınız, zaten zorlanıyorsunuz. Bu yoldaşa söz verecek, işlerlik, yaşam gücü kazandıracak düzenlemeyi gerçekleştirmek gerekiyor. Bu yoldaş, “ben direnişin sembolü olmak istiyorum” diyor. Sizler ayaktasınız ve imkânlarınız

daha çoktur. Gerçek eylemlilik budur. Büyük yaşamın sahibi olmak budur. Bütün bunlar en çok da sizlere gerekli. Bunun gereklerine sahip olmazsanız, bir gün bile sizleri yaşatmayız.

Çağrılar, mektuplar birer manifestodur ve gereklerini yerine getireceğiz. Büyük değerlere bağlı militanlar olarak yaşayıp ve eylemin sahibi olarak büyüklüğünüzü kanıtlayın ki, kimlerle yürüdüğümüzü bilelim. Zaten öyle fazla yüksek değerlerle savaşanlar yok. Onun için düşmandan önce ilkin sizleri hal etmemiz gerekiyor. Bu anlamda Zilan, benimle en iyi yürüyen ve bunu gerçekleştiren bir yoldaştır. Bununla çelişmek, bununla oynamak olmaz.

Halkın yakın süreçte zafere ulaşması gerektiğini belirtiyor. PKK'nin artık zafere doğru aktığını, Önderlik çalışmasının artık zaferi yakınlıştırdığını söylüyor. Bunlar, boşuna söylenmiş sözler değildir. Bunlar, benden tutun, hepimize kadar günlük olarak yerine getirilmesi gereken görevlerdir, emirlerdir.

Değerlere bağlanmak biricik namus-şeref sözümüz olmalıdır.

Eğer sadece bu temelde sözümüze bağlı olursak, dünyanın da bir araya gelip yapacağı yardımla kazanamayacak olan bu halk söze bağlılığımızla kazanabilir, kazandırır. En büyük yardım bu söze bağlı olarak yaşamaktır. Halkın zaferi gerçekleştirmek isteniliyorsa, en çok muhtaç olduğumuz yardım bu sözün gereklerini yerine getirmektir. Siz partililer, halk ordusunun gereklerini yerine getirdikçe, bu halkımızın cesaretini arttıracaktır. Bu aynı zamanda bütün insanlık dostlarının savaşımızı anlaması ve ona bağlanması anlamına gelecektir.

PKK'nin böyle yüzlerce şehidi vardır, yine özgür kadın şehidi vardır. Nitekim insanlık ekmek-su kadar bunlara muhtaçtır. Ama neredeyse unutulacaklar, unutulmamaları için, emperyalizmin tanınmaz hale getirdiği, insanlık yaşamında bir umut, bir ışık, yeni bir diriliş olmaları için bizim bu sözümüzün gerçekleşmesi parti içinde ve halkımızın ulusal kurtuluş savaşında başarılması gerekiyor. Emperyalizmde desteğiyle bu yoldaşımızın, bu değerimizin düşük gösterilmeye çalışılmasının anlamı buradadır. Sadece Türk faşizmi değil, emperyalizmin yaşamın üzerindeki büyük tahribatını da insanlık direnişiyle karşıladık. Belki bunun için tam mücadele vermedik, istediği gibi yazıp-çizemedik, ama böyle olduğu çok açık.

Zilan'ı insanlığa taşırmamız gerekiyor.

Partinin zaferini gerçekleştirerek, halkımızın insanlık ailesi içerisinde hak ettiği yerini alarak ve bunu altın harflerle yazarak kanıtlamamız gerekiyor. Bu kadar büyük tarihi, kutsal şehitler ve partimiz içinde buna benzer muazzam değerler var.

Bu kadar görkemli değerler partimiz içinde olurken, diğer taraftan yaşanan bu sığılıklar ve yetersizlikler ne anlama geliyor? Adeta düşman adına kendini dayatan intihar eylemleri, kişilikleri ve tutumları var. Yine tarz, tempo, üslup, muazzam gerilikler olsa olsa düşmana güç veriyor. Sizler ancak ve ancak kendinizi büyük bir direniş içinde kanıtlayabilirsiniz. Hiç sağa-sola yalpalanmadan, şuraya-buraya nedenlerini bağlamadan kazandıran bir tarz içinde olmak gerekiyor. Çünkü Zilan eyleminde açıkça bunu dile getiriyor. Bana verecek sözünüz varsa, yine özgür kadına verilecek bir söz varsa ki bazıları severiz, kadın istiyoruz derler, o zaman bu söze göre olsun. Şimdi ne demek istediğimi daha iyi anlıyorsunuz.

Özgür kadın kendini böyle yaratmak istiyor. Özgür kadın istemine nasıl bir partililikle, nasıl bir örgütlülükle, nasıl bir savaşçılıkla, nasıl bir sevgiyle, nasıl bir zafer anlayışıyla karşılık verilir? İşte Zilan eyleminde, tanıma kavuşturulmuştur. Şimdi ben buna mı bağlanacağım, yoksa ne idüğü belirsiz bazı istemlerinize mi? Benden ne istiyorsa layık olacağım. Bana başka bir şey dayatamazsınız ki.

Kadının da, erkeğin de nasıl büyük bir yaşamın sahibi olması gerektiği açığa çıkmıştır. Nasıl bir yaşam ve sevgi isteniliyorsa açığa çıkarılmıştır. *“Yok bunlar sıradan olaylardır. Bizim de kendimize göre bir yaşam anlayışımız var”* dersiniz, bundan kuşku duyarım. Çünkü düşmanı sarsan, yerle bir eden eylem ve PKK anlayışı budur. Oysa sizlerin eylem anlayışı düşmana güç vermiştir. O zaman gidin başka yerde kendi örgütünüzü kurun, ama PKK içinde yaşamayın. Biz böyle olmaya karar vermiş ve bu kararı müthiş eylemimizle kanıtlamak isteyenleriz. Militanlar topluluğuyuz. Böyle olmaya baş koymuşuz. Bütün yüreğini, coşkusu, azmini, bilincini koyanlar var. Yoksa ben neden sizleri kabul edeyim. Israrla kendinizi dayatırsanız, o zaman sizler karşı cepheden, intiharvari cepheden geliyorsunuz denilir.

Savunmaya geçeceğiz. Değerlerimizi bütün bu anlayış ve tutumlara karşı savunacağız. Çirkin, örgütsüz, moralsiz, eylemsiz, bunalımlı, plansız, bireyci, keyfi, kendinden vazgeçmiş, düşmanı gözüne kestirmeyen, tarihi doğru anlamayan, zafere inanmayan, zafer coşkusuyla tutuşmayan kim varsa saflarımızda, kim bizlere doğru yaklaşmıyorsa ona “dur” diyeceğiz. Sen düşmanın dolaylı ajanısın diyeceğiz.

“Ben de böyleyim” diyor, o zaman defol git deriz. Çünkü yiğitler var, onların yolunu açalım. Yoksa bu yiğide yazık olacak. Hakkını kim verecek? Bu yaklaşımlarınızla hakkını mı vereceğiz? Hakkını vermezsek suç ortağı olacağız. Buna hiçbir kuvvet beni zorlayamaz. Yiğitlerin adına toz kondurtamam. Ben bunu defalarca söyledim ve tekrar söylüyorum. Size her türlü hizmeti yapayım, ama bu yüce değerlere anılarına bağlı olmanın gereklerini aşındırtmayın. Bu yoldaşlarımızın anılarını zedeleyecek tutum ve davranışlara girmeyin. Sizlerden fazla bir şey istediğimiz yok.

Tarihte kiblegahlar, kutsal maabetler ve onların içinde kutsal tanrı veya tanrıçalar vardır. Onların ardılları, onların mensupları uygun günlerde gidip bu maabetlere kapanırlar, secde ederler, yalvarır-yakarırlar, “af et” bizi diye. Bu yoldaşlar öyle yoldaşlardır. Bir mabedete gider gibi huzurlarında eğileceksiniz, secdeye kapanacaksınız, af dileyeceksiniz ve güç alıp kendinizi temiz kılacaksınız.

5 Temmuz 1996

Ana

Anaya ve analara karşı oldukça mücadele ettim ve anlam vermeye de büyük çaba gösterdim. Çoğunuz anlarınıza saygı ve sevgi dolu yaklaşımlar göstermiş, mektuplar yollamışsınızdır. Ben bunları fazla yapmadım. Hediyeler ise hiç göndermedim. Ama şimdi ana, anavatan gerçeği üzerine tartışıyoruz. Ayrıca PKK gerçeğinde anaların yüreği yanıyor. Onun için üzerinde durmaya özen gösteriyoruz.

Analar çok fazla ağlıyor. Hem karşı taraftan ölen askerlerin anaları, hem de bizim saflarımızda en yiğit ve gencecik yaşta olanların anaları... Bundan dolayı benim üzerimde analar oldukça manevi bir baskı teşkil ediyorlar.

Yaşam ana gerçekliğiyle oldukça bağlantılı. Her şeyden önce fiziksel anlamda yaşama geliş, ana gerçeği demektir. Aslında bunlar o kadar fazla önemli de değil. Benim ilkem biraz daha farklı. Onun için de kamuoyunun dikkatini çekiyor, araştırmalara konu oluyor. Hatta düşman bile anamı sorgulamıştı, “*bu neyin nesi oluyor*” diye. Öz kavgacılığımızı ana atmosferinde başlattık. Anılarda ne kadar canlı olduğunu, belki de çok tuhafınıza giden bir biçimde anlatmaya çalıştık.

Kavgacılığımıza ne ad verilebilir? Anamın temel bir kaygısı veya bize tamamen hâkim kılmak istediği, kendine göre bir namus meselesiydi. Bunu hiçbir zaman terk etmedi. Bundan dolayı da bir kavga anlayışı söz konusuydu. Kavgayı sonuna kadar sürdürdü. Bu durumda ben ne yaptım? Ne kadar namus peşindeyim, ne kadar kavgayı bildim? Beni ne kadar etkiledi veya ben ne kadar gereklerini yürüttüm, nasıl yürüttüm? Adını ne koyabiliriz? Çelişkili miydim, yoksa namus peşinde miydim?

Yaşam hala düşündürüyor.

Kendimi tanıdığım günden bugüne kadar aynı endişeler sürüp gidiyor. Çok yoğun ve insanı da zorlayacak bir biçimde. Şüphesiz her ana-babanın ve çocuğunun kavgası vardır. Kendine göre bir mantığı, geleneklerine göre sıkı bir eğitim, çabaları vardır. Bunların olmadığı tek bir aile düşünülemez. Fakat bizim ailenin bazı özgün yanları olmalı ki, bu kavgayı bugüne kadar getirebildik. Namus uğruna değişik bir savaşımı veya çok çelişkili bir tarzı buraya kadar getirdik. İlginç bir kavga türü geliştirdi. Anlamakta büyük yarar var. Sizlerin yetiştiği aile ortamlarından farklı olduğu açık.

Hatırlıyorum:

Köy ortamında anamın bazı düşmanları vardı. Çok yamandı ve mutlaka başarılı olayım diye dayatmaları söz konusuydu. Daha sonra birkaç kuruşluk eşya, yiyecek, giyecek; aslında bunlar o kadar da önemli değildi. Namus meselesi daha önemliydi. Ben bu namus meselesini bir türlü anlayamadım ve halen çözmeye çalışıyorum.

Namus veya namussuzluk...

Çok ilginç, yaşanmamış olsaydı söylemezdim. Nenemin, kızına benim hakkımda “*bu namussuz çıktı*” demesi bende büyük bir kaygı olarak yer etti. Ve o günden bugüne kadar farklı bir moral değerle yaşamaya çalıştım.

Bir kere oldu diyelim.

İşte bundan sonra ardını getirmek gerekiyor. İş, sadece bu çatışmayla başlamadı. Toplumsal çelişkiler çözümlendi, ulusal sorun görüldü. İdeolojik dünya, siyasi dünya anlaşılacak istenildi. Epey mesafeler de alındı, ama işin başlangıcı hayli önemli. Daha sonraki gelişmeleri anlayabilmek için başlangıç tahlili oldukça önemli. Tabii, bu

sizler için daha da önemli. Çünkü ben az çok çözüme gidiyorum. Böyle sıradan veya fazla ipe sapa gelmeyen mi desek veya çok önemli mi desek; dengesiz bir aile ortamındaki çatışmalı bir yaşamdı.

Ne aşiret çatışmasına, ne sınıf çatışmasına, ne ulus çatışmasına benziyor.

Belki de en düşmüş, son sınırına gelip dayanmış insanın, namus anlayışı için savaşımı oluyor. Şüphesiz bunun altında bir haklılık aranabilir. Fazla içeriği, güçlü bir amacı olmasa da sonucu önemlidir. Çünkü hepinizin kavgacılığının altında bu var. Bunun için çözmemiz gerekiyor. Ben kendi kavgacılığımı çözmek için kırk yılımı verdim. Ama sizler üzerinden atlıyorsunuz. Onun için de gelişemiyorsunuz.

Çelişkilerini doğru çözemeyenler güçlü kişilikler olamazlar.

Yaşamınıza büyük oranda mücadelesizlik sızmış. Mücadelesizliğin sızdığı yaşam, düşmanın sızdığı yaşamdır. Kavganın şiddetli olduğu bir yaşama düşman kolay kolay sızmaz.

En çok öfkelendiğim bir durum da, ana-babaların sizleri böyle dünyaya getirip büyütmeleridir. Bir türlü kabullenemiyorum. Çünkü büyük bir suç ve hiç saygısı, başarısı olmayan bir yaşam var. Zaten ana çelişkimi bu temelde ele almıştım.

Halka da söylüyorum:

Hazır değilseniz, verecek bir dünyanız yoksa; ne diye çoluk-çocuk, mal-mülk, eş-dost diye kendi kendinizi aldatıyorsunuz? Bir şeylere hazır değilseniz, neden kendi kendinizi adam yerine koyuyorsunuz? Hiçbir şeye gücünüz yetmiyor, başarınız yok.

Analar neden çok ağlar?

Bunun sosyo-psikolojik çözümlemesini yaptık. Hiçbir bilinçleri, dolaylı ve hissi olarak çocuklarına verecek bir dünyaları yok. Çocuk büyüyecek, aç, sefil, bakımsız olacak; bunun için analar çok ağlıyorlar. Bu aynı zamanda büyük çaresizliktir. Çünkü kendilerine hükmedebilecek güçleri de yok. Ana çocuğuna düşkün, karısı kocasına, kocası karısına düşkün ve bu da sınırsız bir teslimiyete götürüyor.

Tepkilerim, ilk sezgilerim bunlara karşı gelişti. Anama karşı gelişti. Baba fazla üzerime gelmiyordu, gelseydi ona da tavır koyardık. Ama ana daha fazla hak-hukuk sahibi olduğunu söyleyerek üzerime geliyordu.

Tabii, biz de çocuk savunmasını yaptık.

Bu önemli bir savunmaydı. Şimdi milyonlarca Kürt çocuğu dünyanın en perişan, sahipsiz, başlarına gelecek bütün felaketleri bilmeden yaşamaya terk edilmişler. Bunun sorumlusu kim? Bunu görmemek, görüp de bir şeyler yapmamak hangi insanlıkla bağdaşır?

Bütün anlara-babalara soruyorum: Ne diye bunları hazırlıksız, eğitimsiz benim üzerime atıyorsunuz. Sizlere de sordum. Kim sizi üzerime attı? Ben gönüllü çağrı, davetiye çıkarmadım. Kendinizi yere atar gibi üzerime atıyorsunuz. Ama çok hazırlıksızsınız. Tabii, bundan biraz da analarınız ve babalarınız sorumludur. Yetiştirme, terbiye diye bir şey görmemişsiniz. Benim de öyle terbiye göreceğim halim yoktu, bana öğretecekleri bir şey de yoktu. Ben kendi kendimi terbiye ettim. Sizlerden temel ve büyük farkım bu. Bu büyüklüğümü kendimi terbiye etmeme borçluyum. Kocamış bebekler gibisiniz, ciddi bir intikamcılığı olan yok. Ancak “zamansız, yersiz gitti” diye, cenazenize bol bol ağlanabilir. Hanginiz adını, ününü amansız konuşuyor? Hanginiz kendini zavallılıktan, problem olmaktan kurtarıyor? Bütün bunları ilkin analara söyledik.

Anama da söylemiştim:

“Üzerime gelme” dedim ve onu durdurdum. Hem de erken yaşta.

Bana kabul ettirmek istediği değer yargılarını, kavgacılık biçimlerini durdurmak gerektiğini çok erken yaşlarda fark ettim. Sevgilerimle, yaşam tutkularıyla böyle olmaması gerektiğini bildim ve tavrımı geliştirdim.

Düşman anamı da konuşurmuştu, “*Dizinin dibinde oturamadığım*” biçiminde bir değerlendirmesi vardı. Dizinin dibinde oturmak, boyun eğmektir, teslimiyettir. Yine düşman, “*kavgacı ortamlarda, sevginin, saygının fazla gelişkin olmadığı ortamlarda büyümekten*” bahsediyor. Tabii, bahsettiği ortamı düşmanın kendisi yok etmiştir.

Sahte sevgi ve saygıyla büyümenin anlamlı olmadığını erkenden fark ettik. Bize gösterilecek fazla sevginin olmadığı açıktı. Ben ta o zamanlar anamdan en ufak bir sevgi beklemedim. Hayret, beklemediğim gibi, göstermedim de. Bu da oldukça gerçekçi bir tutumdur. Olmayan şeye, neden “olur” diye kendimi aldatarak cevap vereyim veya kabul edeyim ki.

Sahte sevgiler ana kucağında başlar ve en gözü kara sevdalara kadar bu sürüp gider.

Hepsi sahtedir; birinin size verecek sevgileri, saygıları yoktur. Sizin de birilerine ne vereceğiniz sevgileriniz, ne de saygılarınız var. Ama kişiliklerde aldanma, öyle gözükme tarzı; hiçbir ulusta görülmemiş derecededir. Elbette biz bu konuda da ikiyüzlülüğe düşmemeyi büyük bir gelişme olarak değerlendiriyoruz. Yoksa ben “*neden varım*” diyeyim, öyle değilsem neden kendimi öyle sayayım. Bu da en tutarlı bir gerçekliği ve gelişmemizin önemli bir nedenini ifade etmektedir. Olmamış şeyi kendine mal etme ve en kötüsü de kendisine layık görme, beklentiler, talepler, isteme veya istetme, gerçekliğinizin temeli olmaktadır.

Sizler hep “*birileri bizi sevmeli, hep bizi kabul etmelidirler*” anlayışındasınız. Ama bana göre ne ben, ne birileri; beni ne saymalı, ne sevmeli, ne de birileri beni kabul etmeli. Peki, nasıl olmalı? Anlayarak, gerçeğe ulaşarak, mücadele ederek, kendinize saygıyı bularak, sevgi yakalayarak bu olabilir. Belki böyle olur diye çabaladık ve bunun doğru olduğu da ortaya çıktı.

Şimdi ise sevgili olmaya çalışıyorum.

Bu da bir maddi zemine, savaş gerçeğine dayanıyor. Görülüyor ki, insanlar şimdi doğru temellerde daha saygılı, sevgili, edepli duruma gelmişler.

Aslında anamdan kalma daha birçok husus var. Babamı beğenmezdim; haklı olabilirdi, ama çaresizdi. Kadın hiçbir zaman kendisine göre erkek nedir bilmemiştir. Tanıdığı erkek cahil, nasıl geldiğini, nasıl gördüğünü bilmiyor. Ona verilmiş, böyle kaba bir güç olarak, kendisini tehdit eden bir güç olarak görmüş. Toplumsal gerçeklik de böyle. O toplumsal koşullarda böyle bir kadını, bir kızı anlayacak, gönlüne göre, sevgisine göre anlayacak herhangi bir durum yok, ortam yok. Hatta iradesi, bir kişiliğinin ne kadar olup olmadığı bile tartışılabilir. Aile çıkarı için veya istemi üzerine “*al sana*” denilmiştir, o olmazsa diğerine verilecektir. Zaten bundan çıkaracağı sonuç da öyle fazla anlamlı olamaz. Bir de kişilik itibarıyla fazla moral bırakılmamış, daha doğrusu kendisine göre kocası diye anılan erkek ve köyde erkek diye bellelenler, kendisine anlamsız veya düşmanca tutumlar içinde bulun-

muş. O da “*madem onlar bana bu kadar yaptılar, bende kuralsız, hatta fazla utanmaya gelmeyen, sonuna kadar ve çığırından çıkmış bir kavgacılığı dayatırım*” demiş.

Çok uysal bir kadın olsa, fazla kavgacı olmasa, kocaya olduğu gibi yaslansa veya bu çaresizliği gösterse, teslim olsa, belki biz de teslim olurduk veya “*anam nasıl yapmışsa bütün kadınlar öyle yapsın veya babam ne etmişse, erkek ne yaptıysa öyle kabul edilsin*” derdik. Ama bu kavgacılık ortamı mutlaka bir iz bırakmıştır. Bu da herhalde faydalı bir iz olarak düşünülebilir. Benim geliştirdiğim bir kadın mücadelesi var. Bu mücadele bugün ileri boyutlarda seyretmektedir. Temeli olmasaydı bu mücadelenin, bu kadar gelişmesi mümkün olamazdı.

Anamın büyük mücadelecisi olduğunu biliyorum.

Fakat onunki öyle ilkeli, örgütlü değil; tam tersine ilkesi de, taktiği de hiç olmayan bir mücadeleydi. Ama kendini orta yere at, sonuna kadar fırla, yürü, bağır, çağır, saldır; -mücadele biçimi buydu. Güç dengesi sıfır, hedefi hiç göz önüne getirmez, ama işte ne kadar isyan edebilirsen o kadar isyan et veya isyanda sınır tanıma. Tabii biz bunun böyle olmayacağını daha başta görüyoruz. Kavga olcaksa bile bunun belli bir mantığının olması gerekir.

Mantığın çok aşıldığı bir yerde mantık aramak, erkenden göz önüne getirdiğim bir husustu.

Bu da çok aşırıya karşı bir tedbir oluyor. Elbette pratikle yakından bağlantılıdır. İlle kavga edilecekse, -bunu bana erken yaşta öğretti. Etkisi hala var. En önemlisi, tek başına biri de olsa, çok kuralsız da olsa hem aile içinde, hem aile dışındaki bazı erkeklere karşı büyük savaş vereceğini o örnekte görmüş oluyoruz.

Bir gelenek olarak bir çocuk bunu görmezse, anası mışıl mışıl uyumlu, her şeye “*evet*” diyorsa, sanırım çocukları üzerinde de bunu sürdürür. Sonuna kadar erkeğe, babaya, köylüye, karşısına çıkan herkese bağlı olur. Bu böyle olsaydı, bizim bu biçimde bir kadın mücadelesini fazla ilerletmemiz (en azından bu biçimde geliştirmemiz), bu kadar etkili olamazdı. Veya bu etkinin de bu eski mücadelede bir ön izi olabilir. Çünkü bir kadın bu kadar mücadele etmişse, o da ana ise, herhalde o çocuk da büyüdüğü zaman kendisine şunu soracaktır: “*Benim anam gibi bir kadın bunu yaptığına göre, ne-*

den başka kadınlar bunu yapmasın ki!” Aristo mantığıyla bile bu sonuca varmak zor değil.

İşte, anaya bağlı olma mı denilir?

Anam sağken onu bu kadar derinliğine incelememiştim. Öyle mektup da göndermedim. “Nasılsın” demedim. Fakat anma denilen olayı bu son yıllarda önemli oranda geliştirdik. Son yıllardaki kadın mücadelesine baktığımızda belirgin bir gelişmenin olduğunu görüyoruz. Herhalde bütün önemli şahadetlere, ödünlere karşı verdiğimiz karşılığın bir benzerini de bu gelişme çerçevesinde yapmışız.

Haki Karer yoldaşın anısına karşılık partiyi ilan ettik. Mazlumların anısına verdiğimiz karşılık, daha fazla savaşa, ülkeye yönelmeydi. Agitlerin anısına bağlılık ise, daha fazla gerillaya, ordulaşmaya yönelmekti. Buna benzer şahadetlerin anlamını gerçekçi bir mücadele ile geliştirmek istedik. Ana olayında da herhalde bu gözüküyor. Böyle bir ödün bizi kadın konusunda daha fazla böyle yapmaya götürmüş olabilir. Bu da bir etkidir diye düşünüyorum.

Kadın savaşımı bu nedenle anamın tam istediği biçimde ve onun yaptığı gibi olmazsa da; şimdi daha bilimsel, daha örgütlü, planlı ve usta taktiklerle yürütülmektedir. Erkeğin haksızlıkları var, bu açık. Bunu kabul ettik. Ama onu çözümlenmek oldukça zordu. En önemlisi de anamın yaptığı gibi değil, daha mücadeleci, doğru bir mücadele anlayışı ve yöntemiyle. Tabii bu bir sonuç, onun ortasında gelişme de vardır. Anamın kişiliğine baktığımızda, kadınlardan uzak durmam gerektiğini ilk elde göz önüne getirdim. Anam böyleyken bu kadar beni zorluyorsa, kadın konusuna da kolay kolay girmemem gerekir.

Yaşanan ağır sorunları ve anamın babamla yaşadığı çok kavgalı ve zor yaşanılır aile gerçeğini gördükçe, bu önemli dersi almıştım. Bu tehlikeyi yaşamamak için oldukça temkinli, bilinçli hareket etme gereğini duydum. Babamla-anamın başına gelen neden benim başıma gelsin ki! Dikkat etmeliydim. Bu da kadın-erkek ilişkilerindeki gerçeği etkiledi.

Ana-baba arasındaki ilişki veya çelişki bütün yaşamımı en çok etkileyen özelliktir.

Ama sizler yaşamınızda buna pek dikkat etmediniz. Eğer ana-baba ilişkilerinizin gerçekliğini dikkatli bir şekilde gözden geçir-

seydiniz, böyle rahat yaşayamazdınız. Ama bu rahat yaşamın pek de rahat olmadığını şimdi benim çelişkili savaşımla, kişiliğimle ödüyorsunuz. Benim şansım veya şanssızlığım bu çelişkili aile gerçeğini en üst düzeyde yaşamış olmamdır.

Çocukken kendimi şanssız görüyordum. Hala hatırlıyorum, “*keşke benim de falan arkadaşımın anası-babası gibi anlayışlı bir anam-babam olsa*” diyordum. Daha sonraları, “*keşke bir Türk aileden olsaydım*” diyordum. Zorluğa gelmemek için, çelişkilerin acımasızlığını yaşamamak için bunları düşünüyordum. Ama daha sonra bu çelişkinin mücadeleyi tahrik etmesi nedeniyle, bir şans olduğu ortaya çıktı.

Şanssızlığı şansa dönüştürdüm.

Bunun da büyük bir yürütme eylemi olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor. İşte sizlerin başlangıçta böyle bir şanssızlığınız yok, şanslısınız. Ama sonuçta da büyük şanssızlığınız bu şanslı yaşamınızdan kaynaklanıyor. Bunun diyalektik ifadesini bulmamanız halinde pek iflah olmazsınız veya şans şanssızlığa, şanssızlığı da şansa dönüştürmeyi gerçekçi temelde, doğru temelde yapamazsınız. Benim ana-baba çelişkilerimin bütün köyün alayına, dalga geçmesine yol açması ve benim üzerimde bunun yarattığı büyük üzüntüler, ayıplamalar büyük bir şanssızlıktı. Ama bunun beni sürekli ezmesi, zorlaması beni yaratıcılığa itti. Bu da gelişmenin ana dinamiğidir.

En önemlisi de ailecilik konusunda hayale kapılmadım, sizin yaşadığınıza benzer kolay ailecilik hayallerini esas almamam çok önemli. Çekinmem, ihtiyatlı olmam, tepki duymam daha sonraki süreçlerde oldukça yararlı olmuştur. Hala kadın-erkek ilişkileri üzerine bu kadar önemle duruyorsam, bu çelişki nedeniyledir. Şimdi çok açık görülüyor ki, eğer bu çelişki çözümlenirse ne sınıfsal, ne ulusal çelişki anlaşılır. Bırakın çözümlenmesi, sizler şu anda bu çelişkinin birer kölesi gibisiniz. Bu çelişkiyi anlamaya ya da kendi üzerinizdeki etkisini sıyırmaya gücünüz yoktur. Daha sonraki tespitlerimizde “*aile kördüğümü insanımızın iradesini de, düşüncesini de kör etmiştir*” dedik. Bu yüzden yetenekler gelişmiyor. Kavgacılık en ilkel tarzda, anlayışlar oldukça dar, kişilikler oldukça cüce. Neden? Çünkü aile kördüğümü sizi baştan bağlamış. Ama ben yırttım, nitekim köyde, “*ipini koparan adam, anasını-*

*babasını dinlemeyen adam, yoldan çıkmış adam, vah vah, kimse-
nin çocuğunun böyle olmaması gerekir”* denen bir çocuktum. Ama
dediğim gibi, bu şanssızlığı daha sonra şansa dönüştürdük. Sizler
ise bağlandınız. Aileler her gün yenilgiyi aşılarda, “*oğlum adam ol,
büyüklerine bağlı ol, saygılı ol, seni çok seviyorum, oğlum al sana
en iyisi.*” Bütün bunlar yalandır. Olmayan şeylerin olur gibi sunul-
masıdır. Onun için ne sevginiz, ne saygınız, ne bir yüksek çözüm
gücünüz, ne de kavgacılığınız var.

Çelişkiler çözümlenmez ve uğruna büyük savaşlar verilmezse,
kişilik koca bir yalandan ibarettir.

İşte benim şanssızlığımın şansa dönüşmesi de bu yalana düşme-
meyi öğrenmek temelinde olmuştur.

Çelişkiler tahrik edilmiş durumda.

Mevcut durumda çelişki yöntemi bende dünya çapında ustalıklı
temeldedir. Bana kimin gücü yetebilir ki! Halkın deyişiyle “*Adam
oğlu olma*” bence buna denilebilir. Bunu bir kader olarak görme-
dim. Ama sizler yaşama ilişkisiyle öyle görmüş ve öyle bellemişsiniz
ki, bu kadercilik yüzünden haliniz orta yerde duruyor. Benim ise
kollarım zincirlerinden boşalmış, yüreğim de öyle. Serbest hareket
ediyorum. Ama sizler hareket edemiyorsunuz -ne kadar acı- bütün
savaş imkânlarını sizlere vermemize rağmen...

Kimse bana bir şey vermedi, ben kendi kendimi yetiştiren biri-
yim. Analar sizler için çok ağlayacaklarına, sizin gibileri doğurup,
büyütmeseydiler daha iyi ederlerdi. Böyle yeteneksiz, çaresiz, hep
ağlanılacak çocukları ne yapayım?

Ağlamayı da erkenden kestim, bu da ilginçtir.

Hatırlıyorum, çocukken benim kadar ağlayan yoktu. Öyle ağlı-
yordum ki, köyde duymayan yoktu. Sonra anladım ki, bu da bey-
hudedir. Ağlamakla hiçbir yere varılamaz. İlk isyanda istediğim ka-
dar ağladım ve ondan sonra durdum. O gün bugündür fazla ağlama-
ya gelmem. Bu da ana ve aile gerçekliğiyle bağlantılıdır.

Savaşta komutanın en temel özelliği ağlamamasıdır. Ama nere-
deyse ağlamayan yok gibidir. Dedğim gibi, olmayan vicdanı, ra-
hatlığı, sevgiyi olur gibi, varmış gibi görmenizin vicdansızlıkla
bağlantısı oldukça somut. Saygılı olmayan, sevgisi olmayan, du-
yarlı, hasas duygularınız sizleri büyük bir vicdansızlıkla karşı kar-

şıya bırakıyor. Yanlış yetişme tarzı, geleneklere göre kötü şekillenmeniz, vicdansızlığın en temel kaynağıdır.

Bu vicdana nasıl ulaştım?

Büyük savaşım.

İlkin ana-babaların bana fazla verecekleri bir sevgi, bir saygı olmadığımı görünce, kendim denemeye giriştim. Çevremi oluşturdum. Çevre oluşturmak için de büyük iyilikleri yapman gerekiyor. Bir kuşu bile beş-on parçaya bölüp dağıtmam ilk sevgi, bağlılık ilişkilerine duyduğum ihtiyaçtan dolaydır.

“Yalnızlığımı gidermek istiyorsam, havadaki kuşu avlayıp etrafıma dağıtmam gerekir” düşüncesine ta o yaşlarda ulaştım.

Bu bir örgütlenme tarzıydı.

Şimdi bakıyorum, siz hazır imkânları bile hiç hakkınız olmadığı halde büyük bir vicdansızlıkla (ki, onu da ana-babanızdan öğrenmişsiniz) harcıyorsunuz. Çünkü büyük bir kısmınızın, ya başkaları sizin emeğinizi hırsızlamış; ya da sizler büyüklerinizden öğrendiğiniz gibi hırsızlamışsınız. Sizlere de bunu öğretmişler ve değerlere hep bu gözle bakıyorsunuz. Dağıtıp kötülüyorsunuz, aslında kendinizi dağıtıyorsunuz. Kendinizi bile yok ediyorsunuz. Adeta beleşten satıyorsunuz, ama farkında değilsiniz.

Kazanmasını bilmeyenler, paylaşmasını da bilmezler. Kendi emeğiyle kazanmasını bilmeyenler, hovardaca harcarlar. Bunun için değerlerin kıymetini bilmek gerekiyorsa, onun amansız kazanımını bilmek lazım. Ben bunu defalarca söyledim.

Neden erkenden kuş avlamak zorunda kaldım? Yine babamın, hatta bazı böyle kişilerin, ailelerin değerlerini, gittim kopardım. Gücü etrafıma dağıtıp belli bir örgüt gücü oluşturdum, hatta rüşvet almayı da buna bağladım. Zorlu süreçlerde örgütü oluşturmak için başka türlü yapılamazdı. Ama şimdi örgütümüzün başındakiler, değerleri öyle bir çalıyorlar ki... Hatta bazıları hırsızlayıp kaçıyorlar. Vicdan bunun neresinde? Sizlere göre değer savaşımı yoktur. Değer savaşımı üzerine kan dağıtıyorsunuz, ama vicdanınız bile sızlamıyor. O erken yaşlarda bir kuşun nasıl avlandığını ben biliyorum. Ayrıca grup oluşturmaya ihtiyacım var, ne ile yapacağım onu? Marifetin olmazsa, senden bir çıkar görmezlerse gelirler mi?

Okuma işi de öyleydi. Birkaç kelime öğrendiğimizde ilk etapta gruba vermek istedik. Başka türlü çocukları etrafımıza nasıl toplayacağız? Bütün hayat süreçleri böyle olmuştur. Sizler bunu da anlayamıyorsunuz. Bundan dolayı ne kendinize, ne de çevrenize yararınız oluyor. Haydan gelen huya, çar gelen naçar gidiyor. Sonuçta vicdan diye bir şey kalmıyor. Ama biz öyle değiliz, büyük bir vicdan oluşturmuşuz ve bu da özgür yaşama duyduğumuz istektendir.

Anam şunu sıkı sıkıya belletirdi:

“Çalışmadan sana tek bir kuru ekmek yok.”

Saç üzerindeki bir ekmeği almak benim için büyük bir meseleydi. Hedefimiz o ekmeğe ulaşmaktı. Anam öyle yüksek bir yere koyardı ki, ona ulaşmak oldukça zordu, hatta gizlerdi. Ekmeği bulmak için bayağı mücadele verirdik. Ekmek kavgası ta o zamanlarda başlamış ve hala devam ediyor.

Çocukluk anılarımıza ihanet etmemek bizim için önemli bir ilkedir.

“Çalış kazan” diyorlardı. Bunu da iliklerimize işletinceye kadar dayatıyorlardı. İşte ekmek kavgası böyle başladı. Sanıyorum yetiştirme tarzından dolayı, ciddi bir ekmek kavgasına girişmeden sizlere hep hazır verildi. Her şeyi hazır Allah’tan bekler gibi beklediniz. Ekmek için kavgayı bilmiyorsunuz. Sizlere göre yemek yemek çok kolay, çocuklar ağladıkları zaman önüne yemek koyarlar. Anaların en büyük hatası sizi ekmek kavgacısı olarak yetiştirmemeleridir. Sizlere çok yumuşak davranmışlar. Varını-yoğunu biriktirip vermişler. Gerçek dışı bir yaklaşımla büyütülmüşsünüz.

Emeğe fazla saygılı olmayan bir nesil.

Sonradan da ana-babaların parası bitmiştir ve serserileşme dönemi başlamıştır. Tıpkı savaştaki gerçeğiniz gibi. Ana-babaların kabahati budur. Ekmek kavgacısı yapamayacaksa, bu çocuğu neden büyütüyor? Savaşırmasını bilmiyorsan, neden bunları çıkardın karşıma? Bu ülkede, bu halkın maddi gerçeğinde ekmek kavgacısı olmak bütün kavgaların başında yer alır. Ama şimdi bakıyorum, yediklerinin yarısını atıyorlar. Bana inanılmaz bir suç, sorumsuzluk gibi geliyor. Adeta bütün attığınız o ekmekleri alıp yemek istiyorum. Bir aralar beni ziyaret eden bir Fransız gazetecisi hayretler içerisinde kaldı: *“Nasıl böyle soğan ve ekmekle idare ediyorsunuz”*

dedi. Elbette, bu benim yaşam ilkem, belki ayıplarsınız, ama kav-gacılığımı doğru göstermek zorundayım.

Gerçeğe ihanet etmemek önemlidir.

Daha sonraki yaşlarda kontrolden çıktığım için, her ana gibi her-halde o da düşünmüştür: “*Bunun sonu nereye gidecek?*” Her ana ço-cuğunu başgöz etmek isteyebilir. O süreçlerde sanıyorum pek umudu yoktu. Beni akıllı bulmuyordu. Geleneklere göre kızlarını veriyordu, oğullarına bilmem kız alıyordu. Ama benim durumum farklıydı. Ne olacağımı pek anlayamamıştı. Kız verme-kız alma meselesinde her-halde yaklaşımı geleneksel etkiyi kırmaktı. Kıramadığı, etkisi altında olduğu açık. Fakat bende etkisi nasıl olabilir? Objektif olarak, konu-yu küçümsememek, konuyu ciddi ele almak gerekir. Aileye göre in-san yetişmeyince, her şey biraz daha altüst olur. Tam koltuğunun al-tında, dizinin dibinde olsaydım mutlaka kendilerine göre birisi yapar-lardı beni. Ucuzundan bir koca veya bir karı olarak çocuklarını ger-çekleştirmek isterlerdi. Tabii bu daha sonraki bütün düşüşlerin, bütün toplumsal gereklerin, yine bizim toplumsal gerçekliğimiz söz konusu olduğunda tükenişin, başarısızlığın, düşüşün, toplumsal gerçekliğimiz ne kadar kabul ediyorsa o kadar olmasının sonucuna götürecekti. Bu tuzağa düşmemek, bu aile gerçeğiyle biraz bağlantılıdır.

Ama sizler kontrol altındasınız. Objektif olarak üzerinizde gele-neklerin ve geleneksel toplumun etkisi büyük. Bu da geliştireme-menin, cüce bırakılmanın en büyük nedeni ve hala sizlerle bu temelde uğraşyoruz. Geleneksel karı-koca olmaya çok yatkınsınız. Zaten bizim ailede bu da fazla gelişmemişti. Ne babam iyi bir ko-caydı, ne anam iyi bir karıydı. Hatta bana göre bu konuda en büyük sorunu yaşayan karı-kocaydı. Babamın kendini başarılı bir erkek görmesi mümkün değildi veya “*ben şöyle bir kocayım*” demesi çok zordu. Annemin de “*ne güzel bir karıyım*” demesi çok zordu. Ba-şarılı, mutlu oldukları, saygılı, anlayışlı oldukları hiç söylenemez.

Bunun üzerimizdeki etkisi ise oldukça ilginç.

Şans mı, şanssızlık mı?

Sizin için iyi mi, kötü mü? Yorumu sizlerin. Ama genel Kürdistan ailesini göz önüne getirdiğimizde bunun çok çarpıcı bir şans olduğu ortaya çıkıyor. Kürdistan ailesi her ne kadar geleneklerin ağır etkisi altında terbiye görmüşse de, erkek kadını korkunç derecede namus

meselesi yapıyor. Kadın da hiç içeriği, özü olmadığı halde, erkeğin kadını olmak için kendini geleneklere göre olağanüstü zorluyor. Ve geleneklerin güçlülüğü en temel kaybetme nedenidir.

Köleliğin en temel kaynağı, kurumu bu ise, demek ki bizim ailede bir türlü geleneğe göre kurulamayan karı-koca ilişkisi büyük bir çözüm zeminiymiş. Anamın babaya iyi bir karşı koymayı becerememesi veya onu mümkün görmemesi, böyle bir kocayı kabul etmemesi, üzerimde bayağı etkili olmuş. Adam çeşitli nedenlerden dolayı böyle davransa da, yine anamın özgün nedenleri de olsa, bunun böyle gelişmesi daha doğru sonuçlara yol açıyor. Ve Kürdistan ailesi tarihin bu sürecinde en problemlili, diğer yandan çelişkiyi gizleyen, çözümsüzlüğü yaşatan en önemli kurumdur. Bunun bizim aile gerçekliğimizde neredeyse tam bir çözülüşü, anlamsızlığı yaşaması, benim de bu ortamı değerlendirmiş olmam, gelişmemizin en önemli bir çıkış nedeni oluyor.

Başlangıçta şanssızlık dediğim, daha sonra büyük bir şansa dönüşüyor.

Eminim ki, iyi bir karı-koca olsaydı bunlar, erken yaşlarda ben de onlara özenirdim. Tabii ananın da kendine göre bulduğu zayıf kocayı karşısına alması, ona karşı sürekli savaşımda olması bende iki yönlü düşünce ve duygu geliştirdi. Böyle koca olmamak gerekir. Ama böyle karı da olmaz, olmaması gerekir. Fakat olmuş, nasıl aşacaksınız? Böyle koca olunacağına hiç olma. Veya bir kadının böyle zorlaması mı, zorlanması mı? En sağlıksız, en sakıncalı daha sonra anlaşıldı.

Bu bir Kürdistan çelişkisidir.

Artık Kürdistan'da maddi ve manevi olarak alt ve üst yapıda aile çözülüyor, klasik ilişkiler bozuluyor. Yenisinin de pek imkânı yok. Eski hiç taşınmıyor. Bu iliklerine kadar herkeste ve her yerde gözükmüyor. Ama yenisini kurmak konusunda kimsenin en ufak bir mecali, gücü yok. Tam da bu noktada olağanüstü bir çözüm gücü olarak bir şans yakalamış oluyorum veya şanssızlığı şansa dönüştürüyorum. Büyük çaresizliği çareye dönüştürüyorum. Eminim ki, böyle aşırı bir çözülme veya çelişki olmasaydı bu kadar büyük yeniliğe amansız atılmazdık.

Hatırlıyorum, her eve gidişimde, her bu ilişkiye tanık oluşumda gırtlığımı kadar öfkeyle doluyordum. Ve fırlıyordum, metro-

pole, okullara ve orada bu çelişkiyi çözmek için birikim yapıyordum. Her altı ayda bir köye gelişerim benim için büyük bir devrim sıçraması demektir.

Yetmeyen, tamamen çözüme aşamasına gelmiş, fakat geleneklerin çok ağır olan etkisi nedeniyle de dışa vurmayan namus anlayışı adı altında, karılık-kocalık geleneği vardır. Toplumumuzda güçsüzlüğün ifadesi olarak, belki de hiçbir toplumda görülmemiş ölçüde onlara sarılma güçlüdür. Kocanın hiçbir şeye gücü yetmez; karısı üzerindeki hukukuna, geleneğine de dayanarak bütün gücünü konuşturur. Yine kadın çok çaresizdir. Her şeyiyle kocaya sığınma gereğini duyar. Bu da köleliğin en temel bir nedeni oluyor. Kürdistan çapında en temel bir çelişki oluyor. Çözüm hızlandıkça bu daha da gericileşiyor, tutuculaşılıyor.

Kürdistan'ın bu en baş çelişkisi bizim koşullarımızda, felaket halini alıyor.

İşte talih veya talihsizlik.

Tam da bu noktada artık bunu aşmamız gerekiyor. Bırak aile namusunu, bırak ailecilik yapmayı, karılık-kocalık yapmayı; bunları fazla ciddiye alma, kendine ve kendinde yeniyi ara. Bildiğiniz gibi, kendimizi çare olmaya doğru götürme, en tabu konularda bile özgürlüğü esas alma, yaratıcılığı esas alma; bu anlamda çözümü yakalayabilme yönelimimiz devam ediyor. İyi karılar, iyi kocalar olma yerine, iyi savaşçı olmak esas alınıyor. Çözümleyici savaşçı, başarılı savaşçı; ana ocağından çıkardığımız en temel bir sonuçtur. Bana göre iyi savaşçı olamayanların hiçbir yaşam şansları olamaz. Bırak karı-koca olmalarını, insan bile olamazlar.

Bugün dolayısıyla açıklıkla söylemeliyim ki, anamın bana öğrettiği en temel gerçeklik budur. Önce iyi adam ol, iyi savaşçı ol. Biz bu yaşımıza gelmişiz hala iyi savaşçı olma peşindeyiz. Tabii aileler ise iyi savaşçı olmayı önlemek için daha 12-13 yaşlarında "iyi karı ol, iyi koca ol" çağrısını vermiş ve uygulatmışlardır. Bizim ailede bunun fazla geçerli olmaması, benim üzerimde etkisinin fazla gelişmemesi önemli.

Düşünün, bu yaşlarda böyle bir geleneğin etkisine girmek her şeyin bitişidir. Fiilen girmeseniz bile duygu, namus itibarıyla girmiş olmak; savaşçılığın hiç gelişmemesinin temel nedenlerinden

biridir. Benim kavgacılığımın patlama göstermesi bu geleneği erken yaşlarda yıkmamdan dolayıdır. Aile gerçeğine göre erken yaşlarda bir karşılaşma, kocalaşma; işin bitişi demektir. Bakın ben bu çelişkiyi, biraz doğru ele aldım. Sizi bu yönlü iyi karılar, iyi kocalar olmaktan alıkoyduğumuz için gücünüz, enerjiniz, bilinciniz, dolayısıyla savaççılığınız biraz devam ediyor. Belki geleneklere göre bir yaşam sizi rahatlatabilirdi. Ama bana göre, bunun maddi temeli yoktur. Maddi temeli olmayan bir şeye göre kendinizi yatırmamızın da hiçbir anlam yoktur.

Önce iyi bir savaşı olun, ilke bu.

Bu ülkede yaşamak istiyorsanız, bu iyi bir eş, dost, ahbap-çavuş, hemşeri olmaktan geçmez; tam tersine iyi bir toplumsal savaççı ve ondan sonra ulusal savaççı olmaktan geçer. Çözümlemeler ortaya koymuştur ki, iyi bir hemşericilik, ahbap-çavuşluk, yarenlik, hele hele iyi bir eş-dostluk, kadın-erkek ilişkisi savaççılığı bitirir. Bunun yerine biz hangi bağları esas aldık? Hemşericilik bağları yerine, ulusal bağları, ahbap-çavuşluk bağları yerine, sınıfsal, siyasal bağları; ucuz eş-dost, sahte karasevda bağlılıkları yerine, yaman örgütsel ilişkileri, yoldaşlık ilişkilerini esas aldık. Düşünün, ben bu konuda, olağanüstü bir şekilde hem temellerini dikkatli atıyorum, hem pratiğini yürütüyorum. Görüyorsunuz ki, bu dünyanın hayretini çekiyor. Bu kadar geri toplumsal koşullarda nasıl böyle çelikten bağlar oluşmuş diye. Bu mücadele gerçeğiyle bağlantılıdır.

Tam da bu noktada, kadın ordulaşmasının da, erkek ordulaşmasının da ne anlama geldiği şimdi daha iyi anlaşılıyor.

Hiçbir kitapta böyle bir ordulaşma ilkesi yoktur. Ama bana göre bizim toplumsal gerçeğimizin çözümlenmesinde böyle ilkelere ihtiyaç vardır. Hala tam anlamamışsınız, ama toplumsal gerçekliği sağlam çözümlleyen birisi bunu yakalayabilir. Kürt erkeğinin durumunu çözmek için, olağanüstü tedbirlere ihtiyaç var. Bunlardan biri de kadın ordulaşmasıdır. Tabii, bunu da yanlış anladılar. Silahı verirsin eline, erkek nasıl yapıyorsa o da öyle yapsın. Bu anlamda bir ordulaşmanın mümkün olmadığını bilmekte fazla zorluk yoktur. Daha değişik bir ordulaşmadır. İşte anamın kavgacılığı, bilmem hiç kurala, kaideye gelmeyen, kadın ordulaşmasına dönüştürülüyor di-

yelim. Bu çok gerekli. Neden gerekli? Madem anam kocayı beğenmiyorsa, kocayı ortaya çıkarması lazım. Nasıl ortaya çıkaracak? Mücadeleyle; mücadeleyi bilmesi lazım.

Şimdi bütün kızlar, haklı olarak karşılarında anlayışlı bir erkek görmek isterler. Bunun için ne gerekli?

Kavga.

Anlayış desen, fazla imkân yok. Kocanın veya erkeğin sana vereceği fazla bir şey yok. Kendisi çaresiz. Kürt erkeği bu anlamda oldukça zavallı. Hem komik, hem trajik bir durumu yaşıyor. Kızlar daha zavallı, daha bilinçsiz ve çaresiz. Peki, bu ikisinin kaynaşımı neye yol açar? Traji-komik bir duruma yol açıyor. İşte buna da fırsat vermemek, devrimciliğimizin en önemli bir yanıdır. Hatta günlük olarak da pratikte ben birçok erkek kadın veya delikanlı-kız çözümlemesini yapıyorum. Gelenlerin büyük bir kısmı, geleneklerine göre aslında evde fazla bulamadıklarını, kolektif bir kaçış pratiğine girerek karşılamak istiyorlar. Saflarımızda her kız neredeyse kendine göre bir erkeğe kaçmış aslında. Ama yanlış, bunu düzeltmek gerekiyor. Çaresizlikten dolayı geliyor. Yanlış. Kavgalı ve bilinçli bir şekilde örgüte gelmesi gerekiyor.

Önderliği tanımak gerekiyor. Kavga temelinde başladı ve şimdi oldukça planlı ve örgütlüdür. Erkek eski erkek, kız da eski kız. Benim açımdan bunların hiçbiri kabul edilmez. Ama diyeceksiniz ki, “biz böyle yetişmişiz, sen öyle yetişmişsin” anlayışı düşmanın egemenliğine götürüyor, toplumsal çözümsüzlüğü derinleştiriyor. Gerçekler böyle söylüyor. Senin nazik yetişmene, anlayışına ben ne diyeyim? Yaşamak istiyorsun; bunun için benim kadar savaştan var mı? Kavgasını vermeden neyi yaşayacaksın? Ben bütün sadakatimle ve açıklığımla şunu size söyledim; isteyen yaşasın bakalım. Parçalamadan, dökmeden kaçırılmadan.

Hayretler içindeyim, arkadaşlarımız bu kadar yaşlanmışlar. Hatta bu kadar kadın-erkek birikmiş saflarımızda. Geliştirilen ilişkilerin hepsi bana göre çok tehlikeli. Her gün raporlar alıyorum. Kadın fırsatını buldu mu mutlaka düşürüyor. Erkek buldu mu daha tehlikeli oluyor. Zaaflarını konuşturuyorlar. Çok aşağılık mı desem, bunları kovsam mı diyorum. Bunları nasıl eğitelim? Her gün kafamda binbir türlü evirip çeviriyorum. İşte kadın ordulaşması, savaşçılığı, er-

keği hizaya getirme, geliştirme, savaştırma bu derin endişelerle bağlantılı. Gün gibi belli. Savaşçılığı önleme temelinde geliyorlar veya savaştan kaçmak için yaklaşım geliştiriyorlar. Ama bayılıyorlar.

Günlük alan raporlarına bakıyorum; ana karargâhtan tutalım herhangi bir bölgeye kadar, en değme militanımızın, erkek ve kızımızın ilişkisine bu basit emelleri yerine gelmezse “intihar ederiz” diyorlar, fırsat buldular mı derhal koalisyon kuruyorlar. Kime karşı, niçin? Basit, belki de varsa bir yaşamları; sevmesini bilseler ben de alkışlardım. Onu da becerdikleri yok. Sırf laf olsun, hayalleri, güdülerini tatmin olsun diye. Büyük aşkı yakalamak veya büyük yiğitliği, savaşçılığı esas almak öldürsen aklına gelmiyor. Tepkiyle ve zoraki bir memur gibi, “biraz PKK’ye çalışırım, ondan sonra kendi ilkelliklerimi, güdülerimi yaşarım” zihniyeti içindeler.

Bu aşka ihanettir.

Ama maalesef yaşananlar da bunlardır. Geçen gün bir raporda okudum, bir kız arkadaşımız diyor, “bizim yaptığımız temel hata, toplumsal temelde günde on defa evleniyoruz. Parti Önderliği ise bakireliğini sınıksız koruyor.” İlginç bir değerlendirme. Evet, sizler her gün evleniyorsunuz. Klasik anlamda ve toplumsal temelde bağlılık düzeylerinizi, alışkanlıklarınızı göz önüne getiriniz: Her gün evleniyorsunuz.

Aşkı, ilişkiyi doğru anlamak, hiç kimsenin yanından geçmediği bir durum oluyor. İlle de “ya teslim olur, ya teslim oluruz.” Bırak toplumu, saflarımızda tam bir bela durumu. Kabul etmeyeceğimiz açık. Yüksek savaşçılık özelliği göstermeyen kadını da, erkeği de ben adam yerine koymam. “Ya kadınsız, erkeksiz olunur mu?” diyeceksiniz, olunmaz ama her şeyden önce kavgasız da olunmaz. Kavgayı biliyor musunuz? Kavgayı bilmeden yaşamı anlayamazsınız. Yaşamın kıymetini, dolayısıyla çok doğal, çok zorunlu olan kadın-erkek ilişkisini de anlayamazsınız. Anlayamadığınız en temel bir önderliksel savaş özelliğidir.

Eski tarzla ilişki geliştiremezsiniz. Örgüt imkânlarını kullanarak, örgütün özgürlük ortamını yanlış kullanarak, “ya işte bak etki altına alacağım ne kadar kız var, erkek var. Yetkim, kanun gibi kurallarım da var. Fırsat buldukça uygulayım.” Hayır. Belki toplumda rahattın, ama PKK içinde bunlar çok zor. “Bazıları uyguluyor” di-

yeceksiniz. Uyguluyorsa açığa çıkıyor. Ben her şeyden önce kendime uyguluyorum, bu yaşa gelmişim, dikkat edin.

Savaşa göre olmayan ilişki, aşk kaç para eder. Ben bile daha tam cesaret edemiyorum. Herkes beni belki korkak olarak da değerlendirilir. Ama sen kim oluyorsun? Savaşçılığın yanından geçmiyorsun. Savaşçılığı da kaba anlamayın, “*öyle silah sıkıyoruz. Vay birkaç eylem de yaptık. Daha bizden ne isteniyor?*” demeyin. Ben bu anlamdaki savaşçılığı yüzde bir bile savaşçılık saymam. Savaşçılık kapsamlıdır. Ruhtan tutalım fiziğe kadar, sıcak savaşımdan ruhsal savaşıma kadar, hepsi savaşçılığın kapsamına girer.

Önderlik ilkesi, her şeyden önce savaş ilkesidir. Ondan sonra yaşam gelir, ekmek gelir, vicdan gelir, sevgi gelir, aşk gelir. Bırak aşkı, siz ilkel güdülere bile anlam veremiyorsunuz. Oysa PKK savaşçılığında bunları muazzam dönüştürme diyalektiği geçerlidir. Bu halinizle bırak size erkek demek, eskiden olsaydı köle diye piyasada satmazlardı veya alıcı bile çıkmazdı. Kızlar için de öyle. Çünkü fazla biçimli olmayan kızları kimse köle, cariye diye satın almazdı. Gerçeklik bu. Sarsılmak için bunları bilmeniz gerekiyor. Yaşamın kolay olmadığını, savaşçılığın boş bir iş olmadığını mutlaka anlamanız gerekiyor.

Neden bu kadar zorladım? Keyfimle mi seçtim bu durumu? Yok. Ezildim ezildim, boğuldum; boğuldum, büzüldüm; büzüldüm, vuruldum; vuruldum ve daha sonra “*çıkış*” dedim.

Dikkat edin, kendim içim yapmadığım, yaşamadığım ortamları size yaptırıyorum, size yaşıyorum. Benden daha arkadaş canlısı kimse olamaz. Anamın “*senin çalıştığın gibi çalışmazlar*” diye bir sözü vardı. Toplum mantığıyla alakası yok. Ama ben bu konuda da isyanı esas aldım. Tabii o bunu fark ediyordu. Anasının istemine göre bir grup oluşturmak tehlikeliydi. Ama biz bunu denedik ve sizler bunun ürünüsünüz. Anama rağmen, grup kurmaya cesaret edişim, sizi siz yapan temel özelliktir. Sizler bunları bilmeden kendinizi adam yerine koyamazsınız.

PKK'nin, Apoculuğun özü budur.

Belki kendinize göre çok ulaşılmaz veya tehlikeli, anlamsız bulursunuz. Ama ben de söylüyorum; biz bu kavgayı şimdiye kadar böyle yarattık ve şimdi ise kavganın başıyız. Hatta neredeyse ilah

kadar başındayız. Kendimi zorla mı dayattım? Hayır. Toplum itiyor, sizler her gün istiyorsunuz. Ben güçlü bir merkez, militan olmanızı isterdim. Fakat her şey bana yıkılıyor. O zaman sizlere düşen bunu öğrenmektir. Buna katılmamak, bunu boşa çıkarmak değil, hiç olmazsa doğru bir öğrenme gücü göstermek. Ondan sonra karar verin, varsanız “*evet*”, yoksanız “*hayır, bu deli işidir*” deyin. Ya izin isteyerek, ya da isyan ederek kaçın. Biz ikisine de varız. Neden her gün Önderlik yeminleri ediyorsunuz? Gerçeğinizi biraz öğrenmek için değil mi? Herkes “*bütün gücümüzü sizden alıyoruz*” diyor. Ama bu gücün nasıl bir güç olduğunu, nasıl oluştuğunu kimse anlamak istemiyor. Tersine çarçur ediyor. Basit bir ekmek kavgası, hatta savaşıklık bile, Önderlik gerçeğinde bu biçimdedir. Neden kaçacaksınız? Ben mi anama, “*beni dünyaya getir*” dedim. Yok. Topluma göre, kendime göre oldum. Ondan sonra kendimi korumaya almam, özgürlüğün ilk adımındı ve yaptım. Günah mı bu? Sizler için çok mu kötü oldu? Başka nasıl iyi evlat olunur? Şimdi hiç olmazsa nizamınız var. Birliktesiniz, biraz gücünüz var. Hatta bu ülkede en güçlüsü de oluyorsunuz. Bu, savaşıklıkla mümkün olmadı mı? Başkaları mı yaptı? Sizlere bırakılsa, acaba kaç saat ayakta kalırsınız?

Hikâye böyle.

Namus belası mı dersiniz, namus sorunu mu dersiniz, ne dersiniz deyin, içine girdik ve buraya kadar getirdik.

Anlayışlı çocuğun namus meselesi, şimdi bir ülke meselesi, bir savaş meselesi, bir parti meselesi, bir kişilik meselesi, bir kadın meselesi, bir erkek meselesi oldu.

Kendisine saygılıydı. Özgürlüğü esas aldı ve bunlar için savaştı, sonuçta buraya kadar geldi. Ağlayacağınıza, sızlayacağınıza anlamaya çalışın. Anlamaya çalışırsanız iyi edersiniz.

Kırk yıldan sonra anaya olan gerçek sevgi şimdi anlaşılıyor.

Anaya layık olmanın büyük bir savaşıklıkla mümkün olduğu bugün ortaya çıkmıştır. Şimdi olsaydı anam, belki anlam vermeye çalışırdı. Aslında düşündüğüm kadar kötü birisi de değildi.

DEP kongresine gittiğinde Musa Anter’le elleri havadaydı.

Musta Anter eski bir yurtsever, diğeri de anaydı.

Fakat elleri buluşmuştu. Yani bir şeylere aklı erişmişti.

Anaya doğru saygı göstermem en temel gelişmelerden biridir. Zaten anaların bu kadar evlatlarını hiçbir gözyaşı dökmeden Önderliğin emrine vermeleri bunu çok açık gösteriyor. Bu büyük bir gelişme.

Anaları gururlandıracak kadar büyük işler yapmışız.

Kürdistan analarına bu hem yaraşır, hem de bu kurtarabilir.

Kadın emeği üzerine, kadın çabası üzerine yatan bir kişi değiliz. Bu, ana da olsa, bir kadını ucuz kullanmaya, onu kendimiz için çalıştırmaya tenezzül etmeyiz. Bu anlayıştan yola çıkarak, kişiliğimiz itibarıyla daha fazla vermemiz gerektiğini, büyük vermemiz gerektiğini düşünüyoruz. Anamın benden bu kadar talepte bulunması, ısrar etmesi, benim de bunlara büyük bir cevapla karşılık vermiş olmam önemlidir. Basit hediyelerle bunun olmayacağını, analık hakkının böyle çalışarak, işte küçük bir memur, birkaç kuruş para, yiyecek, giyecek karşılanamayacağını gösterdik.

Bu basit bir hediye, ama en büyük hediye böyle bir kadın çalışması olduğunu düşünüyorum. Bu da yapılmıştır. Bu anma, bu anlamda bir gerçekleştirmeyle, gerçek karşılığını vermeyle hesabını gördürmüştür. İlle birisi ana hakkına, bir ana da ille kendi hakkına karşılık istiyorsa, böyle bir savaşımı kabul etmelidir ve hatta bu savaşımı istemelidir. İşte biz bunu yaptık. Şimdi bütün analar da bunu anlıyorlar ve ana büyüklüğü bu temelde anlam buluyor. Kadınlar içinde bu savaş anlam bulabiliyor. Yiğit oğul böyle olur, bana göre, kadına göre, anaya göre. Ama dediğim gibi bu sadece bir savaştır. Dahası savaşı ustalıkla yürütmeye bağlıdır. Sanırım anam buna bir şey demezdi. Sonuna kadar o da kavga ediyordu. O zaman ben de sizin için sonuna kadar doğru temelde kavga edeceğim. Ne isterseniz bu kavgayla bağlantılı bulabilirsiniz. Başka hiç kimse oğlunu yanlış anlamamalı ve ondan yanlış talepte bulunmamalı.

Anaların yüreğini az çok anladığım söylenebilir.

Anlamayanlar partimiz içinde, erken şahadetlere yol açan kişilerdir. Ben bunların analarına da, yoldaşlarına da pek saygılı olmadıklarını söylüyorum. Yaşam için kavga ne kadar zor olursa olsun, bunu sonuna kadar geliştirmeye varım. Ama en az onun kadar bu kavganın yol yöntemlerine müthiş bir yürekle karşılık vermek gerektiğini açıklıkla gösteriyorum.

Sizler de analara saygılı olmalısınız. Onların gerçekliğine yalnız benim hesap vermem doğru değildir. Sizlerin de vermeniz gereken hesapları var. Kötü savaşıyorsunuz, düşüyorsunuz. Bundan dolayı anaların istemi hep bana düşüyor. Anama doğru dürüst hesap vermiyorum. Hepinizin analarına nasıl hesap vereceğim? Olmadık yerde düşerseniz, savaşmayı doğru-dürüst bilmezseniz, “*sizde hiç vicdan yok mu*” demek gerekiyor.

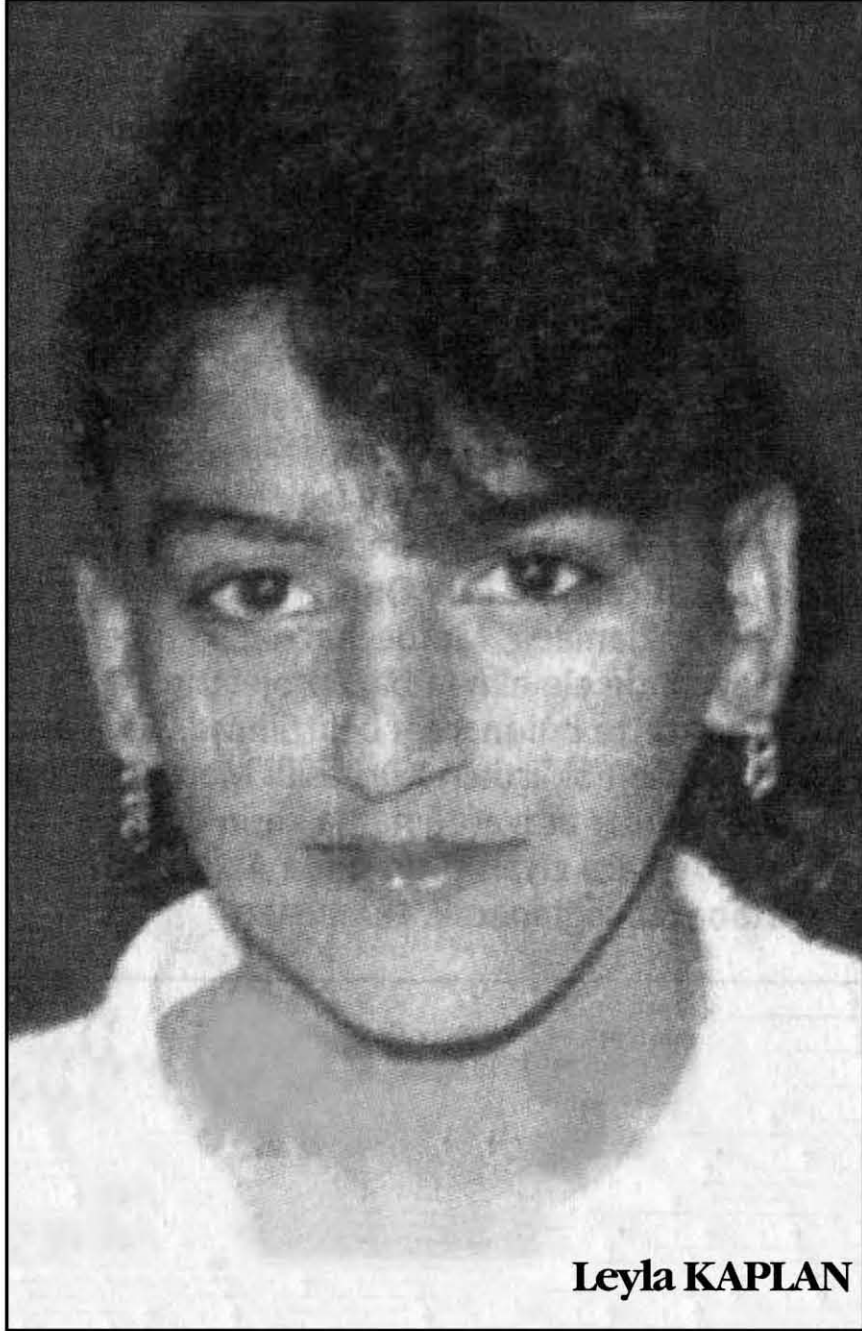
Bu kadar ana yüreği nasıl dayanacak?

Biraz vicdanlı olun. Yeter bu kadar vicdansızlık, inkârcılık. Ağlamayı durdurmakla analara büyük iyilik yaptığımızı düşünüyoruz.

Analar şimdi daha az ağlıyor.

Birkaç oğul verenler bile bazen hiç ağlamıyor. Bu büyük bir gelişmedir. Ama ağlayışlarına yol açmamak da, onlara yaraşır oğul ve kızlar olmak da, bize düşer. Bu bizim temel görevimizdir.

4 Nisan 1996

Leyla KAPLAN

Trajik Bir Kahraman

Yaşam alaya alınmaz. Komikleştirilemez, gülünç duruma sokulamaz. Trajediye, korkunç bir işkenceli duruma da sokulamaz. Bu son kahraman kızın eylemini dile getirmek istiyorum.

Leyla Kaplan.

Neden eylemiyle bana trajik gibi geldi? Anlaşıldığı kadarıyla daha yeni yetişmiş. Zaten 17 yaşında ve düzenin çok ağır etkileri altında bir tutam yaşam arıyor.

Bir ilişki arıyor, PKK'yi arıyor.

Dersim'e kadar gidiyor ve yüreğine göre bir özgürlük arıyor, ama yanılıyor. Belki de zorlanıyor, geri dönüyor. Belki de bocalama geçiriyor. Fakat genel PKK etkisiyle bile olsa eylemi inisiyatifiyle gerçekleştiriyor. Düşman gücü, içişleri bakanı, şu-bu yetkilisi mutlak diyor ki, "*cesaret haptı içmiştir. Bu tarz bir eylem düzenlenemez.*" Onların mantığına göre kesin böyle olmak durumunda. İnanılmaz buluyor, böyle bir eylemin bu biçiminde gerçekleşmesini.

PKK'nin müthiş bir cesaretlendirici yönü var. Leyla bunu esas aldı ve amaca kesin bağlılığı var. Fakat bunlara her koşulda dayanan bir militanlığa dönüştürmeye sıra gelince zorlanıyor. Şimdi zorlananların bir kısmı işte sizler gibi oluyor. Sözde PKK içindedir, ama varlığı yokluk gibidir, faydası zararına göre çok azdır.

Ne kadar düzen etkisi altında kalırsa kalsın o kahraman kız, son kez gücünü toparlayarak ve inancına ihanet etmeyerek (çünkü bazı tereddütler geçiriyor, bunları da yenerek) bu kahramanlık eylemini gerçekleştiriyor.

Çaresiz de olsa, bu kahraman eylem tanrısallaşma yolundaki bir eylemdir.

Çok yönlü esasları, gözlerimizin, yüreğimizin içine sokuyor. Ne kadar zayıf da olursa amaçtan korkmayacaksınız. Ne kadar tereddütlü olursa bile gerektiğinde en kahramanca adımı atacaksın. Bu eylemler, bu kişilikler çok görkemlidir ve en zayıf bir kişilikte gerçekleşebiliyorsa bu çok daha önemli.

Önderlik tarzına bağlılık.

Nitekim Zilan olayında dile gelmişti, mükemmel anlatımını vermişti. Burada da çarpıcı, hiç de sizler kadar eğitim görmüş değil. Deney-tecrübeden de geçmiş değil, ama hassasiyeti olduğu için, düşmanı düşman bildiği için, yüreğini de yürek bildiği için, bu ikiyüzlülüğü yapmıyor. Tereddüt geçiriyor. Hatta “*dönsem mi?*” diye içinden geçirdiği de oluyor. Bir mektupta bu sözleri söylüyor, “*yapmam*” diyor. Ama değerlere sıradan bir bağlılığı bile onu dürüst olmaya zorladığında ise o kahramanca eylemi gerçekleştirmeye götürüyor. Bu çok iyi bir PKK gerçeğidir. Çok sıradan birisi de bu gerçeklikle bağlantısı halinde, neler yapabileceğini gösteriyor.

Saygılı olmalıyız ve saygıyı yüreğinizde göstermeniz lazım. Elbette ki, bu lafla olmaz. Gerektiğinde o kahraman adımın sahibi olabilecek kadar dürüstlüğü takınırsanız, -ki bu saygıdır. Yoksa “zayıflıklarım var, zorluklarım var” deyip, yaşamaya çalışırsanız, bu bir ihanettir, en aşağılık durumdur. Çünkü bu yoldaşımız hepinizden daha zayıftı, hepinizden daha fazla zorlukları vardı. Ama bu ikiyüzlülüğe yaşama fırsatı vermedi. Kendinde yaşatmak da istemedi.

Kutsal değerlerdir, bağlı olmayı bilmek gerekir. Leyla gibi yüzlerce kahramanlık değerlerimiz var. Ben bile kendimi onları anlamının bir pratikçisi, hizmetçisi olarak değerlendiriyorum. Kendime yakıştırdığım görev bu. Onların eyleminin büyüklüğü karşısında ben bile zorlanıyorum.

Tanrısal yolda olanlar, büyük ilkelere göre, çarpıcı bir olayla karşılık verenler ancak böyle olabilir. Tabii benim durumum daha

farklı, ben onları kalıcılaştırmak, süreklileştirmek, büyütme ve zafere götürmek durumundayım. Hizmetçilik ancak böyle anlam bulabilir, bunun dışında mümkün değil.

Yürekleriniz hassas değil.

Erkek olduğunuzu iddia ediyorsunuz, erkeklikten dem vuruyorsunuz.

17 yaşında. Metropol koşullarında zor bela büyümüş, gırtlığına kadar metropolün pislikleri ruhuna, bilincine sızdırılmak istenmiş biri böyle yapmak isterse, peki, sizler neler yapmazsınız? Kaçış mümkün mü? Kaçarsanız kendinizi kime yutturabilirsiniz ki. Benim yapabileceğim en önemli iş, bu duyarlılığı temsil etmektir. Neden sizlere boyun eğeyim ki? Ne yapıyorsun diye sorabilirsiniz? İşte yaptıklarım. Bunların bazı amaçları vardı. Yoldaşlar için bir şey yaptılar. Benim de bir anlam yükleyeceğim, sürdüreceğim, çıkaracağım sonuçlar vardır.

Böyle yaşanılmaz. Bu lafazanlıkla, bu duyarsızlıklarla yaşamak mümkün değil. Bütün bu kahramanlık olaylarını biraz yüreğinize sığdırın ve birleştirin. Dönüşmemek, gelişmemek diye bir şeyden bahsedemezsiniz.

Böyle kahramanlıklar yaratanlar, PKK'de birer abide gibi ortadayken hâlâ sıradan bir görevi bile başarıyla üstlenmemek ne demek. Yanlışlıklar diz boyu. Hangi bağlılıklar dille ifade edilebilir.

Sıradan yaşanılmaz, Önderlik eşittir, sıradan yaşamamak.

İşte büyük kahramanlık eylemi, bir önderlik tarzının göstergesi. PKK'de böyle olur. Büyük yaşama alışkanlığına ulaşacaksınız.

Doğru düşünün, büyük düşünün.

Büyük başlayın, büyük konuşun, büyük emredin, büyük sonuçlandırın. Böyle misiniz? Yanlışlıklar mertek gibi göze giriyor. "Uzlaştık" deniliyor. Her şey kural dışı. Fazla üzerine gitmek istemedik. Tehlike kapıda "oralı" olmadık. Mutlak yerine getirilmesi gereken günlük görevler var, "umursamadık" diyorsunuz. İşte bütün bunları bırakarak büyük bir azimle, moralle başlamak gerekiyor.

Önderlik gerçeğine böyle katılım olabilir mi? Vicdanınız bunu kabul ediyor mu?

Münafıklar ayıklanacaktır. Diğer bir deyişle; oportünistler, ilkesizler, çirkin pratik sahipleri ayrıştırılacaktır. Böyle yaşayacaklarını

sanıyorlarsa aldanıyorlar. Bu çerçevede ayırım yapmadan, “nereden geliyor, hangi aileden, hangi cinsten, hangi milliyetten” bu ayrımlara hiç başvurmadan genel ölçülerimizi veriyoruz. Sonuna kadar anlaşılır kılarak, sözle başlatıyoruz, sözü kesinleştiriyoruz.

Tekrar söyleyeyim: PKK baba ocağını geliştirenlerin değil, emekçilerin, yaşamaya hakkı olanların ocağıdır. Bir halkın en insani hakkı olanı temsil ediyoruz. Neden katılımda tereddüt geçireceksiniz ki? Yarım yamalak, kör-topal, yenilgili tarzları artık aşın. Aslında temel hatanız; iddia yetersizliği kadar, tarzın tutarsızlığından ileri gelmektedir. Çoğunlukla da düzen tarzları, düzenin kişiliklerinizde yarattığı geriye çekme, bu sonucu doğuruyor. İhtilalcılık bunu anında kesmektir. Yoksa hep böyle geriye çekilirsiniz. Geriye bu kadar çekilen de ilerleyemez. Artık anlamak zor değil.

Halkın çocuklarısınız, halk adına bazı değerlere kesin sahip çıkmaya açksınız. Niyet itibariyle böylesiniz. Ama düzenin beyninize, yüreğinize verdiği çözücü ve iddiasız geri çekiştirici, tereddüde, muğlâklığa düşürücü, zehir mi desem, afyon mu, o muğlâklaştırma nedenleri sizleri bu duruma sokmuş ve bu da bütün başarı imkânlarının ortadan kalkmasıdır.

Hayretler içindeyim; bir günümü bile inceleseydiniz, çoğunuz destanlar yazardınız. Düzendən, baba ocağından kalma hikâyeleri, gelenekleri dinleye dinleye, kendinizi de, bizi de zor duruma soktunuz.

Bütün bunlara rağmen, “*ille gelin benimle yürüyün*” diye, rica etmiyorum. Dayanmayan rahatlıkla geri çekilebilir. Benim isyan ettiğim, bir yandan “*karasevdalınız, bağlıyız*” deyip, bir defa da değil, ihaneti sürekli bir tarz diye bize dayatmanızdır.

Yüceliğe davet ediyorum. Evet, sizleri yüceltmek istiyoruz. Tarz bende yakıcıdır. Sizleri bu işin büyüyen bir savaşı, militanı, komutanı kılmak istiyoruz. Başka türlü 17 yaşındaki Leyla gibi de olamazsınız.

O bir trajik kahraman.

Sizler ise komik olup çıkarsınız. Çünkü işler ciddi. Leyla komik olacağına trajik olmayı esas aldı. Elbette ki, kahramancadır.

Nasıl erkeklersiniz?

Yenilenmezseniz, erkekliğinize beş metelik değer vermem. Bir yoldaşımız bir türlü PKK’ye, Önderliğe gelememesinin tarifi ola-

rak, erkekliğini sürdürmek, zürriyetini geliştirmek istemiş. Ama PKK içinde bunun imkânını bulamadığı için de büyük öfke duyuyor. O gün bugündür neden zırnık kadar doğru bir pratiğe yaklaşmadığını izah etmek istiyor. Belki ileride bunu büyük bir edebi yapıta dönüştürürüz.

Maalesef bu erkekliği size yaptırtmayacağım.

Bazı gerçeklere artık saygılı olmayı bilelim. Netleşen ilke ve uygulama esaslarında yoğunlaşacaksınız. Bunu da zorlama biçiminde değil, can-ı gönülden, yüzyılların hasreti biçiminde, beyninize yüreğinize yedirerek yapın. Özümseme işini sonuna kadar, düşmanı yerle bir edecek ve özlenen yaşamı gerçekleştirecek, her türlü savaşımı başaracak kadar yoğunlaşma işini kendinize yedireceksiniz.

Önderlik yoğunlaşma işinde sınır tanımamaktır. Her el atışında mutlak başarı değil midir? Bu an'ın yoğunlaşma düzeyiyle bağlantılıdır. Bizde temsil edilen önderlik nereye giderse gitsin, yeter ki nefes alıp versin, mutlak başarır. En inanılmaz koşullarda bile biz başladık. Şimdi biz de insanız, gökten taş da düşer, fiziki olarak imha oluruz, ama yaşıyorsak fiziki olarak da başarırız.

Yüzyıllarda yaşarız.

PKK'de çirkin bir oyun oynanıyor. Düşmanın bile artık çokça diline doladığı ve umut bağladığı bir oyun. Biz çeşitli önderliklerin yaptığı gibi zoraki yöntemlerle değil, yoldaşça, iknayla sizlere yükleniyoruz. Bunun artık bu partiden tasfiye edilmesini, bunun için gerekli yoğunlaşma düzeyini yakalamanızı ve her şeyden önce, bütün yaşamın esası olarak, tek yaşam gerekçeniz olarak, kesin ve sürece yayılmaması biçiminde, emirden anlıyorsanız emirle, ricadan anlıyorsanız ricayla, gereklerinin yerine getirilmesini istiyoruz. Çünkü yaşam tehdit altında, her şey zor kazanılmış ve düşman an'ına yok edip elimizden almak istiyor. Düşmanı durduracak olan ancak bu yoğunlaşma düzeyidir, yani Önderlik gerçekliğidir.

Canlar gidiyor, sizler gidiyorsunuz.

Sizde hiç ana yüreği de mi yok? En değerli varlıklar bu kadar giderken, insan duyarlı olmaz mı? Partimiz içindeki yoldaşlar, değerler, bir halkın tek umut kaynaklarıdır. Eğer bu düzeyi yakalayamazsanız ve onların şahsında bir halk adına umut edinebilecek en son ne varsa, tümüyle bir daha dirilmemesine elden gidiyor.

Eskiden çilehanelere kapanırlardı, zikir ederlerdi. Sırf ilkelere göre yaşamak için. Biz o kadar zikir edin, çilehanelere çekilin, dergâhlara kapanın da demiyoruz. Bizim savaş tarzımız açık ve çok amansızdır. Bu dergâhlarda şiddet yoktur, sadece ve sadece ruhsal yoğunlaşma vardır. İdeolojik, siyasi, askeri, örgütsel ve bir de an'ı anına yoğunlaşmak.

İlk defa yükselişi kesintisiz ve başarılı bir biçimde sürdürüyoruz. Bundan daha güzel ne olabilir ki. Bir halk ve bazı insani değerlere bağlı, hatta birey olarak da kendine saygılı olanlar için bundan daha ne kutsal olabilir ki. Tarzı da, temposu da bunun içindir, sizler içindir, halk içindir. Yoksa bizim kadar yoldaşa, kendi insanına değer biçen tarihte görülmemiştir.

Zorluklar sadece layık olunan yaşamı gerçekleştirmek içindir. Kanıtlanmıştır: En sıradan sempatizanımız bile, büyük bir kahramanlık eyleminin sahibidir.

İşte örnek:

Leyla Kaplan. Bunun karşısında hiçbir düşman dayanamaz, anında çözülür. Bundan başka ne seçeneğimiz, ne de bizi affettirecek, sığınacağımız bir ilahımız var. PKK Önderlik gerçeğinin, onun her sahaya anlam ve uygulama itibariyle temsil edilmesinin, günümüzde yakıcılığı daha da amansızlaşmıştır. Hem anlaşılabilme, özümseme imkânı artmıştır, hem de içinde oyun oynama durumunda bir gelişkinlik vardır. Biz olumlu temelde yükleneyeceğiz ve bu olumsuz temelde oynamaları da kesinlikle sürece yaysızın kesip atacağız, karar bu temeldedir. Önderlik gerçekliğinde uygulamalar yoğunlaşmış bu biçimde yürüyor. Yani olumluluğu, eskiden yıllarca sağlanamayacak bir düzeyi, birkaç ay içinde vermek durumunda. Çok kapsamlı olan olumsuzlukların da, çok kapsamlı aşılmasını birlikte götürüyor.

İçinizde kendine güvenen, yiğit olan, anlam vermeli. Bunun için yanlışlarla asla uzlaşmamak kadar, doğruların üzerinde amansız yürümenin olanakları vardır. Yiğitliğin kahramanlaşması, ancak bu tarzla olur ve bu mutlaka kazandırır. Katılım tarzınızı artık bu muğlâklıktan kurtarın. İddia ve uygulamadaki tarz ve tempo yetersizliğini aşın. Her zamankinden daha fazla keskinlik zaferi yakınlaştırır. Belki de tarihte ilk defa bu kadar amacı gerçekleştirme imkân

dahiline girmiştir. Eskiden bile sığınabileceğiniz gerekçelerle asla bugünü böyle götüremezsiniz. Bunlar da taktik önderlik gerçeklerinin en çarpıcı yönleridir.

Stratejik önderlik, hep böyle yüce kalmak istedi ve taktiği de böyle amansız götürdü. Bu aşamada hepiniz stratejik esaslar kadar, onu uygulama taktik esaslarına da, rahatlıkla ulaşabilir, bütünleşebilirsiniz ve kesin başarı tarzını da yakalayabiliriz.

PKK'de yaşama götürecekt tek tarz; kanıtlanmış başarı tarzıdır.

Bunu hiçbir kimse, hiçbir gerekçeyle, ne önleme yeteneğindedir, ne de buna hiçbir PKK militanı, hatta sempatizanı fırsat verecek durumdadır. Kanıtlanmış bu büyüklüklerle sahiplik etmeli ve kimden nereden (bu ben de olsam), bir yetmezlik-olumsuzluk geliyorsa anında durdurmalısınız. Çünkü hiçbir parti PKK kadar bir halkın malı olmaya layık değildir ve gerekli de değildir. Yani hem çok layık, hem çok gereklidir ki, bir halka kişilerin çok üstesinde, benden bile daha öteye katılım gerekiyor ki, tarihsel rol oynanabilsin. Benim bile bu kadar yoğunca katılmamın bu gerçeklikle bağlantısı var.

Zorluklarınız ne kadar olursa olsun, engeller ne kadar köklü olursa olsun irade keskinliğine sonuna kadar ulaşarak, kendinizde her türlü engeli, düşmanı kesecek kadar keskinleştirin. Bunun için gerekli bilinci edinin, uygulama gücünü kendinizde biriktirin. Böylece Önderlik gerçeğimize musallat olmuş, hem içinde, hem dışında, ne varsa, silip süpürmekten, büyük bir tutkuyla gerek sözle, gerek eylemle hesap sorun. Böylece kendinizi hem hakkı olan, hem görevi olan ve ancak onunla başarabilecek olan, Önderlik katılımınızı mutlaka gerçekleştirin.

28 Ekim 1996

Zaferi Olmayanın Aşkı Olmaz

Kendini geliştirememek büyük öfkelenendiriyor.

Kendini eğitmek bize yapılabilecek en büyük kötülüktür. Önderlik tanımını yapmaya çalıştık. Bütün gerçekliğimizdeki özü; bir yaşama düzeyine daha fazla kendini ikna etmektir. Ama görüyorum ki, özgür yaşam konusunda kendini ikna etmek şurada kalsın, yaşama ilgisi olmayan, hastalıklı, her türlü köleliği besleyen ne kadar tutum varsa kabul görüyor.

Köleliğin çok dehşetli, düşürücü, imkân vermeyen amansız bir yüzünü, onun her türlü dayatmasını artık görmek bile istemiyorsunuz. Burada, büyük yanılgı, kendini aldatma tutumları içinde yaşama çabalarını gösteriyorsunuz. Elbette ki, bu aldatıcı tutumlarla bize ve yaşama dayanmak çok zordur, işkence gibidir.

Sözü ve pratiği olmayan, hemen her kapıya çıkan ne kadar yaklaşım tarzı varsa ardına kadar açksınız. Kadın kişiliğinin bu kadar düşürülmesinin en temel nedeni; her türlü köleleştirici etkiye kendini açık bırakmasıdır. Kadın zavallılığı, kadının ilkesiz militanlığı, politikasızlığı, güçsüzlüğü temelde bütün köleci etkilere kendini açık hale getirmesi ve ona zemin sunmasından kaynaklanıyor.

İşte; Diyarbakır'dan Mersin'e, oradan İzmir'e bir somun ekmek için oltaya takılan balıktan daha tehlikeli bir biçimde atlıyorlar. "*Hepsi de Güneydoğuludur*" deniliyor. Bunun anlamı şudur; bir halkın köleleştirilmesi onu oltaya takılan balıktan daha avlanmaya yatkın bir hale getirir. Sizler de bu gerçekliğin en alttaki parçaları-sınız. Bundan dolayı özgür yaşama iddiası deyip geçmemek gerekir.

Ağlamakla siyaset yapılmaz.

Zayıflıkları, şikâyetleri ortaya koymakla da siyaset yapılmaz. Tersine, bu tutumların olduğu yerde siyaset biter. Kadının politika dışı kalmasında, bu tutumun belirgin rolü vardır. İktidar gücü haline gelmemesi, erkek egemenlikli politikanın aşırı uygulanmasından ileri geliyor. Buna verdiğiniz karşılık ise, politik kişiliğe gelememek oluyor. Peki, bu ne demektir? Köleliği kadın olarak kabullenmek. Oysa kadını gerçek bir politik güç olarak geliştirmek istiyoruz. Bütün anlayış, pratik ve örgüt çabasının esas hedefi budur. Diğer bütün yaklaşımlar, özgürlük talebine ters düşer.

Kendini politikleştirmek, özgür ifadeye, iradeye, bilince kavuşturmak önemsizmiş gibi, bunun yerine örgütü bir aile gibi, yöneticiyi de bir aile reisi veya bir bacı, bir kardeş, bir koca, bir baba gibi görüp, ona sarılmak; politikacılık sanılıyor. Oysa bu, özgürleşme politikasından hiçbir şey anlamamaktır. O kadar özgücünüzden yoksun ve hatta ondan korkuyorsunuz ki, hep birilerine sarılma ihtiyacını duyuyorsunuz, tabii ki boyun eğmeci temelde.

Parti yapımız içinde en çok politik kişiliğe kadın öğelerimizin ihtiyacı vardır. Politika, örgüt, ideolojik gelişme herkesten daha fazla kadın için geçerlidir.

İlkelliğin en geri sınırı dediğiniz ortamlarla, siz sadece bir cins olduğunuz için erkeğe lazım olamazsınız, kendinizi bu temelde değerlendiremezsiniz. İşte, asıl hakaret, asıl ilkelik, asıl düşkünlük buradadır. Kendini yalnız cins farklılığı ile cinsellik ile erkeğe bir ihtiyaç olarak hissettiren kadın; ideolojiden, politikadan, örgütlenmeden vazgeçmiş demektir. Farkında olmadan kendinize layık gördüğünüz budur. Erkeğin günlük olarak size empoze ettiği de budur. Özgürlük anlamında, bu konuda cevap olmamak suçtur. Bu yaklaşım köleliğin özüdür, ama farkında bile değilsiniz.

Yalnızlığı, erkek egemenlikli anlayışa sığınarak aşmak istiyorsunuz.

İşte, bizim karşı olduğumuz budur. Ama biz ilkeliyiz, taviz versek özgürlük şansını bütünüyle kaybederiz. Fakat umurunuzda değil. Ağabiyeleriniz, kocalarınız, kardeşleriniz, sevgilileriniz acaba öyle mi? Her şey elinizden gittikten sonra ağlıyorsunuz. Hiçbir araştırma yapmadan, hiçbir denemeyi yaşamadan kendinizi teslim ediyorsunuz. Bu teslimiyettir. En önemlisi de sanki doğal bir kadermiş gibi kendini böyle ilgisiz, çaresiz bırakma veya birileri gelsin bize sahip çıksın. Burada artık irade ve sürükleyici düşünce durur. Mutlaka birileri gelir malı alır, ama bu kötü bir mal olur. Sorununuzun kaynağı burada aranmalı. Eğer biz bunu çözemezsek, bırakalım vatanı kazanmayı halkın özgürlüğünü, insan olarak bile saygıyı kazanamayız. Yaşam, bir yalandan ibaret olur. Hayal edilen, ama hiçbir zaman yaşanmayan bir rüya olup gider.

Önderlik gerçeğinin bu kadar büyük yaşam savaşı vermesi, çoğunuzun sandığı gibi değildir. İnsanlıktan çıkarılan bir halkın, halkların, umutları elinden alınan, bütün şeref, onuru çiğnenen ve bunu da önemli oranda başarmış, egemen kılmış, teslimiyetten de öteye ayağa düşürülmüş amansız gerçekliği ve onun her türlü hastalık ortamından yaşam şansına yükselen, yaşam onuruna, yaşam şerefine, yaşam gerçeğine anlam veren ve bunun için bütün gücü ortaya koyabilen bir yürüyüştür. Bunun dışında hiçbir şey yok. Hiçbir namus, şeref, hiçbir maddi tatmini de olamaz.

Benim PKK kadrosunda yaygınca gördüğüm; sanki böylesine bir durumu yaşamıyormuş, sanki normal insanlarmış gibi, hatta çoktan şerefi, özgür yaşamaya hak getirmiş birileri gibi kendini kandırmacılık görüyorum. İnsan biraz saygı duymalı. Bu işin başı bile, hâlâ bu konularda bu kadar titiz ise, bu kadar nefes nefese ise, sizler nasıl oluyor da kendinizi böyle yaşamaya layık görüyorsunuz? Bu hakkı elde etmiş sayıyorsunuz. Anlayışlar ortada, en sığınmak istediklerinizin durumu da ortada. O halde neden kendinizi aldatıyorsunuz? Unutmayın ki, bu düzeyinizle tartışma bile yapamıyorsunuz. Bütün davranışlarınız kendinizi kölece ele veriyor. Duygusal ve çocukça.

Devrimci olmak, ilkin yaşam hakkına saygı, özgür insan olmaya karar vermekle başlar. Tam bir aşiret usulü, etkisi büyük olan aile kültürüyle parti ortamına geliyorsunuz. Neye karar verdiği, ne ol-

mak istediği, nasıl olmak istediği belli değil. Başlangıçta yanılığı olabilirsiniz, öğrenmemişte olabilirsiniz, ama bunu uzun süre devam ettirmenin de bağışlanır bir tarafı yoktur.

Erkekler sizi yanılış alıştırmış.

Özgürlük anlayışında böyle yaklaşımlara yer yoktur. Ne bir kadını kendime yaklaştırırım, ne bir kadını bir erkeğe, ne bir erkeği bir kadına.

İlkem bu.

Benimle yol almak isteyen kadın, erkek buna ulaşmadıkça birbirlerinin yüzüne bile bakamayacaklarını bilmek zorundalar. “İdeolojileriniz varmış, yaşama alıştırılmışsınız” o zaman, git orada yaşa. Önderlik gerçeğindeki yaşam felsefesi çok açık. Yaşam için gerekli olan ideolojik, siyasal, örgütsel ifadeleri netleşmiştir, kolay özümsenebilecek düzeye gelmiştir. Kadın özgürlüğüne yüksek bir değer biçtiğimizi biliyorsunuz. Özgür kadın kişiliği; bir partiyi değil, bir çalışma birimini değil, bir ulusu bile etkileyen yaşam demektir.

şuna inanmalıyız: Özgür yaşam yoluna girmedikçe ve bunu ilke de, pratik uygulama düzeyinde temsil etmedikçe ne rahat bulabiliriz, ne de başka uğraşlara fırsat verebiliriz. En öfkeli değim husus; içinizde yoğunca bir kesim ve erkekler binbir emekle biraz geliştirmek istediğimiz bu özgürlük imkânını kenarından, köşesinden girip kurt gibi kemirmek istiyor. Dürüst, özlü yaşama, sevme durumu olmadığı halde, partinin gücüne, yetkisine sığınarak bunu dayatıyor.

Dogmatik değilim, birçok oluşumu yaşamın içinde gözlemeye çalışırım. Ama bu ilkesiz ve tavırsız olmak değildir. “Canları yaşam istiyormuş, kadın istiyormuş, erkek istiyormuş” Acaba elele tutuşmayı biliyorlar mı? Bilselerdi alkış tutardım. Süper bir düşüş var burada. Yani özgür yaşam şansımızın savaşla biraz daha ilerletileceği yerde, niyet ne olursa olsun, bu komplocu ve arkadan hançerleyici bir tutumdur. Askeri yaşam kişiliğimize darbedir. Neden tek bir kişiniz bunu görmedi? Müthiş bir bencilliğin dışında bunun izahı var mıdır? Kimse yanılış anlamasın.

İliklerimize kadar birbirimizin olmaya, birbirimizi paylaşmaya kendimizi hazırlamalıyız. Bizim aşksız, coşkusuz olduğumuz korkunç bir yalan.

Kim aşkı, coşkuyu yaşamıyor?

Kim en ilkel güdülerini birbirine dayatarak aşkı, coşkuyu, heyecanı yaşayacağını sanıyor? Eğer bu aşk ise, o zaman bizim kaba cinselliğin kölesi köylüler, en büyük aşkları yaşıyorlar demektir. Genelevdeki veya özel evdeki erkekler, kadınlar en büyük aşkı yaşıyorlar demektir. Heyecanın, aşkın bu olduğunu nereden öğrendiler? Hangi kitaptan öğrendiniz, hayatın hangi gerçekliği bunu böyle öğretti? Bu kadar ucuz duygusallığa kendinizi hangi gerekçeyle, cesaretle yatırılabildiniz?

Gerçekten sevebilselerdi, gerçekten elele tutuşmayı bilselerdi, gerçekten kucaklaşabilselerdi, “bravo” derdim. Ama dediğim gibi, bütün bunlar büyük yaşam savaşına tepki temelinde gelişiyor. Onun bütün yüce görevlerine, kişiliklerine zıtlık temelinde gelişme, dıştalama, boşa çıkarma temelinde gelişiyor.

Hayret ettiğim; nasıl bunu hemen kavrayıp gereken tavrı geliştirmedinizdir? Bu anlamda cins yaklaşımı toplumsal gerçekliğimizde en büyük sorun değil midir? Köleliğimizin en çok yaşandığı alan değil midir? Bunu daha dürüst anlamayacak mısınız, ilgi bekleyeceksiniz ve bu yaklaşımlara alet olacaksınız!

Biz hiçbir zaman aşksız, coşkusuz yaşamayı öngörmedik. Tersine bağlı olduğunuzu söylemekle birlikte, hala yürüttüğümüz büyük savaşın, aşk boyutunu daha anlamıyorsunuz. Bir yoldaşınız olarak, ben bu yaşa geliş sürecimi inanılmaz bir heyecanla getirmişim, ama sonuç çıkarmıyorsunuz. Oysa burada gerçek bir yaşam destanı gizlidir. Kavgacı, dili müthiş ve büyük bir duygular savaşı vardır. Kim inceledi? Size soruyorum. Bunu kavramadan ikide bir, “*ilişkilerde sıcaklık, bilmem ilişkilerde soğukluk, ilişkilerde ilgisizlik veya ilişkilerde uzlaşmacılık*” demek ve bunları öne çıkarmak büyük saygısızlıktır.

Sizleri ülkeye sürükleyen tutumun ne olduğunu hala anlamış değilsiniz.

Sizi sürükleyen rüzgâr nedir?

Onu bile tanımlayamıyorsunuz. Tersine, yücelten değerlerin ne kadar zıddı varsa, onu temsil etme gibi bir sorumsuzluğu yaşıyorsunuz. Ruhlar çoktan ölmüş. Bazıları bana ruh savunusu yapıyor. “*Ruhum var*” diyor. Kutsal ruhtan, büyük özgürlük ruhundan haberi yok. “*Ruhlarımız var, duygularımız var*” deniliyor.

Bela.

Ulusal ruhta, ulusal iradede bu kadar alkışlanmama rağmen, ben bile kendimi yeterli görmüyorum. Davranışlar o kadar basit ve güdülere takılmış ki, gözü kara bir biçimde bize bunu dayatıyorlar. İnsan yoldaşını bu kadar anlamamak ve bencilliğine kurban etmek için bu kadar kullanır mı?

Güçlü bir hayat planı olan kaç kadın arkadaşımız var?

İlkesi olan ve ilkeye anlam verip, ilkeyi yürüten içinizde kim var? Öyle dört dörtlük bir temsil de istemiyoruz. Ama hiç olmazsa arayış olmalı, hiç olmazsa ihtiyaç duyulmalı. Kaybettiğimiz ruhumuzu aramalıyız.

Bırakalım rahat ilişkiyi, dürüstçe selamlaşacak hal bile bırakılmamış. Her şeyi bir savaş gibi görüyorum. Hangi dosta gitsem, benim için bir rahatlık değil, orada bir savaşa çıkış vardır. Halktır bekliyor, saygıda hiç kusur etmek istemiyor. Ama oraya savaş için gidiyorum.

Sizlere bakıyorum; kavga verilmesi gereken yerde teslimiyete, kolaycılığa koşuyorsunuz. Kendinizi teslim etme ortamı buldunuz mu, iliklerinize kadar boşalyorsunuz, ağlıyorsunuz ve teslim oluyorsunuz. Sevdiğinizi, arzularınızın yerine geldiğini sanıyorsunuz. Hatta bazıları aşık olduğunu sanıyor. Bütün bu gelişmelere rağmen, benim durumum bile fazla umutlu değil. Halkımızın, kadınlarımızın büyük sevgisine rağmen umutlu görmüyorum.

Savaş diyorum, belki bizi daha iyi güçlendirebilir. Sandığınız, o birçok soytarının “yaşayabiliriz” dediği noktada, ben dayanamıyorum. Bana sorsalardı; neden dayanmıyorsun yoldaş? Düşünün ben ki, kendi kanunlarını kendisi yaratan biriyim. Neden yaşayamıyorum? Bunu bizim baylar veya bayanlar neden incelemiyor? Neden saygınız yok? Hani çok değer verdiğiniz bir yoldaşınızdı? Herhalde ortadakilerden daha geri kalır bir yanımız yok. Tam tersine bu ülkenin, bu halkın şu anda en güçlü gibi görünen kişisi durumundayım. Ama buna rağmen, kendimi hiç de bu erkekler ya da kadınlar kadar yaşam ilgisi gibi göremiyorum. Bu demek değildir ki, yani benim güdülerim yok. Herkesten belki daha fazladır, ama bunların beni götüreceği noktayı düşündükçe, kendimi biraz ideolojik, politik olarak dengeledikçe büyük bir çekişme içinde kalıyorum. Bunu daha çocukluktan beri böyle ele aldım.

Her şey bana zor geldi, her şey bana utanç veriyordu, sıkıntı veriyordu. Ve bunu yenmek için sürekli öğrenmeye çalıştım. Öğrenme işinde sürekli birinci konumundaydım.

Aile ocağındaki köhnemiş tarzlarla yetinmek ise veya düzenin çok alçaltıcı kalıpları içinde olmaksızın, bunu ben de bir gün içinde halledebilirdim. Yaşam sorunu budur deyip çözebilirdim. Bu konuda yetenekliydim. Ama insanlık gerçeğine vurguladığımda, halklar ve kendi gerçekliğimizi vurguladığımda son anda vazgeçme gereğini duydum. Yapmak istedim yapamadım dedim.

Doğruların büyük arayışçısı oldum.

Kim bu tabloları kabul edebilir? Görün anaları, o kızları, çocukları. Bir somun için kendilerini çamura atıyorlar. Bu duruma düşen insan her şeyini yitirmiştir. Kendimizi ondan soyut göremeyiz ki.

Onlar ki, bizim halkımız ve mücadelemizin sonucu bu duruma düşmüşlerdir. Kurtarılmayı bekliyorlar. Hangi kadromuz bunu düşünerek yaşıyor. Ben buna şehitleri eklemiyorum. Her biri bir kavgaya gereksizdir. Zindanı eklemiyorum.

Her şey bizi kavgaya çağırıyor.

Hangi değerli komutanımız bunu böyle görüp yaşamına yön veriyor? Akıllı olacaksınız, bütün komutanlarınızı veya kadrolarınızı gözden geçireceksiniz: Bu temel gerçeklere göre yaşıyor mu, yaşamıyorlar mı?

Kürt erkeğinin bilinen bazı temel zaafı vardır: Kültürel, ulusal, toplumsal, siyasi gelişmeye gücü yetmeyen, kavramaya, arayışta bile kendini fazla iddialı görmeyen erkek; söz konusu olan bencillik, günübirlik yaşam oldu mu ve daha da ötesi veya berisi, yaşamdan ne anlıyorsun dedi mi, gözünü gittikçe daraltılmış, en düşük seviyeye indirilmiş kadın cinsine diker, sadece cinselliğine diker. İmkanımız olsaydı da bunun romanını yazsaydık!

Cinselliğe boyun eğmekle, alet olmakla kesinlikle sizleri iğrenç buluyorum. Buna karşı büyük mücadeleyi vermemekle, tersine kendinizi esir görmekle ve zemin olarak sunmakla sizleri suçlu görüyorum. Böyle cinsellik olacağına hiç olmasın. Çünkü bütün ulusal, toplumsal, onun bütün siyasal, örgütsel ifadelerinden kendini koparmış olan erkek, dolu dizgin yaşam diye size geliyor. Sizin basit, çaresiz ve hiçbir gelişmeye güç yetirmeyecek olan kaba cinselliğinize koşuyor.

Bu erkeği siz nasıl tespit edemediniz?

Haydi onların biraz erkek hâkimiyeti vardır; kadın da kendi diktatörlüğünü, çirkinliğini, sözüm ona hâkimiyetini, tersyüz edilmiş karılığını egemen kılmak istiyorsa, sizler ne yarar görürsünüz? Neden şimdiye kadar bunu sorgulamadınız?

Bu erkek sizinle birlikte olmasını bilir mi?

Neden hayatı incelemiyorsunuz? Hani inceleme kabiliyetiniz vardı? Hani güzel yaşam istiyordunuz? Dikkat edin, ben burada bir incelikten bahsediyorum. “*Sevgili erkeğimiz, beni sevmesini biliyorsa canımsın, ruhumsun*” diyebilirsiniz, ama böyle bir erkek yok.

Benim aldığım tedbir neydi? Erkeklikten vazgeçmek, istifa etmek. Kanım donuyor böyle bir erkeklik karşısında. Bunu kendime yedirememekle, en büyük iyiliği kendime de, belki de biraz kadına yapmışımdır.

Sürekli kendime sorduğum bir soru: Bir genç kız nasıl böyle bir erkeğe dayanabiliyor, nasıl kabul edebiliyor? Bakın ben sizin gibi bir genç kız değilim. Ama sizden daha fazla, bu soruyu yakıcı bir biçimde kendime soruyorum. Bu anlamda karşılaşmak salt cinsel boyutlu bir gerçeklik değil, çirkin bir köleliktir.

Mukayeseyi daha iyi yapmanız için size söylüyorum: Yirmi yaşlarında gencecik bir delikanlıyı koyun yerinize ve böyle hâkim bir erkek onu kendisine eş veya sevgilisi olarak seçmek istiyor. Ne kadar tehlikeli bir karşılaşma. Erkeğin biraz gücü var, zalimler hep böyle yapar, tarihten bazı örnekler de verdik. Osmanlı padişahlarının diğer bir özelliği de bu. Fatih Sultan Mehmet kendi hâkimiyetini geliştirirken, hâkimiyet altına aldığı halkların önde gelenlerini, erkeklerini getirip işte o “Osmanlı oğlancılığı” denilen bir terbiye altında hepsini bir nevi karılaştırıyormuş. Mustafa Kemal’in de böyle olduğu yaygınca söylenmektedir. Burada bir egemenlik söz konusu. Hâkimiyeti altına aldığı halkı, sembolü olması açısından onun bir prensini alıp haremine kapatıyor. Bırakalım kızları, erkekleri böyle yapıyorlarmış.

Cinsellik boyutu deyip geçmeyin.

Onun içinde birçok sapıklık, içinde gizlenen birçok egemenlik vardır. Dolayısıyla çirkinlik vardır. Cinsellik alanı bu konuda en çok dikkatle çözülmesi gereken bir alan. Sanıldığı gibi zorunlu bir

ihtiyaç temelinde ele alınmıyor. Orada bir egemenlik dayatılıyor. Biz buna karşıyız. Özgür paylaşım en aza indirgenmiş veya yoktur, tersi vardır. Tek taraflı ilişki dayattın mı veya ilişkiyi siyasal ve ruhsal, ideolojik ölçülerden kopuk ele aldın mı, egemen ideolojinin tutsağı olursun. Sonuçta cins olarak kaybedersin. Ondan sonra kadın duygusallığıyla istediğin kadar ağla, ortalığı velveleye ver. Kendin buna yanaştın.

Erkek çözümlenmesini boşuna yapmıyoruz. Hele söz konusu Kürt erkeği oldu mu, hele PKK saflarındaki erkek oldu mu, bu çözümlenme mutlaka sağlam yapılmalıdır.

Erkeği çözmedikçe kesinlikle hayatınız tehlikededir.

Çözme işini kapsamlı, bilimsel yapacaksınız. Sorular sorarak çözenizi, derinleştirmenizi öneriyorum. Saflarımızda artık dostluk, ahbap-çavuşluk, her türlü elele, kolkola, yatmaya kadar giden ilişkilere özgürlük deniliyorsa çatışmalıyız.

Sorgulayacaksınız.

“Beni hangi temelde sevebilirsin? Bana sevmenin ilkelerini anlat. Benimle ne kadar olabilirsin? Beni nereye götürebilirsin?” Sizler yarını bile düşünemiyorsunuz. Birisi geldi, size böyle bir dayatmada bulundu. Kendisi erkek, az çok hâkim veya sorumludur. Yarın başınıza gelecek olan nedir? Yoz ilişki denildiğinde, çoğunlukla erkek kendisini haklı görür ve suçlanan hep kadın olur. Zaten ahlaki açıdan da *“ahlaksız olan kadındır, yaman adam erkektir; işi biten kadındır, işini bitiren erkektir.”* Bu ahlakı, tek taraflı tehlikeyi görmeden, nasıl rahat bir yaklaşım içinde olabilirsiniz?

Keşke özlenen, amaçlanan, pratiğe an be an yansıyan bir yoldaş sevgisine ulaşabilsek.

Elimizi tutan böyle yoldaşlarımız olsa. Benim elimi tutan diyeceğim, yadırgayacaksınız. Saygı duyuyorum hepinizin ilgilerine, sevgilerine. Ama gerçekten çok mesafe almamız gerekiyor.

Benim de bir elele tutuş özlemim, amacım, gerçekliğim vardı. Kadınla paylaşmak için benim de hayallerim, tasavvurlarım, çabalarım var, ama hala ne kadar eşitçe olabilir, ne kadar güçlülük ister, ne kadar irade ister diye düşünüyorum?

Zaferi olmayanın aşkı olamaz, başarısız olmayanın aşkı da olmaz.

Aşk zaferle bağlantılı bir olaydır.

Zaferle aşk ikizdir; biri olmadan diğeri olmaz. Bizde ise tersi söz konusu. Sözde aşk, sözde duygular yenilginin başladığı yerde başlar. İhanetin duygu tanımı da böyle. Bunları her erkekte, her ilişkide, her yaklaşımda, müthiş incelemeye tabi tutmalısınız. Her ulusta, sanatın çeşitli kollarında bunu yıllarca, yüzyıllarca göstermişlerdir. Biz ise hepsini devrimde yaratmak zorundayız. Çünkü devrimden öncesinin sanatı yoktur. Bütün bunları devrim içinde çözeceğiz.

Açık söyleyeyim; eğer bu bay ve bayanlar ilişki arayışlarına anlam vermek istiyorlarsa, devrimimizin bir özgürlük felsefesi var, Önderliğin bu konuda büyük bir savaşımı var. Kadın savaşımı, duygu savaşımı, erkek savaşımı, güzellik savaşımını göremeyenler hangi ilişkiden bahsedebilirler? Buna anlam veremeyen bir serseri, bir hırsızdır. En tehlikeli hırsızlığı da kadın çalmakta gösteriyor.

Kadınlar için “*hırsız olabilir*” demiyorum, çünkü onlar hep çalınmış.

Keşke bir kadın bir erkeği çalabilseydi.

Uydu kişiliği baş aşağı gidişte, kendini kaybetmekte en çok köleyi yaşayan bir kadına eşlik yapmak ister. Kürt erkeğinin kocalığı budur. Zaten ilişkinin özünü yakaladığımızda bunu görmemek mümkün değil. Benim burada getirdiğim yenilik, tersidir. Uydu kişiliğine ilişkin kadın olamaz, erkek için de, kadın için de. Başarıya başını kaldır, zaferi esas al, tam zafer kişiliğine kilitlen, işte o zaman her şeyi kazanırsın.

Kızlar, zafer kişiliğine kilitlenmenin sembolleri olmalıdırlar.

Zilan sembolizesi zafer kişiliğidir.

Savaşla yaşamın büyük birlikteliğini veya diğeri deyişle zaferi ve aşkı birleştirmenin adıdır. Bizim için semboller de önemlidir. Özgürlük sembollerine ne kadar değer verilirse, hatta ne kadar tapınılırsa o kadar yücelir. Böyle binlerce değerimiz var. Buna yüksek değer biçip kendilerini şekillendireceklerine, onu görmezlikten gelmeyi, PKK duyarsız bir hareketmiş gibi, yine kendi değerlerini takdir edemeyecek bir inkârcılığı dayatmayı, sıradanlaşmayı tutum haline getirenler affedilmezler.

Partide kadın çalışmalarını basit ve öyle sandığınız gibi ele almıyoruz. Tamamen zafer ve aşk ikileminde ele almıyor. Bu oldukça zorlu bir diyalektik süreçtir ve felsefeye bağlıdır. Ama tek çare-

mizdir, yücelmenin tek yoludur. Bundan vazgeçtik mi, her şeyimizi kaybederiz. Eğer kazandığımız bir şey varsa, özgürlük adına, bu ikilemdir; aşkı zafere, zaferi aşka bağla.

Bu Kürt dirilişi, Kürt kurtuluşunun diyalektiğidir.

Bundan vazgeçtik mi, bir leş gibi kokuşmaktan öteye bir anlamımız kalmaz. Benim kendi yaşamımda da sanırım biraz gerçekleştirmeye güç yetirebildiğim en önemli bir çıkış oluyor bu. Eksiklerim, zayıflıklarım da olsa, bu gücü göstermem inanılmaz bir gelişme olarak değerlendirilmeli. Büyük düşü böyle bir yükselişle temsil etmem ne kadar önemli. Kürt halkı için en işe yararlı çaba budur. Bunu anlayabilseler ve bunda derinleşebilseler, her militanımız savaşta bir zafer, yaşamda bir sevgi ve dorukta da zaferin ve aşkın yoluna bağlansalar.

Bazıları ilişkileri mi tartışmak istiyor, sizler mi bazılarıyla tartışmak istiyorsunuz; müthiş ve en yaşamsal olan çerçeve bu. Bundan aşağısını, bunun dışında hiç kimse içimizde gündemleştiremez. Size izin verildi mi? Açık söyleyeyim, kölelik istemlerinin basit piyonları olmaktan kendinizi kurtaramazsınız, diyeceksiniz. Ama unutmayın ki, biz de çok kötü duruma düşürülmüşüz. Gerisindesin. Cins olarak daha da altında ve gerisindesiniz. Yaşamın kolay kazanılacağını kim söylüyor, kim iddia ediyor? Bunu iddia eden büyük yalancıdır.

Geçmişte birçok hatalar yapmış olabilirsiniz. Ağır kölelik koşullarında hatasız çıkış olmaz. Önemli yanlışlıklarınız da olabilir. Ama şimdi özgürlük imkânına anlam verememek, gereklerine kendini aday kılmamak affedilmez bir yaklaşım olur. Çünkü yaşamaya başlıyorsunuz, anlıyorsunuz, zorlarsanız başarabilirsiniz. Yapı içindeki yürüyüşünüzü her boyutuyla anlamlı kılacak bir çerçeveyi, adeta kırmızı çizgiyle çizmeye çalışıyorum. Eğer bütün bu konularda belli bir anlayışa ulaşırsa, yürüyüşünüzün çarpıcı, heyecanlı ve gidecek zaferi çağrıştıran bir tarzda olamaması düşünülemez.

Erkeklerden daha fazla sizin ihtiyacınız bunadır, cesaretiniz, fedakarlığınız da daha fazla bu temelde olmalıdır. Bunu saptırmak, bunu anlamamakta ısrar, basitleştirme tutumları özgürlük adımlarından uzaklaştırır. Belki geç fark edersiniz, ama o zaman da kaybetmiş olursunuz. Dövünmenin de, yaşamda bir türlü ra-

hat edememenin de bu yaklaşımla sıkı bağlantısı vardır. Onun için diyorum ki; sonuçta hayıflanacağınıza, kendinizi döveceğinize, perişan kılacağınıza ilkeli adım atın. Bir ömrü mümkünse önemli bir sürecinde (ki mutlaka kazanmamız gereken bir savaşımımız vardır) ona göre planlayın.

Tekrar vurguluyorum; özünüz de buna uygundur. İstenilen buna gereken biçimi vermektir. Bundan da çekinmeyin. Parti içinde en iddialı, erkeği bile bütün yönleriyle düzelten bir etkili çabanın sahibi olmalısınız. Bu anlamda YAJK biçiminde kendinizi somutlaştırırsanız, örgütlerseniz, erkeği bile hizaya getiren bir silah anlamına geliyorsun demektir. Şimdiye kadar eşitlik ve özgürlüğe uygun bir yaklaşımken, bu aşamadan itibaren onu da aşar.

YAJK, Kürt erkeğini de hizaya getirebilir.

İşte, tam bu noktada aşkın diriltici gücünden bahsedebiliriz. Aşkın eğer bir anlamı varsa bu noktada biteni, tükeneni kendine getirmenin adıdır. Kadın bunu böyle anlasın ve buna göre ilişki arasın.

Bu onurun zaferidir. Hem eşitliğin, hem özgürlüğün sağlandığı, hem de birçok noktada çarpık, bitik olan erkeğin kurtuluşudur da. Erkeğe bu şekilde yaklaşmak daha doğru, içinizde iddialı olanlar varsa tabii.

Çoğu belki eşitliği ve özgürlüğü zorluyor, ona ulaşmak istiyor. Ama bazılarınız erkeği de zorlamalı. İddiasıyla, iradesiyle örnek particiliğiyle, değerlere sahip çıkışıyla, birçok yönüyle yetersiz olan, sakıncalı olan, tehlikeli olan erkeği kendine getirebilirsiniz. Bu anlamda kendinizi kullanmayı bilmiyorsunuz.

Bir kadın silahı olarak kendinizi savaştırmayı bilmiyorsunuz.

Yeteneklerinizin farkında değilsiniz. Cinsinizin, hatta cinselliğinizin gerçek gücünün farkında bile değilsiniz. Bir mal gibi sunulmayı, sahip çıkılmayı felsefe bellemişsiniz. Bu çok iradesiz, çok ilgisiz ve alınmayı bekleyen bir konumda olmak demektir ki; ucuz duygusallığınızın da nedenidir.

Ben “*kadına güvenilmeli*” derken, bu noktada kendi kimliğine sahip çıkmış, önce kendinin olmuş, kendini pazarlayan değil, kendini canlandıran, yaşamsal kılan, düşünce gücüyle, onun her türlü yetkin ifade tarzıyla, gerçek örgüt ve yönetim gücüyle ve yaşama-yı öğreten değerli yaklaşımlarıyla kadındır; benim tanımladığım

özgür kadın. Bu kadından hiç çekinmeye gerek yok. Bazıları böyle kadını çok tehlikeli görüyor. Tersine böyle kadına hayranım.

Bütün erkekler şu anda kendileri için böyle bir kadınsal gelişmenin tehlikeli olabileceğini düşünüyorlar. Peki, nerede eşitlik, özgürlük?

Nerede aşk?

Zayıf olanın aşkı olamaz. Bilinçsiz olanın, teslim olanın kesinlikle sevgisi de olamaz, olsa olsa teslimiyeti olur.

Güçsüz olan, düşüncesi ve iradesi gelişmeyenine sana teslim olması, tamamen güdüsel amaçlı ilişkiden öteye hiçbir gelişmeye fırsat vermez. Kürtlerde karılık edebiyatı budur, kocalıktan beklenen de budur. İspatlasınlar kendilerini; amaçta eşitliği, özgürlüğü ifade eden ve bu konuda son derece samimi olan bir yaklaşımın sahibi olsunlar, o zaman merhaba diyelim, bravo diyelim.

Diktatörlük eğilimlerine bakın: Mustafa Kemal bile tek onurlu bir kadınla birlikte olamıyormuş. Ya fahişe kadınlarla, ya da 9-10 yaşındaki kızlarla oluyormuş. Neden? Çünkü diktatörler eşit ve özgür, onurlu insanlarla olmayı kişiliklerine, gururlarına yediremezler. Mutlak iradesiz, güçsüz insanı isterler.

Saflarımızdaki erkekler de zayıf, kendine bağlı bir köylü kadını görmek istiyor. İşte, o zaman böyle birinden korkun, çünkü o diktatörlük eğilimi içindedir. Eşitliğe, özgürlüğe yakın, iddialı, kişilikli bir kadından sürekli kaçınıyorsa veya hep ona egemenlik dayatıyorsa, hatta aldatmaya çalışıyorsa ondan korkun. Ondandır hayırlı bir yoldaşlık, duygudaşlık ise hiç beklenemez.

Özgürlük istiyorsunuz, eşit yaklaşım istediğiniz kesin. Ama karşı tarafın buna ne kadar yatkın olup olmadığını ölçemiyorsunuz. Bir gözü kara, aldatılmaya son derece müsait ve çok ucuz tepkici yaklaşımlardan öteye gitmeyen yaklaşımlarınız var. İşte, sizi başarısızlığa götüren budur.

Kaldı ki, PKK olayında kadın cinsi yaşamsallaşabilir, kendisinin olabilir, iradesine kavuşabilir, görüşü güçlü olabilir, karşısına çıkan her ilişkiyi eleştiri süzgecinden geçirebilir, kararı da verebilir. Sevgi mi istiyor, paylaşım mı istiyor?

Ölçü şu: Ne kadar zafere kilitlenmiş.

Zafere kilitlenen aynı zamanda güzeldir, alçakgönüllüdür, olgundur, saygılıdır. Elbette, insan bu insanla büyük saygı, sevgiyle yaşamı

paylaşmak ister. Sevgi sınırsızca gelişebilir. Bunu zorlayacağız, bunun dışında sizlere değer atfedenler, “*sen rüyalarımın perisisin veya sen ayağımın tozusun*” bunların hepsi koca yalanlardır. Mevcut erkek felsefesine bakıldığında, bu iki yaklaşımdan birisine veya birisinden diğerine düşerler sıkça. Bütün özgürlük özlemlerinize, onun gerçekleştirmeye çalıştığımız kimliğine el vermeyen kişiliklere karşı tutumlarınızı, hatta yaşam planlarımızı dayatabilmeli. Hizaya geliyorsa bu bizim başarımız olarak değerlendirilmeli. Kadın silahının güçlü kullanılmasından kastettiğim budur. Bu temelde düzeltilecek erkek, savaşma yeteneği yüksek bir erkektir. Savaşımın bütün boyutlarına anlam verebilecek, onun kendi kavgasında “*hele gel birbirimizi yaşayalım*” gibi bir ucuzluğa da yer yoktur. O dayatılan ilişki tarzından nefret eder, ona kapalı bir insandır. Tıpkı sizin de karşı olduğunuz gibi.

İşte, ilişki çerçevesi:

Bazıları tartışmak istediğinde “*al çerçeve*” diyeceksin. Paylaşım dayattığında yine “*al çerçeve*” diyeceksin. Bu da nereden çıktı dediğinizde “*yeter oyunlar*”, “*yeter kendimizi kandırdığımız, seni anlayışa davet ediyorum*” diyeceksiniz. Düşkünlükte ısrar ederse, YAJK silahıyla ölümcül darbeyi indireceksiniz. Örgütlenme sizin için bu kadar gerekli. Tehlike büyüdü, üzerinize geldi; bütün kadınları ayaklandırırırsanız, ben dahil bile hiçbir erkek semtinize uğrayamaz. Her şey saygıya, gerçek mücadelenin başarı ölçütlerine, eşitliğin, özgürlüğün gerçek boyutlarına göre olur. Bunun dışında zorbalığa, kendi hâkimiyetine, yönetim gücüne bağlı bir etkilenmeye fırsat yoktur. Hiçbir erkek zaten ilke dışı olduğu için buna güç getiremez. Devrimci ahlakımızın, devrimci felsefemizin, hatta örgüt gücümüzün buna göre hazırlanmış gücümüzün kararına göre hareket ederseniz hiçbir erkek size müdahale edemez.

Bu da güzel.

Çerçeve giderek netleşiyor ve parti içinde sağlam duruş için sizlere gerekli olan ipuçlarını veriyor. Ciddi bir saplantıya düşeceğinizi beklemiyoruz. Sizin de bazı eleştirileriniz olmalı: Kimin ilgisi zayıf, kimin ilgisi çarpık kanıtlamalısınız. Kendimi orta yere sermiş, hiç kimsenin, hiçbir kadının korkmayacağı erkek durumundayım. Veya kendisini çoktan erkeklikten çıkarmış, erkeklikten istifa etmiş birisiyim.

Tehlikeli mi oldu acaba? Bu istifa işime kim ne diyebiliyor? Erkekler bunu duymuşlar mı? İstifamı kabul edebiliyorlar mı? Bir tek Cuma arkadaş kabul etmişti sanıyorum. İnşallah vazgeçmez. Kim cevap vermek istiyor? Evet, Deniz.

– Başkanım, zaten çizilen bir çerçeve var. Önderliğin düzenlemiş olduğu yaşam, düşünce biçimi var. Bunlara anlam vermeme var. Bütün bunlara doğru anlam verilirse güçlü bir çıkış olacağına inanıyorum. Çünkü erkeğin bu noktada, (Parti Önderliği istifa dedi) bir anlayışı var. Hatta bazı arkadaşlar “*keşke kadın olarak doğsaydık*” diyor.

– Ama kötü!

– Belki kötü olabilir, ama bu psikolojinin oluşması bile bir gelişimin göstergesidir. Bu noktada kadın kendi gücünün farkında değil. Şimdiye kadar toplum bize...

– Cinsel boyutu da dahil gücünüzün farkında değilsiniz. Büyük bir cehalet içinde olmak kadar, büyük bir çirkinleştirme aleti durumundasınız. En büyük suç burada. Ama tarihi örneklere bakın; bütün tanrıların yanında tanrıçalar da vardır. Daha sonra yükseklerde kadınlara yer yoktur. Neden? Sınıflı toplum gelişmiştir, kadın artık alttadır. Alttaki olanın tanrıçalığı olmaz. Hep erkek hâkimdir; tanrı krallardır, tanrı kraliçeler denilmez, ama eskiden varmış.

Kadınlığınızı kaybetmişsiniz veya kaybettirmişler. Bizde de çok yoğun gelişiyor. Bütün savaşıma özüm, bütün arayışlarımın temel bir kadın kimliğini ortaya çıkarmaktır. Bu güzel ve soylu bir arayıştır. O ilişki isteyen, “*kadın*” diyen (erkekleriniz hep söylüyor) bu temelde niye aramıyorsunuz? Onların aradıkları kadın, kolayca kandırıp en kaba cinsellikle kendini tatmin edip atacakları kadındır. Bu tehlikeli bir yaklaşım. Felsefe bu diyorum, anlayış böyle. Burada silkinceksiniz, büyük bir mücadeleye kendinizi sahip kılacaksınız. Etmezseniz erkeği, böylesine köleleştiren köleliği, çirkinliği besleyen durumda olursunuz.

Zaten basit yaşamda bir ısrarınızın olacağını sanmıyorum. Aslında özleminiz bu çerçevededir. Fakat apolitik olduğunuz için ve ötekiler de sürekli bundan alıkoydukları için ulaşamıyorsunuz, kendinizi bu özlemlerinize yatıramıyorsunuz.

Siyasallaşmayanın, pratikleşmeyenin, örgütlenmeyenin sevgisi bireycidir, bölücüdür, düşürücüdür.

Birilerini gördünüz, lafa değil gerçekten de siyasi, örgütsel, eylemsel yönüyle tutarlı ve oldukça da kendini kanıtlamışsa onda gelişecek sevginin bir anlamı olabilir. Bundan kaçınanın, sevgi adı altındaki bütün yaklaşımlarında sahtelik vardır ve düşürme amaçlıdır. Burada hiçbirinizin kendisini aldatmayacağı kanısındayım.

Soz.: Biz sıradanlıktan çıkmıyoruz. Önderlik “*köşe bucak kaçırıyorsunuz, karşısında farklısınız*” diyor. Bu anlamda birçoğumuzun yaklaşımları samimi değil. Sıradan yaklaşıyoruz. Basit davranışlar içerisine giriyoruz. Sıradanlığın olduğu yerde tabii ki, aşk olmaz. Önce bir insan, kendisini moral, güç kaynağı haline getirmeli. Bu anlamda da kendimize dürüst yaklaşmadığımızı inanıyorum. Burada bir ikiyüzlülük görülüyor. İkiyüzlü yaklaşınca doğal gücünü yakalayamıyorsun. Tabii ki, insanların sana yaklaşımı da o temelde oluyor, sana yapay yaklaşıyor, samimi yaklaşmıyor.

Bence sevgi bir modeldir, bir hedeftir. Sevgiye bir tanım getirme, onaylama bana pek ciddi bir yaklaşım gibi gelmiyor. Bence her şeyden önce kadın sıradan olmaktan çıkmalı, bir güç haline gelebilmelidir.

– Bunu yeni mi fark ediyorsun?

– Önderlik bunu yıllardır söylüyor. En çok gördüğüm buradaki ikiyüzlü yaklaşımdır.

– Ben size devrimin yasalarından bahsediyorum. O zaman ezilmeyi, satılmayı, hakaret edilmeyi de kabul etmelisiniz.

Özgürlük savaşımı bunun için gereklidir. Siz burayı aile, bizleri de büyük reis sandınız. Ben bunu daha yedi yaşındayken mahkûm ettim. Büyük siyasallığımız savaş temelinde ortaya çıkmalıdır. Erkekleri öyle sanıyorsanız ben ne yapayım? Kendinizi öyle bir kadın olarak kattıysanız, ben ne yapayım? Ama unutmayınız ki, Önderlik gerçeği bununla savaşımın adıdır. Sen yeni yeni fark ediyorsun, o zaman kendi kendini aldatmışsın.

De.: Yaşama genel bir erkek bakış açısı var. Her açıdan, özellikle askerlik. Kadın açısından daha farklı gelişim durumu var. Dünyamız kararlı... İrade, örnek, öncülük de yok. Önderlik bu noktada öncülük ediyor. Onu erkek cinsinin öncüsü olarak görmüyorum.

– Gayet tabii. Ben bir erkek cinsinden olma yerine, o cinse karşı kadının yapması gereken savaşı veriyorum. Tıpkı Kürt halkında

olduğu gibi, kendi savaşını kabul etmeyen bu halkın savaşını veriyorum. Kendi cins savaşının gereklerini yerine getirmeyen kadının savaşı da şimdi bana yığılmış durumda.

– Bu noktalarda tıkanma var. Kadının dünyasında estetik, askerlik siyaset nasıl olmalıdır? Bundan sonra bu noktalar üzerinde yoğunlaşmalı.

– Burası mükemmel bir okul. Hepinizin ağzı açılsın. Susmamacasına, iradesi gelişsin keskincesine, ipuçları verdik.

Önderlik küçümsenecek bir kuvvet değildir. Sizin için büyük bir şanstır. Bu kadar yanlış, azgın, ölçü tanımaz erkeği durduran, kadınların iradesine yol verendir. Özgürlük dünyasına kapı açandır.

Takdir etmeyi bile bilmiyorsunuz. Bu da öfke uyandırıyor. Özgürlük kapısından adım atmanız, adımların pekişen sahibi olmak büyük kazanmanın ta kendisidir. Önderliği siz ne sanıyorsunuz? Büyük intikam savaşçısı olduğumu unutmayın. Ne yaptığımı bilenlerdenim. Davranışlarınızı bu temelde sonuna kadar incelemelisiniz.

Zorla mı beni erkek yapacaksınız? Olamıyorum.

Bana ne yapacaksınız? Ama ben size dayatırım: O zaman, beklediğiniz, hayalinizdeki bütün erkekler öldü. Erkek de zavallı, cansız, öyle fazla güçlü değil. Zorda daha doğrusu. Çok çelişkili, çok müthiş bir savaş içinde. Bu fukarayı anlamalısınız. Bu kadar olabiliyor, ben ne yapayım?

Erkeklerimiz güçlü olsaydı, kadınlarımız güçlü olsaydı herhalde ben bu kadar zayıf olamazdım.

Böyle erkek olmaktan çıkmazdım herhalde. “İyi ki çıktın” diyeceksiniz tabii. Kırk yıllık savaşım sonucudur bu. Sevgileriniz bu savaşın sonucundadır. Bütün kadınların özlemine anlam olabilmek içindir. Biraz güzel olabilmek içindir.

Evet, şimdi hep birlikte güzel oluyoruz.

Güzellik mi, kaba cinsellik mi değerli? Gayet tabii; kadınla birileri beraber yaşamak istiyorsa önce güzel olmalı. O çok sözüm ona kaba erkekliğine dayanacağı yerde, büyük güzelliğine dayanarak yaşamaya güç yetirmelidir. Kendimi böyle ilan etmiyorum, çabam bu yönlüdür. Zaten insanların beni de biraz sevmeye çalışması bu özgürlükten dolaydır. Sevginin önünde korku engeldir, ama hiçbir kadın benden korkmaz. Bu, sevgi için bir başlan-

gıçtır. Elbette ki, bu yetmez. Güzelliğin de zaferle kopmaz bir bağı vardır.

Zaten güzelliğin kendisi özgürlüktür.

Bu da savaşıla elde edilir. Savaş da müthiş bir ideolojik, politik örgütsellik ister. Savaşmak, Kürt gerçeği söz konusu oldu mu, büyük güç dengesizliğinde inanılmaz bir savaşçılık ister. İnanılmaz ve bir yenilmez savaşçılık ister. Bizde güzelliğin diyalektiği böyledir. Dolayısıyla sevgiye giden yol böyle olmaktan geçiyor. Biraz ben bunu denedim diyorum, gelişme fena değil. Ama herkesin ilgisi bu temelde yüksek olmalı.

Erkeklikten vazgeçelim derken, yiğitlikten kaybeden erkek, diğer taraftan kazanan kadın biçiminde yükselecektir. “*Yeter bu erkeklik*” dediğimizde “*bu kadar olabilmeli kadın yükselişi.*” Bunlar artık birbirlerini tamamladığında müthiş bir ordu gücü ortaya çıkar, savaş gücü ortaya çıkar.

Bu dengelerimi araştırın, çabalarımı bütün yönleriyle anlamaya çalışın. Göreceksiniz ki, yaşam dünyası daha özgürce ve insan daha cesurcadır, başarabilir. Benim örneğim bu anlamda Kürdistan halkına ve hatta halklara çok şey verebilir. Önderlik tarzım eğer ilgi buluyorsa, bu başarı özelliğinden kaynaklanıyor.

Madem biz çok kaybetmişiz, o zaman çok araştırmalıyız. İşte, ben onun adiyım. Madem çok sorunlar var, cevabı yine geliştirmeliyiz. İşte, ben onun da adiyım. “*Canım çok sevmek-sevilmek istiyor.*” İşte ben onun adiyım. Özü de, sözü de, savaşı da, yaşamı da böyle olmanın gerçeğiyim.

Kadın çabalarımız büyük savaşımımızdır. Giderek yetkin, doğru temelde yaklaşımlar güçlendirilmektedir. Şimdiden bu, yükselen umutlara yol açmıştır. Umutlar gün geçtikçe gerçekleşmeye doğru yüz tutmaktadır. İşte, beni heyecanlandıran da budur.

Kadının yükselişi, Kürt halkının yükselişi kadar değerlidir.

Bundan kesinlikle çekinme değil, tersine gurur duyulabilir. Bütün erkeklerin de buna hayranlık duymaları gerekiyor. Ama bunun kolay olmadığını, kendi katkıları olmadığında, böyle bir hayranlığa bile haklarının olamayacağını, değil yaşamı paylaşmak, ona dokunamayacaklarını bilerek bir katkı sahibi olmak için çabalarını özlü kılmaya ihtiyaçları vardır.

Kadınların söylendiği gibi, kabul ettirildiği gibi çok alçaltılmaya layık olmadığı kanısındayım. Ben hep bundan kuşku duydum. “Kadını böyle ele almaya yeter” Buna tepki duydum, hiçbir zaman kadını böyle ele almak istemedim. Şimdi bunu bilimsel olduğu kadar, daha özlü bir irade olayı olarak, hatta bir estetik, yani sanatça biçimlendirilebilen bir olguya kadar götürüyoruz.

Bu da güzel.

Aşk geliyor.

Bu, Kürt halkının yeni yeni başlayan ve devrimiyle birlikte umutlandırılan aşkı oluyor. Hiç kimse bencilliğiyle, bireyciliğiyle bunu bozmaya yeltenemez. Saflarımızdaki kadınlar sonuna kadar ilkeli olmayı ve yine Zilan’ın vasiyetine bağlı olarak sağlam bir yürüyüşü esas almalı. Bana göre tek kabul edilebilir, doğru olduğu kadar bize savaşı da, onun başarmak istediği güzel yaşamı da gerçekleştirebilecek tutum budur. Buna yüksek değer biçiyoruz.

Kimimiz, nereye kadar, bu temelde yürüdüyse, başardıysa o en doğrusunu yapmıştır. Bunun heyecanı, coşkusu bile en kaba yaklaşımdan daha yücedir. Bu temelde duyduğum coşkuyu, heyecanı ve olacaksa bu temelde cinslerin tanışmasını, birlikte yaşamı paylaşmasını değerli buluyorum, yüceltici buluyorum.

Aşkımız bu temelde olacaktır.

5 Şubat 1997

*“Kadın, köleliğinden; erkek, gücünden özgür,
bu ateşten kartallara boyun eğmeli her şey”*

Latin Amerikalı şair

Kadınla Yaşam Değerlidir

Birinci yıldönümünde Zilan şahadeti için çok şeyler söylenebilir. Genelde gerilla ve kadın ordulaşması üzerinde onun eyleminin etkileri ideolojik, siyasi, askeri boyutlarıyla rahatlıkla ortaya konulabilir. Yine Dersim özgülünde olup bitenler dile getirilebilir.

Ben bu hususlarda oldukça alışagelmiş bir değerlendirme yapmayı fazla anlamlı bulmuyorum, zaten gerektiğçe yapılıyor ve yapılmalıdır da. Dersim’de; örneğin bu eleştirilen kişilik bizzat mektubunda, “*küçük burjuva, bilmem Kemalist etkiler deyip duruyorsunuz, yakışmaz. Bu şeyleri niye ısrarla yaşıyorsunuz, yaşatıyorsunuz*” derken, aslında daha bir yıl geçmeden o verdikleri kayıplarla kendi durumlarını ortaya koyuyor. Eminim ki, bu eleştirilerden bazı sonuçlar çıkarılsaydı, bu büyüklüğe cevap olabilen bir gerilla sergilenseydi, Dersim düşmanın en çok korktuğu ve asla sonuç alamayacağı ve belki de Güney’den daha fazla etkili bir Kuzey direniş kalesi olacaktı. Ama o kişilik, kendine layık gördüğü yaşamı fazla yaratıcı olmayan, derinliğı yakalamayan, tedbiri geliştiremeyendir. Aslında nasıl savaştığı, nasıl yaşamak istediğı de fazla belli değildir. Nereden bakılırsa bakılsın, zaafı olan bu kişiliğın savaşa yansıması, düşmanın ağır operasyonunu önceden

görememek kadar, ona etkili bir savaşı karşılık verme gücünü ortaya çıkarmaması en önemli kayıp nedenidir ve aslında Zilan kişiliğinde buna cevap verilmişti.

Kendi başına örgütlenmesi, planlaması, eylemini başarıyla ortaya koyması hepsi için uyarıcı olabilirdi. Bir kişinin kendi düzeyinde sağladığı bu gelişmeyi, onlar kendi kişiliklerinde sağlamış olsalardı, düşmanın bu sahaya böyle rahat girmesi, sonuç alması asla mümkün olmazdı. Demek ki, şehitlerin anısına layık olunamamıştır.

O kadar kızlar-erkekler vardı; hepsi kendi kendilerini tüketirken, demek ki önemli yanlışlıklar yapmışlar. En azından kendilerini örgütleyememişlerdir. Yaşama ve savaşa verdikleri anlamlar dar olmuştur. Düşmanı esas alan bir yaşam tarzına girememişlerdir. O yaşamın savunulması için kendilerini örgütleyip savaşta patlayan bir dinamit deposu haline gelememişlerdir.

Aslında Dersim’de gösterilmesi gereken kişilik Zilan kişiliğidir.

Ayakta kalacak olan, yaşayacak olan da buydu. Biz bunu vurgulamıştık, bu ciddi bir işarettir dedik. Gerilla zor bir sürece girmiştir, düşman oldukça derli-toplu geliyor. Bu bir semboldür dedik, eğer ayakta kalmak istiyorsanız kendinizi şiddetlendirmeniz lazım, hatta her gerilla Zilan kişiliğiyle özdeşleşerek, -bir anda değil- sürekli patlayacak bir bomba halinde yürüyebilmelidir. Kürdistan üzerindeki bu büyük belanın, bu büyük afetin kaldırılması, gerilla kişiliğinin bu düzeye gelmesiyle mümkündür.

Ama Kuzey’den Güney’e doğru gelişlere baktığımızda; sığ geçildi, anlamı derinliğe kazılmadı ve hatta partinin bazı savaş değerleri üzerine ucuz bir yaşam tutuldu; yaratıcılık, katı bir direniş kişiliği olarak ortaya konulmadı. Sonuç ise en anlamsız kayıplar. Özellikle bunun bu yılda olması bizi çok öfkeliyordu.

Duyarlılıklarınız, olup-bitenleri anlamanız zayıf. Ne şahadetlerin gerçeğinden, ne de düşmanın yönelimlerinden fazla anlamıyorsunuz. Tersine büzülüyorsunuz, anlamsızlaştırıyorsunuz ve sonuçta darbe yeniliyor. Oysa bu eylem düşmanı çok korkutmuştu ve her gerilla rahatlıkla bu sürece girmişti. Karar vardı uygulama da sağlanabilirdi. Yaygın görülen, saflarımızda birisi çok iyi yapmışsa diğerlerinin ona dayanarak ucuz yaşaması bir kez daha etkili oluyor ve böylece de gafilin kaybı ortaya çıkıyor.

Kim ne derse desin, bu yılı gerillada çok büyük kazanmak mümkündü. Zilan kişiliğine bir anlam verilebilseydi, gereklerine vicdanen kendini yatırmış olsalardı, bu büyük bir gelişme anlamına gelecekti. Diğer boyutlarda da böyledir: İdeolojik, moral ve cesaret olayında, kesinlikle herkesi kat be kat büyütecek bir anlama sahipti. Çağrısında bilindiği üzere büyük yaşam tutkusu, cesaret çok nettir. Bunun büyük bir şans olarak da görülmesi gerektiği vurgulanıyor.

Ama birçoğu kişiliğinde maalesef bu düzeyi yakalayamadı. İdeolojik moral düzeyin savaşta ne kadar belirleyici olacağı anlaşılamadı, gerekenler yapılamadı ve istenmeyen kayıplar yaşandı. Tedbir almasaydık belki de bu çok kötü bir yenilgiye kadar da gidebilirdi.

Zilan'da insanlarımızın beynini, yüreğini açan, bencilliği yıkan, ideolojik etkileri çok çarpıcı ve ulusal düzeyde olan bir ufuk vardır. Siyasi olarak da güçlü olmanın nasıl olduğunu ortaya koymuştur. Küçük amaçlar için değil, büyük amaçlar için yaşamının nasıl olduğunu kanıtlamıştır.

Örgütsel anlamda da ikide bir örgüt bozgunculuğunun anlamlı olmadığı vurgulanarak, değerli bir yoldaş olmanın örneği sergilenmiştir. Son derece yapıcı, örgütlü bir kişiliğin nasıl olması gerektiğini çarpıcı olarak ortaya koymuştur. Bütün bunlar partililere bir mektup ve çağrı biçiminde sunuldu. Etkisi hiç olmadı demiyorum, ama oldukça sınırlı bırakıldığı, genelde şahadet çizgisine yaklaşımın duyarlı olmadığı görüldü, sonuçta çok büyük bir gelişmeye neden olabilirken bunun geçiştirilmesi yaşandı. Elbette biz her zaman şahadetlere karşı aldığımız tedbirleri ve anlamını yitirtmedik. Bu şahadet temelinde bütün şahadetlere yüksek değer biçtik. Çok şiddetli bir yoğunlaşmayı esas aldık. Örgüt içi savaşımız çok yoğundu, çok keskindi. Hiçbir yenilgiye fırsat vermeyecek kadar biz kendimize anlam vermiştik. Herkes gitse de, biz kalışımızla, kesin yenilgiye geçit vermeyeceğiz. Ve bugün bu gerçekleştirilmiştir.

Düşmanın Kuzey'den başlatıp tarihin bu en büyük operasyonlarını Güney'de tamamlamak istediği çok net. Bu da büyük bir taarruzdu. Belki de, Türk Kurtuluş Savaşının ve hatta Osmanlıların son iki yüzyıldaki en büyük operasyonlarındandı. Özellikle Kürdistan'a son iki yüzyılda düzenlenen seferlerin en kapsamlısıydı.

Tarihte böyle seferleri İskenderler, Romalılar, Persler, İslam orduları veya Cengiz Han, Timur orduları düzenlemiştir. Biz bunları bir tarafa bırakalım, son iki yüzyılın Kürdistan seferlerinin içinde bu yılın operasyonları en büyüğüdür. Dersim’de başlatılması da bence anlamlıdır. Çünkü Zilan şahadetinde Genelkurmay sarsılmıştı ve bunun intikamını almak için oranın üzerine korkunç yöneldi. Türk askeri literatüründe böyle anlamlar vardır; intikam veya imha seferlerini düzenlerler. Bütün partiye bunu ödetmek için Güney’e kadar böyle büyük bir çapul seferi düzenledi.

Açık söyleyim, hepinizin pratiğine baktığımda, tedbirleriniz bunları aşmaya yeterli değildir. Dersim gerillamız cevap vermeyi beceremedi. Güney’e kadar bütün alanlarımız etkili bir karşı koyuşu yıl için planlayıp, hayata geçiremediler. Güney’de bile, esasta buradaki savaş duruşumuz olmasaydı belki de ardına kadar bir yenilginin kapısına açık bir yönetim yoğunca yaşıyordu.

Ama bizim çok katı kararlılık ve hazırlık düzeyimizle, bütün alanlarda bir gerileme olsa da, sonuçta bizde duracaktır. Nitekim operasyon durdurulmuştur. Durdurulmasından da öteye çok ağır ve son bir sefer olma konumuna indirgenmiştir. Aynı zamanda işbirlikçiler için de bir son ihanet seferine dönüştürülmüştür. Bu da bizim savaş tarzımızın bir ifadesidir. İster yaşayın, ister ölün, ister kaybedin, ister kazandırın. Ne olursanız olun, Önderlik gerçeğinde verilen söz önemlidir ve söze kati bağlılık vardır. Bu da sizin söylediğiniz gibi değil, günlük, anlık pratik hazırlıklara, kendini kanıtlamakla olur. Çok açık ortaya çıkmıştır ki, bu operasyonlar bir anlamda “*yenilgimizdir.*” Zihniyet olarak, ideolojik, siyasal, örgütsel düzeydeki güçlenme olarak, bir başkaldırı ve başarıya yakalanmamıştır.

Biraz daha değerlendirmeleri yoğunlaştırım ve göreceksiniz ki, sizlere kalsa, ne kadar savaşsanız da yenilgi bir yerde kaçınılmaz oluyor. Şimdi, bunun Zilan kişiliğiyle bağlantısı nedir? Bu eyleme kalkan bir kişilikten anlam çıkarılsa, bir yıl ona göre şiddetle değerlendirilse, yenilgi olmayacak. Neydi o? Şiddetle kendini bomba olarak patlatırken, sen onu düşüncede şiddetlendireceksin. Politikada, örgütlemeye, bizzat askeri yoğunlaşmada şiddeti göstereceksin ki, yenilmeyesin.

Zilan; bunun işareti, sembolü, çağrısı ve gerçeğiydi.

Ya böyle savaşçı bir kişiliğe ulaşırsınız, ya da yenileceksiniz.

Gerçekleştirilen eylem Dersim için olduğu kadar, bütün ülke için, halk içindir. “*Ya böyle kendinizi her anlamda bombalar haline patlatırsınız, ya da yenilgi kaçınılmazdır.*” Bu çok önemli ve değerli büyüktür. Aslında kendi payıma bazı sonuçlar çıkardım ve çok zor da olsa gereken cevabı vermeye çalıştım, dedim. Öyle ağlayarak, sızlayarak, imkânlarla oynayarak değil, kendi tarzımızdaki derinliği, çok yönlülüğü, yaratıcılığı eksik etmeden; verili kazanımlar kadar, yeni kazanımları da buna ilave ederek cevap vereceğiz. Bizim için bu artık önüne geçilemez bir emirdir. Başarı yürüyüşü zafere kadar sürdürülecektir.

Bir yılı değerlendirdiğimizde, ciddi bir yetmezliği kendi payımıza göstermedik ve tehlikeli bir başarısızlığa neden olmadık. Başarı için hemen her şey vardır. İşte bu, doğru karşılık vermek oluyor. Siz acaba böyle bir karşılık verme gücüne ulaşabilir misiniz? Bu, artık kendinizi sorgulama, buna göre yaratma ve o gücü gösterme yiğitliğidir. Kim olup olmadığınızı, ne kadar yapıp yapmayacağınızı ortaya koyacaktır. Önderlik kendi payına düşeni yaptı diye düşünüyorum. Elbette bütün partililer yapmalıydı. Çünkü çağrı onlaraydı, halka da, hatta insanlığa da çağrı vardı. Kısmen cevap olunabilirdi, bundan sonra da cevap olunabilir. Birinci yılda yapamadıysanız, ikinci yılda yapabilirsiniz. Eğer bağlılık gücünüz varsa, bütün bir ömür bunun tedbirlerini alabilirsiniz. Dediğim gibi, bütün şahadetlerden sonuç çıkarabiliyorsanız, bunun yolu ardına kadar hepiniz için açıktır. Umarım, ihmal etmezsiniz, gafilce, unutkanca, öyle alışageldiğiniz sıklıkla bu şahadetleri geçiştiremezsiniz. Mutlaka kendinizi katlayarak bir cevabı vereceksiniz. Vermedikçe fazla yüzünüzün ağaramayacağı, yine yaşamı kazanamayacağınız da o denli açıktır.

Şehitlerini unutan, onlara gereken anlamı veremeyenler, lafta geçiştirenler fazla iflah olmazlar. Büyüklük, şehitlere verilen anlamla orantılıdır. Anlam vermek, bir ölüye gösterilen ilgi değildir; anlam vermek, onları yaşamsallaştırmakla mümkündür.

Benim biraz daha özgün olarak bu şahadette düşündürmek, duyumsatmak istediğim yanlar var. Mektubun son cümlelerinde büyük

yaşam istemi, büyük yaşamın büyük eylemle bağlantısı çok çarpıcıdır. Yine özgür kadın şekillenmesine yaklaşım oldukça çarpıcı.

Kesin yeni yaşam arayışıdır.

Müthiş bir “özgürlük” istemidir.

Var olan düzen dahilindeki yaşamlara tepkidir. Zaten o yaşama işne ucu kadar değer verse, bu eyleme cesaret edemezdi. Bu eylemi aynı zamanda geçerli yaşama müthiş bir darbedir. Klasik kadın-erkek arasındaki ilişkiye darbedir. Düzen dahilindeki kadın-erkek, evlilik, cinsellik, sevgi, duygu bütün bunlara büyük darbedir. O küçük yaşam -kendisi evlilik denemesi de geçirmiştir- herhalde ona bir hiç gibi geliyor. Hatta itici geliyor. Dolayısıyla eylem üzerinde etkili oluyor. Bunun yanında büyük yaşam arayışı çok net. Bunun için, güzel yaşam, savaşla bağlantılı yaşam, eylemle bağlantılı yaşam çok çarpıcı. Bunun üzerine salt siyasi değerlendirmeler yapmakla açıklığa kavuşturma işini sağlayamayız. Bu, biraz da edebiyatın konusu oluyor. Romanlaştırılarak daha iyi dile getirileceği kanısındayım.

Bunun bir sembol olması, bütün şahadetlerin anlamını içermesi şartıyla. Özellikle son bir yılın kadın şahadetlerinde bu çok nettir. Gerek zayıflık nedenleriyle gerçekleşen şahadetler, gerek eski yaşama şiddetle tepkinin verdiği cesaretle teslim olmamanın, kendini sürekli bombalama biçimindeki şahadetler aslında yaşam arayışıdır. Bir şeylere hiç değer verilmiyor veya basit, küçük amaçlı yaşamlara, bu şahadetlerde hiç yer yok. Ama diğer yandan aynı zamanda aşk derecesinde bir yaşam anlayışı vardır. Buna, büyük yaşam, yüce yaşam diyoruz. Küçük yaşam yerle bir edilirken, büyük yaşam müthiş yüceltiliyor.

Büyük yaşayacaksın.

Büyük yaşam ne demek? Büyük duygular, büyük düşünceler, büyük eylemler...

Kadın özgülünde, özellikle derinleştirmek istediğim de, tam da bu noktada çok önemli. Zilan kişiliğine vereceğim en iyi karşılık; bir defa küçük içerikli yaşamları yerle bir etmektir.

Ben bunu yaptım mı? Yaptığıma inanıyorum. Son yılda dikkatini çektğim gibi küçük amaçlı yaşamların adeta yerle bir edilmesi gerektiğini işledim ve önemli oranda da bunu aştım. Demek ki, anıya karşılık verme bu biçimde olmuştur.

Bütün küçük duyguları öldürdük.

Kişiyeye ucuz bağılılıkları, eyleme dayanmayan bütün sevgileri, bağılılıkları yerle bir ettik. Bunu bilinçli yaptık. Aşağıladım, lanet getirdim ve çılgınca yaptım adeta.

Diğer bir şey daha yaptık, büyüme işini geliştirdik, eylemi büyütme, yaşamı büyütme.

Bu çağrıya kendi kişiliğimizde kısmen cevabı şöyle verdim: Kadın yaklaşımında büyüklükler, duyguları büyütme, sevgileri büyütme, büyüme ilerleme kaydedtim. Daha cesaretli olma temelinde, -elbette bunu sağlarken hep bir çelişkiye göre; yani içeriksiz, çirkinliğe ve kayba götüren; büyük eyleme değil, eylemsizliğe götüren; çirkinleştiren ne varsa onu bir yana iterek, gerisini de veya ona karşıt olanı da yücelterek, böyle bir çelişkiyi ona diyalektik bir mantığı dayatarak işlettik.

Sonuç ise, önemli gelişmelerin sağlanması oldu. Bu, aslında en zor olanı ve gerekeni yapmaydı. Zilan kişiliğinde özellikle, dikkatle değerlendirilirse böyle bir istem var, -ama kendisi bunu başaramıyor. Çünkü gücü yok. Gücü ancak bir sembol olmaya var. Bunu küçümsemiyorum. Bana göre bu tanrılara mahsus bir şey, ama yine de bir zayıflığı içeriyor. Yaşamsallaştırabilse, eylemini ve onun örgütlülüğünü süreklileştirecek bir bomba haline gelecek. Bunu anlıyor, bunu istiyor da, son değerlendirmesi, son talebi bu. Böyle olmak istiyor ve bu şansı yakaladığı için adeta bu eyleme koşarcasına gidiyor.

Ölüme değil, büyük yaşama koşuyor.

Burada bilinçsizlik yok, bir güven var. Önderlik gerçeği başta olmak üzere, PKK'ye hem eleştirisi var, hem güveni var. Gerisini yapmaları gerekir diye bu cesareti gösteriyor. Elbette her gün kendini büyük bir güçle yaşama katmak, öyle kolay bir iş değil.

Düşünün, ben bile bu kadar zorlanıyorum, peki, sizler nasıl yapacaksınız? Böyle eylemsel, böyle örgütsel, böyle düşünülmesi bile insanın nefesini kesen bir sembol olmayı ve onu her an yaşamsallaştırmayı kim, nasıl sağlayacak? Sorunun ağırlığı burada. Kendisi zaten bunu belirtiyor. Bu şansı yakaladım diyor, onun için büyük cesaretle eyleme yürüyor. Zor olanın gerisini getirmek olduğunun da tamamen farkında. Şimdi biz o sonrasını yapmaya, süreklileştirmeye çalıştık. En zor olanı yine kendimize görev belledik.

Şüphesiz bu ilk değildi. Onun daha öncesi de vardı. Çok büyük kadın kahramanlıkları vardı, ama bu zirveyi teşkil ediyor.

Kürdistan gerçeğine baktığımızda, kadının yaşamıyla eylemliliği arasındaki ilişki sağlam kurulamamıştır. Hatta toplumsal bir gerçekliktir; kadın fazla yaşamsallaştırılamamıştır.

İşte, Kürdistan'da bunun en cesaretli adımı bu eylemle atılıyor. Bizim bu işe böyle girişmemizin özgünlüğü burada. Kürdistan için olmakla birlikte, aslında bir evrensel anlamı da vardır. Zaten eylem dünyanın dikkatini çekti. Dikkatini çektiği kadar, son yıllardaki kadın ordulaşması da ilgisini çekti. Bu nasıl bir iştir diye soru sormayan kalmadı. Kendi ülke somutumuzda zaten başlı başına yeni bir olay. Hemen hepimizin hafızalarının, ruhunuzun pek algılayamadığı bir durum.

Kadın-erkek ilişkilerinde düşüş müthiş boyutlarda. Düzen dahilindeki bütün yaşam özelliklerinde bir bitiş var. Kadın-erkek ilişkileneceği feci bir boğuntu. İster aile, erkek-kadın veya karı-koca veya baba-ana veya sözlü-nişanlı bilmem sevgi, aşk olsun; bütün bu kavramlar müthiş düşüş kavramları ve tabii ki kurumları halinde geliştirilmiştir. Yani eylemliliği tamamen bu düşüşü yerle bir etme eylemliliği ile oluyor. Peki, bunun yerine yüceltilmesi gerekenler, kavram ve kurumlar nasıl konulacak? İşte, bu her babayığidin işi değil.

Israrla vurgulamaya çalıştım:

Büyük sevgi, büyük savaşa benzer.

Büyük bir savaşı düzenleyemeyenin sevgisinin de gelişmesi mümkün değildir. Nitekim savaşı ne kadar geliştirdiysek, sevgi boyutunu da eklemek istediğimizde, bu çok çarpıcı ortaya çıktı.

Savaşın gelişemeyişinin en önemli nedeni de; sevgi kişiliğinin olmamasıdır.

Yetmez ve çözümsüz kişilikler, savaşa müthiş yansıyor. Kabadırlar ve ne kadar savaşsalar da yenilgiye götürüyorlar. Kürt kavgaçılığının, Kürt sevgisizliği ile bağlantısını kurduk. Ve baktık ki, duygular yok, yüce duygular hiç yok. Her şey yetersiz, her şey ilkel, her şey düşmana götürüyor.

“*Seni seviyorum*” denildiği noktada düşmana dörtlüye koşuyor. Örgütten kaçarak, eylemden kaçarak, düşmana zemin olunuyor. Her ilişkileneceği neredeyse bir kayıp nedeni olarak düşünülüyor.

yor. Bunu alaşağı etmek -aşağı olmuş zaten- ve bundan bir yüceliğe merdiven dayamak en zor sorundur. Savaşı çözmek de buna bağlıydı. Kişilikleriniz savaşı geliştiremiyor. Hazır savaş olanaklarını bile ordulaştırmıyor. Hatta en “benim” diyenler, niyetleri ne olursa olsun, savaşı, partiyi yerle bir ediyorlar. Bakıyoruz aynı kişiliğe, aynı kimliğe; sözde çok savaşanı, yaşamı, tarzı, kadınla ilişkilenmesinde ifadesini buluyor. Bencil, dar, fazla duyguları yok. Kaba bir cinselliği fazla aşamamış, sevgiyi boyutlandıramamış ve bunu kadında çok somut ortaya koyuyor. Bir baktık ki, bunun da savaşa fazla vereceği bir katkısı yok.

Sevgiyi yüceltmenin, en az savaşı geliştirmek kadar zor bir iş olduğunu iyice anladık ve ortaya koyduk. Fakat, hala bu anlamda birer hastasınız.

“Sevgi hastası” veya “sevgiden yoksun olmanın” hastası.

Sevgi, duygu adı altında bir şeyler karıştırıyorsunuz, onların da büyük bir kısmı aşağılanmadan öteye bir anlama sahip değil. Çoktan içi boşaltılmış, karı-koca duyguları, erkek-kadın ilişkileri. Saygısı yok, canlılığı yok, kurutucu, bitirici ve bir nevi zehirlenme düzeyine varmış bir yaşam felsefesi veya bir yaşam tarzı. İşte, biz bütün bunlara karşı direndik. Nitekim kendimden başlamak üzere yaptığım en önemli işlerden biri de; bunun izah edilmesi, açıklığa kavuşturulması ve bunun bir kader olmadığının kabul ettirilmesiydi.

Kendi soyunuza, kendi cinsinize neden böyle çirkin, kurutucu yaklaşıyorsunuz? Kadın duygulanmasına bakıyorsunuz, nefes alamayacak duruma gelmiş. Eğer bu böyleyse hiç yaşanılmaz. Erkeğe bakıyoruz, ufak bir hâkimiyet ilişkisiyle her şeyi yerle bir ediyor. Hiçbir yiğitlik yok. Basit bir kıskançlık, çekememezlik yüzünden kişiliğinizi yiyip bitiriyorsunuz.

Bu aşk olamaz, duygu olamaz, bu ilişki arayışında da anlamlı olamaz. Böyle olacağına yaşamı durdurmak daha iyidir. Bomba gibi kendinizi patlatmanız daha değerlidir. Zaten çağrının anlamı da budur. Yapamıyorsanız kendinizi bombalayacaksınız. Ben Zilan kişiliği tamamen budur demek istemiyorum, ama çağrısının bir özelliği de burada, sizleredir. Neden böyle yaşıyorsunuz, neden böyle ruhsuzsunuz, neden böyle örgütsüzsünüz, neden böyle düşürücüsünüz? Elbette doğrusu, daha tercih edilmesi gerekeni,

büyük yaşamı gerçekleştirmektir. Bu bir sanat işidir. Ben kendimi ortaya koydum; sevgi düzeyinde, savaş kişiliğimle bağlantılı olarak ancak bu kadar olabildim diyorum. Ulusal, hatta evrensel çapta kendimi çözümleyerek...

Bir kadın karşısında nasıl olunmalı ilkesiyle, yaklaşım tarzıyla ve her boyutta, yaratıcılık nasıl olacak?

Adamakıllı sorguladık ve biraz kabul edilebilir bir kişiliği yakaladık. Geleneksel birçok yaklaşım yerle bir edildi. Ayıplı, çirkinleştiren yaklaşımlar, düşünceden ve temel değerlerden, yurtseverlikten, siyasallık, örgütsellikten uzaklaşmalar tümüyle yerle bir edildi. Tersine güç veren bir ilişkiye dönüştürülebileceği ortaya çıkarıldı. Yine mülk konusu olmak değil, müthiş değerleri paylaşmakla yürüyen bir yaşamın geliştirilebileceği ortaya çıkarıldı. Benim açımdan herhangi bir kadınla bu anlamda yürümek hiç sorun değil. Şimdi, bu değişik ve aslında çoğunuzun henüz anlamaya güç yetiremediği bir durum.

Sözleşme, aşk, evlilik hepsi bu kavramın içinde gizlidir.

Benim için herhangi bir kadınla, herhangi bir yerde ve zamanda bu biçimde anlaşılabilir, yürünebilir, savaşılabılır. Bir çözüm var, ulusal bir çözüm, hatta evrensel bir çözüm. Aslında bu ileri düzeyde yakalanmış bir durum. Belki kişiselleştiriyorum, benim için fazla kişiselleştirme zaten tehlikeli, fazla uygun olmaz, genelleştirme, derinleştirme daha önemlidir. Bunu başarıyla yürüttüğüme inanıyorum. Öyle tüketme değil de, üretmeyi bilmek çok daha önemlidir.

Dikkat edilirse, bu son yılda müthiş bir üreticilik var. İlişkide derinliğine, genişliğine büyütme üretimdir. Tarzımda bir derinleşme oldu. Mesela, benimle her ilişkilenen veya benim sahama giren, benim şartımla, benimle yürüyen, benimle ilgilenen sıradan bir dost bile kesin üretiyor. Ama dikkat edilirse, çoğunuzun ilişki tarzında bir tüketme vardır. Zaten en ufak bir ilişki "*bitirdim*" diye bir deyimle son buluyor. Bu, bana anlamlı gelmediği kadar, çirkin ve tehlikelidir.

Neden ilişkiler bu kadar tüketici? Tüketicilik yalnız cinsi boyutta değil, kavramda tüketici, duyguda tüketici, eylemde, örgütlenmede tüketici. Ufak bir ilişki örgütün içini boşaltıyor. Örgüt gitti, siyaset bitti. Ne uğruna; küçük bir aşkı varmış. İşte, bu büyük say-

gırsızlıktır. Tersine olacaktı. İster bireysel, ister genel anlamda bir yücelişi yaşadığın an, üretime koşacaksın. Kadın-erkek ilişki boyutlanmasında gelişmeler var. Siyasete etkisi çarpıcı, ordulaşmada etkisi çarpıcı ve örgütlenmeyi müthiş etkiliyor.

Şimdi bazı bölgeleri ele alıyorum: Dersim'den tutalım Moskova'ya kadar, zindandan tutalım dağların doruklarına kadar, ilişkilerde tüketicilik düzeyi aşılmamış. İzin istiyorlar, acaba Parti ne der? Şimdi, bunun izni de o kadar önemli değil, ilişkide sen tükenişteysen istersen on imam gelsin nikahını kıysın veya meşrulaştırın, bu hiçbir şeyi ifade etmez. Çünkü senin ilişkin tüketici ve bir değeri yok. Burada yüceliğin, aşkın inkârı var, bunun nesini biz kabul edeceğiz?

Aşk aslında anlamını bulursa çoğunuzun kişiliğinde ve eyleminde; öyle kanun izini istemez, öyle ayıplı, köhne yaklaşımlara da fazla izin vermez.

Gerçek anlamda aşk cesurdur, aşk bilinçlidir, aşk çarpıcıdır, aşk vurucudur, aşk sonuç alıcıdır.

Nitekim bizim kadın kimliğinde, kişiliğinde bu ortaya çıktı. Vurucu olduğu, keskin olduğu, güzel olduğu, çarpıcı olduğu, ayıplı olmadığı önemli yönleriyle netleşti. Önderlikte bu biraz gerçekleşti.

Bir yücelmeyi sağlamak gerek. Kürt kişiliğinin dönüşümünün sırrı, onun kendi cinselliğini dönüşüme uğratmasındadır. Kadın zaten boğuntuya getirilmiş, onun cinsellikte fazla bir iddiası yoktur, ancak kendini pazarlar, ama erkeğin kendini tüketmesi affedilir gibi değil.

Önderlik gerçeğinde gerçekleştirilen en önemli bir gelişmenin bu olduğunu vurguladım. Klasik yaklaşımın cins, cinsiyet güdüsüne bir gem vurması kadar, bir yüceltmeye, siyasete kadar taşırma-ya güç yetirmiştir. Bu önemli bir gelişmedir. Hani derler ya, “*makûs talihi yenmek*”, bizde biraz da böyledir. Talihsizliği aşmak böyle bir kişiliği dönüştürmekle mümkündür. Ama bu çok zor bir iş. Nasıl ki, ilişki sizi her sahada tüketiyorsa, bizim tarzımız da müthiş üreticiliğe götürüyor.

Mesela, müthiş örgütçü, müthiş siyasal yoğunluklu, müthiş çekici, müthiş büyütücü ve müthiş eyleme çağırıcı anlama sahip. Mümkün müdür, benimle en ufak bir yaklaşımı olan bir kadın beni tüketmeye götürsün? En sıradan olanı bir Zilan eylemliliği, gerisi hemen hepsi böyle fedai kişiliğiydi. O ortaya çıktı ve bu bir gerçek oldu.

Düşünün, hepiniz dürüstçe yaklaşabilirsiniz. Böyle kişilerle dünyalar fethedilir. Ama insan endişeleniyor, yani istediğiniz anlamda serbest bırakılırsanız -zaten kavrayış düzeyiniz zayıf, kendinize hâkimiyetiniz zayıf, kişiliğiniz yenilgi kişiliği- birbirinizi ne hale getireceğiniz belli değil.

Erkek tümüyle geleneklerin ağır etkisi altında, “*mutlaka karım olmalı, mutlaka mülküm olmalı.*” İşte, namustan anladığı bu. Kültürü, kimliği, kişiliği bundan fazlasına elvermiyor. Mesela, bende bu yok. Annemden tutalım bütün kadınlara kadar, böyle bir yaklaşım oldu mu, yerle bir ederim. Kendisini mal gibi sunmaya çalıştı mı, bitti. Orada ret, orada yerle bir etme vardır.

Dikkat edilirse, bu her kadında siyasal olmaya, kendini güzel kılmaya, eylemlilik, örgütlü kılmaya yöneltiyor. Önderlik kişiliğiyle az çok ilişkilenebilir; düşüncesinde, ruhunda böyle bir kimliği yakalamakla mümkün, başka türlü bu önderlik hiçbir şeye izin vermez. Kurulmuş, kurumsallaşmış kişilik budur ve bunu da sırf kendini tatmin etmek için yapmıyor. Bir derviş gibi, nefis savaşını da veriyor. Bunu büyük bir eylem olarak yürütüyor. Dinamiktir! Salt kendini terbiye etmekle değil. Savaştır, güzel bir savaş, sonuçları olan bir savaş. Düşünün, kendinizi böyle boyutlandıramadınız, doğru temelde birisinin sevgisini veya sevmesini örgütleyemediniz. Ben hepinizden boşuna korkuyorum demiyorum. Ne kadar örnek varsa hepsi örgütü tehdit ediyor, savaşı terk ediyor. Ayrıca kendinizi kolay bitiriyorsunuz. Bu aşk değil, bir felakettir, hastalıktır. Güçsüzlükten dolayı böyledir. Öyle kasıtlı, art niyetli yapıyorsunuz demiyorum, kişiliğiniz böyle kurulmuş, yaratıcılığı gösteremiyor. Bunu bir kader gibi alamayız, bir çaresini bulacağız.

İşte, çaresi Zilan dedik.

Büyük eylemlilik, büyük yaşam, büyük aşk istemi...

Bu bir başlangıç ise, başarabilirsek, toplumsal gerçekliğimizde bütün kadınlarımızı, erkeklerimizi bu temelde yeniden yapılandıracamız, şekillendireceğiz. Zaten ulusların özgürleşmesi de ancak böyle olabilir. Her halkın tarihinde böyle dönüştürücü değerler vardır. İşte, bunu biraz kendi gücümüzle orantılı olarak yapmaya çalıştık. Bu bir çabadır, tam bir zafer, toplumsal kurumlaşmaya götürme değildir. Benim bütün yapabildiğim bir şeyler yıkmak kadar,

bazı olumlu, yaşanmaya değer gelişmelerin de önünü açmaktır. Sınırım bu konuda fazla hata yapmadık ve en önemlisi de bazı gelişmelerin yollarını herkes için alabildiğine açtık. Ama anlayamamanız bizi öfkelenendiriyor. Bazıları bunun üzerine yalnız binalar kuruyorlar. Bencilliklerini daha da inceltiyorlar, tabi yanlış hesap yapıyorlar. Kesinlikle bunlardan uzak durmayı bilmeniz lazım, aksi halde kötü durumlara düşmeniz kaçınılmazdır. Tam bu noktada savaş kadar yiğitlik istiyor kişilikte; bunun önü açılmıştır, kapatmayalım; öyle aceleyle, egemenlikle sağlanacak bir gelişme değildir. Bazıları bu yıllarda yetkiye dayanarak, “*güçlü olan kimse kadın orada veya onun arzuları yerine gelir*” dediler; kesinlikle bu da yanlıştır ve bunu aşmak çok önemlidir.

Hatta benim söylediğim diğer bir husus şuydu: “*Güçlü olmadığım dönemlerde, ben aşkın daha anlamlı olabileceği kanısındaydım.*” Güçlü olduğum dönemlerde benim için aşk veya kadın fazla geliştirici olmadı.

Neden?

Çünkü herkes güce koşuyor. Güç olmaya geliyor, güç vermeye değil. Zayıf geliyor, kendi çirkinliğini aşmak için benden bir şeyler almak istiyor. Erkek-kadın hemen hepsi böyle. Bu da benim için müthiş bir zorluk demektir. Kendimi neredeyse mahvettim. Evet, herkes vermeye değil, almaya geliyor. “*Bana da biraz sevgi, bana da biraz güç, bana da biraz güzellik, bana da biraz başarı*” diyor. Dikkat edilirse, son yılların önemli bir gelişmesi de budur. Çok azınız “*ben de bir şeyler vermeye geldim, benim de gücüm var, ben de gençliğimi, çabalarımı bu temelde başarıyla sunabilirim*” diyebiliyor. Çok azı ortaya çıktı, lafta söylese de, pratiği bunu getirmiyor. Artık ben de kendimi mecburen veriyorum. Önderlik kendini halkına tümünden verir, eriterek verir. Düşüncesini verir, duygularını verir, kendisini bitirerek verir ve sonuçta halk önderi, kadınların önderi de olur.

Gücümü nereden alıyorum?

Bu konularda çok ustayım. Hemen herkese imkân verebilirim. Eğer siz de genelleşmek istiyorsanız, herkesin vazgeçmeyeceği bir kişilik olmak istiyorsanız, kendinizi vereceksiniz. Bireysel arzu, bireysel hâkimiyet, sizin anladığınız anlamda yaşam ve benzeri

şeylerden eser kalmıyor, sadece yücelmiş duygular kalıyor. Hemen her ilişki yaklaşımında bir büyüme olayı kalıyor, bu da çok daha değerlidir. Toplumdaki düşkün kişilik yerle bir oluyor. Genellemeci kişilik, bu tip düşkünlükleri yerle bir eden kişilik de, olağanüstü bir büyüme kişiliği oluyor.

Gelen kadınlar melek gibi olacak, erkeklerin hepsi kahraman gibi olacak ve bu PKK'nin büyüklüğünü ifade edecek.

Dikkat edilirse kısmen bu noktaya doğru geliniyor. Her gelen kadın bu düzeyde Zilan kişiliğini göz önüne getirirse; bir tanrıça gibi, bir melek gibi, bir savaş kahramanı gibidir. Erkeğin de, öyle klasik ölçülerle benim karşımda durması mümkün değil. Böyle erkekler, utançlarından yerin dibine girerler. Ne erkekligi? Erkeklik yapacak hiçbir şeyleri olmadığını derhal fark ederler. Bu da yeni erkeğin ortaya çıkması anlamına gelir. İşte, Önderlik bunu biraz sağlıyor ve derinleştiriyor.

Bu da güzel bir şey.

Önderlik kişiliği bence güzel gelişiyor. Müthiş bir yıkma işi, -yıkılabilirse yüceliklere ön açmadır, dikkat edilirse önü de açıktır-müthiş yiğitlikler gelişiyor. Kendimizi kimseye zorla kabul ettirme derdinde değiliz, devleti olanlar bile bize muhtaçtırlar. Bizde bir güzellik bulurlar. En büyük imparatorluk sahibi Amerikalılar bile bizim karşıımızda komplekslidirler. Böyle kaba güçlerinden başka bir şeyleri yoktur. Hiçbir moral değerleri, hiçbir siyasi değerleri yoktur. Onlar kala kala kaba güçleriyle bırakılmışlardır ki, yeniktirler bu anlamda. İster imha etsinler, ister atomu patlatsınlar, bu onların insan dışlıklarını gösterir.

Demek ki, insanlar kendilerini yaratabiliyor. Belki hala anlayamadınız, size hayal gibi geliyor, ama karşıınızda kadın mı istiyorsunuz; böyle bir kişilik oluşturun, bütün kadınlar en yüce sevgi değerinde size gelebilir, koşabilirler. Bir kadın, kendini böyle şekillendirse, bütün erkekleri peşinden koşturabilir, onları savaştırabilir de. Yalnız cinsi anlamda koşturur demek istemiyorum, o işin basit bir kısmı, onları adam edebilir, onlara komuta edebilir. Önderlik olayını biraz inceleyin, bunların hepsi az çok ortaya çıkmıştır. Onun için, *“ya bunda yaşam bulamıyorum...”* Tamam, sen anladığın anlamda yaşamı bulamayabilirsin. Diğer tarzda yaşam var,

işte biraz benim boyutumuyu yakalayalım. Kadın mı istiyorsunuz ve ya erkek mi -kendinize layık- istiyorsunuz? İşte ölçüler var.

Hiç ayıp değil, benim için her kadın değerlidir ve istediğim gibi yaşarım. Öyle istedim, göz koydum, seni kandırdım, sana kendimi dayattım, sana hükmettim, seni aldım kanunlara göre, şahadetnameye göre seni şöyle yaptım... Bu kelimelere hiç yer yok, aşk biraz da budur zaten. Düzen ise hep bu kayıtlamaları getirir. Egemen düzen, baskıcı, sömürücü, düzen, kayıt yapar. “*Sen şuna şu kadar bağlan, görevin şöyle olmak, şöyle boyun eğeceksin*” şeklinde ahlakına kadar ölçü koyar. Bu doğru mu? Hayır! Bu bizde her şeyin kaybettirilmesine kadar götürür. Bütün kızların yapabildiği, hiçbir şeyi olmayan, ona kesinlikle bir parça ekmek bile getiremeyecek olan zavallı bir erkeğe çok zavallıca bağlanmak. Ben bunu çocukluğumda gördüm ve ayıp dedim böyle bağlanmaya. Ve asla dedim, ne ben böyle bir erkek olurum, ne bir kadını böyle kendime bağlarım, isterim.

Sonuç işte bugüne kadarki geliş hikâyesi. Ve siz tenezzül ettiniz. Tenezzül ettiğiniz için, buna kişiliğiniz bugün büyük kahramanlığı geliştiremiyor, büyük bir savaş komutanı olamıyorsunuz. Kişiliğiniz fazla sevilmiyor, açık söyleyeyim. Yani ben mi söylüyorum sevilmeseniz, hayır sevilbilmeniz için her şeyi yapıyorum. Ama bunu kendinizde somutlaştıramadığınız için bir çırpıda düşünüyorsunuz, insan size güvenmiyor. Hangi kutsal emaneti sırtınıza bindirsek ihanet ediyorsunuz. Söz veriyorsunuz, gereklerini yerine getiremiyor. Yetki veriyoruz yerle bir ediyorsunuz. Kadın veriyoruz, bitiriyorsunuz. En değme kahraman erkek gençlerimizi veriyoruz, onları da bitiriyorsunuz.

Tabii ki senin sevilmeğe değil, yerle bir edilmeye layık olma durumun var. Demek ki aşk kişiliği öyle sıradan bir kişilik değil. Ülkesine, insanlığa, zaferine anlam verecek, güzel, çekici ve sonuç alıcı olacaktır. İki kelimeyi bir araya getiremez, neyin başına hangi felaketi getireceği belli değil. Ölçüsüz, dengesiz, serbest kaldığında kime ne yapacağı belli değil, şimdi böyle erkeğe, böyle kadına biz güvenemeyiz en azından. Onların üzerinde sıkıca duracağız, adam oluncaya kadar.

PKK olayında kişiliğin gerçekleşmesi böyledir. Bu bana göre hem çok önemli, hem de tek çare. Ben size kadın ve erkek olmayın

demiyorum. Böyle, kadın ve erkek olun, ilişki olmasın demiyorum, böyle ilişki olsun diyorum. Bana bunu kanıtlayacaksınız, ama bunu yaşamınızla, savaşımınızla göstereceksiniz, ki ben kendi verdiğim sözün, bana emanet edilen bu değerlerin sözcüsü olayım, onlara ihanet etmeyeyim. Buna ulaşmazsanız haklı olarak ben erkekliğinize de, kadınlığınıza da metelik kadar değer vermem, ayağımın altında çiğnerim. Eminim ki, bu yaklaşımda dürüst olsanız, ısrarlı olsanız, eylem gücünüz müthiş arttığı kadar, yaşam gücünüz de artar. Her biriniz en arzulanır yoldaş olacaksınız. Şimdi ben hala bu işin üzerinde duruyorum, durmam gerekiyor. Durmasam böyle bu işin üzerinde birçok şey elden gidebilir. Bir ulusal çabadır bu, evrensel boyutu da var, yadırganmamalıdır da.

Neden?

Biz yıkacağız, öldüreceğiz. Kabul edilmesi gereken yaşam kişiliğini de tabii ki yaratacağız. Zaten bu yıkma işi, öldürme işi, kabul edilebileni, yaşamsal olanı yaratmak içindir.

Zilan hiçbir zaman "*ben ölüme koşuyorum.*" demedi.

"*En güzel büyüleyici yaşama gidiyorum*" demiştir.

Büyüleyici yaşam nedir?

Nasıldır? Savaşla bağlantısı nedir? Hangi zaferi bizden istiyor? Bu sorulara cevaplar veremezseniz, ben sizi erkek-kadın olarak parti içinde kabul edemem. Çünkü ben anıya bağlıyım. Bana vasiyetler bırakılmıştır. Kesinlikle bunu kimse yanlış anlamasın, bu boyuta ulaşanlar için yaşamın en büyüğü var. İlişkilerde yasaklama, bilmem neden beni sevmiyor, ben neden sevmek istiyorum da örgüt önümde engel. Kesinlikle bunlar ikiyüzlü laflardır. Sen kendi kendini engel durumuna getirmişsin. Her tür savaşta yenil, ideolojide, politikada, örgütlenmede yenil, hiç görevlerinin farkında olma, ondan sonra "*canım sevgi istiyor!*" Hem ahlaksızcadır, hem görevlere ters düşer. Bunu ben sırf PKK'yi idare etmek için, PKK'yi yüceltmek için söylemiyorum. Bir ulusu yeniden şekillendirme yaklaşımıyla bağlantıdır. Çok açık, kendi sülalem için kadın yetiştirmiyorum, hanedan yetiştirmiyorum. Hemen her hâkimin, her söz sahibinin yaptığı gibi, ne şu anlamda ne bu anlamda, kadın üzerinde bir baskı düzeyi geliştirmemişim. Ben kendi özgünlüğümü burada yakalıyorum. Hala kendimi baskıyla bazılarının emekleri üzerine ku-

arak dayatmıyorum. Ne kadının, ne erkeğin. Tam tersine kendi emeklerimden hepimizi yararlandırıyorum. Büyüklük burada ve bunu da yaparken kendimi çirkince hiçbir şeye dayatmadığım gibi, herkes, nereye gidersem ayağa kalktı. Yedisinden yetmişine kadar heyecanı bende buluyor, büyüklüğü bende buluyor, coşkuyu bende buluyor, güzelliği bende buluyor.

Düşmanımız bile benden sıkılmaz.

Bana dayanarak düşmanlığını yaşıyor. Stratejileri buna göre oluşturuyor. Milyonlarca düşman ekmeğini bana karşı düşmanlıkta buluyor. Şimdi ben bunu yalnız kendi bencilliğim için mi yapıyorum? Hayır! Çok bencil olmak isteyenine buna böyle ihtiyacı yok. O da alır birileriyle, bazılarıyla kendi basit yaşamı götürebilir. Ben buna zaten tepki duyuyorum. Böyle bireyselleşmiş yaşamdan nefret ediyorum. Bütün kadınların bağlılığı, kadınların daha fazla güzelliği, çekiciliği, daha fazla savaşçılığı benim için heyecan verici. Zilan kişiliğinde bunun ifadesi çok çarpıcıdır.

Erkek de bu anlamda artık bitmiştir. Aklınız olsaydı erkeğin de artık eskisi gibi erkek olarak yaşayamayacağı o eylemle noktalanmıştır. Bana göre bir dönüşümü yaşamayan erkeğe, erkek diyebilir miyim artık? Hiçbir kadın PKK saflarında hiçbir erkeği kabul edebilir mi? Zilan kimliği netleştikten sonra bütün eski erkeklik ölmüştür. Yeni erkeklik nasıl olur, o da sizin işinizdir. Dikkat ederseniz bazı erkekler de böyle eylem yapmaya kalkıştı, cesaret edemediler. Demek ki, erkek daha zayıftır bu konuda. Eylemdeki cesaretinin, fedakarlığının, kadına göre zayıf olduğu ortaya çıktı.

Demek ki, kendinizi gözden geçirmenin gereği var. Bunun gibi birçok şey aslında ortaya çıkmıştır. Bir kadınla ne kadar doğru yaşayabileceğiniz belli değil. PKK'yi hiç tanımıyorsunuz. Bakmasını bile bilmiyorsunuz. Kadın da aslında tanınmaz haldedir. Bunun için durum ortaya çıkarma işi, netleşme işi çok önemli.

Bir bakışta sevda mı olur?

Hatta bir bilmem kendi deyişinizle, öyle ucuz yaklaşımlarla sevda, aşk mı olur, bağlılık mı olur, olmaz! Kaldı ki, bizim bu anlamda kavramları artık bir tarafa bırakmamız gerekir. Savaş ordusunda, YAJK ordusunda bunların anlamı artık geçmiştir. Dikkat edilirse zafer yaşantısı bu. Ben dahil, hepimize uygulanması gereken zafere

yürüyen, savaşçılıktır. Kadının da, zafere yürüyen savaşçılığıdır. Bunun dışında başka kavramları, yaklaşımları dayatmak doğru değildir.

Her şey bu zaferle gerçekleştirilecek.

Büyük eylem, büyük yaşamı doğuracaktır.

Güç yetirebileceği kadarıyla sanıyorum bu anlamda dönemsel ve özgün bir şehit olarak Zeynep Kınacılar tarihte rolünü oynamıştır diye düşünüyorum. Yaptıklarımızın da oldukça yerinde ve cevap niteliğinde olduğunu düşünüyorum. Şüphesiz yapılanlar bir başlangıç düzeyindedir. Kesinlikle kimse yanlış anlamamalı ve bencilliğiyle boğuntuya getirmemelidir.

Kadınla yaşam değerlidir.

Aslında zafere bağlanmış her insanla yaşam değerlidir. O az bir imkân değildir ki bu hepinizin bayram derecesinde coşkuyla karşılayabileceğiniz bir gelişmedir. Bunun dışında fazla heyecan verecek değerler yoktur bizde. Zaten ortada değer diye bir şey yok. Bunun sizi heyecanlandırmaması, bizim için öfke nedenidir. Yaşamı bu temelde yakalayamamanız ve kahramanlığa doğru tırmanışa geçememeniz bizi öfkelenmiştir.

Düşüşünüz önünde duruldu. Yükselişin zemini ortaya konuldu. İstedığınız kadar vatani sevebilirsiniz, istediğiniz kadar maddi zenginliği kazanabilirsiniz. Bunun için yolu, yöntemi, aracı önünüze koymuştur.

İşte parti, işte onun her türlü savaşım araçları ve örgütü başta olmak üzere, emrinize verilmiştir. Savaşla kazanamayacağınız hiçbir şey yoktur. Her zaman vurgularım, benim gibi bir zavallı bile bu işle kendini bu kadar kazandırabilirdiyse, neden siz kazandırmayasınız? Başka türlü işiniz var mı? Yok! Başka türlü karın doyuracak bir işi bile kimse size vermiyor. Düşmanın kapılarında karın tokluğuna kapıcılık istesenez bile, binde bir kişiye iş verilir. Ama bu iş de bir iştir, savaş işi, eylem işi, örgüt işi; sadece karın doyurmuyor, en değerli bir dünyayı da kazandırabiliyor. Zaten devrimin üretici değeri de burada. Yani bir ülkede herkes işsizliğe yatırıldığında, açlığa mahkûm edildiğinde; devrim en kazandıran, üreterek kazandıran, maddi ve manevi olarak kazandıran iş oluyor. Diğer bir tanımı da budur. Diğer yaşam kurutulmuştur. Aile işi cehenneme çevrilmiştir, aşk ölmüştür, ama devrim sürecinde bu da can bulmuştur.

Kurutucu değil, son derece diriltici, adeta ete kemiğe büründüren bir yaşamın, ardına kadar yolu açılmıştır. Yine bir ilişkinin bitirici değil, müthiş ayağa kaldırıcı imkânı ortaya çıkarılmıştır.

Aşkın zemini yaratılmıştır.

Bu, bir emek işidir. Büyük emekle, devrimci emekle, kazanılacak bir iştir. Siz istiyorsunuz ki hamal pratiğiyle sonuç alınız. Sosyalist, özgür emekle olmadan mümkün mü? Emeğiniz köle emeği. Bu nasıl yansıyor? İşte, siyaset yapamıyor, örgütü kuramıyor. Neden kuramıyor? Çünkü emeğiniz sosyalist emek değil. O anlamda henüz ulaşmamış, -hamalvari çalışma tarzınızın anlamı budur. Ama benimki öyle mi? Ben de eskiden yolma yolardım, her türlü toprak işini, bilmem kaba emekle işleri de yapardım, ama sosyalist devrimci emekle işleri ele aldıktan sonra, bunun veriminin bin kat olduğunu gördüm. Sınırsız bir verimliliğe götürebileceğini gördüm ve her şeyi sosyalist emek devrimine verdik. Kaybettiklerimizin hemen hepsini burada yakalayacağımızı gördük. Eskiden bir ömür boyu çalış, belki bir başlık parası bulunmazdı veya bulunsa ne olacak, daha da kendini ölüme mahkûm eden bir yaşam ardından gelirdi.

Sosyalist emek çabasıyla bütün kızlarımız bizim oluyor.

Aynı zamanda bir yaşam mahkûmu değilim, müthiş özgürlüğe bir çıkış yaptım. Bu sosyalist emekle sağlanıyor. Çok çarpıcı bir kazanım da budur. Bunun için düzen diyelim, işbirlikçiliğinin veya onun altında işte başa bela gelenekselliğin bitirdiği kişilik, yaşam umudunu yeniden yakalıyor. Önderlik biraz bunun ifadesidir. Gerçekleştiren gücü, bütün gücünün kaynağı budur.

Demek ki, sosyalist emek tarzı boşuna çaba değil, yaratan bir çabadır. Hemen her şeye anlam verip üretmesini bilen bir emektir. Ben şuna anlam veremiyorum; daraldım, tıklandım, yaşam bana anlamlı gelmiyor, heyecanlı olamıyorum, yaratamıyorum, bütün bunlar doğru yaklaşımlar değildir. Bu yaklaşımlar, PKK'de olup bitenleri anlamamak, şahadetleri anlayamamak, eylemi anlayamamak, yani ruhsuz olmaktır, emeğinin, köle emeği olmasıdır. Ve bu da zayıf kişilik demektir.

Şüphesiz çelişkiler var. Hemen her düzeyde çelişkiler nefes aldirmiyor, ama şiddetli mücadeleyle onu çözme durumu da var.

Buna yüksek bir ilgiyle yaklaşım gösterin. Ben büyük bir sabırla buraya getirdim, buna bin defa şükretmelisiniz. Ne demek yaşamın özgürce yolunu açmak, ne demek bunun savaşıla sonuna kadar önünü açmak? Kolay mı size göre, en önemlisi de bütün bunlar herhalde yakıp-yıkmak için değildir. Yaşamı tümüyle yitirmek için değil, tekrar Zilan kişiliğinde diyorum ki, büyük yaşama ulaşmak içindir; anlamın büyüklüğü burada. Hiç kimse ucuz ölme koşmadı. Kimse böyle, yaşayacağımı yaşayayım da ölüme ondan sonra koşayım demesin.

Eyleyimde hiçbir zaman ölümü düşünmedim.

Müthiş yaşamın etrafında demiyorum, yani onun artık neresinde olmak da mühim değil, her tarafındaydım. Var olan, değilse yaratılması gereken yaşamın müthiş militanıydım.

Ve oluyor işte, gerçekleşiyor. Bunu hala anlayamıyorsunuz, o zaman affedilmeme gibi bir durumunuz vardır. Kişiliğiniz hala gelişmiyor. Senin adın düşmanın şu veya bu düzeyinde işbirlikçiliğidir. İşte bugün nasıl bize karşı da savaşıyorsun? Oysa bizdeki kişilik zafer kişiliğidir. Tarzıyla, temposuyla çok net.

Başarıyor.

Herkes diyor ki, artık kabul edilmesi gereken tek kişiliktir. Eğer bütün bunlar az çok anlamlıysa ve size de doğru gibi geliyorsa, gerisi kendinize nasıl mal edeceğinizi bilmektir. Varsa bir sözünüz, varsa bir bağlılığınız, varsa bir yaşam saygınlığınız, duygularınız, aşkınız; bütün bunları nasıl acaba büyük eyleme doğru, onunla birlikte yaşamsallaştırmaya güç getireceksiniz, meseleniz budur. Kimse ucuz ölüne demiyor. Kolay ölmeyen bir kişiliği müthiş kılarak yürüyün, önderlik biraz da budur. Yaşama verdiği müthiş anlam onu başarının an be an gücü haline getirmiştir. Umarım siz de biraz böyle olursunuz. Benim için herhangi bir yere ulaşmak başarı için yeterlidir. Kimseden metelik kadar bir şey istemem.

Yaratın...

Elinizde imkânlar var, kullanamıyorsunuz. Partiyi tanıyamıyorsunuz, yetkiyi tanıyamıyorsunuz. Benim için iğne ucu kadar imkânı tespit emek sorun değildir. Bu konuda demek ki gerilikleriniz var. Yaşamı, kadını, aşkı tanıyamıyorsunuz. Benim için yaratmak söz konusu, hiç sorun değil. Üzülerek söylüyorum, neden kendinizi

böyle kuruttunuz? Neden fazla yaratamıyorsunuz? Çok bencilce kendinizi bitiriyorsunuz? Ayıp olan budur.

Gördüğünüz gibi, biz bir şehidimize karşı nasıl büyük, anlamlı yaklaşıyoruz; pek hafızalarınızın anlayamadığı kadar büyük yaklaşıyoruz ve neler yapıyoruz... Hepiniz az çok bir şeyler yapabiliseydiniz ve en önemlisi de bu ucuz ölümü yerle bir etseydiniz, ölümün kader olmadığını, yaşamın bir kader olduğunu kanıtlayabilseydiniz... Ben bu yaşamda büyük bir heyecanla, kesin daha büyük yapabileceğime eminim. En büyük güç olarak kendimi her an yenileyebileceğime eminim. Ama sizler yaşamı kurutmuşsunuz. Yüzünüz de, yüreğiniz de bunu ifade ediyor. Bana göre bu bir kader değil artık. Mesela ben hürmetimle müthiş yaratabilirim. Düşüncemle yaratırım. Örgütsel bağlarla hemen mekanizmamı kurarım. Çocuğu eyleme kaldırmaktan tutalım, yetmiş yaşındakini de, ki kendileri hep söylüyor; *“biz on beş yaşındaki delikanlı gibi olduk”* diye. Demek ki bu önemlidir ve gerçekleşiyor. Neden yapmayacaksınız? Derdiniz ne? Ben böyle yapmakla öldüm mü? Ayıp mı oldu? Hayır. Bugün giderek hem halkımızın, hem anlayışla, haklı insanlığın gururla yaklaştığı bir konumdayım. Ben sizin gibi hiçbir zaman ağlamadım, kimseye yakarmadım.

Kahramanlar ağlamaz...

Bu kadar şehidin anısına bağlı olanlar ağlamaz ve içinde en zorda olan benim. Tek üzüntüm bütün bu şehitler için daha büyük yapmam gerekirken (yani, yine ortamdan şikâyet etmiyorum, yaşamdan da şikâyet etmiyorum) sabırsızım, daha fazla acaba nasıl yapabilirim diye. Endişem, telaşım bu yüzden. Sizden daha fazla kısıtlı ortamdayım. En önemlisi de yine fazla anlayışlı olmayışınızdır. Yoksa benim kendimi tutmam imkânsız, benim kendimi sınırlamam imkânsız. Benim yaşama karşı böyle çelişkili, böyle yaramaz, yetmez konumda olmam imkânsız, kolay ölmem imkânsız.

Vereceğiniz karşılık elbette ki olmalı. Kesinlikle basit ve şehitlerini bir tarafa iten bir yaklaşımı kabul edemeyiz. Anlamını kat be kat kendimizde somutlaştırarak, bütün yönleriyle hakkını vereceğiz. Yüzlerce genç kadınıımızın, kızımızın kendini teslim olmamak uğruna *“kül”* etmesini sıradan bir olay olarak geçiştiremeyiz. Bu kadar genç delikanlıımızın bir özgür yaşam uğruna kendini feda etme-

sini basite alamayız. Kaldı ki, halkımızın da kesinlikle çok zorda olan bir durumu var ve başarı istemi vardır. Onu bir tarafa itemeyiz. Öyle biz ortaya çıkmışız. Komutayı temsil edeceğimize inanıyorum. O zaman bütün yönleriyle bunun hakkını vermek bir görevdir. Burada yaş, cins, ulus kimliği de pek o kadar önemli değil.

İnsanlık adına, ulusallık adına, sınıfsallık adına, hak adına bir görevdir.

Güzellik, aşk adına görevidir.

Bana göre biraz bu yükün altından çıktık. Bu görevlere biraz karşılık verebildik. Sözümüz her zaman söz. Daha fazla yaşamak bizim için daha fazla başarı demek.

Şimdiye kadar bunun gereklerine nasıl ulaştıysak, bundan sonrası için de tek bir şartı “*ben yaşıyorsam bu sözün değeri kesin zafer*” demektir. Sizin için de eğer sözün gerçek bir anlamı olacaksa, bundan sonrası için en azından, isterse tek bir kişi kalsın, onun eyleminde “*zaferi yakalamak*” demektir. Bize karşı kimse başka söz veremez. Nasıl bu şehitler kendilerini bize vasiyet ettilerse -ki biz yaşarken onların hakkını verdik- içinizden de artık bazılarının veya sağ kalanın, o sözün zafer anlamına geldiğini bilmesi gerekir. Bunun eskisiyle artık kıyaslanmayacak kadar imkânları da doğmuştur. Gerektiği kadar yürek, gerektiği kadar beyninizi konuşurabilirsiniz.

Partinin silahını, ARGK'nin silahını, halkın cephe silahını zafer için kullanabilirsiniz. Kullanamazsanız, sizi kimse adam yerine koymaz, ne düşman, ne halk. Biz de asla böyleleriyle rahat olamayız. Orada her şey, bir şehidimizin anısına bağlılıkta bile, zafere koşullandırıyor. Hiç kimse demesin, güç kuvvet kaynağı nerede? İşte bir tek şahadet bile güç kaynağıdır.

Haki'den başlattık, Zilan'da bir yılını doldurduk.

Görüyorsunuz ki bu hemen arzulanan, başarılmak istenilene yetiyor. Yeter ki siz de bu temelde kendinizi gözden geçirme, sözün, kararın sahibi yapma çabası içinde olun. Zaten başka işiniz yok. Çabanızın pratik ustalık değeri, gerektiği kadar kendinizi eğitim, tecrübe ve pratikle yoğunlaştırmaktır. Yaşamın kendisi zaten an be an her şeye nasıl başarıyla koşulacağını gösteriyor. PKK çizgisinde çabanın nasıl kullanılması gerektiğine dair bir sorun yok. Amacına

bu kadar bağlanmış, kilitlenmiş bir kişiliğin; eyleminde, yürüyüşünde hatası fazla olamaz. Olsa da anında düzeltir.

Bütün bunların ifadesi odur ki; şehitlerin anısı en yüce değerdir, bağlılığı ona gereken çabanın da gösterilmesi kesin zaferdir.

6 Haziran 1997

Ben Özgürlük Aşkım

Adı bir parti, ama tepeden tırnağa yeni bir yaşam.

Yaşamdan da öte çoktan kaybedilmiş, gerekçesi kalmamış, amacı kalmamış, gücü-kuvveti kalmamış, anısı bile belleklerden tamamen silinmiş, en benim diyenlerin bile onu gerçekleştirmek için bir türlü adım atmadığı bir umut savaşı sürüp gidiyor.

Herkesin bir türküsü vardır, bizim de türkümüz budur. Herkesin bir şarkısı, bir ezgisi vardır. O havaya kendini kaptırır yaşar gider, bizim de türkümüz böyledir. Giderek süreklileşiyor, derinleşiyor, dinliyor, dinletiyor, sürüp gidiyor. Trajik olduğu kadar komik, acı olduğu kadar zevkli, bitirdiği kadar yaşatan bir yaşam türküsü...

En eskilerinden en yenilerine kadar ilgileriniz, yaklaşımlarınız ve attığınız adımlar belli ölçüde benim için de geçerlidir. Bu adımların niteliğine, nasılına ilişkin bazı şeyler bilinse bile, gerekleri yerine getirilmekten çok uzak ve bu uzaklık da ölüm oluyor, acı oluyor. Yaşanmamışın yaşanmamışı olarak kişiliğinizde gerçekleşiyor. Burada, suçlu sensin, odur, demiyorum.

Suçlu, tarihin derinliklerinde gizli, çoktan ölüp gitmiş.

Suçlu, gelecekte gizli, pusuda saklı bekliyor. Suçlu senin içinde, belki orada seni vuruyor. Belki de en açıkta olan en kolay suçludur

ve ondan kurtulmak mümkündür. Ama kendini binbir kılıfla gizlemiş ve her sözde ve her davranışta kendisini hissettiren ve bitiren düşmanla başetmek en zoru oluyor.

Evet, sizdeki düşmanla başetmek en zoru oluyor. Bunlar zayıflıktır, bunlar iradesizliktir, bunlar anlayış keskinliğinden uzaklıktır, bunlar atılması gereken adımdan uzaklıktır, bunlar beklenmedik bir yerde kendini bitirmektir, bunlar belki de anlayamadığınız her adım atışınızda başımıza bela olabilen sizlerden bir parçadır.

Neden böyle? Bir toplum, bir halk, bir insan ki düşmanın sınırsız, yalnız işgal, ilhak, sömürgeleştirme değil, yalnız ülkesini ve toplumsal gerçekliğini teslim alması da değil, herhangi bir köleleştirme de değil, bunun da ötesinde bir uygulamayı, sadece zorla değil, bir de gönülden kendini kaptırırsan seni tanımlamak çok zor, seni çözmek çok zor, seni insan kılmak çok zor. Seni yaşatmak, anlamlıca, güzelce çok zor. İşte bu gerçekliğin neresindesiniz? Hiç kimse *“ben bundan az çok kendimi kurtardım”* iddiasında bulunamaz. Çünkü lanetlilik denilen olay o kadar kolay değil. Tarihte birçok insan grubunun başına gelen belki de çağımızda en katmerli bir biçimde bizim başımızda, bizim yüreğimizde kasıp kavurarak, yok edip gidiyor, götürüyor.

Bu savaş bir anlamda bunun kızgın etkisi altında bazı hisleri ayaklandırmaktır, mümkünse canlandırmaktır. Ölümcül bir hastalık halindeyse de öldürmektir. Çünkü böyle inlemeli ve felçli yaşamının tıbben bile uygun görülmediği anlaşılmalıdır. Bu anlamda PKK denilen olayı, herhangi bir ideolojik, siyasi ve askeri olarak kendini yürüten bir siyasal kuvvet olarak görmek çok yüzeysel bir yaklaşımdır. Belki de bunlar işin biçim kısımları, koruyucu kabuklarıdır. Öz çok daha belirleyici oluyor veya öze ulaşmak öncelikli ve gerekli olandır. Bırakalım öze ulaşmayı, kaba çizgi olayında bile askeri doğrularda ısrar, anlam verme ile çelişkileriniz çok açık. Ölür müsünüz-yaşar mısınız bu çizgide kesin değil. Kararınız ölüm kararı mı, yaşam kararı mı? Bu da kesin değil.

Bir karar geliştirmek istedik.

Olacaksa bir yaşam ya onurlu, özgürce, ya da hiç olmayacak...

Bu iddiamı, bu tezimi hala sürdürüyorum. Çok iyi biliyorum ki, bu benim için olduğu kadar, bütün toplum ve hatta insanlığın temel

ideallerine göre davranmak isteyen herkes için geçerlidir. Olmazsa onuruyla, olmazsa asgari gerekli olan şartlarıyla. Varsın hiç olmasın PKK olayında, ama karar böyledir. PKK olayında karara ulaşmak çoğunuzun gerçekleştiremediği bir durumdur.

Öze göre nasıl bir insan, insan yaşamına dair nasıl bir karar verilmiştir? Verilen kararlar yanlışlıklarla dolu veya çok gevşektir. Kesinlikle uzaktır ve bu PKK savaşımında her türlü trajik, hiç beklenmedik bütün kayıpların -eğer tarih karşısındaki sorumluluğumuzda biraz gerekeni yapmasaydım- bütün bu yetmezliklerinizin çok kısa sürede veya olası düşman hamlesinde bile yerle bir, hatta kendi geriliklerinizin sınırlı bir etkisi altında sizi her an bitirdiğine tanığız.

Peki, ne olacak PKK kararlılığı, PKK'nin gerçekliğine göre nasıl verilecek?

20. yıl da esas itibariyle doğru bir PKK'lileşme ve karar yılıdır.

Bunun için var mı kendinize saygınız, ciddiyetiniz, gücünüz ve en önemlisi de karar gücünüz? Çünkü bu, en çetrefilli bir siyasi karardır. En amansız savaş kararıdır, en görkemli özgür yaşam kararıdır. İkiyüzlülükten, kendinizi kandırmaktan vazgeçmeye var mısınız, tutarlı mısınız? Başarı tarzına göre, düzen tarzına göre karara var mısınız? Kendini kandırmadan ve gerçekten olacaksa yaşam, bu karara göre olacak diyecek kadar emin misiniz? Kararda zorlama olamaz, yalvarma hele hiç olamaz. Bütün şehitler adına da and içiyoruz ki, bu kararın yoğunca yaşadığınız bireycilikle, çok küçük amaçlarla ve her adımda neredeyse bir parçanın kaybedildiği gerçekliğinizle hiç mi hiç bağlantısı olamaz.

Kararda aldanmak, aldatmak bütün kaybediş süreçlerinin esasıdır. Sadece yanlış katılım, yanlış yaşamak değil, daha tehlikelisi bu geçen yıllara sığdırıldı. Şunu hemen belirtelim ki; bütün dürüst insanların ve hatta o çocukların hepsinin iyi niyeti ve hatta bütün savaşların karşıt güçlerini de bir araya getirsek, bütün tarihi bu temelde incelersek, çözemeyeceğimiz, anlam veremeyeceğimiz gariplikler, terslikler, yanlışlıklar, ihanetler, komplolar, inanılmaz düzeyde kendini bu tarih içinde bir kez daha ortaya koyuyor. Bir değil, bir yer de değil, binlerce ve her yerde ve hemen herkeste düşmanın bile çok özel yöntemlerle geliştiremeyeceği, vuramayacağı bir biçimde kendi öz kararını boşa çıkarma, sonu-

na kadar başarısızlığa yol açma gibi tutumlar müthiş sergileniyor. Bu tarih biraz da bunun tarihi oluyor.

Kendime soruyorum: Neden, niçin ve nasıl böyle oluyor? Bunlar kimdir? Hiç de bilimsel değerlendirmelerden kendimi alıkoymak istemiyor olmama rağmen ve yine bütün üslubum bilimsellikle yürümesine rağmen, artık “*bunları doğuran gerçeklik*” diyorum. Burada bir ahlaki, bir hissi söylemi geliştirmekten kendimi alıkoymuyorum. Çünkü siyaset ve askerlik bilimiyle izah edemiyorsun. Bu kadar mı bu insanlar? Yanlış doğdu, yanlış büyüdü diye çok söyledik son dönemlerde. “*Bir insana kaybettirilir, bu kadar mı kaybettirilir? Bir insan yanlış yapar, bu kadar mı yapar? Bir insan doğrular karşısında iddiasız olur da bu kadar mı olur? Sessiz olur, bu kadar mı olur? Yılanlardan daha tehlikeli yanlışlarla bu kadar mı yatılır, kalkılır? Yaşamı tamamen tehdit eden bütün oldu-bittileri nasıl kabul eder?*” diye sorup duruyorum.

Keşke suçlanacak kadar güçlü olsaydınız, o da yok. Siyasi-askeri açıdan sadece ağlanılacak kişilikler, çocukça olmaktan da öteye kendini kandıran kişilikler ne kadar çıktı? Nerede kaldı yiğitlik, nerede kaldı keskin anlayış sahipleri, nerede hani “*meydan bulsam da savaşmak istiyorum*” diyenler? Arıyorum bir adam bulamıyorum. Şimdi umuttan mı kesileceğim? Hayır. Başından beri çıkışımı hatırladığımda, kimselere güvendiğim için değil, güvenmediğim için başladım kendimle. Kabul ettiğim için değil, reddettiğim için başladım. Dayanak bulduğum için değil, tek başına kaldığım için başladım, bunda ısrarlıyım ve devam ediyorum. Bu umudun gerçekliği ne kadar ona ters de olsa, güzellik, çirkinlik ne kadar yaygın ve umuda hiç şans vermese de, doğrular neden çoktan yitirilmiş, yanlışlıklar diz boyu da olsa bütün bunlara inat, olacak dedim.

Bu sorun, adım attığım ilk günde olduğu gibi, şimdi de benden kaynaklanmıyor, aslında sizden de kaynaklanmıyor. Öyle bir tarih ve öyle bir günün geçerli yaşamı ki... Siz derken acaba kimsiniz, herhangi bir özelliğiniz var mı diye soruyorum ve “*yüklenme bu kızlara, erkeklere*” diyorum. “*Bunların herhangi ciddi bir özelliği yok, verdiğim bazı doğrularla sadece iyi niyetlice yürürler, o kadar. Yaratıcılıkmış, savaşçı ustalığıymış, arama bu çocuklarda.*” Ardındaki halk gücü daha derbeder, kimliksizlik daha da gelişmiştir.

Savaşta zafer, yaşamda özgürlük...

Bu, her zamankinden daha yakındır. Çünkü, özgürlük tanımı ve özgürlüğe bağlanma doğru yapılmışsa, herhalde bütün geri insanlık bir yana, o tek özgür kişilik bir yana. Kazanacak olan o büyük özgürlük adına olandır. Buna inanıyorum.

Şunun için söylüyorum: Sizin de böyle özlemlerinizi, özgür olma istemleriniz var. Bu, kendinizi bireycilikle şaşırttığınız gibi bir özgürlük değildir. Son süreçlerde gelişen savaş, hatta özgür yaşam imkânlarıyla yaptığınız karşılaşma, özgürlüğün ve savaşın canına okumaktır. Savaş ve özgürlük bağlantısını tersine çevirmektir. Savaşta düşüş, özgürlükten kopuş, savaştan kaçış, özgürlükte köleci bireyciliğe dönüş veya o çok zor olan bazı özgürlük imkânlarını çok kötü bir bireycilikle tüketiş, bu tarihi hatayı yapmak size göre belki bir adım ileridir. Ama özgürlük savaşı söz konusu olduğunda en tehlikeli dayatmayı büyük bir gafletle yaşamaktan çekinmediniz. Var mıydı sizde yürek? Bunu kim size söyledi? Ucu, sınırı ve sayısı belli olmayan düşmanlardan yoruldunuz. Elinizden başka ne gelebilir ki? “*Bir tek doğruya ben varım*” bile demek, gerçekten mumla arasam da bulamadığım bir gerçeklik. Bundan hiç yılmıyorum. Bütün bu dayatmaları kendim için, savaşın daha da tahrik edilmesi olarak değerlendiriyorum.

Burada üzüldüğüm, acıdığım kendi savaş zorluklarım değil, sizin talihsizlikleriniz, zavallı hallerinizdir. Beklenmedik yerlerde ölümleriniz; hiçbir şey yapamamış yirmisinde, otuzunda, ona üzülüyorum. En “*kendimi yaşıyorum*” dediğiniz noktadaki yaşamamışlığınıza üzülüyorum. İşte bunu aşmak istiyorum. Engel kim biliyor musunuz? En çok da aşmaya muhtaç olan kendinizsiniz. Buna rağmen neden savaşta zafer, yaşamda özgürlük imkânı gelişmekten geri kalmıyor? Biz savaştırma tarzına sahip olurken, ne kadar gaflet, ihanet olsa da içten ve dıştan her türlü boşa çıkarıcı dayatmalar eksik olmasa da, bizim sistemde bizim savaş kaybetmez. Düşman ne kadar vurdu da dese ve sizler ne kadar çok yüzeysel “*daraldım-tıkandım*” da deseniz, her şey bizim tarza göre çalışır. Bizim savaşta siz hiçbir şey yapamazsınız.

Çünkü ilahlar böyle buyurdu.

Savaş tanrısı bunu böyle söylüyor:

Ölen siz olacaksınız, kazanan savaş olacak. Ölen sizin yaşamınız olacaktır, kazanan özgür yaşam olacaktır.

Kandırılan bizim savaş tarzımız değil, ipe sapa gelmez tutumlarınız, davranışlarınızdır. Düşmanımız birey olarak da bizi hiçbir zaman anlamadı ve hala ne kadar anlamaya çalıştığı da belli değil. Tıpkı sizler gibi, fakat yanlış. Bana kaybettirmedi, ama kaybeden benden daha fazla düşmandır ve biraz da yanlış yaklaşımların sahibi partililer, savaşçılardır.

Bu, şu anlama geliyor: İşlerle oynanmaz. Çokça içine gömüldüğünüz sözüm ona duygulanmalarınız ve lakırdılarınızla ne bu savaş verilir, ne de bizim önderlik ettiğimiz savaşa zarar verirsiniz. Ne komutan olursunuz, ne savaşçısı. Sadece kandırılanlar olursunuz. Nitekim düşmanla sadece yanlış bir diyalektik bağ temelinde çarpışır sonunda çözülersünüz. Sizi çözerim, düşmanı çözerim, olan biraz da budur. Bundan dolayı mümkünse doğrulara gelin, varsa kendinize bir saygınlığınız, doğrulara ulaşmakta cesur olun.

Yargılanmaya kendinizi tabi tutacak bir gücünüz olacaksa iyi, ama en kötüsü de doğruların canına okumuşsunuz. Keşke bir gücünüz olsaydı da hesabını verebilseydiniz. Daha kötüsü hesap vermeyecek kadar güçsüz, zavallısınız. Dikkat edin, fazla bir şey istemiyoruz. Yanlışıklarınıza sahip çıkacak kadar güçlü, hatta canımıza okuyacak kadar güçlü olsaydınız, bu bile ileri bir adım olurdu. Bu da yok! İşte, acı olan da budur. Neden böyle oluyor? O çokça vurguladığınız gibi yanlışıklarda ısrar. Hiç burada art niyet aramıyorum, çok kasıtlı yapıyorsunuz da demiyorum. Bu, düşmanın bin yıllardan beri oluşturduğu lanetli toplumsal gerçekliğin, yaşamın bütün gerekli olan vazgeçilmez gereklerinin, artık bütün yöntemlerle biraz kazanabilinmesi.

Savaşta zafer, yaşamda özgürlük imkânları artıyor, dedik.

Bunu anlamaya ve bununla kendinizi büyütmeye çalışın. Tek çıkar yol budur. Belki sizin anladığımız, bütün o tarih boyunca köle ordularının, padişah ordularının, burjuva ordularının tarzını biz size uygulamıyoruz, uygulamayacağız. Ama bu demek değildir ki tarzda şiddet yok, tarzda biçim yok. Var, hem de fazlasıyla. Bu özgürlük temelinde, gönüllülük temelindedir. Başka türlüsüne ideolojimiz gereği, yaratmak istediğimiz dünyamız gereği tenezzül et-

meyiz. Siz ne kadar bunu kanıksamak isterseniz, “*biz vurulmadan düzelmeyiz, dövülmesek düzelmeyiz*” deseniz de, biz bunu insana yakıştırmayız. Bizim insanı ele alış tarzımız beklentilere göre olmaz. Ama siz diyeceksiniz ki o zaman “*biz şımarдықça şımaracağız.*” İşte, o zaman kaybedersiniz.

Bütün bu imkânlar sadece büyük disiplin gücüne ulaşmanız ve olgunlaşmanız içindir. Yoksa şımarmanız için değil, yoksa çocuklaşmak için değil, keskinleşmek içindir. Gevşemek için değil, doğruların egemenliği içindir, yanlışlarda tırmanmak için değildir. Alışagelmişsiniz, “*ancak sert baskılar ortamında kendimize çekidüzen veririz. Bu özgürlük ortamında keyfiliği sınır tanımaz biçimlere büründüreceğiz.*” İşte örneklerini görüyorsunuz, en eskisi, “*en benim*” diyenlerin durumlarını. Ben mi “*böyle yapsınlar*” dedim? Hayır, onlar özgürlüğü yanlış değerlendirdiler. Partinin yüce, kutsal emeklerini çok kötü bireyselleştirdiler ve şimdi hiçbirisi hesap veremiyor. Kırk yaşına gelmişler, ama kendilerini iki kelimeyle bile savunamayacak durumdalar. Gittikçe birçoğunuz için bu bir kader haline geliyor. İyi niyetlisi olmadık yerde son nefesini veriyor, kalanı da hesap veremeyecek kadar zavallı ve acınacak bir kişi olarak karşımıza çıkıyor. Bu doğru mudur? Bu arzulanır mıdır? Değilse, o zaman neden?

Bakın, hemen her şeyin en önde gelen sorumlusu olarak söylüyorum; bir şeyler anlamalısınız, kitapları anlayamıyorsanız, halkların savaşını anlayamıyorsanız, dünyadan bir şey anlayamıyorsanız bizim bir yalın hikâyemiz var, onu anlayın ve yaşamın imkânını görün. Çünkü bu ülkede başka türlü olmuyor. Başka türlü bir yaprak gibi esmeye düşman fırsat verdirmiyor. Hıyanetten başka, gafletten başka, düşüşten başka hiçbir şey yok. O halde bu hikâyeyi iyi öğrenin. Teoriden, siyasetin dilinden anlamıyorsanız, halkların savaş deneyimlerinin ifadesi olarak askerlik biliminden de anlayamıyorsanız ben size basit bir hikâye sundum. Kendi yaşam, savaş, mücadele gerçekliğimden bir şeyler söyledim, onu anlayın.

Anlayabilmek için gönül duyarlılığı gerekli.

Eğer gönül çok şımartılmış ve anlayış diye bir şey kalmamışsa, her şeye boş ver, her şeye bir bilgisizlik altında yaklaşıyorsa, siz hikâyeyi kırk defa da okusanız anlayamazsınız. Bu yaşanıyor,

ama çok yanlış. Ne zaman anlama gücüne ulaşacaksınız, basit bir hikâyeyi? Anlamazsanız hiçbir yere varamazsınız ve artık eskisi kadar sizi bu partiye, onun savaşımına katmaya da ilgimiz olmuyor. Bu gidişe son vermek istiyoruz. Bu tarzınıza, bu yürüyüşe dur demek istiyorum.

Savaş diyorsunuz; silahı çoktan omuzlamışsınız, peki, nerede bunun gerekleri? Nerede bunun sıradan bir hitabı? Sıradan bir toplantısı, sıradan bazı doğruları birbirlerine dayatma?

Yüzyıllardan kalma veya daha çok düşmanın silikleştirmek için size verdiği bazı şekillendirmelerle; bana göre çok kötü bir boya fırçası gibi kişilik özellikleriyle yaşayabileceğinizi sanıyorsunuz. Olmaz bu söylediğiniz şeyler, lakırdı cinsindedir. Giydiğiniz elbiseler kötü bir tiyatronun kılık-kıyafetinden farksız. Değil bu müthiş savaşa göre öz-biçim kazanmak, çok komik bir tiyatronun değişik bir biçimi oynanıyor. Aşar mısınız, vazgeçer misiniz diyeceğim, ama örnekler beni biraz zorluyor. Yapabildiğin kadar konuşuyorum, yapamıyorum. Konuşabildiğin kadar yap... Bunu da sağlayamıyorum. Yaklaşma, defol git! Yediğin yaptığın yeter, bir köşeye çekil, onu da yapamıyorum. En basit bir doğruya göre şekil al, söz kazan, onu da yapamıyorum. Bu, “*ben tam bir belayım, tam bir serseriyim veya bir çaresizim*” demektir. Böyle kalmak doğru mu veya mümkün müdür?

Gerçeği vurguladım:

Ben bu kişilikten, bu dayatmalardan yedi yaşımdan beri bağımlı koparmışım. Bütün insanlardan bu temelde kopmuşum. Sen geleceksin büyük çizgi adımlarını, örgüt adımlarını attıktan sonra bana bu oyunları oynayacaksın. Her zaman söylerim; ben bu tip lümpenlerden, serserilerden kaçtım ve örgüt oluşturdum. Benim örgüt oluşturmamın özünde bu yatar. Yani yaşayabileceğim bir ortam. Herkesin bir evi var ya, benim de evim örgüt ortamıdır.

Şimdi yavuz hırsız misali seni rahat bırakmayız diyor arkadaşlarımız, en üstten en alta kadar. Evi kurduk, büyük emekle kırk yıldır. Haydi siz de içinde yaşayın, ama bırak biz de yaşayalım. Yok, harabeye çevireceğiz. Yavuz hırsız misali işte. “*Aldığın senin olsun*” diyorum, bırak geri kalanını biz kullanalım. Yok diyor, “*hepsini alacağım.*” Evet, içinizden en gelişmiş olanların yaptığı bundan başka

bir şey değil. Diğeri de evin kölesi. Hani bu ev özgürlük eviydi? Büyük bir kısmı da hain, toplumdaki oyunun diğeri bir parçası, yani köle. Her şey çalınıyor, her şeyin canına okunuyor, ilgisi bile yok.

Bu evden bizi kaçtırmak istiyorsunuz. İşte, bunun için orduyu geliştirmek istedik. Haydi parti evi yetmiyor dedim, daha kızgın, daha sert bir ordu evi yapalım dedik. Ordu yaşamı; orada da sıradan bir hırsızlık değil, çalma da değil, canına okuma geliyor. Çünkü orada çalınan candır, can gidiyor. Partide belki örgüt gider, belki yetki gider, belki sorumluluk gider, ama orduda el attığın her şey cana mal olur.

Bu, düşmanın yüzyıllardan beri oynattığı bir oyundur. Boyun eğdik mi? Hayır! Dediğiniz gibi oluyor mu? Hayır! Kim hırpalandı? Sizler! Kim daha çok kaptırıldı, canına okundu? Sizlerin! Onun için kiminin şu, kiminin bu düzeyde yaşadığı bu oyuna son verir misiniz, canınız ister mi son vermeye? Devam ederseniz çok açık bilmek gerekir ki; bu oyunun başrol oyuncusu herhalde sizin küçük oyunlarınıza düşemeyecek kadar tecrübelidir. Acaba bunu anlayabilecek misiniz? Anlamazsanız ne olur? Kaybedersiniz! Bu bir korkutma değil, bu, sizin aleyhinize olan bir kumar. Zar attıkça hep kaybediyorsunuz. Bütünüyle kaybetmenize son vermeniz için PKK'deki, savaştaki, ordudaki katılımınıza, oynamanıza derinden bir tarz temelinde son verir.

Umutlu olun, doğrular var, doğruların başarısı var.

Zor da gelse size, doğrularda ısrar edin.

Toplumun bir özelliği var: Kaybettiği için, çok yoksullaştırıldığı için, çok küçültüldüğü için “balonlaşma” tarzını dener. Hiçbir doğrusu yoktur. En büyük Allah'tır der, aslında Allah'ı hiç anlamayanın ta kendisidir. En çok Allah'a inanmışı söyler, ama inancı hiç olmayanın biridir. Nasılsın dersin, iyiyim der. Aslında hiç iyi olmayanın birincisidir. Burada büyük yalan var. Kendisini herkesten daha güzel sayar, ama dünyadaki çirkinlikte birincidir. Hep böyledir, olmaması gerekende öndedir.

Bu bir abartma kişiliği, bu kendini kandırma kişiliğidir. Yalnız toplumda olsaydı, çare partidir diyorduk. Şimdi en tehlikelisi parti içinde. Daha da tehlikelisi ordu içinde oluyor. Bütün günlük örnekler şunu gösteriyor: Benim kırk yıllık emeğim yetmiyor. Bir halk, en

yoksul bir halk gerçekten nesi varsa sunduğu yetmiyor. Savaşta canını göz kırpmadan veren de yetmiyor. Sahte komutanlıktan bahsediyorum. Bütün savaşta yaptığı, parti açısından zaten öncü olmaktan çıkmış, hiçbir zaman partili olamamış, komutanlıkta sözüm ona dikiş tutturmuş, onda da yanlış üstüne yanlış yapmış. Bütün bu saydığım değerlerin temelinde en başta bizim yarattığımız fedakârlık, cesaret ruhu ve binbir inceliklerle geliştirdiğimiz bir parti örgütü ve o örgütün, işte ulaştırdığı bazı savaşçılar bir gelişmeye yol açıyorlar. Ama bütün komutanlarımız savaşçıların canına okumuş. Bütün kazanma olanaklarının canına okumuş, ama bir numaralı askeri komutan kesiliyor. Biraz insaf! Kendi emeğimi bir tarafa bırakıyorum. Orada daha kanı yerde olan savaşçılar var. Onun, senin başarında hiçbir değeri yok mu? Senin eline o silahı veren, seni sen yapan bir yığın çaba var. Onların hiç mi payı yok? Hayır! Yani bencillik o kadar güçlü ki, örneğini bulamıyoruz tarihte. Zaten bir yığın ünlü komutandan hiç bahsetmek istemiyorum.

Karşımızda bir Kemalizm ve onun önderi Mustafa Kemal var. Yaptıkları için şunu söyler: “Aziz Türk ulusunun sayesinde...” Bütün konuşmalarında bu cümleler var. Ama bizim komutana bak; “yaptığım bu en büyük çalışma benim sayemde” der. Halk yok, parti yok, önderlik yok. Varsa da en yalancı tarzda. Elbette bunlar yeni bir hastalığı ifade ediyor. Abartmanın da ötesinde tam bir psikopatlık sürüp gidiyor. Tıpkı bir kanser hastalığı gibi. Bununla bir yere varılmaz, bir ordu olmaz, savaşı da zafer olmaz. Çok çaba harcıyoruz, yapma diyoruz, yanlışlıkların diz boyu. Kabul de ediyor. “Doğrudur, hepsi yanlış, söylediklerim de yalan” diyor, fakat iki saniye sonra yine o tutumda ısrar. Şimdi ne yapacaksınız bunları?

Daha somut olarak, bu 20. yıl vesilesiyle, demek bir çocuk doğarsa bile yirmi yaşına geldiğinde parti kurabilir. Savaşı da zafere götürebilir, öyle bir yaştır. İnsanlar için böyle olduğu gibi, örgütler için de, ordular için de böyledir. Yani bir savaşı, hele çağdaş bir halk savaşını başarıya götürebilmek için yirmi yıl fazladır.

Örneğin, Çin halk savaşı yirmi yıldan az bir zamanda gerçekleşti. Büyük Vietnam savaşının hazırlanışı ve sonuçlanması on yıl içinde gerçekleşmiştir. Türk Milli Kurtuluş Savaşı bir buçuk yıldır. Bütün Afrika’daki savaşlar beş-on yıldan azdır. Küba yine iki yıldır. Bazı-

ları bir ayaklanmayla kazanılmıştır. Ekim Devrimi bir-iki ayaklanmayla kazanılmıştır. Birinci Dünya Savaşı dört yıl sürmüştür. İkinci Dünya Savaşı beş yıl sürmüştür. Kaybeden kaybetmiştir, kazanan kazanmıştır. Bir de kazanmayanlar, kazanılmayan savaşlar vardır. Bunlar sürüncemede kalan savaşlardır. İşte Filistin-İsrail savaşı, işte Güney Kürdistan'daki savaş, çözümsüz, sürüncemede kalan savaşlardır. Bunun gibi birçok sürüncemede kalmış, denge durumunda veya düşmanı tarafından yenilgiye uğratılmış savaşlar var. Şimdi ister yenen adına, ister yenilen adına süreç böyledir. Sürüncemede kalan savaşların şöyle bir özelliği vardır: Yenişemezler, geri çekilirler veya tikanır çürür giderler. Artık adları anılmaz olur.

Şimdi bu gerçekler temelinde, kendi savaşımıza anlam vermeye çalışalım: Bizim savaşın, PKK'nin resmi ilan edilmesinin bir öncesi de vardır. Benim savaşımı sorarsanız, kendimi tanıdığımdan beri siyasi olarak savaştım. En az kırk yıla kadar giden bir mazisi vardır. Yalnız sizin resmen tanıdığınızı veya PKK adı altında yapılana bakarsak, işte 25. yılına girişi var. Ama dersiniz, resmen ilan edilmiş olarak haydi 20. yılına girdi dersek, bu savaşın aslında ya kaybedilmesi gerekiyordu, ya kazanılması.

Ne tam kaybettik, ne tam kazandık.

Kaybetmenin de eli kulağındadır, kazanmanın da. Hangi nedenler bunu bu hale getirdi? Bu tehlikeli bir durumdur. Yirmi yılın içinde mutlaka ya yenilerek, ya kazanılarak halledilmesi gereken bir olay, şimdi kritik bir aşamada. En çarpıcı soru şimdi budur. Bu soruya hiç olmazsa, bu yirmi yılın tecrübesine dayanarak doğru bir cevabı vermeniz gerekir. Yenilgi adınaysa da, kazanma adınaysa da doğru cevaplar vermeniz gerekir. Uzatma olmaz, savaş bilimine terstir.

Şüphesiz kazanmadan yana adımlar atacağız. O zaman kazanmanın bu ertelenmiş, bu gecikmiş durumunu nasıl yakalayacağız? Önemli bir soru ve cevabını veremezseniz bir savaş suçlusu olarak parti sizi yargılar. Zaten düşman günlük olarak yargılıyor, vuruyor. Kendinizi hem düşman karşısında, hem parti karşısında savunmanız zorlaşıyor, hatta imkânsızlaşıyor. Buna bir çare bulmanız gerekir. Sizi hiç kimse, hiçbir savaş adına, hiçbir ordu adına bu durumunuzla taşıyamaz, savaşı böyle yürütemez. Bu bir kandırmaca, bu bir oyalama, bu bir aldatma oyunu. Buna son vermekten bahsediyoy-

rum. Eskilerinize de, yenilerinize de, tecrübesi olana da, olmayana da, yanlış olanı da, doğru olanı da, buna dahil ediyorum.

“Peki, sen şimdiye kadar nasıl sabrettin. Son sınırlara kadar böyle gelip dayattın” diyebilirsiniz, evet, ama bunun nedenleri var. En başta bazıları tecrübe kazansın diye. İşte çok yeni olanlar bir-iki adımı öğrensinler, daha da önemlisi kazanmak için mevzileri geliştirelim. Bazı olanakları devreye sokalım, iç-dış olanaklar. Bazı lojistik ihtiyaçlar, bazı araç-gereç ihtiyaçlarını da bir savaş için en azından halk savaşımız için yeterli olabilecek kadar hazırlayalım. Haydi eğitim yetersizliği onları da geliştirelim dedik ve hepsini yaptık.

Kıyaslıyorum, tarihte en benim diyen bir Çin ulusu kadar -ki milyara varan bir ulus- Mao'nun yaptığı, elli kişilik bir grubu bile eğitmeden savaşa girmedi. Ho Chi Minh'e bakıyorsun, yaptığı otuz kişiden fazla olmayan o da derme-çatma bir talimatla -bir sayfalık- ve birkaç eski mavzerle yola çıkarmak. Lenin'e bakıyorsun zaten doğru-dürüst beş-on kişiyi birkaç seminerle hazırlayıp Rusya'ya göndermektir.

Bize bakıyorsun, yalnız benim bizzat ilgilendiğim bir alan çalışmasında otuz bini aşkın insanı en kapsamlı ideolojik, pratik eğitimlerle birlikte ve sağ selamet en görkemli halk savaşının verileceği bir dağa, bir mevzilenmeye, bir üslenmeye ulaştırıyorsun, ama bir bakıyoruz ki adamımız gitmiş orada işin içine etmiş. Otuz bin kişiyi gerilla tarzına göre korumak bile bir zafer için yeterlidir. Bir adam bile ilave etmeye gerek yok. Hepsi tepeden tırnağa donanımlıydı, dağlara da sağlam ulaşmışlardı. Halk ilişkileri fazlasıyla yeterliydi. Dış irtibatları hep sağlamdı. Ama bugün çok özel yöntemlerle olmasa, tek birisini bile sağlam bırakmayacak kadar geriletiyor da. Bunda suçu düşmanda arayamayız. Düşmandır, onun işi vurmaktır. Ama bakın yüzde doksan beş savaşla oynayan ve gide rek bunu tehlikeli bir alışkanlık haline getiren komutasından savaşçısına kadar kendiniz oluyorsunuz.

Savaş her zaman soylu meslek diye tarif edilir.

Tarihte de böyledir. Roma'ya, bütün Ortaçağ'a bakınız: En gururlu, en soylu, en yüce, en kendini özgür kılmak isteyenlerin benimsediği bir sanattır. Kölelerin sanatı savaş olamaz, kölelerin sanatı köleliktir. Her türlü basit hizmet işlerinde çalışmaktır. Demek

ki sizin soylular sanatına yanlış katılımınız var. Bu sanatı hiç anlamıyorsunuz. Onun için bu duruma gelindi. Bu savaşta birer kölesiniz, bir özgürlük savaşçısı değilsiniz.

Tarih şunu hep söylüyor: Bu kadar büyük savaşçıları diyor, acaba para için mi bu savaşı yaptılar? Her ne kadar maddi bir teşvik varsa da, bütün ünlü komutanların yaşamında bir soyluluk, yani “*ben büyük başaracağım*” duygusu esasta rol oynuyor. Yoksa sana bir paralık maaş bağlayacağım diyenler aslında ordunun azap askerleridir, ölüme atılanlardır; savaşın asıl iradesi değildir.

Savaşın asıl iradesi mutlak başaracağım biçiminde keskin bir iradeye sahip olanın kendisidir!.

Sanırım bu sizde fazla gelişmemiş. Bu yirmi yılda en az bir saha çalışması olarak otuz bin katılmışken -ki bir o kadarı da çeşitli alanlardan geldi-, neden bunları derleyemediniz? Neden sağlam bir halk ordusuna dönüştüremediniz ve çok önemli bazı zaferleri sığdıramadınız? Dikkat edin, bizim savaşçılığımız yozlaşmış taciz eylemlerinden öteye gitmiyor.

Düşmanı hatırlıyorum; ilk bu dağlara adım attığımızda, “*bunların bir tane gerillası bizim bin askere bedeldir*” diyordu.

İlk günler böyle anlaşılıyordu ve düşman büyük panik içindeydi. Şimdi düşman bizim gerillayı çözmüş, kedinin fareyi araması gibi şu dağın, şu taşın altında “*arayıp bulacağım*” diyor. Bundan kim sorumlu, kendini bir aslan değil de, bir fare durumuna getirmekten kim sorumlu?

İşte yanlış katılımlarınız, yanlış yaşam kararı, yanlış parti kararı sizleri bu duruma getiriyor. İyi niyetinize bir şey demiyorum. O hiçbir şeydir. Bu bir sanattır ve ilkin ben bu savaşı kazanacağım diyeceksiniz. Er meydanına bunun için iniliyor. Ama giderek geliştirdiğimiz bir sorun pratiğimiz var. Şimdi gerillayı vurguluyoruz. Bakıyorum ki, çoktan tek bir gerilla kararının ve onun tarzının uygulanmaması için bir çete anlayışı türemiş, vurmuş götürmüş. Kaç kişidirler, kimlerden ve nasıl oluşuyorlar, nerede ne yapmışlar, suçlarının defterini de tutamıyorsun, çünkü defterlere sığmaz.

Bir de her şeyi neredeyse bir suç pratiği gibi araştırmakla da tükenmez. Ve sizler, bunun çözümsüz bırakılmış gerillası oluyorsunuz. Bu, benden daha çok sizi ilgilendirmiyor mu? Bunu çözmek sizin sı-

radan da olsa, kendinize saygınızın bir gereği değil midir? Benden ne istiyorsunuz? Asgari savaş yasalarına, bir çizgiye anlam vermeyecek misiniz? Ben buna artık bela takımı adını veriyorum. Bunlar ya çaresizler olarak, ya da kontralar olarak beni vurmaya geliyorlar.

Günlük olarak kendimi yorumluyorum. Biraz bizden doğru öğrenilse, bana da bir dağ verin. Eğer ben sizin gibi yaparsam istediğiniz cezayı verebilirsiniz. Bana çok az bir imkân verilse, eğer ben sizin gibi bu imkânları tüketirsem, onları tanınmaz hale getirirsem kellemi koparın.

Ben sıfırdan başladım. Ne bir ilişkim, ne bir dostum, ne de bir kuruş param vardı. Bir Allah misafiri biçiminde geldim ve hepimizin yükünü, hepimizin kör düğümlerini burada çözdüm. Herkese her şeyi verdim. Babanızdan, sülalenizden alıp vermedim. Herhangi bir dosttan da alıp vermedim. Buldum buluşturdum verdim. Bu çok açık. Peki, size ne oluyor?

Başlarken, burada mezar kadar yatacak yerim yoktu.

Ama şimdi hepimizi yatırabiliyoruz, hepimizi eğitebiliyoruz, yedirip içirebiliyoruz ve gelen herkese istediğinden fazlasını da veriyoruz. Peki, en sağlam alanlarda, isteyene siyasi alan, isteyene kitlesel alan, isteyene bir coğrafya parçası. Zapt u rapt altına alınamaz bir gerilla mangasıyla bir alayı bile boşa çıkarabilecek, sınırsız alanda. Peki, neden yapamadınız? Kitleyi bozuyorsunuz, örgütü zorluyorsunuz, dağları barınamaz hale getiriyorsunuz. Burada bir yanlışlık var, kendini tanımama var, burada işin gerekleriyle uzaktan yakında alakalı olmamak var.

O halde yapılması gereken nedir? Varsa içinizde ben saygılıyım, ben savaş soyluluğuna bağlıyım, ben soylu bir sanat olarak bu sanata kendimi veriyorum, egemenlerin, sömürücülerin ordusundan daha değerlidir. Bunun derin bilinciyle, büyük duygularıyla işin içindeyim diyen varsa, o zaman gidin pisliğinizi temizleyin. Gidin, bu olmazları onun altındaki bütün nedenleri kaldırın, yoksa yaklaşmayın.

Sonuna kadar öğrenmenize “*evet*” diyorum. Onun için hiç kimseyi gerekli eğitimden geçirmeden “*bir adım at*” denilmiyor. Kritik alanları da aştırıyoruz. Bunların hepsi hallediliyor. Siz gerisini boşa çıkarıyorsunuz. Nasıl? İşte bir günlük de olsa, paşa gibi yaşasam ne mutlu bana, bugünü de kurtardıysam yine ne mutlu ba-

na. Savaş böyle olmaz, bu psikolojiyle sözüm ona bu bir günü kurtarmakla hiçbir halk savaşı verilmez. Halk savaşının ufkundan kendinizi yoksun bırakmışsınız. İşte burada derin bir lümpenizm, boş vermişlik var. Bu çok kötü, değil böyle bir gün yaşamak bununla nefes alıp vermek bile suç.

Halk savaşımız deyip biraz durup düşünmek lazım. Bu halk savaşı ki, son umut savaşı, insanlığın en lanetlisi olmaktan kurtulma savaşı. Sizde hiç iman, halka saygı yok mu? Hiç onurlu yaşama saygı yok mu? Eğer var diyorsanız, o zaman bu savaşımın bazı temel yasaları var, en azından böyle ucuz kaybedilmemesi gerekir. Peki, bu, kendini ve yanibaşındakini öldürmekle kazanılabilir mi? Kuralları bozmakla, kendini ferishtah kılmakla olur mu? Bu anı anına kendini geliştirmek düşmanı yenmekle olur, her düzeyde yenmekle olur, değil mi? Bunları şimdi akıl edemeyecek kadar divane misiniz? O zaman bunların genelde soylu halk savaşımımızda da tek umut savaşımında da yeri yoktur.

“Ben serseriydim, lümpendim geldim oynamaya. İşte, toplumda dikiş tutturamadım, toplumda yüz bulamadım. PKK’de insana saygı var, orada işte namussuzluğumu gizlemeye geldim.” Hayır, bu olmaz... *“Düşkündüm, zavallıydım, kahraman kesilmeye geldim. Bilmem düşkündüm, güzel olmaya geldim.”* Böyle de olmaz... Bu yöntemlerle istediğinize ulaşamazsınız. Bu kandırmacayı bırakacaksınız.

Yanlışlarla uzlaştık, çok şeyi bastırdık diyorsunuz. Bu iş yanlışlarla uzlaşmaya ve safları bilmem bastırmakla halledilemez. Kimi bastırıyorsun? Senin insanı geliştirmekten başka bir görevin var mı? Senin bir işi çözmekten başka bir işin var mı? Senin bir işi doğru yapmaktan başka bir işin var mı? Bastırma düşmanın işi. Uzlaşma diyorsunuz, neyin uzlaşması? Yanlışlıklarla!

Doğrular hâkimiyet ister, doğrular adına ölümcül çaba ister.

Bizdeki doğrular, halk savaşı, yaşam doğrularıdır.

Ölüm kalım doğrularıdır.

İnsanın sonuna kadar yüreğini, dilini koyacağı, adından önce belleyeceği gereklerdir. Sen kimi kandırıyorsun? Ne zamana kadar kandırılacaksın, kandırılacaksın? Demek ki, ilk adımda bile doğrulara sonuna kadar kesin bağlanma ve uygulama onun dili ve onun eylemi, yanlışlıklara sonuna kadar karşı çıkma bir an bile ertelenemez.

Tarihi kaybetmeye gün sayıyorsunuz. “*Bu adamda da bu tedbir, bu çare bitse de kurtulsak bu savaştan*” diyorsunuz. Çoğunun yaşam düşü böyle. Bunu seziyorum, gözlerinizden bunu okuyorum. Bütün hareketleriniz bunu çağrıştırıyor. Düşmanın da son marjinalleştirme teorileriyle beklediğiniz bu. O size bakıyor, siz ona bakıp işte savaştık, namusu da kurtardık, daha fazlası bize göre değil. Bunu bütün itirafçılar da söylemişti, ama kursaklarında kalacak.

Benim de kendime göre bir sözüm var. Halk sözüm var, doğrulara bağlılık sözüm var, kendime saygınlığım var, yaşama bağlılığım var.

Böylesine bir yenilgiye kulak kabartmış olanları boşa çıkartmak benim en amansız olacağım bir saha. Onlar geberecek, bitse de kurtulsak diyenler, fırsatı bulsak da bir gün paşa gibi yaşasak veya on tanesini bilmem kaybettiririm, ama bir gün yaşarım. İşte, ben bu tipler için yaşayacağım, onların canına okumak için. Zaten onlara karşı savaşıyorum. Bukalemun, kırkayak gibiler bir yerden vuruyorsun, ertesi gün yeniden türüyor, ama ölümcül darbeyi de onlara hazırlayacağız. Yaşamı yenilgide gören, kutsal son umut savaşımımızı, son insan olma savaşımımızı kendi iğrenç basit yaşam güdülerine bağlayanlar için amansız olacağım.

Sadece ant içiyorum demiyorum, yıl sözümü veriyorum demiyorum, iliklerime kadar, hatta hücrelerime kadar bunları boşa çıkarmaya kesiliyorum. Çok lümpen, çok güdü düşkünlerini tanıdım. En ağa-baba emperyalistler “*tedbir aldık*” diyor. Kanunlar çıkarmışlar, ‘koruyacağız onları.’ Laftır koruyamadıkları ortaya çıkmıştır.

20. yılın beklentisi ucuz bir yenilgi olamaz.

Saflarımızda günlük tartışılıyormuş, yetmiyor mu bu kadar savaş, ne zaman yaşayacağız? Söz böyle mi olur? Yirmi yıl değil ki, iki yüzyıl da savaşsan kazanmaktan ne haber? Sen savaştın mı? Sen savaşın canına mı okudun? Sen savaştan bir şey anlıyor musun? Sen savaş için bir şey yaptın mı? Bitsin de yaşayacakmış. Savaşmış da sıra yaşamaya gelmiş. Açık söyleyeyim, belki safsınız, gafilsiniz, ama bu kelimenin teki bile kurşuna dizilmeye yeter halk savaşlarında. Ama burada sefalet, burada düşkünler kol geziyor, burada savaş suçluları kol geziyor, burada umutsuzluk, burada yenilgiye her şeyini bulaştıranlar kol geziyor.

Bütün bunları müthiş bana dayatıyorsunuz. Herkes dayatıyor, bazıları amansız savaşılarak karşımızda, bazıları sizin gibi ince. Ama verem ağırları gibi olsa da, yutmayacağım. Delikanlı taleplerinizi kırmak istemiyorum, ama bu bana sökmez. Ben böyle yaşamla, böyle toplumla göbek bağımı anamla on yaşımdan beri kesmiş biriyim. Sütten kesildim, göbek bağımdan kesildim ve kendimi o zaman tek büyüttüm. Bu kadar bağımsız, bu kadar özgüçüme güvenliyim. Neyinize güveneyim? Beni kandıracaksınız. Bu duygularınızla beni yıldıracaksınız.

Sizleri öldürmüyorsak, bunun tek gerekçesi belki de suçun cezasını bir şeyler vererek ödettirmek içindir. Yoksa size taviz vermek için yaşatmıyorum. Öldürsek borçlar geride kalır. Öldürülürseniz çalıştırıp borcu ödetmek içindir. Başka hiçbir gerekçeyle yaşatmadığımı bilmek zorundasınız. Bu benim babamın borcu değil, bu sizin tarih borcunuz, şeref borcunuz, halk borcunuz, şehitlere borcunuzdur. Ya böyle şeklen insan gibi dolaşmayacaksınız, ya da dolaşma hakkını kendinizde görüyorsanız, önce borcunuzu ödeyeceksiniz. İnsanlık borcunu ödedin mi, vatan borcunu ödedin mi, özgürlük borcunu ödedin mi? Gırtlığına kadar borca batmış olan sıradan bir halk insanı bile olsa böyle dolaşabilir mi? İntihar eder! İflas etmiş iş adamları da intihar ederler, kural budur. Yok eğer ayıların oynatılmasını yaşam sanıyorsanız, o ayrı, ama biz böyle yaşamayacağız.

Biz diyoruz; sözümüzde böyle yaşatmayacağız. Savaşımızın diğer bir zafer tarzı da budur. Onun için PKK'nin savaş diyalektiğinde iki şey söylenir: Savaşın başardın yaşayabilirsin, savaşın başarmadın, şerefli ölürsün. Bunun orta yolu yoktur.

Peki, yirmi yılın eşiğinde yenilgiye kulak kabartanlar kimlerdir?

Özellikle savaşın temel gücü olarak, ordu içinde ordulaşma faaliyetlerimizde bir çeteleşmenin ayan beyan çok karmaşık, çok ince, çok kaba tarzlı, baştan günümüze kadar bilinçli veya kendiliğinden iyi veya kötü niyet komplo, darbe türünden turalım, her türlü karşı-devrimci yaşam tarzlarına kadar, yöntemlerle bu işi ve en son yaygınca, işte saflarda da tartışıldığı kadarıyla, “*savaş buraya kadardır, biz yaşamak istiyoruz*” biçimiyle kendilerini ele verme biçiminde suçüstü yakalanmışlardır.

Bu anlamda diyorum ki, 20. yıl her zamankinden daha fazla savaşta zafere, yaşamda özgürlüğe yakın yıldır.

20. yılda neredeyiz biçiminde ayrıntıları dile getirmek istemiyorum. Bu yıllarda biz uluslararası zemine daha fazla oturduk. Düşmanın diplomasisinin o çılgınca bütün savaşımını, bizi daraltmayı yaşamaz kılmayı boşa çıkardık. Bizi kitlelere ulaştırmamak için o yaptığı katliamları, faili meçhulleri, bütün o köyleri-kentleri boşaltmayı, milyonlarcasını sürgün etmeyi ve böylece de onları teslim etmeyi de bu yıllarda boşa çıkardık. Halkımızın her ne kadar örgütlü olmasa da siyasi iktidar cephesi sağlamdır. Bir halk savaşı için ne gerekiyorsa onu verecek kadar güçlüdür.

Düşman ne kadar marjinalleştirme çabalarının içinde de olsa, gerillayı bütün ülke içinde, Güney Kürdistan'dan tutalım Karadeniz'e Toroslara kadar, açık hale getirdik. Sağlam gerilla çekirdeklerinin, Ortadoğu'nun en iddialı halk savaşımının kılınabilmesi için ne gerekiyorsa yaptık; burada yanlış olanı ortaya koyduk, zaferden alıkoyanı ortaya koyduk! Doğrularla mevzilenip objektif zeminleri birleştirip göreceksiniz ki, düşman çok yüklendiği askeri yöntem, askeri sonuç alınabilecek noktada en büyük yenilgiyi de yaşayacaktır. Diplomasiden siyasete kitle boyutunda iflas etmiş, kendi ekonomik politikalarını askeri alanda da daha tehlikeli bir biçimde yaşadığı bu yenilgiye doğru daha hızla bu yıl da, o önümüzdeki yıldaki gibi her şeydir.

İkibinli yıllara doğru gidişte daralttığı gibi çok güvendiği askeri alanı da başına en pahalıya patlayacak bir alan haline getirebilir. Onun için gerekli olan gerillayı hazırlamak ve beklemek gerekir. Nasıl bir parti kişiliğiyle nasıl bir gerilla militan kişiliğiyle, nasıl bir taktik ustalığıyla devrimin baştan ayağa yaratma eylemi, yaratma kişiliğiyle gidilirse, bu gerillaya en çarpıcı sonuçlarıyla gerilla savaşarak yalnız Kürdistan'da değil, giderek Ortadoğu halklarının bütün umudu olarak özgürlüklere özgürlük katacak, kurtuluşa götürecektir.

İşte, gerçekten amansız bir maraton koşusu da olsa hem de çok önemli bu savaşım yıllarını böyle buraya kadar getirdik ve bir yılına daha girmeye hazırlanıyoruz. Gördüğümüz gibi, yorulma şurada kalsın, daha fazla bu maratona koşmak ve hem de final yılı hey-

canıyla savaşı bitirmek için de hazırız, sağlam kalmışız, final adımlarına götüreceğimize kadar hâkimiz.

Bu temelde hepimize bir daha geçmişiniz ne kadar umutsuzluk vaat etse de, istediğinizi tutturmadıysanız, bizim bu savaş yılımızı anlamlı değerlendirmekte ve doğru karar tarzına adeta intikam alırcasına yetmez ve yanlışlıklarımızla savaşıma sözü kadar, başarı doğrularına da yine kendi katılım ve katkılarınızı sergiliyorsanız sadece affedilmek, ıslah olmak değil, çok önemli başarıların ve soylu kişiliklerin sahibi, dolayısıyla zaferi de ve özgür yaşamında ifadesi olabilirsiniz.

Başta siz bütün partililere ve ARGK savaşçılara, bütün halkımızın cephe çalışanlarına, her alanda ve her görevde en sıradan görevden tutalım en stratejik görevlendirmeye kadar, bu tutumla sonuna kadar güven, yüksek ve keskin azim ve iradeyi yükseltme, gereken doğru bakış açısı kadar, pratik çabalarını esirgemeksizin, çok ölçülü adımlarla olmak kadar, bazen en keskin ve gerekiyorsa gözü kara yüklenimlere kadar, her türlü tutuma kendinizi hazır kılarak ve buna göre hazırlığın sahibi olarak katılmaya çağırıyoruz!

20. yıl tarzının bu anlamda her zamankinden daha fazla zafer, yaşamda da özgürlük olduğunu söylüyorum. Bu mükemmel tarz, bu şansa en ısrarlıca sarılmak kadar, başarı için de mutlaka doğrulara gerçekten bir yaratıcılıkla yüklenmeye, her anın bir doğru çalışma tarzı belleyerek katılmaya, bu şans bir şans olmaktan çıkarıp bir yaşam kaderi haline getirmeye çağırıyorum!

Artık buna kendinizi layık görmeyi hem de bunun yılmaz savunucusu, gönülden olduğu kadar keskin bir disiplinle temsil yeteneğinde olduğunuzu kanıtlamaya çağırıyorum. Eğer bütün bunlar doğruysa diyorum ki, daha şimdiden partimizin 20. savaş yılı kazanılmış olacaktır, kaybedilen kazanılacaktır. Gerçek ve kutsal PKK kişiliği özellikle şehitlerimizin ve Zilanların anısı temelinde bizde ifadesini bulacaktır ve bu da kesin zafer olacaktır.

“Varsa başarı ben varım, yoksa başarı ben yokum” diyerek, mutlaka kazanmalısınız.

27 Kasım 1997

Hesaplaşmalar

Acaba adınızı ne zaman '*jin*' koydular?

Ama şimdi adınızı '*mirin*' koymak lazım. '*Jin*' yerine, '*mirin*'... '*Jin*' evrensel bir kelimedir. Hemen hemen bütün dillerde '*Jinekoloji*', yani kadın bilimi var.

Bizde de jin, kadın demektir. Diğer ulusların dillerinde böyle değil. Biraz Fransızca biliyorum, -farklıdır. Sanırsam yalnız Kürtçe aynıdır.

Kadın ve mirin....

Yaşam ölmedi mi? Neden adınıza sahip çıkmıyorsunuz? Her şey öldükten sonra adınızı mirin koymak gerektiği açık. Jin'in yaşam olması için tüm gücümü ortaya koydum.

Tanrıları imdada çağırmak istiyorum, fakat felsefi düşünceme göre henüz bir şey bulamadım.

Her gün sorguluyorum, tanrı nerede?

Hemen evren aklıma geliyor. Son bilimsel verilere göre düşünüyorum, atomlar dünyasından galaksiler dünyasına kadar, fakat içinden çıkamıyorum.

Varabildiğim en mistik, en felsefik ve dini düşünce şöyle bir şey hissettiriyor bana: İnsanda gerçekleşen evrenin çok derinliklerinde

ve gizemlerinde olup bitenlerin bir dile getirilişii olabilir. Bu sadece bir kanı, henüz kanıtlanmış değil, yani bir his. Öldüğünüz noktada, evreni düşünmek kaçınılmaz oluyor. Çünkü yaşamda gerçekleşen, evrenin en çekici olayıdır.

Ve yaşam da sizlerle, adınızla birlikte anılıyor.

Bütün bu konularda beni biraz aydınlatacak, hislerime, düşüncelerime katkıda bulunacak olan var mı? Acayip kız, sen ilginç bir kızsın, seni biraz tanımaya çalışıyorum. Kimsin, nesin bir şey diyemiyorum. Ne olacaksın onu da söyleyemiyorum. Bravo cesursun.

Nu. : Aydınlatma olarak demeyeceğim, ama benim de bu yönlü biraz araştırmalarım olmuştu.

- Öyle mi?

Nu. : Benzer birtakım hissiyatlar da oldu ve bundan dolayı bunu bir aydınlatma olarak kabul etmenizi istemiyorum. Sadece düşüncelerimi vurgulamak, açıklamak istiyorum.

İştar'dan bahsettiniz, Mezopotamya'daki bir tanrıça. Bir bereket tanrıçası olarak dile getirilmişti. Ayrıca parti saflarına ilk katıldığım yerde de bir antik kitapevine girmiştim. Orada da evren, bilim ve tanrıçalarla ilgili küçük bir cep kitapçığı çok cüzzü bir fiyatla elime geçti ve araştırdım. Tesadüf bir şekilde hem astronomi üzerine, hem de tanrıçalar üzerine çok ayrıntılı bilgiler vardı.

Mezopotamya tanrıçası olan İştar'dan şöyle bahsediyordu: Biliyorsunuz, geçmişteki dini kitaplarda hep yıldız biliminden, gök biliminden, yıldızların insanlar üzerindeki planatolojik etkilerinden bahsedilir. Tabii o döneme geri gidildiğinde, atomların henüz birbirlerine çok yakın olduğu dolayısıyla aslında çekim güçlerinin de birbirine yakın olduğu, yıldızların insanlar üzerinde etkisinin olabileceği düşünülebilir. Geçmiş dönemlerde birtakım astrolojik incelemeler yapılmış, sonuçta varılan, aslında o kadar da etkili olmadığıdır. Yani günümüzde kütlelerin artık bu kadar birbirinden uzaklaştığı bir dönemde, bunun etkisinin sadece yüzde sıfır nokta bire kadar indiği, ama geçmişte çok daha etkin olmuş olabileceği üzerinde duruluyor.

İştar'ın, Venüs planetinden etkilendiği -Venüs de Zuhâl, yani güzellik ve sevginin timsali olan bir planettir-, dolayısıyla hem bereketi saçan ve aynı zamanda güzelleştiren ve karakter itibariyle de toprağa benziyor. Şimdi Mezopotamya'ya geldiğimiz zaman

bereketin timsali olan toprak, Dicle ve Fırat nehirleri arasındaki topraktır. Birazcık oraya yönelik bir gönderme de vardı aslında. İlk kez oradayken İştar'dan bahsetmiştim. Özellikle kadın ve erkek dersinde ilk defa değinildi.

- Toprakla kadının ilişkilenmesinde üretim gelişiyor. İlkel komünal toplumun gerçekleştirilmesinin insanlık tarihinde en bilineni ve ispatlananı Mezopotamya'dır. Yani Dicle ve Fırat ırmakları arasında gözle görülür bir biçimde şekillendiğini ortaya koyuyor. Hem evcil hayvanlar besleniyor, hem o tohumlu bitkiler ekiliyor ve bunu da ağırlıklı olarak kadın yapıyor. İştar, bu kültürün tanrıçasıdır. Kaynağını böyle ele alıyoruz.

Benim için İştar, Star'dır. Aslında Kürtçede Star, Sterk demektir. Star, Avrupa dillerinde de yıldız anlamına geliyor. Kökeni Kürtçedir, Mezopotamya'dadır. İştar ise sanki biraz Arapçaya kaçırmış biçimindedir. Senin özellikle bu konulara ilişkin, ilgilerin olabilir, fakat diğer konularda nasılsın acaba? Gerçeklere karşı ne kadar dayanabilirsin?

Nu. : Bunu çok peşinen konuşmak istemiyorum. Çünkü savaşın içerisinde bazı şeylere ne kadar dayanılabilir, ne kadar dayanılmaz bunu bilmiyorum, ama bir istem ve çaba olacak.

- Bu kadar tanrıçalarla ilgili olduğuna ve kutsal işlerle bu kadar ilgilendiğine göre, basit konuşmamalısın. Tanrı ve tanrıçalara ve temel kavramlara saygın varsa, basit kelimelerle kendi kendini kandırmamalısın. "*İsteme bağlı*" gibi kelimeler Kemalizm'in en basit kelimeleridir. Daha doğrusu, tanrı ve tanrıçalarla uğraşan birisi böyle basit kelimeleri kullanamaz. Kendine güvenin var mı?

Nu. : Kendine güvensizlik diye bir şeyden bahsedilemez. Aslında bir güven var, ama kalkıp da böyle çok kof bir güvenle yola çıkılması doğru değil.

- İnsanın doğası başlarken neyse, şimdi de odur. Benim inançlarıma göre diğer yapımacılıktır. Senin hemen karar vermen gerekiyor.

Nu. : Evet, kararlılık çok önemli. Kararlılıktan sonra geriye dönüş olmadı. Genel sicilime baktığım zaman attığım adımları çok kolay geri almadım.

- Peki, öyleyse; en kararlı duruşlardan birisini burada gerçekleştirmen gerekiyor. Çünkü ortamla çalışma çok önemli. Bu toplum-

da, bu toplulukta ciddi olmayan, her şeyiyle bir yalandan ibarettir. Kadın çözümü burada. Bırakın erkeği, hatta beni bile “öldürün” diyorum, ama kendinizi çözün. İhtar’a mademki saygı duyuyorsun o zaman doğrular konuşmalı.

Nu. : Sizinle ilk konuşmamızda da demiştim, insanın gerçekten kendisini var edebilmesine saygı duydum. İhtar kendisini var edebilmiş olan ve sonuçta bugüne kadar gelen, yani hala geçerli olan biri.

- Tamam o öyle de... Sen şu anda neye saygılısın? Senin içinde olup biten nedir? Bir çocuk kadar sade konuş...

Nu. : Aslında şu sıralar gerçekten sevebileceğim bir şeyler yok. Açık ve net konuşuyorum. Yani “şunu çok seviyorum” diyemiyorum.

- Sevemiyorsun, olabilir. Sadece sevmeye, istemeye özgü değil de, nefrete ilişkin gerçeğin nedir?

Nu. : Aslında nefretim çok büyük olduğunu fark ettim.

- Neye karşı?

Nu. : Çok kolay beğenmediğim için birçok şeyden nefret edebiliyorum. Ağırlıklı olarak da böyle yaşama müthiş bir saygı var, ama gerçekten o yaşamın içinde var olan çirkinlikleri gördükçe de, ona karşı müthiş bir nefret. En yoğun nefreti de kendime karşı yaşıyorum. En çok sorguladığım benim aslında. Yani etrafımdaki varlıkların bir aynası olarak diye düşünüyorum biraz da. En çok yöneldiğim şey, yani en çok çirkin gördüğüm...

- Kendinden nefret mi ediyorsun?

Nu. : Çirkinliklerimden...

- Peki, senin en önemli gördüğün çirkinliğin nedir?

Nu. : O kadar önemli değil, bir sürü çirkinliğim var. Bunlar çok yüzlü. Her gün bir yenisini bulabiliyorum. Öldürebilmiş değilim, hiçbir yüzünü de.

- Neye benziyor bu kızın durumu?

Di. : Kapitalizmin yarattığı ve iliklerine kadar yaşattığı bir kişilik.

- Kapitalizmin iliklerine kadar yaşattığı diyorsun.

Di. : Denilebilir.

- Korkunç bir tanım. Peki, mekleşebilir mi?

Di. : Olabilir.

- Ama şu anda ağır basan yanı mekleşme değil. Sen yılan kadın mısın?

Nu. : Bir defa Medusa (Yunan mitolojisinde geçen, saçları yılan olan ve erkekleri yuttuğu söylenen bir kadın) tanımı kullanılmıştı.

- Kavramlar sende çok zengin. Bizimkilere hâkimiyet bile kurabilirsin, devam et. Acımasız ol hatta. Medusa nedir?

Nu. : Yılansı kadın. Aslında saçlarımın kıvrır kıvrır olmasından dolayı biraz yılanı anımsatıyor. Su içerisinde bir Medusa gibi açılıyor.

- Kendini ona mı benzetiyorsun?

Nu. : Ben benzetmiyorum, benzetildim. Erkeklerin ağırlıklı olarak bir kadını yılanla benzetmesi ve yılanla hep bir kötülüğü araması...

- Kötüdür yılan.

Nu. : Yılanın bir de iyi yönünün olabileceğini düşünmek istiyorum hep.

- Ben hiç göremiyorum. Tatlı bir hayvan olabilir mi diye özelliğini yakalamak istiyorum, hiç bulamıyorum. Eğer beni ikna edersen "*bravo*" derim sana.

Nu. : Genelde hayvanlar aleminde, birçok hayvana bazı kötü karakterler biçilmiştir. Mesela yılan kötüdür, akrep kötüdür. Ama onun acaba olumlu bir yönü var mıdır, çünkü sonuçta onlar varlar. Biz kalkıp sadece bir kötüyle biçsek bir hayvanı, ne kadar diyalektik içeriğini vermiş oluruz?

- Şahin de hep canlıları vurur yer, yılan da yer. Şahinde bir güzellik bulabilirsin, ama yılanla bulamıyorum. Şimdiye kadar tüm yılanları öldürdüm. Oysa çok duyarlıyım. O kadar güvercin var bir tanesini kesmeye gönlüm razı değil, vejeteryanlardan bile olabilirim. Bir karar verilse ilk elini kaldıracak olan benim. Fakat yılan hakkında herhangi yeni bir düşüncem oluşmuş değil. Acaba yılanı bir kanarya gibi yapabilir miyiz? İyi bir oyuncağımız olabilir mi?

Kızı buna benzetmek biraz abartma değil mi? Gerçi ekledin, mekleşebilir dedin. Başka yorum yapmak isteyen var mı adsız kız hakkında? Artık bundan sonra sen kendi kendini tanıtacaksın. Belki de kapitalizmin yılanlaştırdığı bir insan değil de, ulusal-toplumsal kökenlerin tamamen kurutulduğu için, biraz da inatla bir şeyler olmak istediğin için böyle bir şekillenmeyi yaşamışsın.

Bir genç kızın böyle tehlikeli olması biraz kuraldışı. Gerçi benim de o ele aldığım kadın dipsiz kuyu gibiydi, ama sanmıyorum bu kız böyle olsun. Yoksul bir kız olabilir. Hayallerini hep savun-

mak istiyorsun, artık o da zor. Rahat yaşam olanağı sunmuşlar mıydı sana? Seni bir yerlere götüremeyiz. Durumun trajik, ailen seni güzel yaşattı mı?

Nu. : Evet, on dört yıl boyunca rahat yaşadım. Ondan sonra kendi seçimimle rahat olmaya, kendimin yaratabileceği bir yaşamı seçtim. Kısaca aile içinde bir rahatlık vardı, fakat kendi yaşamımı kendim kurma çabası da vardı.

- Ne kadar itiraz etsen de, kendi başına ayakta zor durabilecek bir kıza benziyorsun. Erkek desteği olmadan ayakta durabilir misin?

Nu. : Durma çabalarım oldu ve bundan sonra da olacak.

- Ortamı küçük görme. Bu ortam büyük tarihi hesaplaşmaların yeridir, çılgınca hesaplaşmalar. Ne kadar üstü örtülü de olsun, bu ortam seni de ayırıştıracaktır. Kendine biraz güvenin varsa, gerçeğin ortaya çıkacak, onun için umutlu ol. Ne çok kendine öfkelen, ne de kendini abart. PKK ortamının bir önemli özelliği vardır; düşmanı bile dönüştürebilme yeteneğini kanıtlamıştır. Kendisinden daha fazla düşmanını dönüştürür. Dolayısıyla ne kadar kaskatı olsan ve ibliste olsan bile, seni de ayırıştırır. Tutunacak yanların veya çok çarpıcı yönlerin varsa onlara da güçlü bir anlam katar. Bütün bunlar sanırım seni biraz umutlu olmaya ikna eder, erkeğin kollarında herhalde tükenmek istemiyorsun değil mi?

Nu. : Hayır.

- Sihirli buluyor musun?

Nu. : Hayır, erkeği çok sihirli bulma gibi bir durum olmadı zaten. Birtakım deneyimlerim de olmuştu. Erkeği sihirli bir güç görmektense, birlikte bir şeyler yaratma temelinde bir arayış oldu. Ancak daha sonra bunun bile olamayacağını gördüm.

- Gördün mü gerçekleri? Erkeğin öyle bir destek olabileceğini ve kadınla iş yapacağını sanmıyorum. Ben de dahil en değme erkek, başka işler yapar. Onun için erkeğin sihirli kollarında destek aramayı. Bacaklarınız üzerinde durun ve kollarınızla yaşamı tutmaya çalışın. İştah'a saygın varsa ve böyle başlarsan belki yürüyebilirsin.

Nu. : İnançım olduğu için buradayım. Kolay kolay yola çıkmayı sevmiyorum.

- Bütün bunlar, senin gibi bir inançlının aradıkları şeylerdir. Star yolundaki bir tanrı yolcusunun etkileyici havasını dalga dal-

ga yansıtmalısın. Tanrı yoluna en rahat sokabileceğin en elverişli toplum değil mi?

Nu. : Tanrı yoluna sokacak olan güç ben değilim. Burada topluluk, güç var.

- PKK şu anda peygamberler yoluna en gerçekçi sokulabilecek bir güçtür. Kadınlar tanrıçalar yoluna konulacak bir düzeye getirilmişlerdir. Madem ilgilerin yüksek; şevkli, heyecanlı ve oldukça da coşkulu bir biçimde hem kendini, hem çevreni götürebilmelisin. Aksi halde Hz. İsa'nın topluluğundaki Yahuda olduğun ortaya çıkar. İsa topluluğundan biri olmaya özen göster. Peygamberler yolunda giden biri olmak istiyor musun?

Nu. : Tabii, dervişane yaşamak.

- Dervişane değil, peygamberler yolu sıradan bir yol değil. Az çok tanıyorsun, peygamber yoluna da bir itirazın yok.

Nu. : Her şeyden önce çileciliğini çok iyi görmek lazım.

- Sadece çileciliği değil, zafer yürüyüşü de söz konusudur.

Nu. : Tüm zaferlere büyük acıları göze alarak ulaşılır.

- Gayet tabii, bu işin çilesi olmadan zaferi olmaz. Seni hiç basit ele almaya niyetimiz yok, fakat senin de bizi ciddiye alman gerekecek. Bizi bırakmak bütün tanrılara, tanrıçalara ve peygamberlere ihanet etmektir. Ciddi ve inançlı birisi olduğun için herhalde bu ihaneti yapmayacaksın? Kapitalizmin geliştirdiği iblis yoluna herhalde sapmayacaksın?

Nu. : Hayır.

- Bunlar önemli sözleşmelerdir. Başka sorusu olan var mı? PKK'nin yirminci yaş yılına giriyoruz. Sen yirmi yıl önceki toplantıma şahittin değil mi?

Sa. : Evet Başkanım, buradaki arkadaşların yarısı kadar bir grupla başladık.

- Buradaki arkadaşların üçte biri değil mi?

Sa. : Böyle bir grupla başlayan bir Kuruluş Kongresi vardı. Kongre'de iki bayan arkadaş vardı. Bu kadar kadının devrime çekilmesi çok önemlidir. Bu yirmi yılda büyük bir gelişmedir. Önderliği de bu kadar güçlü kılan, bu kadar gerçekliğini anlamlı kılan yandır. Bütün mitolojik olaylarda tanrılar, tanrıçaları da reddetmiştir. Yani mitolojik olaylarda da bir retçilik vardır. Fakat Ön-

derliğin bizzat tanrıçalar yaratması, bizzat onlara yaşam buldurtması çok önemlidir.

- Yüceleşmeyi anlıyorsun, heyecanla hissediyorsun?

Sa. : Gerçekten büyük bir heyecan veriyor. Kadında yaşamı bulmak, kadında yaşamı yeşertmek çok önemlidir. Bu hem kadını, hem erkeği, hem de yaşamı anlamlı kılıyor. Önderlik kadın cephesine bakarken, bunu ele alırken büyük haz duyuyor; hem bir erkek, hem bir insan, büyük bir devrimci olarak bütün bunların hazzını duyuyor. Kadın, kendi cephesinden bunu gördükçe bunun büyük hazzını duymalıdır. Ben kendim haz duyuyorum Başkanım. İnsana büyük gurur veriyor. Çünkü yaşamın diğer unsurlarıyla birlikte var oluyor, yeniden yaratılıyor, yeniden kendisini buluyor.

- Büyük duyulardan, büyük düşüncelerden bahset. Durumu kurtarmalık değil de trajik olanı, çarpıcı olanı dile getir. Nereye gidiyorum, nasıl yapmalıyım? Ne etmeliyim?

Sa. : Başkanım trajik olan aşıyor. Toplumda trajik olan, kadının mevcut durumu veya geleneksel durumudur. Bu trajik durumdan kurtulma çabası var. Kadının trajik yanından ziyade, kadının başarı sağlayacak yanı vardır. Önderliğin cephesi bu anlamıyla sağlamdır, bizim trajik durumdan kurtulmamız önemlidir.

- Çok iyi niyetli konuşuyorsun.

Sa. : Başkanım, bir gerçeklik var ortada. Kuşkusuz zayıf yanlar, trajik yanlarımız vardır. Mevcut durumdan kurtulamamak trajik bir gerçekliktir. Ama bunun da çözüm yolları; hem düşünce düzeyinde, hem pratik çözüm düzeyinde gelişme var. Bu gelişme umut veriyor. Hayalci bakmıyorum, aynı zamanda zorlukları da var.

- Erkeği biraz sorgulayacak mısınız?

Sa. : Mevcut erkekliğin kesinlikle reddedilmesi gerektiği açıktır. Kadın özgürleşmek istiyorsa, kendini bulmak istiyorsa en sıradan tepkiyi bile mutlaka göstermesi gerekiyor.

- Başka türlü tanrıçalar yoluna asla giremezsiniz. Hiçbir sihirli yanınız kalmaz. Benim bütün yaptıklarım, kadında bir sihirli yan ortaya çıkarmaktır.

Sa. : Sihir erkekte aranmaz, güçlü destek de erkekte aranmaz.

- Derin düşüncelere ve duygulara ulaşabilmeniz için sihirli, büyüleyici yanları ortaya çıkarmak; hem de erkeğin durumunu ortaya

çıkarmak gerekir. Bunu yaparken yalnız kalabilirsiniz belki, ama hiç önemli değil. Zeus onu elde etmek için korkunç çaba harcıyor, ama kadın da korkunç bir şekilde kendini ele geçirmemeye çalışıyor. En son müthiş bir şelalenin, korkunç köpüren suların dik yamacına geldi; tam adam kendini tutacakken köpüklerin içinde yitti gitti. Egemen erkeğin köleleştirilen kadını olmamak için yapmıştı bunu. Çok etkilenmişim.

İşte, tanrıça budur. Tanrıça, erkek tanrısına teslim olmayan kadın anlamına gelir. Hâkim erkek, kadın tanrısı Afrodit'e karşı üstünlük kazanıyor. Onu tutsak edecek iriyarı bir adam. Uçurumdan, korkunç şelalenin içine atıyor kendini.

Size bakıyorum: Çok kadınsı olmanız nefret ettirici, nefretin konusudur. Kaldı ki Zeus, Herkül gibi erkeklerde karşınızda yok. Kürt erkeği çok silik, çok bitik. Kürt erkeği kadından daha fazla kadınlaşmış. Tanrı yoluna, tanrıçalar yoluna girmenin zamanı geldi artık. Bunu, çektiğiniz bu acıların bir gereği olarak anlamalıyız. Özgürlük tanrısı, özgürlük tanrıçası değerlidir. Kendimi bu tip tanrı kralların, erkeğin tanrısız gücü yerine koymuyorum. Benim durumum çok farklı, yeni bir tanrı tipi olabilirim, özgürlük tanrılarında birisi veya onların devam ettiricisi. O kral tanrılara hiç benzemiyorum değil mi?

Sa. : Hayır Başkanım.

- "*Birinci İmparator*" diye bir film izledim. Filmde korkunç bir erkek imparatoru tanrı yerine koyuyorlar. Cezalandırma sistemi de şöyle: Çok acı çekmesi için adamı ortasından kesiyorlarmış. İlginç işkenceler yaparak, korkunç bir adam olmuş. Biz hiç öyle olabilir miyiz? Firavunlar, bizdeki Nemrutlar da görkemlidirler, fakat tehlikeli tanrılardır. Onlar gibi olamayız. Eşitlik ve özgürlük tanrısı var mı? Eğer yoksa ben adayım. Sonra, "*kendisini tanrı yerine koyuyor*" diye bana kulp yapıştırmayın.

Ben tanrılarının ne olduğunu biliyorum.

Evrenden bahsettim. Tanrı, insan hafızasının yetmediği noktada ortaya çıkmıştır. Özgürlük ve eşitlik tanrısı da; eşitlik ve özgürlük isteyenlerin, düşüncelerinin ve duygularının yetersiz kaldığı noktadaki büyük kişiliktir. Biraz ona doğru tırmanıyorum, tam ulaşmış değilim, tırmanıyorum. Yürüyüş bana heyecan veriyor. Herkesin bir koşusu var, benim de var. Bundan zevk alıyorum ve ulaşacağım. Gidip

bakacağım, yerinde kimse yoksa ben onun yerine oturacağım.

Alman kızlar bizi hiç anlamıyorlar herhalde?

Şer. : Biraz anlıyorum, diyaloglarda biraz anladım.

- Bugünkü konuşmaları da biraz anladın mı?

Şer. : Her sözü anlamadım, ama genel çerçeveyi anladım.

- Alman kültürünü, kişiliklerini tanıyor musun?

Şer. : Burada Alman kişiliğini, kültürünü daha iyi tanımaya başladım.

- Yoksa Almanların en zavallısı mısınız?

Şer. : Zavallı ne demek, anlamadım?

- Almanların en zayıfı, en ölmüşü müsün? Hangi Almanı temsil ediyorsun?

Şer. : Alman solundan geliyorum.

- Zayıf Alman mı, çok çaresiz bir Alman mı?

Şer. : Ben bir çözüm arıyorum. Bunun için de savaşmak istiyorum ve aradığım çözüm Alman çözümü içinde yok.

- Bizim içimizde yaşayacağına inanıyor musun?

Şer. : İnanıyorum. Gerçek bir sosyalizm ve yeni bir dünya yaratmak için başka bir çözüm göremiyorum. Avrupa’da PKK gibi bir hareket yok, sadece PKK var.

- Bu çılgınlar PKK’inde “*varım*” diyebilir misin? İçimizde olmak hoşuna gidiyor mu?

Şer. : Burada yaşam var ve bu yaşamın koşullarını anlamaya çalıştım. Avrupa’dayken, sadece Avrupa’yı var olan olarak gördüm. Ama dünyanın sadece Avrupa’dan ibaret olmadığını anladım.

- Elbette, dünyanın sadece Avrupa olmadığını göstermek önemli bir görevimdir. Avrupalı, “*dünya yalnız Avrupa*” nındır diyor. Kutsal din adamlarımızı, bütün kültürümüzü, bütün tanrı ve tanrıçalarımızı inkâr ediyorlar. Oysa daha hiç Avrupa yokken biz üç bin yıl önce en büyük dünyaydık. Mezopotamya’da yaratılan dünya ilk ve en büyük dünyadır. Avrupa bunu yok sayıyor.

Şer. : O zamanlar Avrupa’da sadece buzlar vardı.

- En büyük insanlar olmuştuk. Farklı bir insan yaratacağımızı göstereceğiz.

Şer. : Avrupa’daki yaşam çok ince bir tarz ile insanların yüreklerini, beyinlerini zehirliyor. İnsanlar yarış içindeler. Birbirleri ile tar-

tışmıyorlar, gerçek bir yaşam yok. En iyisi, en yenisine sahip olmak için yaşıyorlar ve bu yaşamdan ya da sözde yaşamdan nefret ettim.

- Duygularını, düşüncelerini anlıyorum. İçimizde kalman en doğrusudur. Avrupa’da olmak istemiyorsun değil mi?

Şer. : İstemiyorum.

- Hem şu anda, hem ileride de istemiyorsun değil mi?

Şer. : Kesin bir şey söyleyemem, ama Avrupa’daki bütün insanlar kötü değil.

- Hayır, ben “Avrupa’daki bütün insanlar kötüdür” demiyorum. Demek istediğim şu: Bu bahsettiğin Avrupa içine girmek istemiyorsun değil mi?

Şer. : Hayır. Buradaki yaşam, Avrupa’daki insanlar için yeni bir alternatiftir.

- Alternatif Avrupa için biraz buralarda yaşamaman gerekir. Kapitalizmin iblisleri çoktur. Almanca şeytan ne demektir?

Şer. : “Teufel”.

- Kapitalist “Teufel” olmayacaksın. Peki, meleğe ne deniliyor?

Şer. : “Engel” deniliyor.

- “Engel” olabilirsiniz. Yalnız kendilerini Hıristiyan sanarlar, -oy-sa Hz. İsa’nın en yakın arkadaşı benim- Avrupalılar buz kesilmiş Hıristiyanlardır.

Şer. : Sözde hepsi hümanisttir. Bunun altında ikiyüzlülük var.

- Korkunç buluyorum o Avrupalıları. Korkuyorum; senden bile korkuyorum, zayıflıklarından korkuyorum. Bir vicdani sorun olmasaydı seni içimize almazdık. “Gel bizim için savaş, bize hizmet et” demiyorum, muhtaç olduğun için, o buz kesilmiş dünyanın soğukluğundan seni alıp biraz ısıtmak için kabul ediyoruz. Ama belki kapitalizmin has çocuklarından birisisin, dayanamazsın.

Şer. : Doğru bir karar verdiğime inanıyorum.

- Evet kapitalizme göre senin çok hesapların olabilir, ama bizim o kadar hesap adamı olmadığımız biliniyor. Sade bir dünyamız var. Kim ne derse desin ben bu dünyamdan kopmak istemiyorum. Geldin buraya, misafirperver insanlarız, sonuna kadar bakacağız sana. Fakat bizi anlamadan gitmeni tavsiye etmem.

Bizim kızlardan Avrupa’da büyüyen başka kim var? Nilüfer, akıllı kız dayanabilecek misin? Pişman mısın?

Nil. : Başkanım pişmanlık söz konusu değildir.

- Senin duyguların nasıl?

Nil. : Avrupa'da belli oranda partiyi kısmen tanıma fırsatı buldum, devrimin hangi fedakârlıkları gerektirdiğini öğrenme durumu oldu Başkanım. Başka bir alternatifin olmadığı da ortadaydı. Bu konuda iddialıyım. Feodal kültür ve emperyalist kültürün arasında bir bocalama sonucu, tek çözümün öze dönüş olduğunu gördüm.

- O gücün var mı?

Nil. : Anladıkça güç kazanmaya çalışıyorum.

- Çünkü bu tarzda bilinçlenmen ve bizdeki yaşamla karşılaşınca zorlanabilirsin, fakat söylediğin gibi başka alternatif yok. Eğer biraz özgürlük heveslerin varsa, farklı bir alternatif arayışın varsa, tek çare bu. Bizim durumu anlamlı buluyor musun?

Nil. : Özgürlüğün gerçek anlamı burada ortaya çıkıyor. Özgürlük, zorlukların aşılmasıyla mümkündür. Avrupa'da aldığımız özgürlük anlayışıyla, buradaki özgürlük anlayışı birbiriyle bağdaşmıyor. Başta, bireyin kendisini bu konuda ikna etmesi çok zor oluyor. Zorsuz olmadığımı da son üç yıllık pratiğimde gördüm. Ama iddialıyım, zorlukları aşarak özgürlüğe ulaşacağıma inanıyorum.

- Kapitalizmin meta ölçülerine göre hiçbir şey bulamazsınız burada. Ama Avrupa bunu korkunç öğretir ve özümsetir. Alman kız Şervin Avrupalılar için, kendilerinden başka dünya tanımak istemediklerini vurguladı.

Benim de iddiam:

Başka bir dünyanın olduğunu kanıtlamak ve göstermektir. Her şeyin korkunç metalaştığı bir dünyada, farklı bir şeyleri ortaya koyuyorum. Zorlanabilirsiniz, ama bu bir iddia, bir alternatiftir. Kendine göre çok farkı olan, özgünlüğü olan, savaşı da olan bir yürüyüş. Bu iş için sabır gerekli; inat, anlayış ve farklı bir dünya görüşü gerekli. Kapitalizmi ciddiye almıyorum, boyun da eğmiyorum. Benim öyle dişe dokunur, elle tutulur bir yanım olmayabilir, ama savaş halindeyim.

Başkaldıran insanı temsil etmeye çalışıyoruz ve ısrarlıyım. Tarihin bütün soylu değerlerine karşı saygılı olmanın da bir gereğidir. Avrupa bu uygarlıkları hor görüyor, Avrupa bizi hor görüyor. Tekniğe sığınıyor; bir sistem oluşturmuş, ona güveniyor. Ama çok şe-

yi inkâr ediyor, haksız bir biçimde insanlığın çok önemli bazı özelliklerini ayaklar altında çiğniyor. İnsanların doğal özelliklerini yok ediyor, insanın doğa ile olan ilişkisini yok ediyor, insanın iç dünyasını yok ediyor, korkunç bir tüketime koşturuyor, havasını da bitiriyor, içini de bitiriyor. Bunların hepsi büyük insanlık suçu. Öldürücü silahları var, ama teslim olmamak da kendi başına bir değer. Şu anda dünyada en teslim olmayanlardan birisiyim. Dayanma gücü gösteriyorum. Bana hiç acımanıza gerek yok.

Ben yalnızlığa, çilelere alışkın bir adamım.

Sizi büyülemek istemiyorum, çok sadeyim, ama önemli bir uğraş içindeyim. Kayda değer buluyorsanız, sahte yöneticilerimiz ve komutanlarımız gibi olmayın. Çok duyarlı ve hatta benden de daha ciddi olmaya sizi davet ediyorum. Avrupa'nın, Amerika'nın o bütün cilalanmış, korkunç ölçülü dünyasını, kendim için ideal bir mezarlık bile değerlendiremiyorum. Ama o bizim harabeler içinde, "yaşam bulurum" diye kendime inancım var. Bu belki size çok aykırı gelebilir, ama bir tercih.

İnsanlığın doğduğu bu yerlerden kaçarsak, insanın kendisinden kaçıyoruz demektir. Peygamberlerin yolunu savunuyorum ve en son temsilcilerinden biri olma konusunda da iddialıyım. Savaşıyorum.

İlginç bir umut yolcusuyum.

Kızların duyguları, erkeklerinki kadar kaskatı kesilmemiştir. Gücünüz arttıkça belki gönül gözünüz daha gerçekçi olabilir. Bu umut yürüyüşünü anlamaya çalışın. Bütün bunların içinde o büyük yürüyüşün şehitleri var, halkın bütün tarihindeki öldürülenleri var, zalimlerin tüm dayatmalarına karşı bir şeyler var, direnişçiler var. İnsanın gönlünü hoş edebilecek özgürlük var. Ama çok farklı ve aykırı bir yaşam, bunu anlamaya çalışın.

Çok yalnız yürütüyorum. Şikayet de etmiyorum, fakat sizler için üzülüyorum. Onun için hep "derin anlayış", "çok sağlam iradeler, çok sağlam adımlar meselesi" diyorum. Özgür kişiliğe toz kondurtmayın. Kim, ne kadar bu dünyayı yadsırsa yadsısın, biz bu dünyamızda ısrarlıyız.

Gönül gözünün, akıl gözünün büyük verimliliğini temsil edin. Size dayatılan çirkin üretimi durdurun. Bir tanrıçadan, yüce erdemlerden, yüce seviyelerden bahsetmek istiyorsanız, üretimi böyle ya-

parsanız bana göre bunun çok iddialı ve görkemli bir çıkışına başlayabilirsiniz. Burada aşklar ve büyük heyecanlar da vardır. Aşkın konusu olmak çok farklı bir olaydır bunun duygusu bile bana göre bütün erkeklerin size verebileceği en lüks, en gözde tüketim yaşamından daha değerlidir. Düzenlere göre, sistemlere göre kendini sunabilecek ve bu ölçülerde en “*benim*” diyen resmi kadın benim için sadece bir iğrençlik konusudur. Ama özgürlük yolunda aşkın, bir yolcusu olduğunda, o kadın büyük hareket ettirici güçtür, değerlidir, büyük sürükleyendir.

Her yerde, her zaman, kim olursa olsun, ona karşı gerekleri yerine getirmek için düşmanla çatır çatır savaşmaya, yoldaşı da zafere bağlamaya çağırıyorum. Yaşama saygılı olmalıyız, sevmenin doğru tarzını mutlaka bulmalıyız, sevmenin bir zafer olduğunu kanıtlamalıyız. Sevmenin bütün kanunlarını, yol ve yöntemlerini bulmaya çalışmalıyız ve ondan taviz vermemeli, onsuz olmamalıyız. Çünkü Zilan da böyle söylemişti.

25 Kasım 1997

ve ölüm an'ımızda, amin.

...

*Ve kanımdaki dünya çöküyor birden
ben bunu derken.*

Acısı

*Gilgamiş'ın, döndüğünde
alacakaranlığı olmayan ülkeden:
Benim acım. Gölgeli dünyamızda
her adam bir Adem:
Onunla başlar dünya,
onunla biter.*

*Sonra ile önce arasında
–taştan parantezler–
geri gelmeyecek bir an için
ilk insan olacağım ve son insan.
–gövdesiz, ağırlıksız–
açılır ayaklarımın altında
ve kapanır üzerime ve saf zaman olur.*

Octavio Paz

İlk Savaşçının İzinde

Kutsal direniş, diriliş savaşımız yirmi beşinci Newroz'unu da büyük başarıyla karşılama gücünü göstermiştir. Büyük tarihi düşüşü Med'lerin yıkılışıyla başlatırsak -ki bu bir Mezopotamya uygarlığıydı- 2500 yıllık düşüşün ardından belki de onun tam karşılığı olan, yani her bir yılı bir yüzyılı bulan bu yirmi beş yıl, gerçekten bir diriliş ve oldukça kurtuluşa yakın oluyor.

Nereden geldiğimizi, nasıl bir duruma sokulduğumuzu anlarsak, nasıl olmamız gerektiğini düşünebilir ve neler yapabileceğimizi kararlaştırırsak, göreceğiz ki yaşam denilen ölümden beter. Ulaşacaksak kendi insanlığımıza ve toprakla karışmış özgür kimliğimize; bunun sınırlı bir nefes alış-verişinin bile ne kadar değerli olduğunu mutlaka takdir etmek zorundayız. Bundan da öteye büyük bir minnetkarlıkla başta şehitler olmak üzere, bu yıllarda anlamlı bir direnişte bulunan herkesin; büyük Newroz şehidimiz Mazlum Doğan'ın, Zekiyelerin, Raşan, Ronahi-Berivanların o büyük şahadetlerinin ve hemen her yıl o kutsal serhıldanlarımızın son ifadesi '90 yıllarındaki Nusaybin, Cizre, şırnak, Lice, Van ve giderek bütün Kürdistan kent ve köylerinin o şehitlerini de bu

Newroz'un özüne yerleştirecek, göreceğiz ki yaşamın başka türlü anlaşılması, savaşın başka türlü verilmesi gerekiyor.

Bu yirmi beş yıl üzerinde sürekli durulmalı ve dersler çıkarılmalıdır. Varsa insanlık iddiamız ve ana topraklarımızda yaşamaya güç yetirmek, bu yılları kendimizi yeniden gerçekleştirme ve yaratma yılları olarak değerlendirmeliyiz. Yine özlü bir düşünceden tutalım özgür bir nefes alış-verişe kadar, kaybolan ve kaybedilen her şeyi bulma yıllarıdır bu yıllar. Şavaşın esasta bunun en son çabası olduğunu da anlayabilmelisiniz.

PKK bir diriliş olayı, yeni bir gün olayı, bir Newroz olayıdır.

Biz bugüne boşuna PKK ile başlamadık. Aynı zamanda korkunç bitiş ve karanlığın eşliğindeki zayıf insanımızın son defa kendisine dürüst bir ad vermesidir.

"Ben dürüst olacağım" sözünü vermesidir.

Hiçbir umut işaretinin olmadığı bir dönemde bile -inandırıcılığı, hiçbir şansı olmasa da-, *"ben, bu kimlikle, bu söz için yaşayacağım, gerekirse savaşacağım"* diyebilmesidir.

O günü şu an gibi hatırlıyorum: Düşmanın paytahtında silik, iddiasız ve yutulmakla karşı karşıya olan bir gençlik döneminde, sömürgeciliğin o bütün çekici imkânlarıyla karşı karşıyayken ve ilgiye değmeyecek kadar geri ve yok olmanın eşliğindeyken tercih yaptım. İmhacı sömürgeciliğin yaşamına *"hayır"* dedik. Umutsuz, olanaksız ve belki de imkânsız gibi gözüken bu özgürlük umuduna başlasak ne olur dedik. Hiçbir kesimin inanmadığı, her şeye anlam verseler de, buna anlam veremeyecekleri bir adımdı. Dünyada ve tarihte eşi belki de yoktur. Biz bu kararı verdik. İki sözcükle olacaksa, ana topraklı, kimlikli yaşam gerçekleşecekse, yaşam özgürlükle olsun dedik. Ve o büyük umut savaşına giriştik.

Bunu tarihi bir hitapla dile getirmek şüphesiz mümkün değil. Bu yirmi beş yılı mümkünse sürekli incelemeye, değerlendirmeye almak, gittikçe daha derinleşen teorisini ortaya çıkarmak kadar; iradesi, siyasetteki ifadesi, geliştirmek istediği yaşam, askerlik iradesi nedir, neyi gerçekleştiriyor? Bütün yönleriyle bir değil, bin daire çizerek daha derin ve giderek yükselen bir biçimde bu yılları anlayabilmek, bu yıllarla büyüebilmek ve bu yıllarla yeniden yaratılmak gerekir. Önderlik gerçeği denilen, PKK gerçeği denilen olay işte bu.

İçinde neler yok ki, silik insandan tutalım en hainine, eşsiz kahramanlarından tutalım en düşkününe, en güzelinden tutalım en çirkinine, en korkağından tutalım en kahramanına, en dirisinden tutalım en ölüsüne kadar her şey var. Bu yıllar, bu çağdaş Kürdistan yılları, PKK dışında her şeyin bittiği, adının bile kalmadığı ‘*son bir çare olarak, olacaksa insanlığımız, yaşayacaksa kimliğimiz, mümkün olacaksa kurtuluşumuz, gelin bunu tartışın*’ deme hareketidir. Daha sonra mümkünse bir karara ve ondan da ötesi bir iradeye, bir savaşa acaba yol açabilir miyiz hareketidir.

Bugün büyük öfkelerimizi az da olsa dindirmişiz. Ama asıl büyük kavgalar ve kurtuluş için bugünleri yaratmanın bir başlangıç olduğunun da bilincindeyiz.

Çağdaş partililer için yirmi beş yıl zafer yıllarıdır.

Yirminci asrın hemen hemen büyük devrim yapan bütün partileri bu işi on-on beş yıl, bilemedin yirmi yıla sığdırmışlardır. Bazıları da başarısız olmuşlardır. Hatta devlet kuranlar bile devletlerini kaybetmişlerdir. Biz ne devlet kurabildik, ne de tam başarısız olduk. İkisinin orta yerindeyiz. Önemli olan bu değil, önemli olan büyük tartışmayı, aydınlanmayı, iradeleşmeyi ve daha da önemlisi gerçekler ne ise olduğu gibi görmeyi ortaya çıkarmaktır. Bu bizi daha fazla ilgilendiriyor. Bu, bir yönüyle Kürdistan’daki kirli, işgalci ve imhacı güce karşı verilen savaştı. Kürt gerçeğindeki o çirkin, bitik, hiçbir amacı, sosyal bir anlamı olmayan, eşkıya kavgasının değeri kadar bile kavgacılığı kalmayan durumunu, bir daha hesaplaşmak üzere partimizin içine çekmek, bayıldığımız işlerdendi.

Anlamsız kavgalara sınır çektik.

Kavga olacaksa çizgi temelinde, bir anlamı ve tarafları olan kavga olmalıydı. Bunu yapmak hayırlı bir işti.

Kendi tarihine bu kadar ihanet etmiş, çağdaş insanlık içerisinde sıfırlanmış bir kimlik, gerçeklik ne kadar utanç verici. Bununla hesaplaşmak için bu parti gerekliydi. Bu yirmi beş yıl, bunu güzel çerçeveledi, çemberledi. Her şeyin gerçeği yeniden -fazla inancı olmasa da, iddiasız da olsa, hatta kendini örtbas ederek de olsa-, burada tartışıldı.

Yirmi beş yılın içerisine girmeyen tek bir Kürt insanı, bir Kürdistanlı kalmadı. Tek bir sömürgeci de kalmadı. Hatta emperyalist de bunun içine çekildi. Bütün dünya çekildi; “*gelin Kürdistan kav-*

ganızı açıkça yapın.” Hepinizi çekti; “gelin boynunuzun ölçüsünü alın.” Ben başarıyı burada gördüm.

Kim nedir açığa çıksın. Kavgadan önce bunun açıklığa kavuşması gerekir. Eğer bir ülkede bu yoksa, herkes düşmanın istediğinden daha fazla ajansa, yaşam hainiyse ve utanılası, lanetli bir gerçeğin ifadesiyse ilkin yapılması gereken bunu açıklığa kavuşturaktır. Bu, partiyle mümkündür. Kimi içinde, kimi dışındadır, ama hemen hepsi ilgilidir. Bu önemli bir gelişme ve kazanımdır. Direniş bunsuz olmaz, kurtuluşa daha zaman da olsa, önce bu gerekli. Güzel bir tespit ve yerinde bir adım.

Kavgası o kadar soluk soluğa, o kadar nefes nefese, o kadar çelişkili, o kadar hırslı, kinli olmak kadar, bu yıllara bu kadar iradeyle bağlandık ki... Bazıları için ise o kadar silik ve gidişleri kadar gelişleri de o kadar anlamsız ki... Bütün bunlar öfkeyi müthiş kabartıyor. Ama bir şey olmaz veya öfkenin kabarması eğer bir hataya dönüşmezse iyi bir kavga başlatıcısıdır. Bunu yalnız partinin gerçek mensupları için söyleyebilirim. Karşıtları için de söylüyorum.

Kavgada anlamlı bir düzey ortaya çıkarmak da bir gelişmedir.

Sizler köleliğinizle zafer bile kazanmış olsanız, bu bana göre hiçbir şeye yaramaz.

Düşmanı koynunuzda beslemiştiniz, PKK’li geçinmişsiniz. Sizleri ben hiçbir şeye saymam. Lakin kurşun patlatmış, isyan etmişsiniz. Benim için hiçbir şey ifade etmez, hatta bazı zaferleriniz olmuş, bunun değeri de yoktur. Çünkü hangi yaşamla ilgili, hangi temel amaca doğru götürüyor, kişi kendisini nasıl yaratıyor, nasıl yaşıyor bu daha önemli.

Sizleri açığa çıkarabilmek de çok önemli. Neyin, kimin kişiliğisiniz? Neyin, nasıl yaşamın peşindediniz? Bunları açığa çıkarmak kurtuluştan daha değerli veya kurtuluş için öncelikle gerekli olanıdır. Diriliş bunun acı sancılıyla olmuştur. Ben tam doğuş yaptığınıza veya doğru büyütüldüğünüze inanamıyorum.

Kuşkularım var, ama iyi kuşkular...

Örnekler çıkıyor her gün ve çeşitli kılıklarda. Kadınında, erkeğinde, yenisinde, eskisinde bunları daha da açığa çıkarmak iyi oluyor. Burada insan artık gizli kalmayacak. Düşman da dost da, yoldaş da hain de ne kadar açığa çıkarsa o kadar iyidir.

Nedir Newroz? Gün ışığına çıkan çiçektir, yaşama duruştur, doğanın rengarenk açılışı, bütün yaşam damarlarına kan verilmesidir. İşte PKK de böyledir.

PKK gerçekten bir Newroz partisidir.

Yaşama yürüyen kanın partisidir. Diriliş doğasında bir şey varsa onun yeşillenmeye, çiçeklenmeye açma girişimidir. Ama bir de bu Newroz günlerinde sert esen kasırgalar vardır. Bazen çiçekleri bile kasıp kavuran, meyveye kesilmek iddiasında olan meyve tohumlarını yakanlar da içimizde var. Diriliş tohumlarını az mı kasıp kavurmaya zemin oluyoruz?

PKK'nin Newroz PKK'si olması ne kadar yerinde, ne kadar yaşamsal, ne kadar açıklayıcı. Ama tarihini, güncelliğini kasıp kavurmaları da ne kadar gerçekçi. Gerçeği olduğu gibi kabul etmek daha doğrudur.

Biz her zaman şuna inandık: *“Hiçbir kanun özgür yaşam kanununun üstünde bir güce sahip olamaz. En büyük güç, özgür yaşam kanunudur.”* O halde, *“TC'nin anayasa maddeleri, anayasa kanunu, en çok bu cumhuriyetin birlik, bütünlüğü tartışılmaz.”* Bütün bunları bizim için söylüyor. *“Yaşamayacaksınız”,* yani *“en büyük kanun olan özgür yaşam kanununa yer yoktur”* diyor.

İlk çıkışımızda tersini söyledik biz: En büyük kanun özgür yaşam iradesidir.

Bütün yönleriyle olmasa da, galip gelen budur. Ölüm yasaları en güçlüsüdür diyenler ve her gün bu yasaları kan kusturarak uygulayanlar, açıktan düşmanın ölüm yasaları kadar, bir de hainlerin, hiç özgürlüğü tanımayanların yasalarıdır. Bir de çürümüş, kendisinin olamamış, kendisini tanımlayamamış, ilkenin ve özgürlük iradesinin sahibi olamamış siliklerin, maymunların yasalarıdır. Bukalemunun yasaları. O çok söylenen muğlâk, en kutsal amaç karşısında bile bir türlü doğruya gelemeyenlerin yasaları... Ki onlar da çok güvendiler bu yasalarına. Üç temel yasa ortaya çıktı. Açıktan katliamcı yasa, hain yasa, düşkün, silik, bukalemun yasası karşımızdaydı ve biz de özgür yaşamın yasası olacak dedik.

Bu yıllara bu yasayı dayattık. Gördük ki bu yasa, en güçlü yasadır. Özellikle TC'nin bu asla delinemez ve niyet edenlerin kellesi gider dedikleri zırh gibi yasasını delmekle kalmadık, paramparça

ediyoruz, hainlerin de öyle. Yanına bile yaklaşılmayanların yasalarını başına bela ettik, acınacak durumdalar. O muğlâk kişiliksizliklerin bir bit kadar değerlerinin olamayacaklarını ortaya koydum. Özgürlük ağacının bağrındaki bit kurtçuklarını da artık yasalarla birlikte perişan ediyoruz.

Evet, bunlar güzel işlerdir. Özgür yaşam kanununa açıklık kazandırmaktır. Oldum olası fazla süslü cümlelerle, madde madde yasa sıralamadım. Mezopotamya'da Hammurabi'nin de yasaları vardır. Asur'un en başta yasa koyucu olduğu bilinir. Korkunç yasalar dır. Nitekim egemenler adına, uygarlık adına tarihte ilk yasalar bu topraklarda doğdu, ilk temelleri burada atıldı. Ama bir de özgürlük savaşçıları da vardır. Bu topraklarda köleci, en katı Asur imparatoru çözüldüğünde yalnız Kürtlerin değil, Asur halkı da dahil, bütün halkların özgürlüğü de başladı.

Mezopotamya bu anlamda bir özgürlükler ülkesi ve tarihidir.

Demirci Kawa'dan, Mazlum'a kadar çok soylu özgürlük savaşçıları vardır. Hallac-ı Mansur'lardan tutalım Pir Sultan'lara, Sivas'ta yakılan Nesimi'lere kadar, hepsi bu toprakların özgürlük savaşçılarıdır. Ama gerçekten TC'nin şahsında en son kendini dile getiren egemenlerin acımasız yasaları da vardır. Bunlar büyük bir savaş içindeler. Biz bu savaşta yerimizi iyi tayin ettik.

İnsanlığa, burada başlayan özgür yaşama ve özgürlük tarihinin bu beşiğine bir kez daha şahitlik etmek, bağlı kalabilmektir. Bize çok çekici geldi ve bugün bizi buraya getirdi. Mutluyum, gerçek kutlamanın içindeyiz.

Başlarken bir söz söylemiştik: Bundan sonra bütün günler Newroz'dur, dedik. Bu yirmi beş yılda bütün yıllar, gerçekten Newroz'lu günlerdir dedik, sözümüz buydu, çiğnetmedik. Fakat zalimlerin dayattıkları, acılar, işkenceler ve kasıp kavurmaları da var. Nice insanları her türlü teknikle, silahla, işkenceyle yaktılar. İşte, bu yakılanların anısına nasıl sahip çıkılacak? PKK'nin intikam gücü Zekiyeler, Zilanlar, Ronahiler bugünlerin büyük şehitleri olurken, aslında şu anda özgür yaşam nasıldır sorusuna ulaşmak için bunu yaptıklarını bizzat sözlerinden, vasiyetlerinden biliyoruz.

Mezopotamya, Zagrosların eteklerindeki yaşamın belirişi, bütün kutsal kitapların anlatmak istedikleri cennet ülkesi, Nuh'un

tufan sonrası yeni yaşam alanıdır. Bu topraklarda insanlar özgürlük tutkularıyla yaşamışlardır.

Belki de hiçbir ülkedekine benzemez, belki yazılan hiçbir kitap-takine de benzemez, belki kitaplarda bile yazılmamıştır. Ama bir özgürlük savaşı vardır. Belki de kitabı yazılmamışsa, kurtuluşu tam olmadığı içindir. Yazılan kitaplar daha çok yarım kalan kitaplarsa, o da kurtuluşun tam olmamasındandır.

PKK sonu gelmemiş bir roman, bir şiir, bir türkü...

Yazmadan önce konuşmak, eylem gerçeğine sadık ve tarihi özüne de bir yanıt oluyor. Kolay değil insanlığın beşiğindeki -insanlığın mezardan daha kötü bir yaşam tutsaklığı da demeyeceğim-, yaşam dışılığını kabul etmesi. Bu çok zor. Hani burada insanlık dile geldi, hani burada ilk kanunlar yazıldı, hani burada ilk umutlar dile getirildi. Hani her toprağa dokunuşta bir eser meydana geldi. İlk hayvanlar evcilleştirildi, ilk bitkiler tahıl oldu, ambarlara dolduruldu. İlk köyler, şehirler buralarda kuruldu. Devletler ilkin burada doğdu. Şiir ve müzik ilkin burada yapıldı. İlk duygular burada yeşerdi. Kimi yerde bir sınıf gerçeği oldu, kimi ilk köleci imparatorluklar oldu. Bir aşiret yasası oldu ve hala bütün gücüyle sürüyor. Ama bir şey daha oldu, sanki bütün bunlar olmamış gibi bir silikliğin alanı oldu.

İnsanlığın kimliği yok şimdi, umudu kalmamış.

Nasıl oluyor bu büyük çelişki? Hem bütün ilk'lerin ana yurdu, hem de hiçbir eserin kalmayışı. Bu büyük çelişkiyi çözmek gerekiyor. Gılgamış destanının, ilk arkadaşlığın olduğu yer, şimdi en hainin yürüdüğü alan haline gelmiş. Hem de içimizde bunu çözmek gerekir. PKK bunun için büyük bir olay, çözüm yeri ve güzel.

Bu büyük tarih nasıl düştü?

Olacaksa yeniden bir diriliş tarihi nasıl olacak? İşte, heyecanın kaynağı burası. Hazine kaybedildiği yerde aranır. İnsanlık doğduğu yerde, kökleri üzerinde araştırılır ve bulunacaksa orada bulunur. Amerika'da, Rusya'da, Sibirya'da bulunmaz, merkezi burası.

PKK yirmi beş yıldır insanı -kendi insanını- arıyor. Bu insan ilk insandı, belki de son insan da olacak.

Eğer yaşama selam duracaksa, Newroz gibi her şey yaşamla gülüşecekse, onun dilini yakalamak gerekecek. Onun için yaşam kolay değil.

Her şeyi durdurduk. Hiçbir önyargıya saplanmadan, hiçbir kalıba girmeden, kesin yargıya da gitmeden hep anlamak, daha derin anlamak. Ne nedir, ne ne olmalıdır, ne ne değildir, ne nasıl olmalıdır? İşte, yoğunlaşma denilen olay. Kendimi kolay tanımlamak, hele binlerce yılı bulan bu özgür insanı tanınmaz hale getiren uygarlığı kendimde tanımlamamak, kendimde tanımamak, kendimde yaşatmamak. Verilen bütün isimleri kendi ismim olarak almamak. Dayatılan bütün iradelerden kuşku duymak ve hala yaşamaya tam karar verememek, vermemek, verdirmemek. En doğrusu, en güzeli ve en buranın kök tarihine, beşikliğine uygun olacak. Tıpkı Gılgamış'ta başlayan yaşam arayışlarının, ölümsüzlük peşinden koşanların gerçeğine sadık bir yaşam tanımı gibi. Bu tam da özgür insana yaraşan oluyor.

İşte yirmi beş yılda PKK'de Newroz'ların hepsi bir arayış ve biraz da buluş yılları derken, bunları kastediyoruz. Şunları çok çarpıcı gördüm ve hâlâ hepinizin şahsında okuyorum. Yaşadıklarını sanıyorlar. Taze bir filizin yaşama duruşunu bile kavramış değiller ve yaşadıklarını sanıyorlar. Nasıl öfkeli olmayayım buna? Her şey çirkince. Nasıl kabul edeceğim bu yaşam dayatmasını?

İlkin kendimi kilitledim. Kutsal bir mabedin en dokunulmaz tanrı veya tanrıçası gibi. Bütün kötülük anlayışlarına karşı olacaksa bir saf temiz ruhum, bir köşemde kalsın dedim. İşte, PKK ve şehitleri hep bu. Güzel olan da bu.

Ne kadar bu toprağa çok şehit düşüp ekilseler, o kadar temiz yenileri boy atacak.

PKK bu, heyecanlandırıcı bu. İşte, bunu egemen kılmak istiyorum. Beni bu daha fazla ilgilendiriyor. Bu bir insanlık görevi, bu topraklara, bu sayısız insanlık şehitlerine bir saygı, insanlık tarihine bir saygıdır. Varsın bu iğrençliği yaşamamış olayım. Şehitlerimiz Mazlum, Zekiyeler, Ronahiler varsın hiç yaşamamışlar.

Zilanlar neyi kül etmişlerdi?

İğrenç sınıf, ulus, cins ve her türlü doğruluğun, güzelliğin, emeğin düşmanlarının kendilerinde yarattığı ne varsa, kendilerinde gerçekleştirdikleri ne varsa, ilkin hepsini bu bedenlerinde yakıtılar, kül ettiler. Pir Sultanlar da, Hallac-ı Mansurlar da böyleydi. Ne mutlu ki, bu geleneği temsil ettik.

PKK'yi bugünlere getirebilmek, özgür insana dayatılan bütün suçları PKK'nin bedeninde yakmak, yok etmek ve mümkünse temizlenip yeniden yaşama koyulmak... PKK, belki de hiçbir örgütte olmayacak kadar canlı büyüyor. Diğer bir tanımı da budur yirmi beş yılın. Kesinlikle bu canlar yanarken ve o egemenlerin elindeki en son teknikle yakılan bütün PKK şehitleri, aslında öldüklerine hiçbir zaman inanmadılar. Son nefeslerinde hepsi yaşamla kucaklaştığını adı gibi biliyorlardı.

Trajik, ama gerçek. Başka türlü yaşamla kucaklaşma olamıyor.

Sorun şimdi nedir? Şehidin bu trajedisini, toprağı yaşam adına kucaklayışını daha ikinci bir aşamada, kurtuluşla nasıl taçlandıracağız? Sıra bunda, ama çok zor. Zor olmasına inanmıyorum da, anlaşılmasının önemini dile getirmek istiyorum. Bayılıyorum bu iş için savaşımaya. Ama başarı tarzı artık daha da ilgilendiriyor. Aşamalar meselesinde hata yapacağıma inanmıyorum ve hatalardan hiç korkmuyorum. Ama başarı tarzı benim için daha da amansız.

Şunu da düşünüyorum: Asla yanılmayacak iradeyi geliştirmek. Yoğunluğun öyle bir düzeye taşırılması ile şehitlerin o sembolik dile getirdiği, yakılması gereken her şeyi, ama bir daha bulaşmayacak biçimde yakmak ve özgür yaşam iradesini de bir daha bükülmeyecek kadar keskinleştirmek.

Bu Newroz, en şiddetli yoğunlaşma ve her türlü savaşa dayanacak ve başaracak kadar keskinleşmedir. Bakar anlar, yürür yapar, arkasından zaferi gelir. PKK'deki savaşçıyı yaratabilmek güzel bir çalışma oluyor. Bütün bunları o çokça tekrarladığımız bazı sözcüklerle değil, sözden de öte özüne iniyorum. Bir günü kurtarmak değil, insanın başlangıcını ve sonunu birleştirecek kadar iradeyi, insanı yaratmak işine bayılıyorum. Bunun felsefesi nasıl olurmuş? İsteyen bundan felsefesini yazar çıkarır. İsteyen siyasetini, isteyen askerlik bilimini, isteyen sanatını, isteyen estetiğini çıkarır, her şey var. Hepsini birleştiriyoruz.

PKK'li adıyla geçinenler, hatta bir ordu durumuna geldiğini de sananların -buna saygı duyuyorum ve müthiş destek vermeye de çalışıyorum- durumuna üzülüyorum. Çünkü işin sözcük düzeyine bile daha tam kendinizi bağlayabilmiş değilsiniz.

Ruh nerede?

İşte genç kızlarsınız, PKK'nin büyüklüğüne duyduğunuz bağlılıktan kuşku duymuyorum. Özgürlük temelinde kendinizi adadığınıza da kuşku duymuyorum. Ama çoktan yitirilmiş cinsiniz, özgürlük savaşımının kanunlarından habersiz olmak, sınıf savaşımından, ulusal savaşımından, güzel insan savaşımından uzak durmak, acaba sizi bir sokak kadınından veya bir cariyeden daha teslimkâr kılmıyor mu?

Benim diyen erkeklerimize sesleniyorum: İşte, açığa çıkan bazı sahte komutanlar var. En ünlüsü de komutan Zeki. Ne kadar da rahat uzlaşmıştınız. O büyük kadın komutanımız Zilan ile sözüm ona çok ünlü erkek komutanımız Zeki karşı karşıya getirilse ve mukayese edilse, birinin tanrı katına, birinin de düşman kucağına yönelmesi tesadüf mü? Bunu anlamak gerekiyor, çarpıcı ve müthiş anlamak. Anlamak da yetmiyor. Birisinin bir daha doğmamacasına kökünü kurutmak da lazım. Diğerine de, tanrı katında bir kutsal mabede yerleştirilerek saygı duyulacak bir biçimde yüceltip bağlanmak gerekiyor.

Böyle misiniz? Bunlar sizi nasıl ilgilendirmez? Nasıl hala demagoji ile sonuca götürebileceğinize kendinizi inandırılıyorsunuz? Söz oyalamaları ve çarpık bacak yürüyüşleriyle acaba anlayabilecek misiniz? Birine sonuna kadar ret cevabı, birine sonuna kadar kabul gerçekleşmiş midir? Hayır. İşte, bu sizin için acı oluyor. Çokça çağrılarımız oluyor. Sanıyorsunuz ki, biz de bir laf cambazıyız. Gördüğünüz gibi değil, gerçekten öyle dile gelmiyor. Bizim gerçeğimizde rica, küçük amaçlarla, bir rüşvetle insan kazanmak yoktur. Benim gerçeğimde yoktur. Benim gerçeğim Newroz'dur.

İşte, doğuşu hazırlayan anaya karşı bir duruş vardır. Nedir bu? Sen yaşama bu halinle engel oluyorsun, dur! Seni engel haline getirmişler. Önümden çekil! Bunu, büyük yaşam tanıyışında gerçekleştiren insanım da. Bunu, kendine esas alan artık toplumdaki kendini kopartmıştır.

Adımız ipsize de çıkmıştı, ama bütün halatlarımı insanlığın direğine, sağlam ipine bağlamak için de bütün gücümü harcadım.

Bir an bile, bir kelime düzeyinde bile insani olandan uzak durmadım. Müthiş ilgi duydum, ama ne gördüm? Hep yalan, hep yanlış, hep çirkinlik, hep aldatma... Bunun için kendime taktığım isim-

ler var. Aldatmaz, aldatılamaz. Yalanı dinlemez, yalan söylemez. Çirkinini kabul etmez, kendini çirkin yaşatmaz, dayatmaz. Yenilginin yanına yaklaşmaz, yenilgiyi kabul etmez. Bunları o kadar işledim ki kendi kendime, görüyorsunuz ki bir şeyler olmuş, oluyor, olacak. Biz bunu paylaşmak isteriz. Gördüğünüz gibi, siz paylaşmayı bir hırsız kadar bile beceremiyorsunuz. İçimizdeki hainin, içimizdeki ihanetin hırsızlarını bile bulamıyorsunuz.

PKK içindeki bütün hırsızları kovmalıyız. Bu, gerçekten büyük özgürlük ve emek hareketine yakışmıyor. Bilincim eksik, aldatıldım demek ne kadar çirkin. Diyebilirsiniz ki, biz düzende böyle alışmışız, bu hoşumuza gidiyor ve böylelerinin bizi etkilemesi olabilir. Ben buna, kendimi kırk defa döverek hazırlamışım. Açık yapıyorum, giden gitsin. Çünkü benim için gerekli olan özün, gerçeğin en yalın ifadesi bende kalacak.

İhanet açığa çıkarılacaktır. Bu da güzel. Sizleri bastırmayacağım, rica da etmeyeceğim. Mert olmanın gereği ne ise onu yapacağım. Tercihi size bırakacağım. Şuna inanıyorum; bu kutsal savaşta ricaya yer yoktur, yalvarmaya yer yoktur, kurala yer vardır. Ki bu iradenin kendisidir. Bilincin ışığıdır; kural bu! Kelime düzeyinde söylemeye bile gerek yoktur. Böyle kurallı, şemalı parti yanlısı da değilim. Herkes kendini, kuralını almış gidiyor.

İşte, Zilan'ın kuralları da vardır. Zeki'nin de kuralları var. Kiminiz öyle, kiminiz böyle. Bu da güzel bir ayrışmadır. Onlar güçlüymüş, tarihte de hep böyle olur. Zalimmiş, çok vururlarmış. İşin gerçeğinde bunların hepsi var. Zorlukları, zalimleri hep arkasına alırlarmış. En kritik süreçlerden yararlanarak vururlarmış. Hepsini yapınlar, ama biz yine de mert olmakta ısrarlıyız. Bu bizim sanatımız. Onların sanatı da öyledir. Demek ki önemli olan, bu büyük yılların oluşumuna, PKK'sine nasıl katıldınız, ne olacaksınız?

Halka fazla seslenmeme de gerek yok. Halk iyidir. Bu halk veya halklarla ciddi iş yapmaya her zaman varım ve hiçbir sıkıntım yok. Ama bu anlamda mücadele çemberine, çerçevesine almada sizlere gelince, aynı rahatlığı hissedemiyorum. Sanki tımarhanelik deliler, sanki komalık hastalar, zindandaki tutsaklar gibi çağrışımları görüyorum. Kalkarsa düşer, çıkarsa zindana kendini atar. Bundan kendinizi ne kadar alıkoyabileceksiniz?

PKK'nin böyle bir ortam olmadığını ne zaman anlayacaksınız? PKK içinde büyük anlamlar çizildi. Bu anlamlara bağlı olabilecek misiniz? Rica, yalvarma yok, ama bir gerçeklik var. Onu anlayabilecek misiniz diyorum? Çünkü buranın tarihi, “budur” diyoruz.

Gılgamış'tan beri tarih böyle geldi. Yirmi beş yıl bunun özet ifadesidir. Sizler hangisini tercih edeceksiniz? Diyeceksiniz, biz çok güçsüzüz. Evet, bu egemen durumdur. Çok güçsüzünüz, hiç hazırlığınız yok. Hatta hazırlanmaktan sıkılıyorsunuz. Yaşama ilgi bile duymayacak kadar çürümüşsünüz. Savaşın en basit kuralına bile gelemiyorsunuz.

Tek başlattım, tek götürmekte şahaneyim.

Hiç sıkıntım da yok. Ama sizler ne yapacaksınız? Gılgamış, tarihin en arkadaş canlısı. Bu tarihi bilmiyordum, ama yaptığım ilk iş, kendimden çok arkadaşımı düşünmek. Şimdi sizlere bakıyorum ki, bütün bu yılların büyük arkadaşlığına rağmen yürüyemiyorsunuz. Anlayışlı biri çıkıp, düşman şuradan geldi, gördüm tedbirimi aldım, şöyle arkadan hançerliyordu elini tuttum. Kötü niyetliydi, içimizdeydi, bizim gibi elbisesi de vardı, başımızdaydı diyen biri çıkamadı. İşte, bu üzüyor.

Bütün düşmanlarımı iyi tanırım, bütün yoldaşlarımı da tanırım.

Şehitler ordusu, zindanlar ordusu, halkımızın ordusu var. Zaten benden daha çok bu işin sahibidirler. Ama sizler, sıcak savaşım cephesindekiler, elinde yalın kılıç silahı olanlar. Her silah, dil silahından tutalım çıplak en son teknik silahına kadar, bunları kullanamıyorsunuz. Kullandığınızda ağırlıklı olarak bizi vuruyorsunuz. İşte, bunlar köleliği ifade eder, bunlar özgürlüğe aykırı.

Anlıyor musunuz?

Sizlere tarihi anlatıyorum. Sizlere PKK'yi de anlattım. Hangisine gelerseniz, hangisi hoşunuza giderse onunla yaşayın. Ölüm değil, yaşama gelişi diyorum. Hiç kimse PKK kolay ölünen yerdir diyemez. Ölüm her yerde kolaydır, ama PKK'de çok zordur ve olmaması gerekir. Doğal ölüme bir şey demiyorum. PKK bir yanlışlığın sonucu, bir yetersizliğin sonucu ölümün yeri değildir. Ama çoğunuz gırtlığınıza kadar ölümü dayatıyorsunuz. PKK'nin bu olmadığına dair çok tekrar halindeyim.

Anlamaya gelememeniz, belki de bu büyük umut, bu büyük kurtuluş yürüyüşünde tek ciddi engel. Dikkat edin, kimse kendinizi kü-

çük görün demiyor. Bir büyüklük tarzı yaratın. Bütün yaptıklarımız sizin olsun. Hepinize kendimi verdim. Zilanlar, hatta Bermal ne güzel söylüyor; “*canımızdan başka ne olsaydı, verseydik*” diye. Hayır, ben onlardan can filan istemiyorum. Benim istediğim; varsa kavrayış gücünüzle, iradenizle sonuna kadar beni alır mısınız? Çünkü başka türlü güçlendirmeye götürmüyor. O kolay ölen şehide de, kendini özlü savaştırana da söylüyorum.

Ben de sizin gibi yalnız ve tek başımaydım. Ama gördüğünüz gibi müthiş bir yaşam savaşı içindeyim. Öyle anlayın ve yürüyün bütün görevlerin ve savaşların üzerine. Bundan uzak durmak, PKK sanki bu değilmiş gibi davranmak, eline silahı alıp benim yüzde doksan dokuz virgül dokuz kabul edemeyeceğim bir tarzla savaştığını sanmak, savaşabileceğini iddia etmek beni dehşete düşürüyor. Yaşama duran hemen her şey kadar, kendisini yaşamda bir duruşa geçirecek pozisyonu, bir duruşu bile yakalayamamak, en basit bir savaş kuralını istememek bana hep ölüyü çağırıyor. Ama bu PKK değil. Yaşayan ve yaşam iddiasında olan sizlerin, varsa Mazlumların hatırasına bağlılık ve bir değeri, bu büyük Newroz şehitlerimizin, bu tarihimizin değerlerine bağlılık, kolay ölmek kadar, yaşam hangi savaşla kazanılacaksa onun üzerine eğilin. Temel bilinci almışsınız, işleyin. Elinize bazı silahlar verilmiş, kullanın.

Bütün bunları şunun için söylüyorum: Doğduğunuza, “*yaşama doğduk*” demeyin. Düşmanın talim-terbiyesi ile büyütülüşünüze de “*büyüdük*” demeyin. Hatta şimdiki halinizle, PKK’de de büyüyüşünüze, “*PKK’lileştik*” de demeyin. Yanılgılar var.

Neden yapamıyorsunuz? Neden bu kadar eliniz birbirine dolanıyor? Neden her attığımız iş karışıyor? Neden bütün işleri yarım yamalak bırakıyorsunuz, bir konuşmayı paramparça ediyorsunuz, bir kararı hiç uygulamıyorsunuz, bir kötüyü teşhis edemiyorsunuz, bu tehlikeyi sezemiyorsunuz, bir hainin gırtlığını tutamıyorsunuz? Neden bir güzelliğe bağlanamıyorsunuz? Neden çirkine varmak bir kader, sizi hoşnut eden bir şey olsun ki? Yenilgiye koşmak neden? Örgütsüzlüğü yaşam tarzı bellek neden? Bu topraklarda ilk örgütlü insan ortaya çıktı. Herkes birbirinden kaçıyor, neden? Örgüt sorunu, neden?

Bunu çözdüm ve kendinizi savunamazsınız. Ben güçlüyüm, hatta hainler üzerinizde oynarken, düşman her gün ‘yaşam’ diye siz-

lere bir şeyler sunarken, diyor ki dağlarda aç kalmışlar. Sizleri eleştirmiyorum. Aç, susuz, soğuk ve sıcakta bu kadar dayandığınız için de sizleri kutluyorum. Ama bütün bunlardan sonra kalkıp da sizi bir çorbaya, hele içimizdeki sefillerin sözüme ona size, sizin önünüze koydukları bu 'yaşam' reçetelerine takılmanız ve düşmana bu konuda cesaret vermeniz, 'umut yolu' demeniz, beni çok öfkelen-dirdi. Acıyla gördüm ki, bunu felsefe haline getirmişsiniz. Küçük yiyecek, içeceklerin, basit kadınlı, erkekli olmanın felsefesi gelişmiş. Korkunç... Kelime bulamıyorum anlatmak için. PKK'nin felsefesi, yaşam tarzı bu değildir.

İğrenç kişilik, -ki ben halkımızın da yaşadığı felsefe demeyeceğim-, ona dayatılmış bir çaresizliktir. Ama PKK çaresizliğin yeri değil, PKK çarenin yeri. PKK'de yaşam sorunu yoktu. PKK'de asla açlık sorunu yoktu. PKK'nin parası hiçbir zaman eksik olmadı. PKK'nin yiyeceği hiçbir zaman eksik olmadı. PKK'nin sosyal yaşamında da hiçbir eksiklik olmadı. Hepsi tanrılara özgüydü. Onu ayaklara düşürüyorsunuz.

PKK'de tutku da aşk da eksik olmadı.

Onun canına, onun özüne darbe indiriliyor. Felsefe, anlayış haline getirilmiş ve başarısına da çok az bir mesafe kalmış. Bunu gördüm, affedemiyorum. Çaresiz değilim tabii. Çarelerim var, yaşama da en büyük saygı gereği dıştaki, içteki haine karşı her zaman tetikteyim.

Kavganın, yaşamın sahibi olmalıydınız ve bu yürekten alkışlanacak cinsten olmalıydı. Eyaletlerimizi tartışıyoruz, anlamlı bir parti toplantısını yapıyoruz. Merkezimizi tartışıyoruz, ne kadar yürekler acısı. Kullandıkları cümlelere bak ve içine girdikleri davranışlara bakın. Sergiledikleri komutanlığa bakın ve savaşçılarımızın neye zemin olduklarına bakın ve kızlarımızın, Zilanların ardıllarının öyle olmasına, gereklerine nasıl sarıldıklarına bakın. Bu öfke yaratmaz mı? Bu değerlere ihanet olmuyor mu? Bunu nasıl sıradan geçiştirebiliriz? Bu düşüşü nasıl felsefe haline getireceksiniz? Bu duruşu nasıl kabulleneceksiniz? Bu şahadetlere karşı nasıl böyle duracaksınız? Bir de yaşayan özgürleşiyor, yüceliyor. Ona karşı nasıl duracaksınız? Halen anlaşılamadı mı diyeceksiniz? Hisler, duygular oluşmuyor mu? Kimsiniz? Sizi anlamak çok zor. Bir basit askeri kuralı işletemedik demek nedir? Peki, nerede askeri irade? Tek başına

yirmi beş yıl önce düşmanın başkentinden alıp, buraya getirdiğim bükülmez-yenilmemiş iradeyi, siz böyle mi temsil edeceksiniz?

Gözümüzün içine baka baka, nereden nereye getirdiğimizi değerlendirme, onun gölgesi altında düşmana oynama, düşmanın objektif ajanlığını yapma... Ayıp olmuyor mu? Söylenecek lafı bile yok. Çaresizlik kaynağı, ayıplı bir duruş. Elebaşlarınız gidiyor, gitsin. Yarınız gitse de hiç üzülmem. Benim için bir zaferdir, derim.

Tekrar söylüyorum: Gilgamiş kadar arkadaş canlısıyım. Yemem yediririm, içmem içiririm, yaşamam yaşatırım. Ama aynı zaman affetmediklerim de vardır. Büyük bir otoriteyi sizlere dayatmak istemiyorum. Bundan hoşlanmıyorum da. Çaresiz olduğum için değil, küçüklere bir otorite dayatmanın anlamı yoktur. Ondan anlayacak bir gücü olmayanlara, hangi otoriteyi dayatayım ki! Kaldı ki, en büyük otorite duygu yüceliği, düşünce, irade yüceliğidir. Bunlar beni otoriter kılmıştır. Ama ya sizler? Ne zaman saygıdeğer bir otoritenin sahibi olacaksınız?

Benim yanımda doğrular yaşar, benim yanımda güzellikler yaşar. Benim yanımda savaşta zafer, yaşamda aşk yaşar.

En büyük emir, duygu büyüklüğündeki düşüncenin doğru kıvılcımındaki kuraldır. Işık hızı kadar hızlı, bütün enerjisi kesilmiş bireydir. Bunu biz yaratmaya çalışıyoruz. Bunları şunun için söylüyorum: Bazılarınız bizimle olmaya talip. Bizimle partileşmeye, bizimle ordulaşmaya oldukça istekli görüyorum. Ama ben de bunun tanımını yapmak zorundayım. Sadece gereklerini açıklıyorum. Tercih sizindir, partileşmede zorlama yok, ordulaşmada zorlama olmaz. Ama bizdeki düşünmenin de, yapmanın da hızı politikada ışık hızı ayarındadır. “*Düşünmedim, konuşamadım, yapamadım*” demek Önderlik çalışma ilkesine ters düşmektir. Çünkü burada politika ve askerlik ışık hızında iş yapar, yeni yapmanın en son sınırındadır. Işığın bir özelliği de yakıcı ve aydınlatıcı olmasıdır.

Diyeceksiniz, “*bu şimdiye kadar pek uygulanmamış bir tarzdır.*” Ama bizim yaşadığımız kölelik tarzı da hiçbir yerde uygulanmamıştır. Bu köleliğe ancak bu tarz etkili bir cevap olur. Başka çaresi yok. Bütün insanlık kitaplarını araştırdım, “ilacı budur” diye bir sonuç çıkardım. Anlayışlı olmalısınız. Bana göre, bunun tutkulusu olmak önlenemezdir. Yoksa sönmüş, kuvvetten kesilmiş olmanın özgürlü-

ğü olamaz. Onun tercihi olamaz. Tabii ki, ışık hızında koşmalıyız. Onun yakıcı aydınlığında yaşamalıyız. Tercih ettik diye, suç mu işledik? En gerekli olanı gerçekleştirdik ve oluyor. Tersine bunsuz olmuyor ne yaşam, ne savaş. Karşı cephedeki düşman sanıyor ki, almış eline en son tekniği ve “*bu şekilli-şemalı, sayılı üstünlüğünü anayasam, emirlerim*” diyerek geliyor üzerimize.

Resmen ve fiilen yirmi beş yıl geçti. Ciddiye almadım demeyeceğim bu düşmanı. Ciddiye aldım da, ama şu temelde ciddiye almadım. Yenilmez, ama karşı bir şey yapılmaz anlamında ciddiye almadım. Bana ulaşmaması için tam bir koşu halindeyim.

Hiçbir zaman bana ulaşamayacak, vuruş tarzıyla beni kesemeyecek. Ona bu şansı hiç vermeyeceğim.

Sizin bir türlü ciddiye alamadığınız düşmanı, ben çok ciddiye alıyorum. Sürekli nefesini enseme hissediyorum, ama durmuyorum. Ya sizler? Düşman mertek oluyor, gözünüze giriyor, görmüyorsunuz. Ama ben onu her yerde görüyorum ve hep olduğu yerde de durdurmuşum. Bu savaşmak için gerekli. Diğer bir şey daha yapıyorum; kazanma işleri... Siz ne bu anlamda görüyor ve ciddiye alıyorsunuz, ne de kazanma işleri konusunda kendinize güveniyorsunuz.

Özgürlük dağındasınız, en güvenilir fedailer birliği içindesiniz, vuracak silahınız da fena sayılmaz. Gerisi ne? Gerisi kazanma kişiliği... Ben yaşamak için yenerim, yenmek için yaşarım felsefesine müthiş bağlandım.

Düşüncede kazanma, hayatın her işinde kazanma. Örgütte, düşmana karşı eylemin planında kazanma. Bütün gerekli olanlar yapılır, savaşa girilir ve yaşanır. Kazanmakla yaşamı ve savaşı bütünleştirme. Bunu yapmak tek yol. Düşman yalnız şu cephede veya karşıda değil. O gördüğünüz gibi ciddiye alınır da. Ama basit bir tedbir de almak gerekir. Dağın, en kolay giremeyeceği noktasına hepimiz girebilirsiniz. O cephe savaşına iyi bir mevzidir. Bu zor değildir. Bunu, bir kuş beyni kadar beyin sahibi olsanız bile yaparsınız. Ama orada iş yapmak, düşmanın yendiği kişiliği yenmek, düşmanı yenecek kuralı, örgütü hazırlamak. İşte, sizler bunu yapamıyorsunuz. Bu bir yaşam hakkı, savaşta bir militanlık tarzı olamaz.

Newroz'lara girdiğimizde ben şunu hep sanmıştım: Bu çocuklar, bu gençler, bu militanlar girerler dağa, ondan sonra düşmanın

işini bitirirler dedim. Ortadoğu sahasından suyun ötesine geçerler, gerisi bitti. Hiç teori, bir tüzük, yönetmelik bile hazırlamak istemedim. Çünkü dağların dili herkese konuşacağını, savaşacağını zaten gösterir dedim.

İşte, '85 Newroz'unda gerçekten sevdiğim yoldaşım, arkadaşı olmaktan da en hoşlandığım bir kişilik olan Agit (Mahsum Korkmaz), bir şey söylüyordu: Beraberdik, tartışıyorduk bu Newroz'u. '85 Newroz'unu kazanmaya çalışıyorduk. Daha sonra ülkede, işte bugün de yakamızı bırakmayan aşâğılık hırsızı, köylü kurnazını, kara yürekli ve yoldaş düşmanını, yine kendini eğitmeyen kadroyu tespit ediyor. Biliyorsunuz, Agit 27'yi 28'e bağlayan Mart ayının şehididir. Agit: *"Her şeyden önce bu köylü kurnazlığını bu partide yaşatmayacağız; iki, bu kadroların müthiş eğitilmesi gerekiyor. Aksi halde bunlar 15 Ağustos Hamlesini yenilgiye götürecekler"* diyor.

Dedikleri, kelime kelime doğru ve belki de ihanet onu katletti. Onun birliğindeki adamlar onu hiç anlayamadılar ve ondan sonra savaş bozuldu. O bizim *"her şeyi yapabilirler"* dediklerimiz, çok kötü gittiler. Ortaya çıkanlar da hırsız. Hala çok acı kişiliklerinizde yaşayanlar az değil. Komutanlığı, birliğini başarıya değil, kötü ölüme göndermek, yaşam olanaklarını yoldaşına vermek değil de, canını alarak kendini yaşatmak. Böyle anlayanlar az mı? Bunu tartışmak bile bana ne kadar zor geliyor.

Gerillayı ve orduyu bu hale getirenler, ünlü komutan Zeki'nin savaş tarzına yatanların yaşam tarzı ne kadar yakışıksız. Dağlar kadar o imkânla bulunduğu da bir Agit iradesi olamamak veya bütün şehitlerimizin iradesini böyle çiğnemek... Bu ağır suçunuzdur demeyeceğim, acı gerçeğinizdir. Bırakın, gitmeyin savaşa...

Agit ve Zilan...

Gerçek gerilla Agit'tir ve onun o güzel duyguları, güzel sözcükleri bizim için emirdir. Zilan'ın da öyle. Altın sözleri bizim için bir emirdir ve zaten iyi yürüdüler. Mühim olan çok zaferli olmaları değil, tek de olsa zaferli olmalarıdır. Bunu egemen kılacağız. Kız da, erkek de, delikanlı da bunu egemen kılacak. Başka türlü bu ordu içine girilmez, bu ordunun andı bu iki isimdir. Gücünüz varsa, gereklerini yaparsanız, andı için. Ordu işlerini yapmak istiyorsunuz, bunları artık anlayacaksınız. Sizlere parti işlerini de anlattım.

Mazlum parti demektir. Kemalleri, Hayrileri, Hakileri, binlerce büyük şehidi daha vardır. Militan onlardır. Ben onların sözcüsüyüm.

Yarın ne olacağım belli olmaz, ama şimdiye kadar sözcülük yaptım. Ordusu da bu, kadın da Zilan, erkek de Agit. İlk adımlardılar. Son adımları veya birlikte adımları atacağız.

Çok eğitime, teoriye ihtiyaç olduğunu da sanmıyorum. Zihin ve yürek açıklığı, ölçülü adımlar gerekli. Zilan yepyeni bir savaşçıydı, ne kadar kusursuz kendi eylemini örgütledi. Agit kelime hatası bile yapmadı. İlk gerilla birliğini oluşturmasından son nefesine kadar güzeldi, anlamlıydı. Gerillanın teorisini de, pratiğini de iyi yürütüyordu. Vuruldu diyebilirsiniz. Zayıflıkları da olabilir.

Bir gerilla komutanı kolay ölmemeli, ama oldu, kalanlar var, askerler var, sözcüler var. Onlar ne güne duruyor? Kalanı tamamlayacaksınız. Vasiyet değil, emirdir.

Yirmi beşinci Newroz PKK sözü, ordu sözü kesinlikle doğru anlaşılmalıdır. Kimsenin sözü çiğnetmesine de fırsat verilmemelidir. Bu büyük şahadetlere bağlanış, halkımızın gerçekten ciddiye alınmasından daha büyük bir görev düşünülebilir mi?

Düşmana, haine, işbirlikçiye ve içimizi karıştıranlara öfkemiz var. İşte, bu doğru bağlanış, doğru partileşme, yetkin ordulaşmaya verilecek cevaptır. Hiç de kuru bir şekilciliği dayatmayacağım. Ama onun en şahane partilisi ve askeri olmayı bilmek, şerefimiz olmalıdır. Başka türlü ne kurtarır, ne yaşatır. Sadece yaşatırsa hain gibi, işkenceci gibi, itirafçı gibi yaşatır. Onu mu kabul edeceksiniz? Asla diyeceksiniz. O zaman geriye doğrusu kalıyor. Şunlar da çok kötü artık: Bir köylü gibi bugünü kurtaracak kadar çalıştık. Bu da en az diğeri kadar tehlikeli. Böyleleri çok içimizde. Merkezimizi, orta kademelerimizi ve tabanımızı neredeyse işgal etmişler.

“Bugünü kurtardık” diyen köylü, bugün dünyanın en rezil köylüsüdür. En karnı aç emekçisidir. Bu PKK’ye ters, ordusuna da terstir. Bana tamamen terstir. Kabul etmiyorum. Yanlış buluyorum ve tehlikelidir. Köylünün namus kurtarma anlayışı gibi namusunu, sözde onurunu kurtarıyor. Ama köylü, şu anda her türlü namussuzluğun başında parçalandığı toplum gerçeğidir. Böyle özgürlük anlayışıyla dünyada dolaşın, bakın insanımız en zavallısıdır. Partide bunu temsil etmenin anlamı yok. Ordunun bir kuralına yaratıcılıkla bağlanamı-

yor, hep tekleşmeden bahsediyor. Aslında kendisini tekleştiriyor. Sözümlerine özgürlükle özerkliği, yaratıcılığı karıştırıyor. Bütün bunlar yaratıcılığı, yazmamız gereken bütün destanları komikleştiriyor. Bu akli da, bu sözümlerine yaşam pratiğini de kesinlikle terk edin.

Yirmi beş yıldır hâlâ yoğunlaşamadık diyenler var. Ama Zilan da bir yıllıktı, nasıl yoğunlaştı? Agit, hiç de on beş yıllık savaş tecrübesine sahip değildi. İki yıllıktı, nasıl yoğunlaşmıştı. Yazdıkları tam bir gerilla günlüğüdür. Yaptıkları da en zor koşullarda gerilla pratiğidir. Demek ki, bunun yoğunlaşmayla, eğitimle fazla alakası yok. Dürüstlük, kararlılıkla, içtenlikle, yaptığı işe yüksek duygularla, arzusuyla bağlanmakla ilişkisi var. Bu eğitim düzeyiyle, bu tecrübeyle, bin kat Zilan'ın, Agit'in üstünde bir rol oynayabilirsiniz.

Artık onlar, bir çağrıdır zaten. Çağrıya koşacaksınız ve PKK'nin şehit anısına bağlılığı kesinlikle böyle anlaşılmalı. O hakedilmeyen ve çoğunun da sözümlerine ona komuta tarzından kaynaklanan, bütün o gencecik savaşçıların son nefesleri bir emirdir. Bunu iliklerine kadar nakşetmeyen komutan olamaz.

Tek bir şey için PKK'lileştiniz.

İşte tanımını yaptım. Bu kadar ideolojik esaslar, bu kadar siyasi çizgi ve bu kadar candan bir yoldaşlık. Siz bunun için PKK'lileştiniz. Siz bunun için PKK'nin alan koordinesi, alan temsilcisi oldunuz. Yoksa bu basit güdülerinizi yaşamak için değil. Biz sizlerle böyle sözleşme yapmadık. Neden yalancı oluyorsunuz? Kim söyledi, PKK'de böyle yaşanılır? Nereden çıkarıyorsunuz? Ortaya çıktı ki, düşman istemiş böyle yaşamı. Bu göz göre göre düşmanı oynamaktır. Bu PKK'lilik değildir.

Ben kolay öldürmem, kolay öldürmek belki insanı bir nefeslik tatmin edebilir. Düşmanımın böyle boğuşmak istemiyorum. Stalin de öyle yaptı. Binlercesi ortaya çıktı ve şimdi mezarları bile belli değildir. Ben öyle yapmak istemiyorum. Onlar bile beni öldürse bunun bile anlamı vardır. Benim onları kolay öldürmemin fazla anlamı yoktur. Böylesini, partide böyle kalmak isteyenleri de uyarıyorum.

Sizi zorlamıyorum, yaşamayın da demiyorum. Bütün ürettiklerimle yaşamayın için bunları söylüyorum. Hiçbir yerde olmayan bencillik nerede dersiniz, o da bendedir. Bütün bu emekleri size sunuyorum, ama bunlar doğru yaşam değerleridir. Tarzınız bir

hırsız gibi, bir Çingene gibi, onların da emekçilerine saygım var. Bu işi böyle peşkeş çekmenin anlamı yok. Kaldı ki yaşamın doğru yolu var. Yoldaşça yaşam paylaşılabilir, örgüt kuralları da paylaşılabilir, taktik tartışma da paylaşılabilir. Kadın-erkek diyeceksiniz. Aşk yaratıyoruz, bundan daha büyüğü olur mu? Düşkünün tarzı, yaşam olur mu, tenezzül edilir mi?

Savaş aynı zamanda büyük aşk içindir. Bunu neden anlamayacaksınız? Cinsleriniz çok düşmüş. Cinslerinizin size dayatıldığı veya belletildiği tarzıyla konuşması korkunç bir düşünüş değil mi? Onunla ülke gitmedi mi? Onunla toplum olmaktan çıkmadınız mı? Onunla en çaresiz birey haline gelmediniz mi? Evet, o zaman çirkini, düşüreni, güçlendirmeyeni yaklaştırmayın kendinize. Birbirinizi tanımamışsınız, ana topraklarına bağlanmamışsınız, daha kendinizi kanıtlayamamışsınız. Kim, kimi, kimden nasıl çalacak?

Hangi aşktan, sevgilerden bahsedeceksiniz?

Ana toprağına daha bağlanmamış, düşmanına iki darbe vurmamış, kinini düşmanına, sevgisini yoldaşına daha doğru sunamamış, yarın ne olacağı belli olmayanın buluşması mı olur? Kucaklaşması mı olur? Sevgisi mi olur? Cins-cinsiyeti mi olur? Artık bu oyunu kişiliğinizde bozun.

Yiğitliğin olduğu yerde, yüce ilişkiler, sevgiler, aşklar olur.

Bunların olmadığı yerde, kadın-erkek boyutunda her şey sadece haramdır demeyeceğim, tam bir ajanlık rolü oynar. Hem parti içinde, partimizin yoldaşlık gerçeğinde, en çok da ordulaşmada hassas olun ve en büyük savaşın bu yaşam tarzındaki savaş olduğunu lütfen anlayın.

İslam'da en büyük savaşın nefis savaşı olduğunu unutmayın. Bunu en büyük verenler, en büyük savaşanlar olur. Ardında da sel gibi özgür yaşamın yolunu açarlar. Demek ki bu savaş, ölüme kolay gitmenin adı değil, özgür yaşamın sağlam köprüsüdür. Başarı ile geçerse özgür yaşamla buluşacağız. Onun için biz her şeyimizi ortaya koyduk. Dedik ya, hiçbir kelime düzeyinde bile aracı yoktu, yarattık ve sizlere sunduk.

Partileşme, büyük ordulaşmak içindir.

Ordulaşma yenilmemek için, yenmek içindir. Bütün bunlar, esirgenen bu toprakların, en büyük özgürlük savaşçılarının yaşam aşk-

larının bir kez daha adlandırılması, onun temsili içindir. Ben de bunun mütevazî bir temsilcisiyim. Kendimi hiç abartmak istemiyorum, ama benim de yaşamaya hakkım var. Güzeli anlamam gerekli. Çoktan bitmiş, düşmanın adeta kuruttuğu toplumumuzun ölçüleri de demeyeceğim; onlar da yok. Özgürlük kuralları uğruna benim çabam önemli ve gerekli. Toplum bir şey veremedi, benim kendime vermem gerekli. Görüyorsunuz ki, kendim için yapmadım, korkunç bir bireycilik içinde değilim.

Hiç kimse böylesine parçalanmış bir gerçekliği böyle birleştiremedi. Halk olmaktan çıkmış, adını bile utançla ağzına alan, aldıkça da daha çekinen bir gerçeklik haline gelmiş; işte bizler bu halkı, bugün gururlu bir düzeye getirdik. Devrim yapan bir halk, devrimciyim diyen insanlar topluluğu haline getirdik.

Benim yıllarım, korkunç yıllarım, amansız yıllarım. Hiç böbürlenmiyorum, ama anlaşılmasını istiyorum. Bu yıllar, halkın bir ülkesini ve büyük özgürlüğünü yaratmak içindir. Ondan aldım, size verdim. *“Siz de halk için gerekli olanı verin”* diyorum. İyi bir çağrıdır, hiç sıkılmaya gerek yok.

Tekleştim, müthiş yalnızlaştım ama korkmadım, muhteşem yalnızlık dedim buna. Şimdi daha iyi anlıyorum, o yitik ülkenin yalnızlığını, kendini çoktan unutmuş halkın yalnızlığını. Buna sadık kalmışım. Ne güzel, ülkem kadar yalnız ve halkım kadar kimsesiz.

Olacaksa bu halk, ben onunla, o benimle ve dostlarıyla olmalı. Yalnızlığı gidereceksek, sahte dostlarla, yol arkadaşlarıyla değil, olacaksa insanlıkla bir beraberlik, eşitçe ve özgürce olacaksa yoldaşlık; duygularını da, onun acılarını da, onun sevincini de tam olduğu gibi paylaşmak temelinde olmalı. Düşüncede de öyle, iradede de öyle. Giderilecekse yalnızlık bu temelde giderilebilir.

Neden ahbap-çavuşluk yapayım ki? Neden dost olamayacaklarsa sonuna kadar bağlanayım ki? Neden kendini kurtaramayacak halka ağlayarak, sızlayarak bağlanayım ki? Böyle olacağına tek yaşayayım, gerektiğinde bir tanrı kadar, gerektiğinde hiç yaşamamak üzere ve hep böyle yaptım. Doğruydum ve güzeldi de. Abartmıyorum, yapılması gerektiği gibi yapıldı. İnsanlık da görecektir ki, yaşanılması gerektiği gibi çaba harcandı ve o yaşamın yoluna girildi.

Bu anlamda aslında zafer elde edilmiştir. Gerisi herkesin bir tuğlayı kullanılacak yere kadar taşınmasıdır. Plan yapıldığı, temel atıldığı gibi, çatıya kadar da yükseltilmiştir. Gerisi ev işlerinin düzenlenmesidir. Bu anlamda ülkenin temeli atılmış, binası yükseltilmiş, hatta çatısı da kurulmuştur.

Özgür bir halk gibi bu ülkenin içinde artık yaşama hesapları yapacaksınız. Evin içini kesin süsleyeceksiniz. Bir de sahiplik edeceksiniz değerlerinize. Burası şu şehidin yeri, burası şu güzelin yeri, burada şu kurala göre yaşanılır. Şöyle bir hain, hırsız geldi mi, şöyle karşı konulur. Ruhundan düşüncesine kadar, yasasından siyasetine kadar, belirtilmiştir hepsi.

Bu her zaman yaşama kafa yormakla olur. Bütün çağdaş insanlık böyle. Bir güzel yemeği yemek için bile çenenizi iyi hareketlendireceksiniz. En güzel yemek bile çenenizi çalıştırmadıkça zevk vermez. Mideye kötü oturur. Bu kadar özgür yaşam yaklaşılmışken, bu kadar özgürlük sofrası yenmeye açıkken, yaşamayı halen bilmiyorum demek ayıptır. Evin içi de, evin sofrası da, evin bütün güzellikleri de yerli yerindedir. Size düşen, sahiplenmek; biraz donatmak gerekiyor. Bu da bir dağdaki çobanın bile en çok yaptığı iş tir. Siz militanlarsınız, ne kadar parti, ordu için gerekliyse o kadar, ne kadar halk için gerekliyse o kadar, ne kadar düşmana karşı gerekliyse o kadar, ne kadar hakkınızsa o kadar.

Bu sosyalizmdir.

Bu insanlığın geçmişi kadar geleceğidir.

21 Mart 1998

Bilinç Işıkları

Sema'yı biz de tanıdık.

Alanımızda belli bir eğitim almıştı. Sanıyorum o zamanlar ismi de Serhıldan'dı ve sürekli serhıldan ruhunu yaşıyordu. Boyun eğmez, başkaldıran ve gittikçe kendisini anlamlılaştırmak isteyen bir kişilik olduğu kesin. Kapsamlı birçok mektubun ve değerlendirmenin sahibi.

Zilan kişiliğiyle aynı tarzda bir kişilik. Eyleminde güçlü, güzel yönler fazlasıyla mevcut. Örgüt içi yetersizliklere tepkisi büyük. Düşmana ve ihanete sürekli tepki. Tepkiden de öteye, sürekli bir savaş kişiliği var. Zindan yaşamındaki mücadele daha büyük bir önem taşıyor, onu rastgele bir yaşamdan çıkarmak için dolu dolu yaşadığını sanıyorum. Bu kadar dayandı demeyeceğiz: Onunla bu kadar savaştı, savaşımını doruk noktasına taşıdı. Bu anlamıyla zindan direnişçiliğinde de kesin bir örnektir, “nasıl yaşamalı?” sorusuna kesin yanıtıdır.

Büyük iş yapma, büyük düşünme, yaşama istemi tartışılmazdır. Büyük yaşam tutkusu kadar, onun bedeli olan büyük savaşımı sonuna kadar göze alma yiğitliğini gösteriyor. Asla emeksiz, ucuz, hastalıklı bir yaşamın sahibi olma fırsatını kendisine ve çevresine vermiyor. Bünyesiyle sürekli savaş halinde... Ama bilinci ve bu aydınlığı, ne kadar toplumsal bünyeden kaynaklanan zayıflıklar varsa, hepsini aşmaya da yetmiştir. Dışarıda olsaydı kesinlikle savaşı-

mını çok daha kapsamlı, örgütlü ve gerillasal tarz da dahil, sonuna kadar götüreceği de bir o kadar kesin. Bıkmak yok, tersine büyük özgürlük imkânlarının kullanılmamasına, kendisinin de bunu tam kullanamamasına tepkisi vardı.

En büyük özlemi, büyük özgürlük imkânlarıyla elde edip savaşmak... Birçok şahadet gerçeğinde olduğu gibi, bu şahadet gerçeğimizde de arzusu büyük olmasına rağmen, gerçekleştirilme düzeyi arasındaki acı, trajik gerçek söz konusu. Bu çelişkiyi çözememe, bu eylem tarzının çok önemli nedenidir. Çıkaracağınız en temel sonuç; özgürlük imkânlarıyla savaşmanın değerini mutlaka taktir etmek ve trajik biçimde sonuçlamamak. Eylemin kendisi de zaten bunu emrediyor. En değerli istem, özgürlük savaşını verebileceğimiz bir ortama sahip olmak.

Özgürlük imkânlarıyla doğru buluşamayanlar, bu anı karşısında ezilmek durumundalar. Yanlış karar, yetersiz yaklaşım, savaş gücünü ortaya çıkaramama, kullanamama bu şehit anıları karşısında mahkûm edilmiştir. Savaşı basite almak, gayri ciddi yaklaşmak bu anı karşısında mahkûm edilmiştir. Yaşama da, savaşa da hafif yaklaşım, irade ve bilinçle hakkını verememek mahkûm edilmiştir. Bu mahkûmiyet partimizi bağlar, orduyu bağlar. Bunu mutlaka bir ilke olarak kişiliğinize nakşetmeniz gerekir, aksi halde asla sizi partili ve ordulu saymayacağız.

“Bu ateşi söndürmeyin” diyor. Bundan daha büyük cesaret, daha büyük fedakârlık olur mu? Bunu, en değerli bilinç ışıklarıyla, aydınlığıyla yapıyor. Kendisine ilişkin en ufak bir çıkarı yok. Siz partinin yetkilerini, savaşım olanaklarını bencil çıkarlarınız için böyle kullanırsanız; bu ateş nasıl düşmanı yakarsa, sizi de yakacaktır. Bu militan ateş hiçbirinizi sağlam bırakmaz, sıradan bir ateş değil. En büyük silahınız böyle bir ateşin olmadığını savunmak. Ama işte, bu ateş var ve bizim içimizde de cayır cayır yanıyor.

Bir militanın bu tarzdaki eylemini siz ne sanıyorsunuz? Utanmadan üzerine yatacağınızı sanıyorsunuz. Sıkılmadan onların yüce anıları üzerinde, özgürlük maskesi altında kendinizi yutturacağınızı sanıyorsunuz.

Bütün yaptıklarım, onların anısına biraz yanıt olmak. Bütün yaptıklarımı, onların anısına armağan ediyorum. Peki, sizler neyi ar-

mağan edeceksiniz? Hafifliklerinizden, büyük özgürlük imkânlarını düşmanın karşısında boşa çıkarmaktan başka. Cevap böyle olabilir mi? Şehide saygılı olmayı bilmek gerekiyor, doğru bir saygı duruşuna geçmeliyiz. İşte, bu şehidimizin anısına vereceğim en keskin yanıt, çok dikkatli, duyarlı davranmaktır. Bir militanın yüce anısına bağlı olmak için ne gerekiyorsa o ilgilendirir beni.

Fikri Baygeldi yoldaşı da bir kez daha anmayı görev biliyorum. Bu arkadaşımız, Sema Yüce yoldaşın anısına anında cevap vermiştir. Benim de komutanımdır, diyor. Anıya bağlılığın çok seçkin bir örneğini göstermiştir, anı anına yanıt olmuştur. Bu, büyük cesaret ve fedakârlık ister. Büyük bir saygıyla anıyoruz. İkincisi bir kadın militanın anısına, bir erkek kişiliğın nasıl iyi bir asker olabileceğidir. Bundan da çıkarılacak diğer önemli bir sonuç; çoğunuzun şimdiye kadar, bir kadına gösteremediğiniz saygıyı, Fikri Baygeldi yoldaşımız mükemmel bir büyüklük biçiminde göstermiştir.

Mutlaka bütün partililerin, savaşçıların bu iki özellikten çok iyi sonuç çıkarması gerekir. Fikri Baygeldi yoldaşın anısı benim için çok değerlidir ve aynı zamanda bir görevdir. Söylediklerini, partiye ve orduya uygulamak için sonuna kadar çalışacağım. Kendini cayır cayır üstün bir fedakârlık ve cesaretle eyleme katmış olan birisine, herhalde “önderim” diyen birisinin yanıtı kalacağı düşünülemez. Partiye, orduya, yaşama bu büyük değeri bir gelenek, bir çizgi olarak oturtmasını bilecektir. Eğer bundan bir şey anlamak istiyorsanız, kendi payınıza neyi bıraktığınızı bilmek zorundasınız. Yoksa erkekliğinizi kimse ciddiye alamaz. “*Vay, bizim ihtiyacımız, vay bizim ilişkimiz.*”

İşte ilişki böyle olur. İşte komutan, işte savaşçı.

Güneş kadar yakıcı. Bunları gözardı edip, öyle ilişki, kadın-erkek ilişkisi, komutan-asker ilişkisi deyip kendinizi de kandırmayacaksınız. Eğer bu şehitlere biraz saygınız varsa, kendinizi bu yüce değerlere göre yeniden şekillendirmeyi, ilişki, yaşam, savaş kişiliği haline gelmeyi bileceksiniz. Eğer onların tarihi, bilinçli, emredici şahadetlerinden bir sonuç çıkarmak istiyorsanız, değerlendirmesi kesin böyle bağlayıcıdır, emirdir.

Kendi payıma, gücüm ölçüsünde en başta bir parti militanı, bir ordu savaşçısı olarak, hatta bir doğru komuta kişiliği olarak yaşat-

maya, gereklerini daha da egemen kılmaya sadece özen göstermek değil, büyük bir örgüt tecrübesiyle oturtacağım ve bunu her kişide görmek isteyeceğim. Bu temelde bu yoldaşları anacağım. Anılarına yanıt olanı değerli bulacağım, selamlayacağım.

Sen şehidimiz Sema Yüce'yi tanıyordun değil mi Azman?

Az. : Tanıyordum Başkanım.

- Nasıl tanıyordun?

Az. : '92'de Önderlik Sahası'nda beraberdik. Bu alandan da pratiğe birlikte gittik. Özgün bazı özellikleri vardı.

- Aynı aşiretten misiniz?

Az. : Anne tarafı bizdendi.

- Anne tarafı sizden. *"Beni dedemin veya gerillanın yanına gömmün"* demiş. Dede diye kastettiği kişi kimdir?

Az. : Dedem oluyor.

- Senin de deden?

Az. : Evet.

- İsmi neydi?

Az. : Halis Öztürk.

- Ne zaman öldü?

Az. : 1977'de, Başkanım.

- Ne özelliği vardı?

Az. : Başkanım, Ağrı İsyanı'na katılmıştı.

- O benim gördüğüm müydü?

Az. : Değil Başkanım.

- Yok yok, o, onun babası.

Az. : Amcası oluyordu.

-İsyana katılmıştı. Nasıl öldü?

Az. : Başkanım isyana katılıyor, isyanın yenilgisinden sonra yedi yıl dışarıda kalmıştı. Daha sonra TC'nin çıkarmış olduğu afla birlikte ülkeye dönmüştü. Demokrat Parti'den iki dönem milletvekili oldu. '60 cuntasında tutuklanmıştı.

- Size hiç vasiyet ettiği bir şey var mıydı?

Az. : Kürtlük bilinci.

- Kürtlük bilinciyle gömüldü, öyle gitti diyorsun.

Az. : Evet Başkanım.

- Başka nasıl tanırısın? Anlat.

Az. : Başkanım, partiye katıldığında kısa bir süre gerillada kalmıştı. Önderlik Sahası'na geldi. Coşkusu, heyecanı, Önderliğe bağlılığı ve bir de araştırma özelliği vardı. Söylemlerini pratikle bütünleştirme düzeyinde kendisini gösteriyordu. Faaliyetlere gönderildikten kısa bir süre sonra da tutuklanmıştı. Faaliyetlerin sonucunu alabilecek durumdayken yakalandı. Zamanını değerli-planlı kullanıyordu.

- Kaç yıldır zindanda?

Az. : Altı yıldır. Aralık '92'de yakalanmıştı.

- Anısına gerçekten bağlı olma, söz verme gücün var mı?

Az. : Vardır Başkanım.

- Nasıl güveneceğiz? Nasıl anlayacağız?

Az. : Pratikte gerçekleştirilmez. Yalnız onunla birlikte tüm şehitlere bağlı kalacağıma dair söz verme gücünü kendimde bulabiliyorum.

- Şimdi aşiret kızı demiyoruz tabii, bir militandı ama dede meselesini söylediğine göre -dede bir iç isyan bilinciyle kahrından ölmüştür diyelim- onun şahsında çözülmüş veya PKK militanlığı biçiminde, Önderliğe bağlılık biçiminde göstermiş. Yani eski aşiret direnişçiliğinden Önderlik gerçeğine yol alısta sanırım örnek bir kişilik.

Az. : Evet Başkanım.

- Bu temelde aşiretinizin anısına bağlı olması gerekir. Acaba bu konuda da söz verme gücün olabilir mi? Aşireti bir şehidin anısına göre etkilemek.

Az. : Mevcut koşullarda aşiretin durumu önemlidir ve de iyidir Başkanım.

- Bu şehidin mümkünse nasıl karşılanacağına dair aşiretle ilişkiye geç. Düşmanın zoru dayatması altında da olsa, aşirette hala belli bir kin var. Sanırım dayısıydı, o senin neyin oluyor? Dayısıyım diyordu?

Az. : Amcam oluyor Başkanım.

- Sahip çıkacağıym diyordu. Belli oluyor ki, klasik bir isyancı gibi bir kişilik. Hala bu duygular var, fakat düşmanın da kontrol altına alması söz konusu. Dediğim gibi Halis Öztürk'ü de kendine milletvekili yapıyor, kullanmaya çalışıyor. Ama ben de tanık oldum, direnme özellikleri olan biri. Sema bunun en tipik ifadesi. Zaten başka şehitleri de var. Sen de o temeldesin, ama seninki zik-

zaklı biraz. Parti militanlığı temelinde söylüyorum. Umarım sen de en azından bu gerçeklik temelinde artık büyük bir isyancı gelenekle beraber, PKK'nin bu kadar büyük militanlığını gördükten sonra yanıt olmayı bileceksin.

Az. : Başka türlü yaşamak mümkün değildir Başkanım. Bunu da biliyorum. PKK ve Önderlikte insanlığı görebilme durumumuz var. Onun dışında da insanca yaşayabilmenin koşulları yoktur. Geçmiş süreçte de kendisini gösteren siyasal düzeyleri olmasına rağmen, süreç içerisinde düşmanla bütünleşme durumları kendisini gösterdi. Bizi insan boyutunda kurtuluşa götürecek yegane yol PKK ve onun önderliğidir.

- Doğru. Zaten Sema yoldaş da bunu en çarpıcı biçimde kanıtlamıştı. Bir kadın bunu kanıtlyorsa, sizin gibi birisinin fazlasıyla kanıtlanması gerekiyor. Yani saygılı olacaksın öncelikle. Çözümlemede dile getirdiğim gibi olacak. Artık sözle, raporla durumları izah etme olmaz, ancak günlük pratikle kendinizi izah edeceksiniz.

Az. : Evet Başkanım.

- Bundan sonra bütün davranışlarına bu çerçevede yer vereceksin. Bugünkü konuşmanın da özüne göre bir kişilikte karar kılacaksın.

Az. : Bu çerçeveyi esas alacağım.

Bu kızların militanlığı için çok şey söylenmiştir. Doğrultusu da verilmiştir, özü de gösterilmiştir. Bu değerlendirmemiz bile sorabileceğiniz bütün sorulara yanıttır. Şimdi bir savaştır içine girmişsiniz. Bunun dışında hiçbir işin metelik kadar değeri yoktur. Bu öyle bir iştir ki, biz tek başımızayken de büyük bir coşkuyla yürüme kararı verdik. Hatalarınızın, yeteneklerinizin temelinde devrim işini, onun büyük anlamını esas almamak yatıyor. Buna dava denilir, buna teori, devrimci teori denir, buna devrimin örgütü denir, buna devrimin eylem tarzı denir.

Her savaş, özellikle bizim gibi çok ağır katliamı durdurma savaşı, militan, Sema gibi bir kişiliği gerektirir. Sema gerçeği; aşka, güzelliğe, iddialı kimliğe sahip olma anlamına geliyor. Büyük özgürlük savaşçısı, erkeğe, aşksızlığa teslim olmamış kadın anlamına geliyor. Bu kişiliği kazanmanın dışında hiçbir şey sizi bu savaşta yürütemez. Savaşın özü bunu gerektiriyor. Hatta benim bile yaklaşımlarım yetersiz. Neden? Bu kadar yıl savaşı tek başıma yürütüyorum, ama bu-

na rağmen amaç ve araç bütünlüğü veya yaşamla savaş bütünlüğü inanılmaz düzeydedir. Çok çarpıcı ve bir tartışmaya gelmeyecek kadar açıktır, gerisi yoğunlaşmadır. Bunun imkânları var. Dinle, tartış, oku, sana ne kadar gerekliyse o kadar al. Bizimkisi gerçek anlamda sadece savaş değil, yaşamın üretildiği bir okuldur.

Ne mutlu size ki bu üretim faaliyetlerinin içine girmişsiniz. Bu dünyada bundan daha değerli bir şans, iş olamaz. Bütün kitapları araştırın, bu dünyada benim kadar kılı kırk yararak adım atan bir kişi yoktur. Neden? Binlerce yıldır böylesi davalarla ilgilenen herkesin düştüğü, kaybettiği gözönünde bulundurulursa, en inanılmaz noktalardan alıp buralara getiren yenilmez tarzın sahibi olduğumuz görülecektir. Bu neyle izah edilebilir? Bu; bir, bu işin değerini keşfeden; iki, bu işi kılı kırk yararcasına yerine getiren olmakla izah edilebilir, sır diyorlar, sır budur işte.

Bu ülkede insanlık katlediliyor, katliam var. Hem de dünyada hiç denenmemiş bir katliam türü yürürlüktedir. Bunun dehşetiyle hareket ederseniz, korkunç militanlar olursunuz. Ben bunu söylemek, siz de göstermek zorundasınız. Başka hiçbir şey durumu kurtarmaz. Zor olabilir, ama bıçak altındasınız, biçiliyorsunuz.

Bu partiye böyle başladım. Bütün partili yoldaşlarım şimdiye kadar hep böyle olmuşlardır ve bu da başarılıdır. Bu başarı tarzını hiç kimse önleyemez. Düşman bu kadar oyun denedi, önlemeye gücü yetti mi? Birçok oportünist, sahtekar neler neler yapmak istedi. Hiçbirisi başardı mı? Ben sizleri böyle değerlendirmek istemiyorum, siz ağırlıklı olarak dürüst, yanıt olmak isteyen kişilersiniz. Eksiklikleriniz var, kendi kendinizi kandırıyorsunuz, yüzeyselliğiniz var. Çok gerekli olan ve başarıya yakın düzeye geldiğimiz bu dönemde, bu şansını değerlendirin. Size ilgi gösteriyorum, size değer veriyorum, ama aynısını sizden de bekliyorum.

18 Haziran 1998

Hançer

“Önce kadını vurun, önce kadını düşürün, önce kadınla düşün.”
Sömürgecilik bu silahla toplumu yönetiyor. İşte, bunun için ilkin kadında kurtuluş... Kadın devrimi, kadın örgütü, YAJK gerekli.

En son düşünüleni, en öne alıyorum.

Şunu iyi gördüm; ilişkide kurtuluş olmazsa, bütün kötülöklere kapı aralanıyor. Devrimci tanımın gelişmeyişinin en temel nedeni, *“Önce kadını düşürelim, önce kadını alalım, satalım, kullanalım, evlenelim, ‘aşk’ yapalım”* yaklaşımından dolayıdır. Sınıflı, erkekli, yenilgili toplum gerçeği her şeyden önce bunu esas almış, silahı bu.

Vurulan yerde vurmayı bilmek; YAJK biraz bu.

Vurulan ilişkiden vuran ilişkiye... Kaybettiren ilişkiden kazanan ilişkiye... Bunu iyi tespit ettik ve cesaretle yaratıcı, özgün adımlar attık. Durumlar olumluya gidiyor. CIA'nın *“Önce kadını vurun”* emri karşısında, biz de *“Önce kadını kurtar, önce kadın kurtuluşu”* diyoruz. Aslında kendini kurtuluşa yatırmayan kadın, en tehlikeli, düşürücü araç oluyor.

“Önce kadını vurun” demek, *“Kullanın, ajan yapın”* demektir.

İşte emperyalizm, bu kadın ile sınıf savaşımını lehine çevirdi, bütün geri toplumları kendisine bağladı, felç etti hattta. Medya ile

zihinleri ve ruhları istila edercesine fethetti. Bizde ise bunu tersine nasıl çevirebiliriz gibi bir arayış var.

PKK'deki kadın, önce kendini kurtarması gereken kadındır. PKK'deki kadın, en radikal bir değişime kendisini yatırması gereken kadındır. PKK'deki kadın, bir an bile bunu ihmal etmemesi gereken kadındır. Ederse ne olur? Ederse bizi vurur, tehlikelidir. Dolayısıyla hiç orduya almamız gerekir.

Neden bazı ordularda kadın hiç yoktur? Çünkü tehlikelidir, çünkü ordunun savaş gücünü felç eder. Kadının objektif gerçekliği buna yol açar. Cins özellikleri, kölelik özellikleri; genelleşmiş, işgal edilmiş bir kişilik olduğu için her davranışı erkeğin disiplinini bozar. Erkek de biraz egemenlikli bir erkek olduğu için "*Kadını ele geçireyim*" der. Savaşı ilkin kadın üzerinde yoğunlaştırır ve kadın da kendini orada intikam aracı gibi satmak ister. "*Şu yöneticiye, şu kişiye satayım*" diye muazzam bir iç savaşa götürür ki toplumuzda bu çok belirgindir.

Nitekim Kürdistan toplumunda birçok kan davasının temelinde kadın vardır. Toplumu kırıp geçiyor. Kadının mal olma, tecavüze uğramış durumu, kerhanelik durumu buna yol açıyor. Bir kerhanelinin hiç olmazsa bekçisi vardır, ücretle girer çıkar, ama toplumdaki kadın herkesin işgal aracına dönüşüyor.

İşte, burada kadının kendisini kurtuluş kişiliğine dönüştürme zorunluluğu vardır. Kürdistan Özgür Kadınlar Birliği genel bir tedbirdir. İçini doldurmak gerekecek; hiç ertelemeksizin, hatta savaştan önce... Aksi halde dıştalamak gerekecek. Ne yapıp edip, kadın kendisinde çareyi bulacak. Objektif genel zemin ajanlığına özgürlük hançerini indirecek. Aslında Semalar, Zilanlar bu kadına karşı birer hançerdirlere. Kadın bununla müthiş savaş aracı, kurtuluş aracı oluyor, aşk aracı oluyor.

Belki zordur, ama kadının ordulaşmaya girmesi demek, eşitlik ve özgürlüğün en radikal adımını atmasıdır. Bunun gereklerine göre büyük olunmazsa, kendi kendimizi bitiririz. Çünkü hiçbir ordu böyle yapmamıştır. Yaparsak, radikal çözümü de böyle olacaktır. Yani, sadece savaş aracı için değil, kurtuluş kişiliği için de değil, bir yaşam kişiliğini elde etmek için.

Adı kadın...

Bu kadar devrim işiyle uğraşan birisi olarak, bu kadınla zor yaşanılır, diyorum. Bunu söylerken, sadece kendim için söylemiyorum. Ulusal, siyasal, örgütsel ve savaştal durumların hepsini göz önüne getirerek söylüyorum. Aynı şey erkek için de geçerli. Özgür kadın söz konusu olduğunda, “*Bu erkekle yaşanılmaz.*” Bu da genel bir değerlendirmedir ve laf olsun diye söylenmiyor. Köle kadın ajanlık temelinde yaklaşır. Bu, tasfiye edilmesi gereken bir yaklaşımdır. Özgür kadın söz konusu olduğunda, mevcut erkek düzeyinin ilk yapacağı iş, özgür kadını bitirmektir.

“*Erkekle yaşayayım, yaşayabilirim*” denilemez. Adamın ülkesi yok, özgürlüğü yok, savaşı yok, varsa da hepsi başarısız. Kalbi de yok, güzelliği de yok, sevgi gücü de yok. O zaman ne yapacaksın bu erkeği?

“*Ajan gibi kendimi satarım, onu satın alırım.*” Herhalde bir ordu da, bir partide bu en büyük suçtur. Deli miyim, bu yaşa kadar yaşamıma büyük savaşçılığı sığdırmaya çalışıyorum. Neden? Kabul edilebilir bir erkeklik, kabul edilebilir bir kadın ölçütü yaratmak için.

Benim farkım şu; sizin gibi düzeyi düşürmedim. Sizin gibi yalvarmadım, “*kadinsız-erkeksiz yaşanılmıyor*” deyip boyun eğmedim. Dendim; ulusallık adına, özgürlük adına, ordu adına... Sonuçta bazı gelişmeler ortaya çıktı. Büyük kadın kahramanlığı, özgür kadın gerçeği ortaya çıktı.

Savaşta zafer, ilişkide aşk demektir. Ama öyle sandığımız gibi, “*Bir eylem yapalım da kadını kandıralım, erkeği kandıralım*” biçiminde değil. Zafer farklıdır. Zafer, düşmanı tüm stratejik, taktik hususlarda yenme gücünü gösteren kişiliktir.

Aşktan önce zafer gerekiyor.

Zafer kişiliği, zafer yürüyüşü, zafer vuruşu. Aşk onun yanısıra gelir. Aşk, zaferin yoldaşdır. Aşk, zaferin aşkıdır. Zaferi olmayanın, dolayısıyla aşk yoldaşı olamaz.

Önce aşk... aşk kişiliği, zafer kişiliği. Bütün bunlardan sonra içine erkek, kadın gelir.

Zaferle alakası olmayan, aşk gerçeği ile alakası olmayan kişiliklersiniz.

Zaferi, aşkı olan kadın-erkek nerede?

Ama gerekli, hatta savaşın son amacı zaferdir. Zaferin en bayıla-

cağı özellik, aşk özelliğidir ve o da şüphesiz bir kadında ve erkekte somutlaşabilir. Yani burada cins o kadar önemli değil. Varsa gücünüz kendiniz kanıtlayın. Yine kadın ve iktidar sorunu çok önemli. Böyle olabilmek için, kadın ve iktidar sorununun çözülmesi lazım.

Kadın önderlik ve siyaset...

Sonucun alınabilmesi için, kadının önderliksel çizgide ve onun siyasetinde militanlaşması gerekiyor. Bunun gerçekleşebilmesi için kadının erkekten ve erkeğin de kadından doğru kopuş esasları gerekiyor.

Kadın ve askerlik...

Askerlik, ordu ve savaştır. Kadının da ordu ve savaş içindeki konumunu ilkeli ve çok pratikli kılması gerekiyor.

Kadın ütopyası....

Gayet tabii, ütopya gerekli. Çok çarpıcı, zengin ve renkli bir ütopya değerlidir. Benim yaratmak istediğim bir özgürlük dünyası var. Bu, hem genel, hem de benim özel geliştirmek istediğim bir dünyadır. Hem bir ulus için, hem kendim için, hatta insanlık için. Kendimi de bunun örnek kişiliği olarak görüyorum. Özgür olan, aşk-zafer bağlantısında istediğine ulaşandır. Özgürlük ulaşmaktır, ama zafer ve aşk gerçeğinde bu kanıtlanırsa...

Özgürlükte, özgür gelişimde bireysellik müthiş engel. Şu anda kadında incir çekirdeğini doldurmayan bireycilikler var. Bence kadının akli incir çekirdeği etrafında dolaşiyor. Bunun içinde kurtuluş savaşımını çok güçlü yürütmesi lazım. Bana göre kadının sınıfı fazla belirleyici değil. Cins-sınıf ilişkisinde, cins ezilmesi daha belirleyicidir. Sınıfın etkisi de var, ama esasta cins özelliklerindeki düşüş, savaş ve örgüt olayına çok tehlikeli yansır. Ajanlık gibidir. Değerli kadın militanlarımızın şahadetleri var. İşte, Faraşın yaylasında dört değerli militanımızın, teslim olmamak için bombaları kendilerinde patlatıyorlar. Zilan, Sema ve Fikri Baygeldi gibi.

Gücü olmayan kadın ve erkek, hiç olmazsa kendini ajanlık zemin olmaktan çıkarsın, "*Ben zafer, aşk kişiliğine ulaşamıyorum, ama kuru ve yenilgili kişiliğe de alet olmam.*" Yani olumsuzuna ulaşamıyorsa, olumsuzuna da zemin olmamalı. Kendini korumaya almalı.

Aşklı, zaferli kişilikler neden gelişmiyor? Bunları da sorguluyorum. Varsa gücünüz sizler de uğraşın. Ama gerçekten birçok alanımız-

da ortaya çıktığı gibi bitirici temelde değil. Yani CIA'nın "vur" emrine göre değil de, bizim "kurtulun" emrine göre yürütmeniz gerekiyor.

Kadın zafer ve aşk tacını giyebilmeli.

Fiziğinden tut hitabına kadar, bakışından tut alımlı yürüyüşüne kadar, emirden tut çok akıllı savaşçılığına kadar, çok anlamlı ve eylemli yaşam denilen olaya yanıt olabilmelidir. Mümkün mü? Bana göre hep buna öykünmek, özenmek, ulaşmak gerekiyor.

Erkek de, eğer kendisine bir şans verdimen istiyorsa, bir çıkış gerekli. Kaba erkek gücüyle, erkeklikle, hatta partinin yönetim, komutanlık yetkilerine dayanarak çaresiz bir kadını yanına alırsa, özgürlük adına yargırlarlar. "Bu, egemenlerin diliyle namussuzluk yapıyor, bu düşkündür" denilir. Bu suç bile kişiyi bitirmeye yeter. Hem moral, hem ilke, hem güzellik; işte birçok çabayla yaratılmak istenileni sen işgal etmişsin. Yani nasıl ki, bir aile kızının evine gidip, "Kızı aldım, kaçtım, tecavüz ettim" dersen ve ailenin öz savunması bile seni ölüme kadar götürürse; sen partinin yetkisiyle, olanaklarıyla gelen kızı düşürürsen veya kız da kendi basit kadınlığıyla bizim fukara erkeğimizi düşürürse, bu, en büyük suçtur. Çünkü en temel ilkeleri, en temel savaşçılığı öldürüyor. Bir ajan bile bu kadar yapamaz. Partinin gücüyle, ne kadın üzerine hâkimiyet kurulabilir, ne de kadın "Erkeklerde hâkim güç güdüsü durdurulamaz. Ben de kendimi ona göre ayarlarsam istediğimi elde ederim" biçiminde yaklaşabilir. Bu, egemen sınıfların yüzyıllarca uyguladığı bir ajantlıktır. Bunun da tabii ki affedilemeyeceği açıktır.

Diyorum ya, ilişki çok zordur bizde. Neden? Çünkü aşk-zafer bağlantısı nedeniyle zordur. Neden bu yaşa kadar böyle davranmak zorunda kaldım? Aşk-zafer bağlantısından kopmak istemiyorum. Aşk-zafer uğruna bu kadar yaptım. Kadınlıkla ilişkilerim daha çok sınırlı, kadının kendisi zaten sınırlı, öyle aşk-zafer fazla gerçekleştirilemez. Yani ortada kadın çok, ama aşk-zafer ilişkisine ters düşersen istediğin gibi yaşayabilirsin. Çoğunlukla yaptığımız gibi, kendinizi kandırırsanız yaşarsınız, ama her şey biter. Nitekim bizde böyle değil mi? Biten erkek-kadın hemen kaçıyorlar.

İşte Zilan, Sema; aşk bağlantılarına somutta ulaşamadılar, ama direnişte bir sembol olmak istediler. Bu çok zor, ama gerçeklik başka türlü davranma fırsatı vermiyor.

Önderlik nedir burada? Direnme, dayanma gücü. Hem olumsuzluğa karşı savaş gücü, hem de aşkı ve zaferi zorlama gücü. Kadını yaşam, özgür yaşam gerçekliğine dönüştürme anlamına geliyor. Dikkat edilirse başkaları, “Önderlik şöyle yaşar, böyle yaşar” diyor. Hayır, yaşamıyorum, çünkü ölçüler bana göre değil.

Şimdi bütün Kürdistan’dan, hatta bütün dünyadan kızlar gelse de, ölçülerime uymadıkça sabahlayamam bir kadınla. Ölçülerim var, ölçülerime bağlıyım. Peki, sizin böyle ölçü gücünüz, estetik, savaş ve zafer gücünüz var mı? Yoksa, senin aşkın, zaferin olmadığı için, senin için kadınlık da, erkeklik de beşpara etmiyor mu?

İyi bir yaşam savaşçısı, iyi bir militan olmak isteyen kadın ve erkek birbirlerini sevebilir. “Sevebilir” demeye de gerek yok. O, sevmesini bilir, aşk-zafer bağlantılarını kurmuştur. Dürüştür, ilkelidir. Fazla hata da yapılmaz. Çünkü ilkeleri, felsefesi var, çünkü bizzat savaş tanrısıdır.

Aşk ülkedir.

Aşk ülkede özgürlük, örgütte kesin başarı demektir.

Aşk savaştır. Aşk, savaşta zafer demektir. Böyle kadın, böyle erkek olmak çok değerlidir. Karasevda aşka ihanettir.

Anlam giderek somutlaşıyor. Olumsuzlukların birçoğunu yıktık. Kadını özgürlük sahasına çektik, erkeği de klasik erkek olmaktan çıkarıyoruz. Savaşın, aşkın, özgürlüğün zemini doğuyor. Zaten bütün bu savaşlar bir yerde bunun içindir. Ama zafer daha tam değil, kadın daha yeni yeni kendini buluyor. YAJK kadının kendisini bulmasıdır. Bırakın bu fukaraları, bir dağ parçasında kendilerini tartışsınlar, kendilerini konuşsunlar. Bacaklarını, iradelerini, bakış açılarını güçlendirsinler. Bunların hepsi aşk için gerekli. Bunlar aşkın maddi koşullarıdır.

Zavallı bir kadınla asla olunamaz. Teslimiyetçilerin ilk yaptıkları, zavallı kadınları ele geçirmek ve kullanmak. Gerçek bir militan buna tenezzül etmek şurada kalsın, bununla savaşandır. Tutkusu, özgürlüğüdür. Şimdi erkekte de, kadında da özgürlüğe böyle yürüme oldu mu, ona yol olacaksın, ona köprü olacaksın.

Bu erkekle, bu zavallı kadınla hangi aşk yaşanır?

Durumlarınız utanç verici. Sevgi, ilişki isteyen bu utancı ortadan kaldırmalıdır. “Ben sevgi kişiliği miyim, değil miyim? Sevdim bana

veya başkasına yarar mı getiriyor, zarar mı?” İşte, ilkin bunlara yanıtlarınız olmalı. “Kadınlığım değerli mi, değil mi? Kadınlığım sonuç alıyor mu?” İşte bu, bilinçli olmak, yani özgür olmaktır. En iyi ahlak, bu bilinçle karar vermektir.

Öz bilinci olmayanın, ahlakı olmaz. Gelene, gidene kendini kullandırır. Bu da ahlaksızlıktır. Toplumunu, bu açıdan ahlaksız olarak değerlendiriyorum. Ahlak dedikleri, en derin ahlaksızlıktır. Çünkü kölelik üzerine kurulmuştur. Kölelik üzerine kurulan ahlakın, vatani yok, gücü, siyaseti yok, eylemi, savaşı yok. Sadece kölelik hukukuna göre bir zavallıyı eline almış. Bu, en büyük düşkünlüktür. Aslında cinsiyet üzerinde kurulu namus ve ahlak, en büyük ahlaksızlık ve namussuzluktur. Cinsten, cinsellikte kendini en azından köleliğin ahlaksızlığından kurtarıp, özgür insanın bilincine kavuşturabilmelidir.

Tabii bu, ilk adım. Bunun üzerine çok şey bina edeceksiniz. Güzellik ilkesi de bunun bir gereğidir. Estetik bütünüyle bir devrim meselesidir. Karşı-devrimin çirkinleştirdiğini, devrim güzelleştirir. Bizde estetik, sanat ilk kez devrimle yaşam buluyor. Devrimin estetiği vardır, bizde çok çarpıcıdır. Devrimin zaten kendisi estetikdir, öyle olmak durumundadır.

Devrim, güzellik yaratıcısı eylemdir.

Yaptığım devrimci tanım, aynı zamanda güzellik tanımıdır. Bu devrimci tanımı kendinize uyarlayın, müthiş güzel olursunuz. O zaman da sevilirsiniz, seversiniz. Kanun böyle diyor, devrim böyle söylüyor.

Bunları ben dayatmıyorum; devrimci yaşam, özgür yaşam istiyor. Özgürlük tanrısı böyle istiyor, ben değil. İşte, sosyalizm istiyor, yurtseverlik istiyor.

Bir de, Devrimci Kadın Partisi, Kürdistan Devrimci Kadın Partisi ciddi bir gelişme olabilir. Büyük bir çelişki, ancak büyük bir parti ile aşılabilir. Dolayısıyla yaşadığımız büyük çelişkiyi, büyük bir pratik ile aşma düşüncesi de, üzerinde durulmaya değer. Sorunlarınız ağırdır. Partileşin! Kendinizi örgütlemeniz gerekir. Bu kadar kadın yanlısı bir düşünceye sahip olmama rağmen, sanırım bastıran erkek yönüm daha ağır basabilir. Kendimi kontrol edemem ve kavga çıkar, baskı çıkar, sorun çıkar. O açıdan kendi kurtuluşunuzu kendiniz ilerletmelisiniz.

Çok ilginç, değil mi? Bu parti doğarken, ilginç kararları çıkar. Erkeklerin bütün yaklaşımlarına, kadın örgütü adına cevap vermek ilginç olur. Duygular hakkında bile karar verebilirsiniz. Böyle birşey gelişirse belki de erkek yalvaracak konuma gelebilir. Tüm planlarınızı hayata geçirebilirsiniz.

Düşünüyorum da; ne kadar kadın hayali varsa, hepsi örgütle hayata geçirilir değil mi? Mesela daha önce yetkisiyle, parasıyla, gücüyle gelip kadını alan erkeğe, “*Kendini kanıtla. Siz ne diye gelip kadın istiyorsun*” diyeceksiniz. Eskiden ailelerden isterlerdi. Şimdi kadın partisinden istesinler. Elli tane koşul ileri sürebilirsiniz. Ağadandan isterlerdi, muhtardan isterlerdi. Tabii onların hepsi alçak. Özgür Kadın Partisinden kız isterlerse, olağanüstü şartlarınız var. Gerçekten sizin için çok önemli bir kurtuluş imkânı. Adamı, adam edinceye kadar koşullarınızı dayatırsınız.

21 Eylül 1998

Süvariler

Şivan Perwer: Roma'ya gelir gelmez benden böyle bir stran istemenizin nedeni nedir?

- Başlangıcı Dervêşê Evdî ile yaptığımız için çok memnun oldum. Roma'ya geldiğimde karşılaştığım durumlarla beklediklerim arasında bir farklılık oldu. Bütün Kürtler gibi bir kimlik, hüviyet alacağımı sandım, ancak daha sonra baktım ki önümüzü kapatmışlar. Bu arada arkadaşlar birkaç kaset getirmişler.

Kasetleri dinledim... Bir kez daha dinledim, daha sonra kaset kapağını okudum, baktım Dervêşê Evdî'dir. İçimde bir sıcaklık doğdu. Dervêşê Evdî'nin büyük bir agitliği var, Araplara ve Osmanlılara karşı büyük savaş vermiş. Bu savaşta hiç haketmediği biçimde şehit düşmüştür. Aslında o dönemlerde bir Kürt önderidir.

Şivan: Laleş şehri üstünde toplanıp, hançerlerle öldürüyorlar.

- Burada Edûlê ses veriyor. Gerçekten bu sesi dinlediğimde bir; Kürt kadın özgürlük savaşı veriyorum, iki; Türk devletiyle savaşıyorum ve bu savaşın önderliğini yapıyorum. Yine o günlerde Moskova'da Taylan ve Cihan arkadaşların bedenlerini ateşe verdikleri haberlerini alıyorum. "Önderliksiz yaşam olmaz" sloganlarıyla ateşte dans ediyorlar. Sonra İran'da 13 yaşında küçük bir kızın kendini yaktığını söylüyorlar. Artık her gün kendini yakanların haberleri ge-

liyordu ve halk Roma'ya akın ediyordu. İnsanlar ne su içebiliyorlar, ne de bir şeyler yiyebiliyorlar. Bütün bunlar gözümün önüne geldi. Bir taraftan İtalya hükümetine inanıyor, oyunların olmayacağını söyledim. Fakat diğer yandan Türk faşizmi üzerimize geliyor.

Kürt tarihi bir kez daha trajik bir şekilde sahneye çıkıyordu. Aca-
ba tarih tekerrür mü ediyordu, diye düşündüm? Edûlê'nin sözleri
ve Dervêşê Evdî'nin düşüşü üzerine çok düşündüm. Bu kader de-
ğiştirilmeli. Çünkü şehitlerin bu kadar kanı var dedim. Benim etra-
fımda da insanlar kendilerini bir bir yakıyorlar. 1500 süvari ve bi-
zim kahramanlıkla savaşan gerillalarımız... Allahım bu benim başı-
ma da geliyor, dedim. Kur'an'ın bir ayeti okunduğunda nasıl dinle-
nirse ben de işte bu sesi böyle dinledim.

İman budur dedim. Büyük sanatsal olgular var burada. Olaylar
birbirine o kadar bağlı ki, ancak olanlar bunu anlayabilirler. Büyük
bir yurtseverlik var. Bu, günümüzdeki gerillanın kahramanlığıdır.

Dervêşê Evdî büyük bir gerilladır. Edûlê de...

Zaten birçok bayan arkadaşımız kendini yakıyor. Aslında Edû-
lê'ninki büyük bir aşktır. "*Filan paşa beni istiyor, ama ben sadece
Dervêşê Evdî'yi seviyorum. Bu da olmazsa mezar beni kabul eder*"
diyor. Bunlar Kürtlerin sevgi ilkeleridir. Büyük yiğitliktir. Dervêşê
Evdî ne Türklere, ne de Araplara teslim oluyor. Bu yurtseverliktir,
büyük bağımsızlıktır. Hem aşkını tanıyor, hem de düşmanını tanıyor.

Bunun üzerine sanatçımız Diyar'a, "*eğer sizler büyük savaşla
olmazsanız, yaptığınız sahtekarlıktır*" dedim. Kendisine Dervêşê
Evdî'nin büyük aşkını örnek gösterdim. Kimse ne Edûlê, ne Dervê-
şê Evdî gibi büyük bir sevdanın sahibi olamaz. Savaşları da büyük-
tür. İşte, Kürt destanı, işte Kürt aşkı. Neden bunları unutalım ki?

Şivan: Dervêşê Evdî'nin dürüstlüğü sayesinde Müslüman ve
Ezidiler birleştiler.

- Bunu inkâr eden ozan ve sanatçı olamaz. Kürtleri sevdasız,
aşksız bırakmak istiyorlar. Hayır Kürtler aşk ve sevdasız olamaz-
lar. Şimdi burada aşk, yiğitlik ve düşman baskısı var mıdır? Evet
aşk ve yiğitlik var.

Edûlê'nin aşkı büyük bir aşktır. Hiçbir sanatçı Edûlê'un Dervê-
şê Evdî'yi tarif ettiği gibi tarif edemez. Bu tarifi bugüne bağlama-
yanlara sanatçı diyemem. Var olanları inkâr etmiyorum, ama Edû-

lê'yi de inkâr edemem. Edûlê inkâr edilirse, büyüklük, aşk gerçekleşmez. Bunlar büyük sözleridir, Kürtlerin ruhudur. Sen bunları unutup kendine sanatçısın, ozanım dersin, senden utanırım, seni kabul edemem. Söz, melodi ve olaylar o kadar iç içe ki, bunun başka bir halkta olabileceğini sanmıyorum.

Mahmut Baksi: Şimdi size felsefik bir soru sormak istiyorum. Mem û Zin, Siyabend û Xecê, Ferhat û Şirin'in birbirlerine ulaşamama durumları var. Acaba tarih sizin döneminizde de böyle mi sonuçlanacak?

- Milyonlarca insan nefes nefese bu soruya bağlıdır. Ben de şimdi nefessizim. Zorluklarım bu sorulardır.

Mahmut Baksi: Ancak umutsuz değilsiniz?

- Bir kelime bile yanlış yapmamak, bir adım bile yanlış atmamak istiyorum. Kürt aşkı kendini yakana kadar başaramaz.

İşte, son süreçlerde üç kızımız kendilerini bomba yaptılar. Biri Bermal, biri Rojbin, biri de Binevş'ti. Bu kızlar aşkın kızlarıdır. Binlerce Kürt genci kendilerini böyle yaktılar.

Neden böyle oluyor? Bir; Kürt aşkı köklerinden yeniden yeşermektedir. İkincisi de bütün bunlar benim adıma oluyor.

Şimdi ben ne yapacağım? Edûlê ile Dervêş, Mem û Zin'in bir kez daha kendilerini böyle yakmalarını sağlamamaktır. Bütün Kürt destanları aşkı ile başlar. Büyük bir direniş ve ardından çaresizlikler... İşte, destanlar böyle doğuyor. Bu destanlarda birlik yok, Kürtlerin savaşı başarılı yürütülmüyor. İhanet var ve en büyük şanssızlık düşmanın güçlü olmasıdır.

Kürt bunu anlamalıdır. Tarzım, yürüyüşüm yeni şeyleri yaratıyor. Şimdi var olan durumlar, eski trajediden daha kötüdür. 60 kişi kendisini yaktı, eğer durun demeseydim, bütün Kürtler kendilerini yakacaktı. Ben kaldım ve etrafımı da çevirmişler. İşte, ben her gün yeni düşünceler, yeni yaşam biçimleri üreterek bunun karşısında durdum.

Hayri ve Kemal yoldaşlar gerçekleştirdikleri ölüm oruçlarıyla şahadete ulaştılar. Ama yine de bu şahadetlerin üzerimde büyük bir ağırlığı var. Yoksa ben de mi böyle bir ölümü kendime hazırlamalıyım diye düşündüm. Sonra buna hakkın yok, zamanı değil ve kendini nasıl yaşatacağım dedim. Sorun benim şahsımla ilgili değil,

milyonlar senin yüreğinde oldu mu, tahammül oldukça zordur. Milyonların yaşamını bağlayamazsın, dar bir mekanda tutamazsın, o yer senin için mahşer olur.

Sorun ben değilim, sorun bir tarihtir, sorun gerçekleşen trajedir. Kürt tarihi bir kez daha ayağa kalkmış ve düşmanlar bütün güçleriyle üzerine gelmek istiyorlar. Ama ben akıllıca hareket ettim. Tedbirler almışım, ölümcül tehlikeleri baştan yok etmişim. İşte, bunun için aşk başarıya ulaşmalıdır. Yaşamı bu sefer hak etmişim. Elimi herkese uzatıyorum, ama yapamıyorlar. Halk ise kendisini yakıyor. Hayır, o zaman ben yalnızım.

Kızları doğru aşka bağladım ve bunun savaşını yaptım. Eğer düşman karşısında başarılı olursan o zaman aşk senindir. Aşk için büyük hizmetler veriyorum, başarılı olursanız aşık olun.

Bunun ihtiyaç olduğunu söyledim. Bazıları korktu ve şunu sordular; “*Apo bu kadar kadını neden kendine bağlıyor.*” Evet Kürt kızını, Kürt kadını aşka bağlamak zorundayım. İşte Dervêşê Evdî meselesi bundan başka bir şey değildir.

Aşkın başarısını yaratmalıyım dedim ve yaratıyorum. Aşkın başarısı, halkın başarısıdır. Bütün amacım Kürt aşkının gerçekleşmesi içindir. Evliliğe karşı değilim, bir şeyi yapacaksan aşkla, sevgiyle yapmalısın. Aşk bizim hakkımızdır ve bunu yeniden yaratacağız.

Mahmut Baksi: Kürt destanlarının hepsine baktığımız da mutlaka bir Beko vardır.

- Bazı Kürtler daha şimdiden ölümüm üzerine çeşitli oyunlar tezgâhlıyorlar. Eğer Bekolar olmasaydı, zaferi çoktan elde etmiştik. Benim ölümümden birincisi düşman, ikincisi de bu Bekolar sorumludur. Ben Mem û Zîn’in sevdası üzerine yeniden yeşerdim. Ben yaşıyorum ve intikam sahibiyim. Herkes hesabını iyi yapsın. Ben yiğitliğimi bırakmam, hesap sorarım. Kürtler de bazı şeyleri anlamalıdır. Bekolarımız çoktur. Eğer bunlara fırsat vermezsek, bu kadar emekle, bu kadar şehidin kanıyla büyük yaşamların sahibi olabiliriz. Şimdi bunları yeniden hortlatıyorlar ve bunların Ankara Kürtleri olduğu söyleniyor.

Mahmut Baksi: Peki, Bekoların gücü size yetişebilir mi?

- Belli değil.

Mahmut Baksi: Sen Mem, Kürt halkı da Zin. Şimdi tarihte göz-

lerimizin önündedir.

- Tehlike büyük, küçük görmeyelim. Çalışmalarınızı sürdürün, kendinize ve başaracağınıza inanın. Düşmanın oynadığı oyunları da küçük görmemek gerekir. İstek var, bunu anlamalıyız. Hedeflerim için sağlam tutuyorum kendimi.

Mahmut Baksi: Kimin Beko olup, olmadığını nasıl ayırt edebiliyorsunuz?

- Şimdi iki çeşit Kürt vardır: Yiğitliğini kaybetmiş, şehitlerin yolunda yürümeyen, aşktan uzak, düşmanın rüzgârına göre hareket edenler... Bunlar hadımlaştırılmış Kürtlerdir ve çokturlar. Hadımlaştırılan Kürtlerden kendinizi uzak tutun ve bunların kim olduklarını iyi tanıyın. Bir de toprağa, ülkesine, insanına bağlı olanlar var.

Mahmut Baksi: Hadımlaştırılan Kürtler çok değil mi?

- İşte, bunun için erkeklikten vazgeçtim. Neden mi? Çünkü beni de hadımlaştırmak istediler. Erkekliğimden istifa ettiğimi söyledim. Eğer böyle olsaydı, ben de hadımlaştırılacaktım ve ahmak bir Kürt olacaktım. Genelkurmaya bağlı Emin Çölaşan, hadımlaştırılan Kürtlerin kim olduğunu bildiği için bana yöneliyor. Bilmem Apo, bilmem şu sorunla ilgilensin. Hadımlaştırılan Kürtleri ve Beko Kürtlerini kendimden uzaklaştırdım.

Gülistan: Kürt tarihinde görüldüğü gibi Kürt kadını destanlarda öncülük ediyor. Ama daha sonra Kürt kadını kimliksizleştiriliyor, kadının beyni ve fiziğini esir alıyorlar. Son 20 yıldaki savaşla birlikte yeni bir kadın yaratıldı. Burada binlerce kadın gerilla da şehit düşmüştür. Şimdi bundan sonra ne yapmalıyız?

- Söylediklerin gerçekten doğru. Kürt erkeği namus adı altında, kadının kimliğini aldı. Bunu iyi anladım. Kız, kadın olduğunda kimlik, dil, güzellik elden gidiyor. Dervêşê Evdî destanında da görüldüğü gibi; Edûl, kimlik, aşk ve güç sahibidir. Parmak ucundan, saç teline kadar güzelliğini koruyor, işte aşk. Şimdi bunları söylerken ayıptır, diyorlar. Hayır, bu kimlikli Kürtlüktür ve bundan vazgeçemeyiz. Vazgeçersek kızlarımız elden gider. Oysa kızlar herkesin sahip olduğu haklara sahiptir. Bunun için savaşı bu kadar geliştirdim.

Şimdi ise çok kız var yanımızda. “Apo harem yapıyor” diyorlar. Kızlara karşı yanlış bir hareketim hiçbir zaman olmamıştır.

Kimliksiz kadın olmaz, kimliksiz yaşam olmaz, yiğitlik olmaz.

Bu Ehmede Xanî ve Dervêşê Evdî'nin felsefesidir. İşte, bunun için binlerce kızımız kendilerini yaktılar ve aşka da ulaştılar.

Şimdi kendinizi yakın desem, binlerce kız kendisini yakacak. Erkek arkadaşlara da söylüyorum, bu kızları iyi anlamalısınız. Bu kızlar büyük yiğitlik temelinde yaratılmıştır. Sahte yaşamlarla kızlara yaklaşılamazsınız.

Hiçbir şeyi korumayabilirim, ama bu kızları koruyabilirim.

Bir kızla dünya bile fethedilebilir.

Ama nasıl ve kiminle?

Kürt erkeği ölü, düşmanın elinde parçam parça olmuş. Bundan dolayı kadının özgürlüğü Kürdistan'ın özgürlüğüdür, Kürdistan'ın özgürlüğü de Kürt erkeğinin özgürlüğüdür. Kızlarımı kolay kolay kimseye vermem. Kürt erkeği bunu böyle bilsin.

Mahmut Baksi: Başlık parası istiyor musunuz?

- Hayır, başlık parası istemiyorum. Şartlarım var: Başlık parasıyla, güçle olmaz. İşte "*ben filan beyin oğluyum*" diyerek de olmaz. Dervêşê Evdî gibi, kızlardan önce düşmanın üzerine gideceksiniz. Bu şartları yerine getirdin mi, kızı hak edersin.

Mahmut Baksi: İlk kez yeni yıla bir Avrupa ülkesinde girdiniz. Dün akşamdan beri ben, Şivan Perwer ve Haydar Işık yanınızdaydık. Bütün Kürt yazarlar, bütün Kürt sanatçılar sizi ziyaret etmek istiyorlar. Bunu nasıl başardınız?

- Bu çalışmalara bir stranla başladım. Şimdi bazıları çalışmalarımı tanımıyor. İyi bir stranı yaratan sanatçı benim için yüz komutandan daha değerlidir. Ben hangisinin daha iyi olduğunu biliyorum. Bu yüzde yüz hedefi vurmak gibi bir şeydir. Bu çalışmalarına başlarken, her şeyden önce bu Kürt sesi susmamalı, dedim. İkincisi, kızların böyle kolayca elden gitmemeleri gerekiyor dedim. İşte, bundan sonra ulusal kurtuluş hareketini başlattım.

İsterseniz yılbaşı gecesine dönelim. Sizi 18 yıldır tanıyorum. Sana o zamanlar birbirimize karşıydık.

Mahmut Baksi: Sana karşı değildim.

- Aramızda Bekolar vardı. Hastadır dediler. Ben de mutlaka o zaman Mahmut'a ulaşmalıyım dedim. Seninle görüştüğümde sanki bir generalle görüştüm. Ölürsen bile bunu unutma. Elbette Şivan Perwer de Ankara'da, çalışmalarımıza et ve tırnak gibi bağlıydı.

Beko Şivan'ı da uzaklaştırdı. Eksikliklerimiz de vardı. Haydar Işık da Dersimli bir yazardır, o da iyi dedim.

Biz bir ruh yaratık. Ruhsuz savaş verilmez. Komutan arkadaşlarımız neden komutanlıklarını yerine getirmiyorlar? Çünkü ruh-tan darbe yemişler. Şimdi biri Dervêşê Evdî gibi dağlara çıkarsa büyük başaracak.

Mahmut Baksi: Eleştirilmekten korkmuyor musunuz? İnsan sizi ne kadar eleştirebilir? Yani arkadaş ve dostlarınızın sizleri eleştirmeleri imkân dahilinde midir?

- Beni eleştirmek bana yapacağınız en büyük yardımdır. Bana yardım etmek istiyorsanız, beni eleştireceksiniz.

Mahmut Baksi: Bazıları, biz korkudan eleştiremeyiz diyorlar. Bu korku neden oluştu?

- İki Kürt karakteri üzerine durdum. Bazıları gerçekten ihanet içerisindeler, yiğitliği bırakmışlar. Şimdi bunları eleştirmezsen ne yapacaksın? Düşmana güven bağlamasınlar. Böyle Kürtlere fırsat vermem. Kürtlük çizgisine ve doğru yola girmek gerekiyor. En büyük savaşı böyle Kürtlere karşı vereceğim. Eleştirmek ayıp değildir. Bir insan yüzde doksan dokuz iyi ise ve yüzde bir kötü ise insan yine eleştirisini yapmalıdır. Bu üslup bütün Kürtlerde olmalıdır. Eğer böyle yaparsak başarı da, zafer de bizim olur.

Ateşin küllerinden yaratılacaksınız.

Erkeğe kadının ne olduğunu, kadının kendisini ve bu temelde savaş, toprak bağlılığını göstereceğim. Toprakta kopmayı sineme yediremem. Bu topraklarda nice tanrı, tanrıçalar yaşamış.

Benim adım, dedemin adıymış. Çok usta bir süvariymiş. Biliyorsunuz süvari, gerilladır. Dedem çok bilgeymiş. Babam da ilkeliydi. Bir gün ilkesinden vazgeçtiğini görmedim. Allah, cennet, cehenne me oldukça bağlıydı. Annem ve babamın kavga tarzı bağırma-ydı. Babam temiz bir adamdı. Annemde ise boyun eğmemekten kaynaklanan bir çılgınlık vardı. Beni iyi tanımak gerekiyor. Toplum ölçüleriyle yaklaşamazsınız.

Fatma ÖZEN (Rojbin)

Hamdiye KAPAN (Bermal)

Mezopotamya Duyguları

En büyük kadınlar, tarihte bu topraklardan, yani Mezopotamya'dan çıkmıştır. Biz de onların peşindeyiz, ardıllarıyız.

Tarihe aşka dönüş hareketiyiz, ölümsüzlük peşindeyiz.

İşte, Avrupalıların bir türlü anlayamadıkları, “*Bu adam, Ortadoğu gibi despotizmin egemen olduğu bir yerde, bu büyük özgürlüğü nasıl yaratıyor?*” Onlar için bu çalışmaların kabesi Paris'tir, New York'tur, Londra'dır. Bana ve PKK'ye duydukları öfkenin temelinde bu var. Yani siz uygarlık, siz sivilleşmenin merkezi değilsiniz, siz güzellikler merkezi de değilsiniz. Bütün bunlar bizde vardır. Bunu biraz hatırlatıyorum ve öfkeleniyorlar. Avrupa'ya yenilmedim, kesin etkileme içindeyim Avrupa'yı.

Aşk tanrıçası, sivilleşme merkezi Mezopotamya'dır. Hiç kimse bu topraklardaki kadar özgür düşünemedi, özgür yaratamadı, özgür sevedemedi, güzellik yaratmadı.

Mezopotamya, Zagros vadileri, ilk ekinin, ilk uygarlığın, ilk yuvanın, insan iskanlarının, ilk arkadaşlıkların geliştirilmesinin alanları değil miydi? Heyecan vermiyor mu? Peki, neden bu tarih görülüyor?

Eylemimiz budur. Bizim için tarih budur ve büyüklüğü de böyle yakalıyoruz.

Halen hatırlıyorum, ilgimi çeken kızlar vardı. Tek bir kelime bile söylemedim; savaşla yaratılacağına inandım. Şimdi nereye gidersem, etkileme gücüm var. Köleliğin üzerine gider ederim, özgürlüğü ortaya çıkarırım. Buna ilgisi yüksek olanlar benimle olur, olmayanlar ise gider.

Mezopotamya'ya sahip çıkıyorum. Alman kız Kani arkadaş bile, gerçekten böyle bir cevap değil midir? Sonuna kadar direnişçi, sonuna kadar bağlı, sloganlar attı. İşte, bu Mezopotamya'nın zaferidir.

Dağda yaşamanın kuralları olduğu gibi,
güllerle, gül bahçesinde doğru yaşamanın da
kuralları vardır. Güller en kızgın savaşın verildiği
yerde güzel biterler. Savaşın olmadığı yerde
harabeler, harabenin olduğu yerde güller bitmez.
Gül savaşı ister, savaş gül ister. Her büyük
savaşçının olduğu yerde gül bahçeleri biter.

Abdullah Öcalan